

การแปลลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมในหนังสือการ์ตูนมังงะ
เรื่อง เจ้าหนูซ่าวจี โดย เกษม อภินนตรระกุล

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการแปลและการล่าม สาขาวิชาการแปลและการล่าม
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

TRANSLATION OF CULTURAL SPECIFIC ITEMS
IN *KHAO JEE BOY* MANGA BY KASEM APICHONTRAKUL

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Translation and Interpretation

Field of Study of Translation and Interpretation

FACULTY OF ARTS

Chulalongkorn University

Academic Year 2022

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อสารนิพนธ์

การแปลลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมในหนังสือการ์ตูนมังงะเรื่อง

เจ้าหนูซ่าวจี โดย เกษม อภิชนตระกูล

โดย

นายธนพนธ์ ปานอุดมลักษณ์

สาขาวิชา

การแปลและการล่าม

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

รองศาสตราจารย์ ดร.แพรว จิตติพลังศรี

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

.....	ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ปรีมา มัลลิกะมาส)	
.....	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.แพรว จิตติพลังศรี)	
.....	กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ดร.ภาสกร เชื้อสวย)	

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ธนพนธ์ ปานอุดมลักษณ์ : การแปลลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมในหนังสือการ์ตูนมังงะเรื่อง *เจ้าหนูข้าวจี* โดย เกษม อภิชนตระกูล. (TRANSLATION OF CULTURAL SPECIFIC ITEMS IN *KHAO JEE BOY MANGA* BY KASEM APICHONTRAKUL) อ.ที่ปรึกษาหลัก : รศ. ดร.แพรว จิตติพิงศรี

สารนิพนธ์ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษากลยุทธ์การแปลลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม มุกตลก และภาษาถิ่นอีสานในหนังสือการ์ตูน *เจ้าหนูข้าวจี* ของเกษม อภิชนตระกูล ที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับการทำอาหารในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ตัวบทกรณีศึกษาพบคำหลายคำที่มีที่มาจากลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของภาษาต้นทางและปลายทาง ทำให้กระบวนการแปลนั้นยากมากยิ่งขึ้น คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมนั้นไม่สามารถที่จะแปลด้วยวิธีทั่วไปได้เลย ในการศึกษาครั้งนี้ สันนิษฐานได้ว่า ในการแปลลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม จะต้องใช้กลวิธีการแปล เช่น กลยุทธ์การแปล ลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมของแอนโธนี พิม มาเพื่อแก้ปัญหาที่พบได้ในตัวบทกรณีศึกษา

นอกจากกลยุทธ์การแปลของแอนโธนี พิม แล้วการศึกษาคำนี้ยังพบว่ามุกตลกที่พบก็เป็นลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมที่จะต้องได้รับการวิเคราะห์ด้วยเช่นกัน ซึ่งในการศึกษาคำนี้พบว่า มุกตลกสามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภทหลักคือ มุกตลกสากล มุกตลกเฉพาะวัฒนธรรมและมุกตลกทางภาษา มุกตลกสากลจะเป็นมุกตลกที่สามารถแปลด้วยวิธีการปรกติได้ แต่มุกตลกวัฒนธรรมจะต้องแปลแบบเดียวกันกับคำเฉพาะทางวัฒนธรรม ในขณะที่มุกตลกทางภาษาควรที่จะได้รับการแปลด้วยแนวทางการแปลของเดิร์ค เดลาบาติस्ता

อีกประเด็นปัญหาหนึ่งที่พบก็คือ การใช้ภาษาถิ่นและภาษาไทยที่ไม่ได้มาตรฐานในตัวบทต้นทาง ทำให้ในการแปลจะต้องรักษาไว้ซึ่งความแตกต่างดังกล่าวเพื่อให้คงไว้ถึงลักษณะที่ไม่เหมือนทางวัฒนธรรมของตัวละครนั้น

งานวิจัยฉบับนี้แสดงให้เห็นว่า ลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมและมุกตลกวัฒนธรรมที่พบใน *เจ้าหนูข้าวจี* สามารถแปลโดยใช้แนวทางของแอนโธนี พิมและแนวทางการแปลหนังสือการ์ตูนของเคลาส์ เคนดัลท์ ในส่วนภาพของหนังสือการ์ตูนนั้นก็ใช้ในการแก้ปัญหาการแปลที่เกี่ยวกับการแปลลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมได้ สำหรับมุกตลกทางภาษานั้นสามารถแปลโดยใช้แนวทางการแปลของเดิร์ค เดลาบาติस्ता ทำให้การแปลเข้าใจและชัดเจนขึ้น สุดท้าย ภาษาอังกฤษที่ไม่ได้มาตรฐานก็สามารถนำมาแทนที่การใช้ภาษาไทยที่ไม่ได้มาตรฐานที่พบในตัวบทต้นทางได้ ซึ่งจะช่วยให้บทแปลสามารถที่จะคงไว้ซึ่งลักษณะหรือบทบาทของตัวละครรวมถึงลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมของตัวละครเหล่านั้นด้วย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สาขาวิชา   การแปลและการล่าม
ปีการศึกษา   2565

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก .....

6388033022 : MAJOR TRANSLATION AND INTERPRETATION

KEYWORD: Translation, Cultural-specific items, Cultural word, Manga translation

Thanaphon Panudomluk : TRANSLATION OF CULTURAL SPECIFIC ITEMS IN *KHAO JEE BOY* MANGA BY KASEM APICHONTRAKUL. Advisor: Assoc. Prof. PHRAE CHITTIPHALANGSRI, Ph.D.

This special research aims to study the translation strategies of cultural specific words, humour and regional dialect (Isaan) in *KhaoJeeBoy* manga by Kasem Apichontrakul. With the theme centered on cooking in the North-eastern region of Thailand, there are several words derived from the specific culture of this area which prove difficult to translate given the difference between the source and target cultures. Cultural specific items cannot be rendered in a straightforward manner. In this study, it is assumed that, in order to translate cultural specific items, methodologies such as Anthony Pym's cultural translation strategy to address problems found in translating this text.

Apart from Pym's translation strategy, it is found that humour is also part for the cultural specific items that should receive a separate unit of analysis. In this study, humour is divided into three categories—universal jokes, cultural jokes and linguistic jokes. While universal jokes can be translated in a normal manner, cultural jokes should be translated in the same way as cultural words. Linguistic jokes, on the other hand, should be translated by using Dirk Delabastista's approach.

Another research issue is the use of dialects and non-standard Thai for culturally distinctive characters in the source text. Translating dialects and non-standard Thai must take into account the preservation of their foreignness to maintain their cultural distinctiveness.

The study shows that cultural-specific items and cultural jokes in *KhaoJee Boy* can be translated by using Anthony Pym approach, along with Klaus Kaidl's comic translation approach. The visual aspect of the manga should also be considered when solving these cultural-specific problems. Linguistic jokes can be translated using Dirk Delabastista's approach to make the translation clearer. Finally, non-standard English can be used to replace non-standard Thai in the source text. This allows the target text to retain the role of the characters as well as their cultural distinctiveness.

Field of Study: Translation and Interpretation

Student's Signature .....

Academic Year: 2022

Advisor's Signature .....

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ ดร.แพร จิตติพลังศรี ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาของสารนิพนธ์ที่ได้ให้ความกรุณาให้คำปรึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยสารนิพนธ์และช่วยเหลือด้านการให้ความเห็นแก้ไขที่เกี่ยวข้องกับการแปลมากมาย แม้ว่าผู้วิจัยจะมีความสามารถแปลไทย-อังกฤษได้ไม่ถึงขั้นจนกลายเป็นภาระจนเกินควร

ขอขอบคุณ วณิชศาภรณ์ เรวิก คุณภรรยาที่ดี ที่ได้ให้การสนับสนุนทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านจิตใจที่ได้ให้กำลังใจตลอดเวลา คอยตักเตือนเข้าเฝ้าให้ทำงานวิจัยอยู่เสมอ คอยแนะนำและให้คำปรึกษามากมาย และคอยอดทนในวันที่ผู้วิจัยเครียด

ขอขอบคุณคุณแม่และปะป๊าที่ให้ที่อยู่ต่างจังหวัดในวันที่โควิดรุนแรงหลังจากที่เรียนตามรายวิชาจบแล้ว เหลือเพียงการทำสารนิพนธ์ และยังเป็นกำลังใจอย่างดีเยี่ยมเสมอมา

ขอขอบคุณร้านกาแฟทุก ๆ ร้านในเขตอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ที่สนับสนุนคาเฟ่ในที่เพียงพอต่อการทำสารนิพนธ์ฉบับนี้ หากไม่มีคาเฟ่ดังกล่าว สารนิพนธ์ฉบับนี้ก็คงไม่สามารถจัดทำได้สำเร็จเสร็จสิ้น

ขอขอบคุณพี่จิบที่ให้คำแนะนำเรื่องทั่ว ๆ ไปต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำสารนิพนธ์

ธนพนธ์ ปานอุดมลักษณ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สารบัญ

	หน้า
..... ค	ค
บทคัดย่อภาษาไทย..... ค	ค
..... ง	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ..... ง	ง
กิตติกรรมประกาศ..... จ	จ
สารบัญ..... ฉ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ..... 1	1
1. หลักการและเหตุผล 1	1
2. วัตถุประสงค์ของการค้นคว้าวิจัย 7	7
3. สมมติฐานของการวิจัย 7	7
4. ขอบเขตของการวิจัย 8	8
5. ระเบียบวิธีวิจัย 11	11
6. ขั้นตอนการศึกษาวิจัย 11	11
6.1 ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแปลตัวบท 11	11
7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 11	11
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม 13	13
1. แนวคิดการวิเคราะห์ตัวบทต้นทางของคริสตืออาเน นอร์ด (Christiane Nord) 13	13
2. ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการแปลตัวบทต้นทางที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม 20	20
2.1 ความหมายและแนวทางการแปลลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมตามแนวคิดของยูจีน ไนดา (Eugene Nida) (Nida, 1945, p. 194) 22	22
2.2 ความหมายและแนวทางการแปลลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมตามแนวคิดของปีเตอร์ นิวมาร์ก (Peter Newmark) 23	23

2.3 ปัญหาและแนวทางการแก้ไขความไม่สมมูลภาพทางภาษาในการแปลของโมนา เบเคอร์ (Mona Baker).....	25
2.4 แนวทางการแปลตัวบทที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมของแอนโทนี พิม (Anthony Pym)	28
2.5 การแบ่งประเภทคำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม	30
3. ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการแปลมุกตลก.....	31
3.1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับทฤษฎีอารมณ์ขัน.....	31
3.2 แนวคิดเกี่ยวกับมุกตลกของเดบรา ราฟาเอลสัน เวสต์ (Debra S. Raphaelson-West).....	33
3.3 แนวคิดการแปลมุกตลกประเภทการเล่นคำของเดิร์ค เดลาบาสตีตา (Dirk Delabastita)	34
3.4 งานวิจัยการศึกษารากวลวิธีแปลมุกตลกในบทบรรยายไทยเป็นบทบรรยายภาษาอังกฤษในภาพยนตร์ตลกเรื่อง พี่มาก...พระโขนง.....	35
4. ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการแปลภาษาถิ่นและภาษาที่ไม่ใช่ภาษามาตรฐาน.....	36
4.1 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับภาษาและถิ่นที่อยู่อาศัยของ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์	36
4.2 ความหมายและแนวทางการแปลภาษาถิ่นของเลสเซก เบเรสโซวสกี (Leszek Berezowski)	38
4.3 แนวคิดเรื่องภาษาบทบาท (Role Language).....	38
5. ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการแปลตัวบทประเภทหนังสือการ์ตูนมังงะ	42
5.1 ความรู้พื้นฐานและประวัติความเป็นมาของหนังสือการ์ตูนและหนังสือการ์ตูนมังงะ (Manga)	42
5.2 ทฤษฎี แนวคิดและแนวทางการแปลสื่อสารรูปแบบผสม (Multimodal).....	44
บทที่ 3 การวิเคราะห์ตัวบทและการวางแผนการแปล	48
1. วิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับจากหนังสือการ์ตูนเรื่อง เจ้าหนูซ่าวจี.....	48
1.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบภายนอกตัวบท (Extratextual Factor)	49
1.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบภายใน (Intratextual Factor).....	53

2. วิเคราะห์ประเด็นปัญหาการแปลและแนวทางการแก้ไขปัญหา	60
2.1 ประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม	60
2.2 ประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการแปลมุกตลกต่าง ๆ	62
2.3 ประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการแปลภาษาถิ่นและภาษาที่ไม่ใช่ภาษา มาตรฐาน	66
3. การวางแผนและขั้นตอนการแปลตัวบทกรณีศึกษา.....	71
บทที่ 4 ตัวบทต้นฉบับ บทแปล และคำอธิบายการแปล	76
1. ประเด็นปัญหาการแปลคำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม	77
2. ประเด็นปัญหาการแปลมุกตลกต่าง ๆ	108
3. ประเด็นปัญหาการแปลภาษาถิ่นและภาษาไทยที่ไม่ใช่ภาษามาตรฐาน	120
บทที่ 5 บทสรุป.....	131
1. ทบทวนวัตถุประสงค์การวิจัย	131
2. ทบทวนสมมติฐานการวิจัย	131
3. รายงานผลการวิจัย.....	131
4. ข้อเสนอแนะ	137
บรรณานุกรม.....	138
ภาคผนวก.....	143
ประวัติผู้เขียน	221

บทที่ 1

บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

มังงะ (Manga) คือหนังสือการ์ตูนประเภทหนึ่งที่มีความนิยมเป็นอย่างมากในประเทศญี่ปุ่นจนถึงขนาดเป็นแรงขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจของธุรกิจสื่อในประเทศเลยทีเดียว (Duncan & Smith, 2009, p. 294) มังงะมีลักษณะที่สำคัญคือใช้ต้นทุนในการผลิตและตีพิมพ์ต่ำ เนื่องจากเป็นการพิมพ์แบบขาวดำ ในขณะที่คอมิกส์ (Comics) ของประเทศฝั่งตะวันตกนั้นตีพิมพ์ในรูปแบบสีซึ่งแพงจึงทำให้ต้นทุนในการพิมพ์ค่อนข้างสูง อาจตีความได้ว่ามังงะตั้งใจให้ผู้อ่านใช้เวลาน้อยกว่าคอมิกส์ของฝั่งตะวันตก นอกจากนี้คอมิกส์ฝั่งตะวันตกมีจุดขายที่ตัวละครต่าง ๆ เช่น ซูเปอร์แมน (Superman) หรือแบทแมน (Batman) ทำให้พบการค้าเงินเนื้อเรื่องใหม่ ๆ อยู่เสมอ แม้ว่าไม่ใช่ผู้เขียนคนเดิมก็ตาม แต่มังงะมีจุดขายที่เนื้อเรื่องของนักเขียนที่มีความเฉพาะตัวและลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันไปในแต่ละเรื่อง จึงจะไม่มีกรเขียนต่ออีกหากผู้เขียนมังงะเรื่องดังกล่าวเขียนจบโดยปริบูรณ์แล้ว (Duncan & Smith, 2009, p. 294) จึงกล่าวได้ว่า มังงะ จะพบลักษณะความเฉพาะต่าง ๆ ตามที่ผู้แต่งต้องการนำเสนอ รวมถึงลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมของผู้แต่งด้วย หนังสือการ์ตูนที่เขียนโดยนักเขียนไทยต่างได้รับอิทธิพลจากประเทศญี่ปุ่นมากกว่าฝั่งตะวันตก เพราะมังงะได้รับความนิยมในประเทศไทยมาอย่างยาวนาน จึงทำให้การ์ตูนไทยมีลักษณะแบบมังงะมากกว่า ทั้งการตีพิมพ์แบบสีขาวดำ และลักษณะเฉพาะตามเนื้อเรื่องที่ผู้เขียนนำเสนอ

หนังสือการ์ตูนเรื่อง *เจ้าหนูข้าวจี* (เกษม อภิชนตระกูล, 2559) เป็นหนังสือการ์ตูนประเภทมังงะที่เขียนโดยเกษม อภิชนตระกูล นักเขียนของการ์ตูนไทยสตูดิโอ (Cartoonthai Studio) สำนักพิมพ์สยามอินเตอร์คอมิกส์ (Siam Inter Comics) *เจ้าหนูข้าวจี* เป็นหนังสือการ์ตูนแนวตลกขบขัน (Humorous) ที่มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับแผงลอยข้าวจีในจังหวัดขอนแก่น อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันตัวบทประเภทหนังสือการ์ตูนมังงะภาษาไทยนั้นไม่ค่อยได้รับการแปลเป็นภาษาอังกฤษ เนื่องจากยังไม่ได้รับความนิยม และไม่ได้อัตลักษณ์ที่โดดเด่นเพียงพอเท่ามังงะจากประเทศญี่ปุ่น อีกทั้งตัวบทกรณีศึกษาเป็นตัวบทแนวตลกขบขันที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมสูง เมื่อค้นคว้าแล้วพบว่างานศึกษาส่วนใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นทางวัฒนธรรมมักเป็นการศึกษาผ่านตัวบทประเภทรณกรรม นวนิยาย หรือสารคดีเป็นหลัก แต่ยังไม่พบการศึกษาประเด็นนี้ในตัวบทที่มีเนื้อหาเบาสมอง และเน้นไปที่ความสนุก ความตลกขบขันเลย โดยตัวบทลักษณะนี้จะมีเป้าประสงค์การแปลที่แตกต่างออกไป

1.1 คุณค่าของตัวบทและเนื้อเรื่องโดยสังเขป

แผงลอยขายอาหารชื่อ *เจ้าหนูข้าวจี* ของนายข้าวจี ตั้งอยู่บนถนนสมมติชื่อ “กังสะเดิด” ณ จังหวัดขอนแก่น ที่เป็นแหล่งรวมภัตตาคารและร้านอาหารชั้นนำต่าง ๆ ตั้งแต่ร้านอาหารญี่ปุ่น ฝรั่งเศส และจีน แผงลอย *เจ้าหนูข้าวจี* เป็นร้านอาหารพื้นบ้านหอมช่อแต่ตั้งอยู่ในย่านหรูของเมืองทำให้ได้ไปพัวพันกับสถานการณ์ต่าง ๆ และจับพลัดจับผลูจนต้องนำอาหารพื้นบ้านของอีสานเข้าแข่งขันกับอาหารของคู่แข่งที่มาจากทั่วโลกแบบไม่ได้ด้วยเล่ห์ก็เอาด้วยกล จนทำให้ในตอนท้ายของเรื่องร้าน *เจ้าหนูข้าวจี* ได้รับคามิซลินถึงสามดาว

ในการแข่งขันต่าง ๆ นายข้าวจีมักนำอาหารไทย เช่น ข้าวจี ลาบ ต้มยำ ไปแข่งขันกับอาหารของประเทศอื่น ๆ ที่แน่นอนว่าเหนือกว่าอาหารธรรมดา ๆ พื้นบ้านของประเทศไทยมากนัก แต่ด้วยเล่ห์กลของนายข้าวจีก็ทำให้สามารถแข่งขันได้อย่างสูสี แม้ว่าจะทำให้คู่แข่งเหมือนซีโงหรือไม่ใช่การแข่งขันที่ตรงไปตรงมา แต่การใช้เล่ห์กลที่เกี่ยวข้องกับอาหารไทยพื้นบ้านเพื่อแข่งขันนี้เองคือแก่นหลักของเจ้าหนูข้าวจีที่มุ่งเน้นด้านความตลกเป็นสำคัญ และเป็นหนึ่งในความตั้งใจของผู้เขียนที่ต้องการเขียนเพื่อล้อเลียนการ์ตูนหรือรายการแข่งขันทำอาหารต่าง ๆ จึงทำให้ในหนังสือการ์ตูนเรื่องนี้พบการใช้มุกตลกจำนวนมากที่เกี่ยวข้องกับอาหารและการทำอาหารของประเทศไทย ผ่านภาพตัวบทเนื้อหา และการเล่นคำต่าง ๆ

การนำเสนอความตลกขบขันที่เกิดจากลักษณะการทำอาหารเฉพาะ ทำให้หนังสือการ์ตูนเล่มนี้ได้รับความนิยม จนได้รับการตีพิมพ์แบบรวมเล่มถึง 2 เล่ม และเคยได้รับการตีพิมพ์ลงในนิตยสาร ซี-คิดส์ เอ็กซ์เพรส (C-Kids Express) ฉบับประเทศไทย นิตยสารการ์ตูนรายสัปดาห์อันดับต้น ๆ ของประเทศญี่ปุ่นที่สำนักพิมพ์สยามอินเตอร์คอมิกส์นำมาตีพิมพ์ในประเทศไทย ฉบับที่ตีพิมพ์ในประเทศไทยจะมีการ์ตูนจากนักเขียนไทยบางเรื่องที่ดีพิมพ์ในเล่มด้วยความนิยมนี้เองส่งผลให้สำนักข่าวเดอะแมตเทอร์ (The Matter) ติดต่อผู้เขียนเพื่อสัมภาษณ์พร้อมทั้งลงบทสัมภาษณ์บนเว็บไซต์ (ปริทัศน์ นัยนะแพทย์, 2559)

นอกจากความนิยมของหนังสือการ์ตูนและผู้เขียนที่กล่าวไปข้างต้น หนังสือการ์ตูนเรื่องนี้มีลักษณะเด่นทางภาษาที่สำคัญคือ การใช้คำเฉพาะทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหาร การทำอาหาร การใช้ภาษาถิ่นของภาคอีสาน ภูมิภาคอันเป็นที่ตั้งของจังหวัดขอนแก่นสถานที่ดำเนินเรื่องของการ์ตูนเรื่องนี้ และภาษาไทยที่ไม่ใช่ภาษาไทยมาตรฐานอันเป็นเอกลักษณ์ของชาวต่างชาติที่พยายามพูดภาษาไทยออกมาแบบแปร่ง ๆ อีกทั้งยังนำเสนอในรูปแบบที่ตลกขบขันผ่านมุกตลกต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเล่นคำหรือความตลกขบขันอันเกิดจากลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหารไทย หนึ่งในอัตลักษณ์ความเป็นไทยที่รู้จักไปทั่วโลก โดยในพ.ศ. 2564 นั้น สำนักข่าวซีเอ็นเอ็น (CNN) ได้เลือกแกงมัสมั่นเป็นอาหารที่ยอดเยียมอันดับหนึ่งของโลกและต้มยำกุ้งเป็นอันดับที่แปดของโลก (CNN Travel Staff, 2021) จึงเป็นสิ่งที่ยืนยันถึงชื่อเสียงของวัฒนธรรมอาหารไทยได้เป็นอย่างดี และในหนังสือการ์ตูนเรื่องนี้ก็ได้นำเสนอรายละเอียดที่แสดงถึงวัฒนธรรมของไทยจำนวนมากและหลากหลาย

การนำลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมมานำเสนออย่างตลกขบขันในการ์ตูนมังงะเรื่องยาวเป็นลักษณะที่โดดเด่นไม่เหมือนใคร เพราะที่ผ่านมานี้หนังสือการ์ตูนแนวตลกขบขันไทยมักเป็นการ์ตูนแก๊กแบบการ์ตูนสามช่องจบในหน้าเดียวมากกว่า เช่น หนังสือการ์ตูน *ชายหัวเราะหรือมหาสนุก* ตัวบทที่เคยมีผู้ศึกษาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการแปลไปแล้ว ด้วยลักษณะที่ไม่เหมือนใครของตัวบทกรณีศึกษานี้ทำให้ผู้วิจัยสนใจนำมาศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาด้านการแปล

1.2 ประวัติและผลงานของผู้เขียน

เจ้าหนูข้าวจี เขียนโดย เกษม อภิชนตระกูล นักเขียนที่เคยเขียนหนังสือการ์ตูนแก๊กให้กับสำนักพิมพ์สยามอินเตอร์คอมิกส์มาก่อน ชื่อว่า *ชมรมวารสารตำนานสถาบัน* จำนวน 6 เล่ม และหนึ่งในนักเขียนที่ได้เขียนการ์ตูนลงนิตยสารการ์ตูนของสำนักพิมพ์สยามอินเตอร์คอมิกส์อื่น ๆ เช่น *ชั่วโมงนี้มีรั้ว* (Error Hours) จำนวน 17 เล่ม *ชั่วโมง*

นี้มีรัก (Love Hours) จำนวน 9 เล่ม และชั่วโมงสยอง (Horror Hours) จำนวน 24 เล่ม นอกจากการเขียนการ์ตูนแล้ว เขายังรับหน้าที่วาดภาพหน้าปกและภาพประกอบของหนังสือการ์ตูนที่แต่งเรื่องอ้างอิงจากภาพยนตร์ที่ได้รับความนิยมมากในประเทศไทยของบริษัท จีทีเอช (GTH)

1.3 ประเด็นปัญหาหลักในการวิจัย

หนังสือการ์ตูน *เจ้าหนูข้าวจี* มีประเด็นศึกษาหลักเกี่ยวข้องกับลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม ดังนั้นการแปลตัวบทต้นฉบับที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมจำเป็นต้องอาศัยความรู้และความเข้าใจในวัฒนธรรมของตัวบทต้นทาง รวมถึงต้องเข้าใจพื้นฐานของวัฒนธรรมของภาษาปลายทางอีกด้วย เนื่องจากต้องถ่ายทอดให้ผู้อ่านต่างวัฒนธรรมสามารถเข้าใจได้ จึงต้องใช้ทักษะและกลวิธีการถ่ายทอดที่เหมาะสมกับวัฒนธรรมดังกล่าว และทำให้การศึกษาการแปลลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหารของประเทศไทยนี้เป็นประเด็นที่น่าสนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำเสนอในหนังสือการ์ตูนไทยแนวตลกขบขัน สื่อสมัยใหม่ที่ไม่ค่อยมีประเด็นด้านวัฒนธรรม

หนังสือการ์ตูนเล่มนี้พบลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมในระดับต่าง ๆ ทั้งในระดับคำ เช่น ชื่อของอาหาร (ข้าวจี/ต้มยำ/ลาบ) และสถานที่ (งานวัด/ถนนกึ่งสะเต็ด/ขอนแก่น) ในระดับเหนือคำ เช่น สำนวนหรือการเล่นคำต่าง ๆ ทำให้ในการแปลลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมเหล่านี้ต้องศึกษาให้เข้าใจถึงถ้อยคำก่อนจึงจะสามารถแปลได้

ปัญหาที่เกิดจากการแปลตัวบทที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมได้รับการนำเสนอในงานวิจัยต่าง ๆ และยังเป็นประเด็นที่ได้รับการถกเถียงอยู่เสมอและมีนักวิชาการที่มีชื่อเสียงมากมายให้ความสนใจ โดยสามารถอธิบายแนวคิดที่สำคัญโดยสังเขปเพื่อให้เข้าใจประเด็นปัญหาได้ดังนี้

นักวิชาการที่สำคัญท่านแรกคือ โมนา เบเคอร์ (Mona Baker) ที่เสนอปัญหาความไม่สมมูลภาพทางภาษา (The problem of non-equivalence) อันเกิดจากลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม ทั้งในระดับคำ (Word level) (Baker, 1992, p. 20) และระดับเหนือคำ (Above word level) (Baker, 1992, p. 46) และให้ความเห็นว่านักแปลจะต้องหากวิธีต่าง ๆ มาเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวอยู่เสมอ และไม่สามารถแปลอย่างตรงไปตรงมาได้ (Baker, 1992, p. 17) จึงกล่าวได้ว่าลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมตามความเห็นของเบเคอร์มี 2 ระดับ และตัวบทกรณีศึกษาที่พบได้ 2 ระดับเช่นเดียวกัน ในระดับเหนือคำพบได้ในสำนวนไทย (Idiom) หรือกลุ่มคำที่ปรากฏร่วมกัน (Collocation) หรือคำประสมต่าง ๆ ที่มีแคในเฉพาะภาษาไทยเท่านั้น

นอกจากเบเคอร์แล้ว ยูจีน ไนดา (Eugene Nida) ผู้ที่มีบทบาทเป็นอย่างมากในยุคบุกเบิกของศาสตร์การแปล ให้ความเห็นเกี่ยวกับการแปลวัฒนธรรมว่า ทุก ๆ คนต่างรู้ว่าภาษาคือผลผลิตส่วนหนึ่งที่เกิดจากวัฒนธรรม (Nida, 1945, p. 194) และคำคือสัญลักษณ์พื้นฐานของการแสดงออกซึ่งวัฒนธรรม ในกระบวนการแปลจะต้องเข้าใจบริบททางวัฒนธรรมของทั้งสองภาษาเสียก่อน เพื่อสรรหาคำที่ใกล้เคียงกับสมมูลภาพที่สุดได้ (Nida, 1945, p. 196)

ไนดา กล่าวไว้ว่า หากคัดสรรปัญหาในหลาย ๆ แง่มุมที่เกิดจากการปลี่ยนวัฒนธรรมจะทำให้มองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทางวัฒนธรรม (Cultural Information) และปัญหาเชิงความหมายในภาษาศาสตร์ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ไนดาแบ่งปัญหาการแปลเหล่านี้ ออกเป็น 5 ประเภทที่จะกล่าวถึงในการทบทวนวรรณกรรมต่อไป

ต่อมา ปีเตอร์ นิวมาร์ก (Peter Newmark) ได้กล่าวถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมและการแปล เช่นกันว่า วัฒนธรรมคือวิถีชีวิตและการแสดงออกที่มีรูปแบบเฉพาะของกลุ่มคนและใช้ภาษาเฉพาะเป็นเครื่องมือในการแสดงวัฒนธรรมเหล่านั้นออกมา (Newmark, 1988, p. 94) เขาให้ความเห็นว่า ในแต่ละภาษาอาจมีหลายวัฒนธรรมรวมถึงหลายวัฒนธรรมย่อยได้ เรียกได้ว่าเป็นภาษาวัฒนธรรม (Cultural) ที่มีความแตกต่างออกไปจากภาษาสากล (Universal) และภาษาส่วนตัว (Personal) นิวมาร์กเรียกคำเฉพาะทางวัฒนธรรมนี้ว่า “Cultural Word” และหากในสังคมใดให้ความสำคัญกับสิ่งใดเป็นพิเศษก็มักพบคำต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมาเป็นภาษาพิเศษเพื่อกำหนดความพิเศษให้กับสิ่งเหล่านั้น โดยนิวมาร์กยังได้อธิบายเพิ่มเติมว่า ตัวบทใดที่มีความเข้มข้นทางวัฒนธรรมสูงก็จะมีปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการแปลจาก ‘ช่องว่าง (Gap)’ หรือ ‘ระยะทาง (Distance)’ ของวัฒนธรรมระหว่างภาษาของตัวบทต้นฉบับและภาษาของบทแปลเอง โดยนิวมาร์กได้แบ่งประเภทคำทางวัฒนธรรมอย่างง่ายไว้ทั้งหมด 5 ประเภทเช่นเดียวกัน เพราะเป็นการตัดแปลงและปรับปรุงมาจากแนวคิดของยูจีน ไนดา (Newmark, 1988, p. 95) ทั้งนิวมาร์กและไนดาต่างเห็นว่าการปลี่ยนวัฒนธรรมนั้นเป็นปัญหาที่ต้องคำนึงถึงในกระบวนการแปลและได้พยายามแบ่งประเภทคำทางวัฒนธรรมต่าง ๆ เพื่อให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

จากแนวคิดของไนดา นิวมาร์ก และเบเคอร์ รวมถึงความหมายของคำว่า “วัฒนธรรม” ในภาษาไทยตามพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติว่า “วิถีการดำเนินชีวิต ความคิด ความเชื่อ ค่านิยม จารีตประเพณี พิธีกรรม และภูมิปัญญา ซึ่งกลุ่มชนและสังคมได้ร่วมสร้างสรรค์ ส่งเสริม ปลูกฝัง สืบทอด เรียนรู้ ปรับปรุง และเปลี่ยนแปลง เพื่อให้เกิดความเจริญงอกงามทั้งด้านจิตใจและวัตถุ อย่างสันติสุขและยั่งยืน” ทำให้อนุมานได้ว่า คำเฉพาะทางวัฒนธรรมนั้นเป็นคำที่มีความหมายหรือมีโน้ตพิเศษเฉพาะในภาษาต้นทางหรือกลุ่มคนใดกลุ่มคนหนึ่งเท่านั้น และจะไม่มี ความหมายหรือมีความหมายที่ไม่เหมือนกันในภาษาปลายทาง อันเกิดจากความไม่สมมูลภาพทางภาษา จึงไม่สามารถแปลให้เกิดความสมมูลภาพได้ และในการถ่ายทอดตัวบทที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมโดยมากแล้วจะไม่สามารถใช้วิธีการแปลโดยตรงได้เพราะภาษาปลายทางนั้นไม่มีคำดังกล่าว ตรงกับแนวคิดที่สัญญาวิ สายบัว ได้กล่าวถึงในหนังสือว่า การปรับบทแปลในระดับคำจะจำเป็นต่อเมื่อคำ หรือสำนวนในต้นฉบับมีความหมายอ้างอิงถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และไม่มีคำหรือสำนวนที่อ้างอิงถึงสิ่งเดียวกันในภาษาฉบับแปล (สัญญาวิ สายบัว, 2550, p. 64) และในการปรับบทแปลของตัวบทต้นทางให้เข้ากับวัฒนธรรมปลายทางนี้เองคือสิ่งที่แทบจะเป็นกิจวัตรประจำวัน (Daily Routine) ในกระบวนการแปลของนักแปลอาชีพ (Nord, 2005, p. 28) แต่การเลือกกลวิธีเพื่อปรับบทแปลนี้ ผู้แปลจะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับบริบท วัตถุประสงค์และรูปแบบของตัวบทต้นฉบับเป็นสำคัญ เพื่อให้เกิดความสมมูลภาพได้เท่าเทียมกับต้นฉบับและทำให้ผู้อ่านวัฒนธรรมปลายทางเข้าใจบทแปลได้มากที่สุด

ดังนั้นในประเด็นนี้เพื่อให้สามารถแก้ปัญหาความไม่สมมูลภาพของภาษาทั้งในระดับคำและระดับเหนือคำที่เกิดจากลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมของหนังสือการ์ตูน *เจ้าหนูข้าวจี* จึงต้องหากลวิธีที่เหมาะสมกับการแปล

ลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมมาใช้ในกระบวนการแปลเพื่อให้สามารถถ่ายทอดความหมายของตัวบทต้นฉบับไปยังบทแปล ที่อยู่ในวัฒนธรรมที่แตกต่างกันโดยสิ้นเชิงให้ได้อย่างครบถ้วน หนึ่งในกลวิธีที่สำคัญที่ผู้วิจัยเห็นว่าสามารถนำมาแก้ปัญหาลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมที่ได้กล่าวไปได้นั้นคือ แนวทางการแปลลักษณะเฉพาะทางภาษาของแอนโทนี พิม (Anthony Pym) ที่เขาได้เสนอในงานวิจัยทั้งสิ้น 8 วิธี (Pym, 2018, pp. 43-44) เป็นแนวทางการแปลที่มีความน่าสนใจและมีความครอบคลุมในการแก้ปัญหาลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมที่ได้กล่าวไป

1.4 ประเด็นปัญหาองในการวิจัย

ในงานวิจัยฉบับนี้พบประเด็นย่อยหลายประเด็นร่วมด้วย ประเด็นย่อยแรกคือประเด็นการแปลหนังสือการ์ตูนแนวตลกขบขัน มาณิชา พิศาลบุตร ได้กล่าวถึงลักษณะอันสำคัญของหนังสือการ์ตูนแนวตลกขบขันไว้ว่า หนังสือการ์ตูนนับเป็นวรรณกรรมอย่างหนึ่งที่ใช้ในการสื่อสารอารมณ์ ความรู้สึกของผู้เขียนได้ดี เนื่องจากภาพการ์ตูนเป็นศิลปะที่ผู้อ่านเข้าใจได้ง่าย รวดเร็ว และสามารถทำให้เรื่องต่าง ๆ ที่เคร่งเครียด กลายเป็นเรื่องสนุกสนานได้ (มาณิชา พิศาลบุตร, 2533, p. 2) หนังสือการ์ตูนแนวตลกขบขันเป็นการ์ตูนที่ใช้วิธีการถ่ายทอดความตลกขบขันผ่านภาพและตัวบทได้หลากหลายวิธี เช่น การล้อเลียนความเป็นจริงให้ดูเกินจริง การเล่นคำ การใช้คำสแลง หรือการล้อเลียนสื่ออื่น มุกตลกในสื่อแนวตลกขบขันสามารถแบ่งได้ 3 ประเภทตามแนวคิดของเดบรา ราฟาเอลสัน เวสต์ (Debra S. Raphaelson-West) คือ มุกตลกสากล (Universal Jokes) มุกตลกที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม (Cultural Jokes) และมุกตลกที่เกิดจากการเล่นกับภาษา (Linguistic Jokes) (Raphaelson-West, 1989, p. 130) เวสต์เสนอว่า ขั้นตอนแรกที่สำคัญของการแปลมุกตลกและเป็นขั้นตอนที่สำคัญคือ การวิเคราะห์ตัวบทว่า ตัวบทดังกล่าวทำไมถึงตลก และเป็นมุกตลกประเภทใด จึงจะเริ่มแปลได้ ในตัวบทกรณีศึกษาพบการใช้มุกตลกทั้ง 3 แบบ จึงต้องวิเคราะห์มุกตลกดังกล่าวรวมถึงศึกษาเพื่อใช้กลยุทธ์การแปลที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาด้วย

สำหรับประเด็นรองต่อมาคือ ตัวบทต้นฉบับเป็นตัวบทประเภทหนังสือการ์ตูน ทำให้ตัวบทอยู่ในกรอบข้อความคำพูดของตัวละครที่มีพื้นที่จำกัด ดังนั้นการแปลต้องทำให้บทแปลมีความยาวที่เหมาะสมและใกล้เคียงกับตัวบทต้นฉบับ เป็นข้อจำกัดของตัวบทที่อาจสร้างปัญหาให้กับผู้แปลในบางกรณีที่คำแปลในภาษาปลายทางนั้นยาวกว่าภาษาต้นทางมาก อีกทั้งเป็นตัวบทที่มีองค์ประกอบทั้งตัวอักษรในกล่องข้อความและภาพเป็นสำคัญ จึงเป็นตัวบทประเภทสื่อรูปแบบผสม (Multimodal) ที่ความหมายมิได้จำกัดอยู่เพียงแค่วรรณภาษาเท่านั้นแต่ยังรวมถึงสัญญาณอื่น ๆ ด้วย (ปิยะพร ปุณณกะศิริกุล, 2561) โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาพอันเป็นส่วนประกอบหลักของหนังสือการ์ตูน ทำให้ในการแปลต้องพิจารณาตัวบทไปพร้อมกับองค์ประกอบอื่น ๆ ที่อยู่ในสถานการณ์เดียวกัน เพราะเป็นสิ่งที่ไม่สามารถแยกออกจากกันได้โดยสิ้นเชิง หากดูเพียงแค่ตัวบทอย่างเดียวจะไม่สามารถถ่ายทอดความหมายให้ครบถ้วนได้ เช่น สีหน้าท่าทางและอิริยาบถของตัวละคร ฉากโลกทัศน์พื้นหลัง ดังนั้นในการแปลจึงต้องพิจารณานำทฤษฎีและแนวทางในการแปลอื่น ๆ เช่น ทฤษฎีหรือแนวทางการแปลสื่อรูปแบบผสมแบบต่าง ๆ เพื่อให้สามารถถ่ายทอดตัวบทไปยังภาษาปลายทางได้อย่างใกล้เคียงกับตัวบทต้นฉบับให้ได้มากที่สุด นอกจากนี้ในการแปลลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมเป็นการแปลคำที่ไม่มีมีโนทัศน์ในวัฒนธรรมปลายทาง รวมถึงลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมของความตลกขบขัน ทำให้ในการแปลอาจพบปัญหาที่ไม่สามารถแปลคำจากตัวบทต้นทางได้ ดังนั้น

การพิจารณาองค์ประกอบอื่น ๆ ตามหลักการแปลสื่อรูปแบบผสมจะช่วยให้สามารถสรรหาคำมาเพื่อทดแทนและใช้ถ่ายทอดความหมายได้ตรงกับคำทางวัฒนธรรมของตัวบทต้นทางได้ดีขึ้น โดย หลุยส์ เปเรซ กอนซาเลส (Luis Pérez-González) ให้ความเห็นว่า นักวิชาการปัจจุบันเห็นตรงกันว่า สื่อที่สื่อความหมายผ่านทางสัญญาณมากกว่าหนึ่งระบบนั้นจะต้องตีความผ่านบริบทอย่างมีพลวัต เมื่อตัวบทที่ใช้การถ่ายทอดความหมายด้วยทรัพยากรทางสัญญาณหลายระบบนี้ที่รวมถึงแต่ไม่จำกัดที่ ภาษา ภาพ ดนตรี สี และมุมมอง (Pérez-González, 2014, p. 127) ตัวบทเหล่านี้เรียกว่า ตัวบทสื่อรูปแบบผสม (Multimodal texts) ตามแนวคิดของ กุนเธอร์ เครส (Gunther Kress) และเธโอ ฟานลูเวิน (Theo van Leeuwen)

นอกจากนี้ กุนเธอร์ เครส และเธโอ ฟานลูเวินได้ให้ความหมายของสื่อรูปแบบผสมไว้คือ การใช้สัญญาณต่าง ๆ ที่หลากหลายในการสร้างความหมายร่วมกันทางใดทางหนึ่งเพื่อให้ได้ซึ่งผลิตภัณฑ์หรือเหตุการณ์ทางสัญญาณ โดยการทำงานร่วมกันนี้อาจเป็นได้ทั้งการส่งเสริมซึ่งกันและกัน การเติมเต็มบทบาทต่าง ๆ หรือการสร้างลำดับชั้นในการแสดงออก (Kress & Leeuwen, 2001, p. 20)

ประเด็นย่อยสุดท้ายเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภาษาถิ่น (Dialect) ที่พบใน *เจ้าหนูขั่วจี้* เป็นภาษาที่แสดงถึงถิ่นที่อยู่อาศัยของตัวละคร โดย อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ ได้อธิบายในประเด็นนี้ว่า ถิ่นที่อยู่อาศัย หมายถึง สถานที่ที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งตั้งรกรากหรือตั้งถิ่นฐานและใช้ชีวิตอยู่อย่างถาวร ถิ่นที่อยู่อาศัยหรือที่คำภาษาไทยเรียกว่า “พื้นเพ” เป็นปัจจัยอีกอย่างที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลในสังคม รวมทั้งพฤติกรรมทางภาษาด้วย (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2556, p. 89) ทำให้ถิ่นที่อยู่อาศัยเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ภาษาแตกต่างจากภาษาของผู้พูดถิ่นอื่น ๆ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2556, p. 100)

การดูเรื่องนี้ได้ดำเนินเรื่องอยู่ที่ภาคอีสาน ประเทศไทย จึงทำให้ตัวละครในบางครั้งพูดภาษาอีสานทั่วไปที่เข้าใจได้ง่าย นอกจากภาษาอีสานแล้วในหนังสือการ์ตูนเรื่องนี้ใช้ภาษาที่ไม่ใช่ภาษามาตรฐาน (Non-standard language) ในการเขียนเพื่อทำให้เกิดภาพลักษณ์แบบเหมารวม (Stereotype) ของตัวละครประเทศต่าง ๆ อันเป็นชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย

การใช้ภาษาถิ่นและการใช้ภาษาไทยที่ไม่ใช่ภาษาไทยมาตรฐานเป็นที่นิยมในสื่อแบบบันเทิงคดี (Fictions) เพื่อสร้างภาพลักษณ์ของตัวละครเพื่อจุดประสงค์ใดจุดประสงค์หนึ่ง เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการแปลโดยตรง เพราะหากนักแปลเลือกแนวทางการแปลที่แปลประโยคที่มีภาษาถิ่นหรือภาษาไทยที่ไม่ใช่ภาษาไทยมาตรฐานโดยตรงเหมือนกับภาษาไทยทั่วไปจะทำให้ผู้อ่านไม่ได้รับทราบถึงความแตกต่างของตัวละครดังกล่าว หรือทำให้ “เสียง” ที่เกิดจากการใช้ภาษาไทยที่ไม่ใช่ภาษาไทยมาตรฐานเพื่อจุดประสงค์ของความตลกขบขันที่ตัวบทต้นทางตั้งใจนำเสนอหายไปและไม่สามารถถ่ายทอดความตลกขบขันดังกล่าวไปยังบทแปลได้ยังครบถ้วน

ดังนั้นเพื่อถ่ายทอดความหมายและความตลกขบขันที่ผู้เขียนตัวบทต้นทางตั้งใจนำเสนอให้ได้อย่างครบถ้วน ผู้แปลควรรักษาไว้ซึ่งความแตกต่างของเสียงของตัวละครที่พูดโดยไม่ได้ใช้ภาษาไทยมาตรฐานไว้ ทำให้เป็นหน้าที่ของผู้แปลที่ต้องเลือกกลวิธีการแปลที่เหมาะสมเพื่อพยายามถ่ายทอดความแตกต่างดังกล่าวไว้ในบทแปลให้ได้มากที่สุด

จากที่กล่าวไปจะเห็นได้ว่า หนังสือการ์ตูน *เจ้าหนูซ่าจี้* มีประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการแปลที่ชัดเจน ทั้งในประเด็นเรื่องของความไม่สมมูลภาพทางภาษาอันเกิดจากวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของภาษาดั้งเดิมและภาษาปลายทาง ในประเด็นเรื่องการถ่ายทอดความตลกขบขันในวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน และการแปลตัวบทที่มีภาษาถิ่นและภาษาไทยที่ไม่ใช่ภาษาไทยมาตรฐาน ทั้งสามประเด็นนี้ผู้แปลจะต้องหากวิธีที่เหมาะสมมาใช้ในการแปล ไม่เช่นนั้นจะไม่สามารถถ่ายทอดตัวบทต้นทางไปยังบทแปลได้อย่างครบถ้วน นอกจากประเด็นปัญหาเหล่านี้แล้ว ผู้วิจัยยังเห็นว่า งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแปลการ์ตูนตลกขบขันจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษนั้นยังมีจำนวนไม่มาก ทั้ง ๆ ที่การ์ตูนตลกขบขันนั้นได้รับความนิยมในประเทศไทย และผู้วิจัยคิดว่าการ์ตูนตลกขบขันในประเทศไทยนั้นมีความตลกขบขันสูง จึงทำให้งานวิจัยการแปลการ์ตูน *เจ้าหนูซ่าจี้* จึงเป็นกรณีศึกษาที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง

สารนิพนธ์ฉบับนี้เลือกศึกษาเกี่ยวกับการแปลลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมในตัวบทประเภทหนังสือการ์ตูนมังงะเรื่อง *เจ้าหนูซ่าจี้* โดยใช้กลวิธีการแปลเฉพาะที่เหมาะสมกับประเด็นเรื่องลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมและความตลกขบขัน รวมถึงการวิเคราะห์ตัวบทที่เป็นสื่อรูปแบบผสม ตัวบทกรณีศึกษาเป็นหนังสือการ์ตูนมังงะเรื่องยาวที่เขียนขึ้นโดยคนไทย ที่มีความแตกต่างจากหนังสือการ์ตูนคอมิกส์ฝั่งตะวันตก และแตกต่างจากหนังสือการ์ตูนแก๊กตลกของประเทศไทย จึงทำให้เป็นสารนิพนธ์ที่มีแนวทางการศึกษาแตกต่างไปจากงานวิจัยต่าง ๆ ทั้งในเรื่องของประเด็น และตัวบทที่ใช้เป็นกรณีศึกษาตามที่ได้กล่าวไปในหัวข้อนี้

2. วัตถุประสงค์ของการค้นคว้าวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาทฤษฎีและแนวทางการแปลตัวบทที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม มุกตลกจากการเล่นคำ การใช้ภาษาถิ่นและภาษาไทยที่ไม่ใช่ภาษาไทยมาตรฐานเพื่อความตลกขบขัน

2.2 เพื่อแปลหนังสือการ์ตูนแนวตลกขบขันเรื่อง *เจ้าหนูซ่าจี้* จากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ โดยมุ่งเน้นที่จะให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางเข้าใจความตลกต่าง ๆ ของหนังสือการ์ตูนเล่มนี้ได้ในระดับเดียวกับตัวบทต้นทาง

3. สมมติฐานของการวิจัย

ในการแปลตัวบทที่มีปัญหาลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม มุกตลกจากการเล่นคำ การใช้ภาษาถิ่นและภาษาไทยที่ไม่ใช่ภาษาไทยมาตรฐาน สามารถใช้แนวทางการวิเคราะห์ตัวบทของคริสตีอาเน นอร์ด (Christiane Nord) ในการวิเคราะห์ตัวบทต้นทาง ก่อนที่จะใช้แนวคิดการแปลตัวบทที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม 8 วิธีของแอนโทนี พิม (Anthony Pym) ประกอบกับหลักการแปลมุกตลกจากการเล่นคำ 8 วิธีตามแนวคิดของเดิร์ค เดลาบาสตีตา (Dirk Delabastita) ร่วมกับแนวคิดที่เกี่ยวกับการแปลภาษาถิ่น จะช่วยให้สามารถแปลตัวบทหนังสือการ์ตูนแนวตลกขบขัน เรื่อง *เจ้าหนูซ่าจี้* จากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษได้ โดยที่ผู้อ่านภาษาปลายทางสามารถเข้าใจและได้รับความตลกขบขันในระดับเดียวกันกับการอ่านตัวบทต้นทาง

4. ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาจากตัวบทหนังสือการ์ตูน เรื่อง *เจ้าหนูข้าวจี* เขียนเรื่องและภาพโดย เกษม อภิชนตระกูล ตีพิมพ์และจัดจำหน่ายโดย สำนักพิมพ์ สยามอินเตอร์คอมิกส์ หนังสือการ์ตูน *เจ้าหนูข้าวจี* แบ่งออกเป็น 2 เล่ม และมีจำนวนหน้ารวมกัน 384 หน้า

ผู้วิจัยไม่ได้แปลตัวบทกรณีศึกษาทั้งหมดทุกหน้า แต่จะคัดสรรหน้าที่มีประเด็นการแปลที่น่าสนใจและเหมาะสมกับการวิจัยตามประเด็นที่ได้วิเคราะห์ไปในหัวข้อหลักการและเหตุผล อย่างไรก็ตาม ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการใช้ภาษาถิ่นสามารถพบได้โดยทั่วไปในตัวบทกรณีศึกษาชิ้นนี้ ถ้าหากนำมาเป็นหลักเกณฑ์ในการคัดสรรจะทำให้ขอบเขตของการวิจัยกว้างจนเกินไป ผู้วิจัยจึงตัดสินใจนำมาเพียงแค่จุดที่มีความชัดเจนที่พบการใช้ภาษาไทยที่ไม่ได้มาตรฐานเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ประเด็นดังกล่าวยังพบได้ร่วมกับประเด็นอื่น ๆ ด้วย ซึ่งผู้วิจัยจะใช้แนวทางการแปลที่รักษาความแตกต่างของเสียงตัวละครไว้ตลอดงานวิจัย ดังนั้นในการคัดสรรมีหลักเกณฑ์โดยสังเขปดังต่อไปนี้

- เลือกหน้าที่พบคำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม
- เลือกหน้าที่พบลักษณะของความตลกเฉพาะทางวัฒนธรรม
- เลือกหน้าที่พบลักษณะของการเล่นคำในภาษาไทย

หลังจากที่ได้พิจารณาตามเกณฑ์ที่ได้กล่าวไปแล้ว ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยในการศึกษาได้ดังต่อไปนี้

4.1 แปลตัวบทกรณีศึกษาภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษในหนังสือการ์ตูน *เจ้าหนูข้าวจี* รวมทั้งสิ้น 40 หน้า และประเด็นปัญหาทั้งหมด 56 ประเด็น โดยคัดสรรตามหลักเกณฑ์ที่ได้กล่าวไปในเบื้องต้น มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 คำศัพท์ วลี หรือประโยคที่มีประเด็นปัญหาด้านการแปลของหนังสือการ์ตูน *เจ้าหนูข้าวจี* เล่มที่ 1

ลำดับที่	คำศัพท์ วลี หรือประโยคที่มีประเด็นปัญหาด้านการแปล	ประเภทของประเด็นปัญหา	หน้า
1	ข้าวจี	คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม	3
2	ปลาร้าบอง	คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม	7
3	ความแซบ	คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม	7
4	สเนโอะ	มุกตลกจากการเล่นคำ	13
5	ตายยาก	คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม	13
6	ตีวัวกระทบคราด	คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม	14
7	หมาในปากมันลามมาเห่า	คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม	15
8	ร่วมงานเด้อ	ภาษาถิ่น	16
9	ขอบใจหลาย	ภาษาถิ่น	16
10	แซะ	คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม	17
11	ติดกับ+กับแกล้มไม่กินคะ กินแต่เหล้า	มุกตลกจากการเล่นคำ	18

ลำดับที่	คำศัพท์ วลี หรือประโยคที่มีประเด็น ปัญหาด้านการแปล	ประเภทของประเด็นปัญหา	หน้า
12	แพ้ตั้งแต่อยู่ในมุ้ง	คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม	21
13	หมอลำ	คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม	27
14	แจ้วบอง	คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม	36
15	คึกหรือว่าคนอย่างอ้าวจะมาร้างขาย ข้าวจี	ภาษาไทยที่ไม่ใช่ภาษามาตรฐาน	55
16	ง่ายเหมือนปอกเปลือกเข้าป่า	คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม และภาษาไทยที่ไม่ใช่ภาษามาตรฐาน	66
17	ยกตนข่มท่าน	คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม	68
18	ปลาร้า	คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม	72
19	ข้าวคั่ว	คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม	72
20	ลาบหมู	คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม	74
21	ลงเล่มเดียวกับโซมะ	คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม	74
22	แจ๊ก	ความตกลงจากการล้อเลียนชนกลุ่มน้อย และคำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม	75
23	กระตือกปลงหรือกตือสืออกไห่	ภาษาถิ่น	75
24	เขี้ยว	คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม	75
25	นิ้ว	คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม	81
26	ลูบคม	คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม	109
27	ไร่น้ำยา	คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม	109
28	เจงกีสข่า	มุกตลกจากการเล่นคำ	134
29	เตาอั้งโล่	คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม	135
30	เจ้าชายซิมมิ่ง	มุกตลกจากการเล่นคำ	135
31	แซบหลาย	คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมและภาษาถิ่น	145
32	สารซุรส	คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม	145
33	คนัวร์	มุกตลกทางวัฒนธรรม และคำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม	146
34	สีกองคุลีเดียว	คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม	163
35	ปู้ยักสี่สี่บสองป็นนา	มุกตลกทางวัฒนธรรมและคำที่มีลักษณะเฉพาะ ทางวัฒนธรรม	166

ตารางที่ 2 คำศัพท์ วลี หรือประโยคที่มีประเด็นปัญหาด้านการแปลของหนังสือการ์ตูน *เจ้าหนูข้าวจี เล่มที่ 2*

ลำดับที่	คำศัพท์ วลี หรือประโยคที่มีประเด็น ปัญหาด้านการแปล	ประเภทของประเด็นปัญหา	หน้า
36	เจ๊กวิปริตจิตเฮนไต	มุกตลกทางวัฒนธรรม และคำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม	15
37	หมูขาว	ความตลกจากการล้อเลียนชนกลุ่มน้อย	18
38	เปรียบดั่งพี่เป็นแค่ขอนไม้	คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม	22
39	เซกูมาเตะ	มุกตลกจากการเล่นคำ	27
40	เซมากูเตะ เซมากูต้อย เซมาบ้อยบ้อย กูต้อยกูเตะ	มุกตลกจากการเล่นคำ	30
41	อายแทบแทรกแผ่นดิน	คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม	32
42	สายรุ้ง	คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม	43
43	ม้าเม็ง	มุกตลกจากการเล่นคำ	43
44	เซ๊กเฮ่วเม็ง	มุกตลกจากการเล่นคำ	44
45	ไอ้ลุงเจ๊กยุ่น	ความตลกจากการล้อเลียนชนกลุ่มน้อย และคำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม	44
46	แป้งสาลีหึ่งสัทยานผสมแป้งมังกร สวรรค์จากเขาคุนลุ่น	คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม	44
47	หน่อไม้จากเขาพระสุเมรุ	คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม	44
48	ล้วงคองูเห่า	คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม	95
49	จำพิชิต	คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม	99
50	โต้ไฟ	คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม	102
51	เมี่ยง	คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม	103
52	ควาย 2 ตัว 4 เขา 8 ขา	คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม	103
53	น้องพลับขอ 2 ฮะ	คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม	123
55	สบายบรื้อสะตือโบ้	คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม	180
56	ปุ้น	คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม	180

4.2 แปลเฉพาะส่วนที่เป็นบทสนทนา (Dialogues) และบทเล่าเรื่อง (Narrations)

4.3 ไม่แปลข้อความที่ฝังในภาพ (Inscriptions) คำเลียนเสียงธรรมชาติ (Onomatopoeia) และข้อความระบุคุณลักษณะของตัวบท เช่น ชื่อเรื่อง ราคาหนังสือ หรือชื่อของผู้ประพันธ์ เป็นต้น

5. ระเบียบวิธีวิจัย

5.1 วิธีการเก็บข้อมูล

ใช้การเก็บข้อมูลการวิจัยจากเอกสาร ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับตัวบทต้นฉบับ รวมถึงทฤษฎีและแนวคิดต่าง ๆ ที่ใช้ในกระบวนการวิเคราะห์และการแปลตัวบท เพื่อทำความเข้าใจข้อควรปฏิบัติในการแปลตัวบทกรณีศึกษา

5.2 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้กระบวนการทัศน์ของการวิจัยแบบนิรนัย (Deductive Reasoning) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ที่ตัวบทต้นฉบับด้วยทฤษฎีและแนวคิดต่าง ๆ ที่ได้ศึกษาไป ก่อนที่จะเสนอคำแปลและอธิบายเหตุผลว่าเหตุใดจึงเลือกแปลด้วยวิธีการเหล่านั้น

6. ขั้นตอนการศึกษาวิจัย

6.1 ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแปลตัวบทประเภทหนังสือการ์ตูนที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมและใช้ภาพในการดำเนินเรื่องเป็นสำคัญ

6.2 ศึกษาและวิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับอย่างละเอียด

6.3 วิเคราะห์ประเด็นปัญหาของการวิจัยและการแปลตัวบทประเภทหนังสือการ์ตูนที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมและใช้ภาพในการดำเนินเรื่องเป็นสำคัญ

6.4 กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ได้จากการวิเคราะห์ประเด็นปัญหา และวางแผนการแปลตัวบทให้ชัดเจน

6.5 ดำเนินการแปลตัวบทพร้อมทั้งวิเคราะห์และอธิบายการแปล รวมถึงวิธีการแก้ปัญหการแปลตามประเด็นวิจัยที่ได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้

6.6 ตรวจสอบและปรับแก้บทแปลหลังจากที่กระบวนการแปลเสร็จสิ้น

6.7 สรุปผลเพื่อพิสูจน์สมมติฐานว่าตรงตามที่ตั้งไว้หรือไม่

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 การศึกษาแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแปลตัวบทประเภทหนังสือการ์ตูนแนวตลก ขบขันและมุกตลกต่าง ๆ จากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษจะทำให้สามารถแปลตัวบทที่มีลักษณะดังกล่าว ซึ่งเป็นตัวบทที่ได้รับความนิยมในประเทศไทยได้ดียิ่งขึ้นในอนาคต

7.2 การค้นหาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการแปลตัวบทที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมจะทำให้สามารถนำแนวทางดังกล่าวไปใช้ในการแปลตัวบทที่คล้ายคลึงกันในอนาคตได้

7.3 ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีวัฒนธรรมที่มีชื่อเสียงหลายอย่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของอาหาร ซึ่งเป็นวัฒนธรรมที่เป็นซอฟท์พาวเวอร์ (Soft Power) อันสำคัญของประเทศไทย ดังนั้นหากสามารถแปลคำกรณีสึกษาได้ จะเป็นประโยชน์ต่อการนำรูปแบบการแปลดังกล่าวไปใช้ในอนาคต และสามารถถ่ายทอดวัฒนธรรมนี้ไปยังประเทศอื่น ๆ ได้ง่ายและดียิ่งขึ้น

7.4 หนังสือการ์ตูนเล่มนี้เป็นหนังสือการ์ตูนที่นำเสนอวัฒนธรรมอาหารของไทยโดยเฉพาะ ซึ่งเป็นซอฟท์พาวเวอร์อันสำคัญของประเทศไทย โดยที่ใช้การนำเสนออย่างตลกขบขัน จึงง่ายต่อการเข้าถึงสำหรับเยาวชนและคนทั่วไป หากได้รับการแปลจะช่วยให้สามารถถ่ายทอดวัฒนธรรมดังกล่าวไปยังสากลโลกได้มากยิ่งขึ้น ผ่านตัวบทประเภทหนังสือการ์ตูน ตัวบทที่ได้รับความนิยมในโลกปัจจุบัน

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

ในบทที่ 2 จะกล่าวถึงการทบทวนวรรณกรรม หลักการ แนวคิด และทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแปล ลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมรวมถึงประเด็นย่อยอื่น ๆ ที่พบในตำราทฤษฎีศึกษานี้ด้วย เรียงตามลำดับความสำคัญและความเกี่ยวข้องกับประเด็นหลักของงานวิจัย อธิบายได้แต่ละหัวข้อดังต่อไปนี้

1. แนวคิดการวิเคราะห์ตัวบทต้นทางของคริสตอาน นอร์ด (Christiane Nord)

สำหรับกระบวนการแปลนั้นขั้นตอนแรกที่สำคัญคือ การวิเคราะห์ตัวบทต้นทาง เนื่องจากการแปลตัวบทต้นทางจะต้องทำความเข้าใจถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ของตัวบทต้นทางในทุก ๆ ระดับเสียก่อนจึงจะสามารถวางแผนการแปลที่เหมาะสมได้ ในขั้นตอนการวิเคราะห์ตัวบทต้นทางนี้ ผู้วิจัยใช้แนวทางการวิเคราะห์ตัวบทของ คริสตอาน นอร์ด เพราะเป็นแนวทางการวิเคราะห์ตัวบทต้นทางที่วิเคราะห์อย่างเป็นระบบ อีกทั้งยังกำหนดแนวทางการวิเคราะห์ไว้อย่างละเอียด ตั้งแต่การวิเคราะห์องค์ประกอบภายนอกไปจนถึงองค์ประกอบภายใน โดยกำหนดเป็นประเด็นย่อย ๆ หลากหลายประเด็นเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบดังกล่าว ทำให้แนวทางการวิเคราะห์ตัวบทของนอร์ดจึงเป็นแนวทางการวิเคราะห์ตัวบทต้นทางที่มีความชัดเจน นำไปใช้ได้จริงและช่วยให้ผู้วิจัยเข้าใจภาพรวมของตัวบทมากยิ่งขึ้น ก่อนกำหนดแนวทางการแปลและแก้ปัญหาที่เหมาะสมกับตัวบทต้นทางต่อไปได้

ความจำเป็นในการวิเคราะห์ตัวบทของนักแปลตามแนวคิดของนอร์ด (Nord, 2005, p. 41) เกิดจากตัวบทที่นักแปลจะต้องเจอ มักจะไม่สมบูรณ์เพียงพอในการแปลแต่ยังทำหน้าที่ในการสื่อสารได้จริง หน้าที่ประการหนึ่งของนักแปลคือการสังเกตเห็นความไม่สมบูรณ์นั้นและชดเชยด้วยวิธีการต่าง ๆ ผ่านการแปล ซึ่งการชดเชยจะเกิดขึ้นทั้งในขั้นตอนทำความเข้าใจและถ่ายทอดตัวบท และเพื่อสังเกตเห็นความไม่สมบูรณ์เหล่านั้นจะต้องวิเคราะห์ตัวบทก่อน โดยปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งในการวิเคราะห์ตัวบทคือ สถานการณ์การสื่อสาร (Communicative Situation) ของตัวบทนั้น ๆ เพราะเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงหน้าที่การสื่อสารของตัวบท โดยนอร์ดเรียกปัจจัยนี้ว่า ปัจจัยภายนอก (Extratextual หรือ External factor) ซึ่งตรงข้ามกับ ปัจจัยภายใน (Intratextual หรือ Internal Factor) ที่เกี่ยวข้องกับตัวบทโดยตรงรวมไปถึงองค์ประกอบประเภทอวัจนภาษา (Non-verbal elements) ด้วย อย่างไรก็ตาม ปัจจัยภายนอกอาจได้รับการกล่าวถึงผ่านตัวบทด้วย เป็นกรณีที่เรียกว่า “Metacomunicative Utterances” นอร์ดได้กล่าวว่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในและภายนอกจะแสดงออกมาผ่านข้อมูลที่ได้จากคำถาม WH-questions ที่จะแสดงให้เห็นถึงปัจจัยเหล่านี้เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ต่อไป

จึงกล่าวได้ว่า ตามแนวคิดของนอร์ดแล้วเพื่อให้ผู้แปลสามารถถ่ายทอดตัวบทไปยังภาษาปลายทางได้ โดยที่ชดเชยความไม่สมบูรณ์ของตัวบทอันเกิดจากการแปลนั้น ผู้แปลจะต้องวิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอกของตัวบทให้เข้าใจเสียก่อน นอร์ดได้สรุปแนวทางการวิเคราะห์ปัจจัยดังกล่าวโดยสังเขป (Nord, 2005, pp. 42-43) ดังนี้

ปัจจัยภายนอก (Extratextual factors)

วิเคราะห์ที่ได้จากการศึกษาและพิจารณาประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวบท ดังนี้

1. นักเขียนหรือผู้ส่งสารเป็นใคร (Who)
2. จุดมุ่งหมายของผู้ส่งสารคืออะไร (What for)
3. กลุ่มเป้าหมายของตัวบทเป็นใคร (To whom)
4. สื่อหรือช่องทางการสื่อสารที่ตัวบทนั้น ๆ ใช้คือสื่อใด (Which medium)
5. สถานที่ของตัวบท (Where)
6. เวลา (When) ที่ตัวบทได้รับการเขียนหรือสร้างขึ้นและเมื่อตัวบทได้รับการอ่าน
7. เป้าประสงค์ของการสื่อสารคืออะไร (Why)
8. ฟังก์ชันอะไรที่ตัวบทนี้สามารถทำได้ (with what function)

ปัจจัยภายใน (Intratextual factors)

วิเคราะห์ที่ได้จากการศึกษาและพิจารณาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของตัวบท ดังนี้

1. หัวข้อเรื่องของตัวบท (on what subject matter)
2. ข้อมูลหรือเนื้อหาที่ปรากฏในตัวบท (What)
3. ความรู้ที่ผู้เขียนหรือผู้ส่งสารละไว้ในฐานที่เข้าใจ (What not)
4. องค์ประกอบหรือโครงสร้างของตัวบท (In what order)
5. องค์ประกอบอวัจนภาษาที่มากับตัวบท (Using which non-verbal term elements)
6. ลักษณะของการใช้คำ (In which words)
7. โครงสร้างของการใช้คำที่พบได้ในตัวบท (In what kind of sentences)
8. ลักษณะโครงสร้างเสียงของตัวบท (In which tone)

ปัจจัยภายนอกสามารถวิเคราะห์ได้จากการสังเกตสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ตัวบทถูกนำไปใช้ ซึ่งเป็นจุดที่จะก่อให้เกิดความคาดหวังในระดับหนึ่งต่อลักษณะภายในของตัวบทก่อนที่จะเริ่มอ่านตัวบท ในทางตรงกันข้าม ปัจจัยภายในจะพิจารณาและวิเคราะห์ได้จากการอ่านตัวบทเท่านั้น นอร์ดเชื่อว่า เมื่อผู้รับสารได้อ่านตัวบท เมื่อนั้นผู้รับสารจะเปรียบเทียบความคาดหวังต่อลักษณะของตัวบทในความเป็นจริงแล้วจึงจะรู้สึกได้ถึงผล (Effect) ของตัวบทต่อพวกเขา จนพาไปถึงคำถามสุดท้ายว่า ผลของตัวบทคืออะไร (To what effect) ที่เป็นมโนทัศน์แบบบูรณาการที่เป็นอิสระหรือเกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายนอกและภายในนี้เอง

ในเรื่องการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอกตามแนวคิดของนอร์ดนั้น วรณา แสงอร่ามเรือง ได้อธิบายแนวคิดดังกล่าวไว้ในหนังสือทฤษฎีและหลักการแปล (Theories of translation) (วรณา แสงอร่ามเรือง, 2563) อย่างละเอียด ดังต่อไปนี้

1) การวิเคราะห์องค์ประกอบภายนอกตัวบท (วรรณฯ แสงอร่ามเรือง, 2563, pp. 81-94)

วรรณฯ ได้สรุปไว้ว่า องค์ประกอบภายนอกตัวบทตามแนวคิดของนอร์ตันั้น หมายถึง สถานการณ์จริงที่นำตัวบทไปใช้เป็นเครื่องมือสื่อสาร ไม่ใช่สถานการณ์ที่ได้รับการสมมติขึ้นโดยตัวผู้แต่งเอง การวิเคราะห์องค์ประกอบภายนอกตัวบทนั้นจะแบ่งย่อยเป็น 8 ปัจจัยตามแนวคิดของนอร์ตันที่ได้กล่าวไปแล้วคือ

1.1) ปัจจัยด้านผู้ส่งสาร (วรรณฯ แสงอร่ามเรือง, 2563, p. 81)

สำหรับปัจจัยด้านผู้ส่งสาร วรรณฯ ได้อ้างตามแนวคิดของนอร์ตันว่า ผู้ส่งสาร และผู้ผลิตตัวบทนั้นอาจไม่ได้หมายถึงคน ๆ เดียวกัน แต่ส่วนมากมักจะหมายถึงคนเดียวกันก็คือผู้แต่งหรือผู้เขียนตัวบทนั้น แต่ในการวิเคราะห์ตัวบทที่สำคัญต่อการแปลจะต้องจำแนกคำทั้งสองคำนี้ออกจากกันเพราะตัวบทบางประเภทผู้ส่งสารและผู้แต่งเป็นคนละคนกัน ซึ่งมีหน้าที่ที่แตกต่างกันออกไป นอร์ตันได้ให้คำจำกัดความของผู้ส่งสาร ไว้ว่า บุคคลหรือสถาบันที่ใช้ตัวบทนั้นเพื่อจุดประสงค์ใดจุดประสงค์หนึ่ง ในขณะที่ผู้ผลิตตัวบทจะสร้างหรือทำตัวบทขึ้นมาตามคำสั่งของผู้ส่งสารโดยยึดตามหลักเกณฑ์ทางภาษาหรือวัฒนธรรมที่จะนำตัวบทนั้นไปใช้ จึงทำให้ตัวบทอาจแตกต่างกันไป นอกจากนี้ตัวบทอาจจัดทำโดยผู้เชี่ยวชาญอีกคนหนึ่ง และมีบุคคลอื่นที่ทำหน้าที่เป็นผู้ถ่ายทอดตัวบทนั้นก็เป็นที่

เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า การวิเคราะห์ปัจจัยด้านผู้ส่งสาร วิเคราะห์ตรงกับคำถามตามแนวคิดของนอร์ตันคือ “Who?” ที่หมายความว่า “ใครคือผู้ส่งสาร” ตามที่ได้อธิบายด้านบน

1.2) เจตนาของผู้ส่งสาร (วรรณฯ แสงอร่ามเรือง, 2563 :82)

ประเด็นเจตนาผู้ส่งสารนั้นเป็นการมองจากตัวผู้ส่งสารเป็นหลัก ในขณะที่ผลที่เกิดขึ้นจากตัวบทนั้นเป็นการมองจากมุมมองของผู้รับสาร รวมถึงเป็นคนละประเด็นกับหน้าที่ของตัวบทด้วย เพราะหน้าที่ของตัวบทและเจตนาของผู้ส่งสารนั้นอาจไม่ใช่เรื่องเดียวกันเสมอไป หน้าที่ของตัวบทจะพิจารณาจากปัจจัยแวดล้อมเป็นสำคัญ แม้ว่าทั้งสามประเด็นที่ได้กล่าวไป คือ เจตนาของผู้ส่งสาร ผลที่เกิดขึ้นจากตัวบท และหน้าที่ของตัวบทมีลักษณะที่คล้ายกันหรืออาจจะเป็นสิ่งเดียวกันได้ในบางตัวบท ในการวิเคราะห์ตัวบทเพื่อใช้ในการแปลจะต้องพิจารณาทั้งสามประเด็นให้แยกออกจากกันอย่างชัดเจน เพื่อให้สามารถค้นหาวิธีจัดการปัญหาต่าง ๆ อันเกิดจากการแปลได้

วรรณฯ ได้กล่าวถึงความสำคัญของเจตนาผู้ส่งสารไว้ว่า เจตนาของผู้ส่งสารเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้แปล เป็นสิ่งที่ไปควบคู่กับชนิดของตัวบท และกล่าวอีกว่า ตามหลักของนอร์ตันแล้ว แม้ว่าการแปลจะเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของตัวบทต้นทางแต่ต้องยึดหลักความซื่อสัตย์ที่มีต่อผู้ส่งสาร คือ ห้ามบิดเบือนหรือทำสิ่งที่ขัดต่อเจตนาของผู้ส่งสาร (วรรณฯ แสงอร่ามเรือง, 2563, p. 83)

เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า การวิเคราะห์เจตนาผู้ส่งสาร วิเคราะห์ตรงกับคำถามตามแนวคิดของนอร์ตันคือ “What for?” ที่หมายความว่า “ส่งสารเพื่ออะไร” ตามที่ได้อธิบายด้านบน

1.3) ปัจจัยด้านผู้รับสาร (วรรณมา แสงอร่ามเรือง, 2563, p. 84)

ผู้รับสารหรือก็คือกลุ่มเป้าหมายของตัวบท ในการแปลอาจกล่าวได้ว่า ผู้รับสารนั้นสามารถแบ่งได้ 2 กลุ่ม คือ ผู้รับสารของตัวบทต้นทางและผู้รับสารตัวบทแปล โดยในการแปลตัวบทต้องคำนึงถึงผู้รับสารเป็นสำคัญ เนื่องจากผู้รับสารในภาษาปลายทางมีพื้นฐานทางความรู้ วัฒนธรรม และสังคมที่แตกต่างออกไปจากผู้รับสารของตัวบทต้นฉบับ จึงเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ผู้แปลต้องวิเคราะห์และประเมินพื้นฐานของผู้รับสารให้ดีเพื่อให้บทแปลสามารถสื่อความได้อย่างชัดเจน

เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า การวิเคราะห์ปัจจัยด้านผู้รับสาร วิเคราะห์ตรงกับคำถามตามแนวคิดของนอร์ดคือ “To whom?” ที่หมายความว่า “สารส่งถึงใคร” ตามที่ได้อธิบายด้านบน

1.4) สื่อ (วรรณมา แสงอร่ามเรือง, 2563, p. 85)

สื่อหมายถึง สิ่งที่ช่วยพาตัวบทไปสู่ผู้รับสาร ในการวิเคราะห์ต้องพิจารณาว่า ตัวบทนี้ได้รับการนำเสนอในสถานการณ์การสื่อสารใดบ้าง รวมถึงเป็นการสื่อสารแบบลายลักษณ์อักษรหรือปากเปล่า เพราะรูปแบบของสื่อ นั้นไม่ได้มีผลต่อการรับสารอย่างเดียวแต่จะส่งผลต่อการผลิตตัวบทอีกด้วย โดยจุดประสงค์หลักของการวิเคราะห์องค์ประกอบสื่อคือการเข้าใจลักษณะพิเศษบางประการของสื่อและช่วยให้เข้าใจถึงเจตนาของผู้ส่งสารได้มากขึ้น และสื่อแต่ละชนิดอาจมีหน้าที่แตกต่างกันในแต่ละวัฒนธรรม

เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า การวิเคราะห์ปัจจัยด้านสื่อ วิเคราะห์ตรงกับคำถามตามแนวคิดของนอร์ดคือ “Which medium?” ที่หมายความว่า “ตัวบทผลิตบนสื่อใด” ตามที่ได้อธิบายด้านบน

1.5) ปัจจัยด้านสถานที่ (วรรณมา แสงอร่ามเรือง, 2563, p. 87)

การวิเคราะห์ปัจจัยด้านสถานที่เป็นเรื่องที่สำคัญมาก เพราะเป็นสิ่งที่บ่งชี้เบื้องต้นเกี่ยวกับสำเนียงหรือภาษาถิ่นต่าง ๆ ที่ใช้ในสถานที่เหล่านั้น เพราะภาษาในแต่ละสถานที่แตกต่างกันออกไปตามแต่ละวัฒนธรรม นอกจากนี้ในการวิเคราะห์ปัจจัยด้านสถานที่ยังทำให้เข้าใจวัฒนธรรมต่าง ๆ ของสังคมที่ตัวบทต้นฉบับได้รับการผลิตขึ้นมาด้วย และข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ยังทำให้ทราบได้อีกว่า ผู้ส่งสารนั้นเป็นคนในวัฒนธรรมใด จึงเป็นข้อมูลที่สำคัญอีกประการหนึ่ง

เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า การวิเคราะห์ปัจจัยด้านสถานที่ วิเคราะห์ตรงกับคำถามตามแนวคิดของนอร์ดคือ “Where?” ที่หมายความว่า “ตัวบทผลิตที่ใด” ตามที่ได้อธิบายด้านบน

1.6) ปัจจัยด้านเวลา (วรรณมา แสงอร่ามเรือง, 2563, p. 88)

สำหรับปัจจัยด้านเวลานั้นสำคัญเฉกเช่นเดียวกับปัจจัยด้านสถานที่ เพราะภาษาทุก ๆ ภาษาเปลี่ยนแปลงไปตามเวลาและยุคสมัยที่ได้รับการใช้ จึงทำให้ปัจจัยด้านเวลาของการผลิตตัวบทนั้นสำคัญต่อการวิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับมาก เพราะเป็นอีกหนึ่งเครื่องบ่งชี้เบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพภาษาที่ใช้ในตัวบทนั้น ๆ เช่นเดียวกับปัจจัยด้านสถานที่ รวมถึงสะท้อนถึงลักษณะวัฒนธรรมของช่วงเวลาในตัวบทนั้นผลิตขึ้นมาด้วยเหมือนกัน

เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า การวิเคราะห์ปัจจัยด้านเวลา วิเคราะห์ตรงกับคำถามตามแนวคิดของนอร์ธ คือ “When?” ที่หมายความว่า “ตัวบทผลิตเมื่อใด” ตามที่ได้อธิบายด้านบน

1.7) โอกาสพิเศษในการสื่อสาร (วรรณฯ แสงอร่ามเรือง, 2563, p. 89)

ปัจจัยด้านโอกาสพิเศษต่าง ๆ ทำให้การผลิตตัวบทนั้นแตกต่างกันไปและมักใช้สื่อที่แตกต่างกันออกไปตามโอกาสนั้นด้วย หากได้วิเคราะห์เกี่ยวกับโอกาสพิเศษจะทำให้ทราบถึงข้อมูลเพิ่มเติมที่ช่วยให้เข้าใจเจตนาของผู้แต่ง หรือหน้าที่ของตัวบทมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ในการทำความเข้าใจโอกาสพิเศษของตัวบทจะทำให้ทราบถึงขอบประจําชนิดของตัวบทนั้น และอาจทำให้เข้าใจถึงอวัจนภาษาต่าง ๆ ที่ใช้ในตัวบทได้อีกด้วย

เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า การวิเคราะห์โอกาสพิเศษในการสื่อสาร วิเคราะห์ตรงกับคำถามตามแนวคิดของนอร์ธคือ “Why?” ที่หมายถึง “ตัวบทนี้ผลิตขึ้นมาทำไม” โดยนอร์ธมองว่าประเด็นดังกล่าวต้องวิเคราะห์ถึงเป้าประสงค์ของตัวบทที่ใช้ในการสื่อสาร ซึ่งก็ตรงกับโอกาสในการสื่อสารนั่นเอง

1.8) หน้าที่ของตัวบท (วรรณฯ แสงอร่ามเรือง, 2563, p. 91)

ประเด็นเรื่องหน้าที่ของตัวบทก็คือหน้าที่ในการสื่อสารของตัวบทนั้น ๆ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วสามารถหาหน้าที่ของตัวบทได้จากคำบ่งชี้ที่มีปรากฏอยู่หน้าชื่อเรื่อง เช่น ระบุว่าเป็นข่าว หรือเอกสารกำกับการใช้ยา หรือถ้าไม่มีข้อบ่งชี้ที่ชัดเจนก็อาจพิจารณาองค์ประกอบภายนอกอื่น ๆ ร่วมด้วยเพื่อให้เข้าใจรอบหน้าที่ของตัวบท การเข้าใจหน้าที่ของตัวบทจากการวิเคราะห์นี้ช่วยให้ผู้แปลตัดสินใจได้เป็นอย่างดีว่า หน้าที่ส่วนใดของงานแปลที่เหมาะสมหรือใช้ได้กับตัวบทต้นทาง

เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า การวิเคราะห์หน้าที่ของตัวบท วิเคราะห์ตรงกับคำถามตามแนวคิดของนอร์ธคือ “With what function?” ที่หมายถึง “ด้วยฟังก์ชันใด” ของตัวบทตามที่ได้อธิบายด้านบน

1.9) ความเกี่ยวเนื่องกันขององค์ประกอบภายนอกต่าง ๆ (วรรณฯ แสงอร่ามเรือง, 2563, p. 94)

ความเกี่ยวเนื่องกันขององค์ประกอบภายนอกเป็นหัวข้อที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับทฤษฎีโดยตรง และไม่มีในแนวคิดของนอร์ธที่มีประเด็นวิเคราะห์เพียง 8 ประเด็นตามที่ได้อธิบายไปแล้วแต่ประเด็นความเกี่ยวเนื่องนี้เป็น การกล่าวถึงโดยวรรณฯถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบภายนอกประเด็นต่าง ๆ โดยที่วรรณฯได้สรุปไว้ว่า เมื่อสังเกตจากคำถามหลักต่าง ๆ ในการวิเคราะห์องค์ประกอบภายนอกในแต่ละประเด็นแล้ว จะเห็นได้ว่าแต่ละองค์ประกอบมีความเกี่ยวเนื่องกันอยู่และอาจจะโยงใยหากันได้เมื่อเราเข้าใจองค์ประกอบอย่างใดอย่างหนึ่งแล้ว และจะทำให้เราเข้าใจองค์ประกอบอื่น ๆ ได้มากยิ่งขึ้น

2) การวิเคราะห์องค์ประกอบภายในตัวบท (วรรณฯ แสงอร่ามเรือง, 2563, pp. 94-110)

สำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบภายในนั้น วรรณฯสรุปไว้ว่ามี 2 คำถามที่สำคัญคือ ถามถึงเนื้อหาผ่านคำถามว่า “อะไร” และถามถึงรูปแบบผ่านคำถามว่า “อย่างไร” ซึ่งแบ่งเป็นประเด็นย่อยได้ดังต่อไปนี้

2.1) หัวข้อเรื่องของตัวบท (วรรณฯ แสงอร่ามเรือง, 2563, p. 94)

ประเด็นของหัวข้อเรื่องของตัวบทนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญต่อการแปล จึงเป็นประเด็นที่จะต้องวิเคราะห์โดยละเอียด เนื่องจากหัวข้อเรื่องมักแสดงถึงความเกี่ยวเนื่องของตัวบทนั้น อีกทั้งการวิเคราะห์หัวข้อเรื่องยังทำให้ผู้แปลสามารถคาดการณ์ได้ว่า ความรู้หรือข้อมูลที่ผู้รับสารต้องมีก่อนอ่านคืออะไร และจะมีประโยชน์อย่างมากต่อการแปล

นอกจากนี้หัวข้อเรื่องของตัวบทสามารถบ่งบอกได้ว่า งานแปลนั้นจะต้องใช้ความรู้สาขาใดในการแปล และผู้แปลนั้นมีโอกาสที่จะทำงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จหรือไม่ และยังทำให้ผู้แปลเข้าใจหน้าที่หรือองค์ประกอบภายนอกอื่น ๆ ของตัวบทจากหัวข้อหรือชื่อเรื่องได้ เพราะผู้แปลอาจจะสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับหัวข้อเรื่องได้จากชื่อเรื่องหรือส่วนที่มากับชื่อเรื่องหลักได้

เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า การวิเคราะห์หัวข้อเรื่องของตัวบท วิเคราะห์ตรงกับคำถามตามแนวคิดของนอร์ตคือ “on what subject matter?” ที่หมายถึง “เกี่ยวกับเรื่องอะไร” ตามที่ได้อธิบายด้านบน

2.2) เนื้อหา (วรรณฯ แสงอร่ามเรือง, 2563, p. 96)

สำหรับการวิเคราะห์ประเด็นเนื้อหาของตัวบทนั้น หากเป็นตัวบทที่ซับซ้อน ก่อนวิเคราะห์ผู้แปลอาจนำมาเรียบเรียงใหม่ด้วยภาษาของตนเองอย่างง่ายเสียก่อน ในการเรียบเรียงใหม่นี้จะทำให้ผู้แปลเห็นประเด็นที่พบบ่อยในตัวบทได้ชัดเจนยิ่งขึ้นก็คือ เนื้อความที่ละไว้ในฐานที่เข้าใจ และเนื้อความที่ขาดความเกี่ยวเนื่อง อย่างไรก็ตาม ในการเรียบเรียงใหม่นี้ทำให้เห็นเนื้อความและโครงสร้างของเนื้อหาได้ชัดเจนยิ่งขึ้นจะต้องระวังไม่ให้ความหมายแฝงทั้งหลายนั้นหายไปก่อนที่จะวิเคราะห์ การวิเคราะห์เนื้อหาของตัวบทจะทำให้เราสามารถคาดการณ์ปัจจัยภายในอื่น ๆ เนื้อความที่ละไว้ในฐานที่เข้าใจ โครงสร้างของตัวบท ลักษณะเฉพาะด้านภาษาและวงลีลาของศัพท์และโครงสร้างภาษาที่ตัวบทใช้

เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า การวิเคราะห์เนื้อหาของตัวบท วิเคราะห์ตรงกับคำถามตามแนวคิดของนอร์ตคือ “What?” ที่หมายถึง “เรื่องอะไร” ตามที่ได้อธิบายด้านบน

2.3) เนื้อความที่ละไว้ในฐานที่เข้าใจ (วรรณฯ แสงอร่ามเรือง, 2563, p. 98)

สำหรับประเด็นเนื้อความที่ละไว้ในฐานที่เข้าใจเป็นประเด็นเกี่ยวกับเงื่อนไขที่ผู้แต่งมีต่อผู้อ่าน เป็นประเด็นที่ผู้แต่งคาดหวังว่า ผู้อ่านจะทราบถึงสิ่งนั้นโดยที่ผู้แต่งไม่จำเป็นต้องกล่าวถึง การหาเนื้อความที่ละไว้ในฐานที่เข้าใจเป็นสิ่งที่ยาก เพราะผู้แต่งจะไม่ได้กล่าวถึง จึงทำให้ผู้แปลต้องค้นคว้าเกี่ยวกับความแตกต่างของผู้รับสารตัวบทต้นทางและผู้รับสารของงานแปลว่าห่างจากภูมิหลังทางวัฒนธรรมของตัวบทต้นทางมากน้อยเพียงใด โดยปัจจัยภายในตัวบทอื่น ๆ อาจจะช่วยให้หาเนื้อความที่ละไว้ในฐานที่เข้าใจของตัวบทได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า การวิเคราะห์เนื้อความที่ละไว้ในฐานที่เข้าใจ วิเคราะห์ตรงกับคำถามตามแนวคิดของนอร์ตคือ “What not?” ที่หมายถึง “อะไรที่ไม่ได้บอก” ตามที่ได้อธิบายด้านบน

2.4) โครงสร้างของตัวบท (วรรณมา แสงอร่ามเรือง, 2563, p. 99)

การวิเคราะห์โครงสร้างตัวบทนั้นเป็นเรื่องที่จำเป็นต่อการแปล เพราะอาจมีกรณีในตัวบทประกอบด้วยตัวบทย่อย ๆ ผู้แปลจะต้องวิเคราะห์เพื่อใช้กลวิธีที่เหมาะสมในการแปลที่แตกต่างกันในแต่ละส่วนนั้น ตัวบทในแต่ละส่วนมีหน้าที่แตกต่างกันออกไป ตัวบทส่วนต้นและส่วนท้ายมีส่วนสำคัญต่อการวิเคราะห์ ตีความและทำความเข้าใจถึงผลที่จะตามมาของตัวบทนอกจากนี้โครงสร้างของตัวบทมักเป็นสิ่งที่บ่งชี้ได้ถึงชนิดหรือหน้าที่ของตัวบทนั้น ๆ เพราะตัวบทแต่ละชนิดมีโครงสร้างตามขนบที่แตกต่างกัน ดังนั้นในการวิเคราะห์โครงสร้างของตัวบทยังช่วยให้เราเข้าใจได้ถึงประเด็นดังกล่าวอีกด้วย การวิเคราะห์โครงสร้างตัวบทแบ่งได้ 2 ระดับคือ การวิเคราะห์โครงสร้างมหภาคและการวิเคราะห์โครงสร้างจุลภาคที่จะวิเคราะห์แตกต่างกันออกไป

เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า การวิเคราะห์โครงสร้างของตัวบท วิเคราะห์ตรงกับคำถามตามแนวคิดของนอร์ดคือ “In what order?” ที่หมายความว่า “ลำดับโครงสร้างอย่างไร” ตามที่ได้อธิบายด้านบน

2.5) ปัจจัยด้านอวัจนภาษาในตัวบท (วรรณมา แสงอร่ามเรือง, 2563, p. 102)

ปัจจัยด้านอวัจนภาษานั้นเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสัญลักษณ์ที่ตัวบทแสดงออกมาโดยไม่ได้ใช้ภาษาเป็นสื่อกลาง ส่วนใหญ่มีหน้าที่ขยายความ เน้นย้ำเนื้อความหรือข้อความกำกวมของเนื้อความ อวัจนภาษาหมายถึงรวมไปถึงภาพหรือสิ่งต่าง ๆ ที่ผู้อ่านเห็น การวิเคราะห์ปัจจัยด้านอวัจนภาษาในตัวบทช่วยให้เข้าใจองค์ประกอบต่าง ๆ ของตัวบทมากยิ่งขึ้น ทั้งประเด็นด้านโครงสร้างของตัวบท ความรู้ที่ละไว้ในฐานที่เข้าใจ การเลือกใช้คำศัพท์ของผู้แต่ง รวมถึงในบางกรณีอาจทำให้เข้าใจองค์ประกอบภายนอกของตัวบทมากยิ่งขึ้นอีกด้วย การใช้อวัจนภาษาของผู้แต่งมักจะเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมของผู้แต่งเป็นอย่างมาก ดังนั้นผู้แปลควรศึกษาวิเคราะห์ตัวบทต้นทางอย่างละเอียดเพื่อทราบว่ามีวัฒนธรรมของผู้แต่งสอดแทรกอยู่ในตัวบทมากน้อยเพียงใด และสามารถถ่ายทอดมายังผู้รับสารของงานแปลได้หรือไม่

เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า การวิเคราะห์ปัจจัยด้านอวัจนภาษาในตัวบท วิเคราะห์ตรงกับคำถามตามแนวคิดของนอร์ดคือ “Using which non-verbal term elements” ที่หมายความว่า “ใช้องค์ประกอบอวัจนภาษาอะไร” ตามที่ได้อธิบายด้านบน

2.6) ศัพท์ (วรรณมา แสงอร่ามเรือง, 2563, p. 104)

สำหรับประเด็นเรื่องของการใช้ศัพท์เป็นอีกหนึ่งประเด็นที่สำคัญที่จะต้องวิเคราะห์ เพราะการเลือกใช้ศัพท์ขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านเนื้อเรื่องและหัวข้อเรื่องเป็นสำคัญ การวิเคราะห์การใช้ศัพท์อาจต้องวิเคราะห์ด้านความหมายทางวินัยลีลาของการใช้ศัพท์ ด้านรูปแบบของการใช้คำต่าง ๆ ของผู้แต่ง เพราะการเลือกใช้คำศัพท์แต่ละคำเป็นสิ่งที่แสดงถึงเจตนาของผู้แต่งได้เป็นอย่างดี ดังนั้นหากเกิดกรณีที่ไม่สามารถวิเคราะห์เจตนาของผู้แต่งจากองค์ประกอบภายนอกได้ ผู้แปลอาจวิเคราะห์จากการใช้ศัพท์ของผู้แต่งถึงสาเหตุที่เลือกใช้คำดังกล่าวว่ามีเจตนาหรือจุดประสงค์ใด และต้องการให้เกิดผลแบบใด เหล่านี้จะแสดงได้ถึงเจตนาของผู้แต่งในที่สุด ในการวิเคราะห์ประเด็นเรื่องการใช้คำศัพท์จึงจำเป็นอย่างยิ่งในตัวบทประเภทวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเลือกใช้คำของผู้แต่งมากกว่าประเภทอื่น ๆ

เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า การวิเคราะห์เรื่องการใช้ศัพท์ วิเคราะห์ตรงกับคำถามตามแนวคิดของนอร์ด คือ “In which word?” ที่หมายความว่า “ในคำใด” ตามที่ได้อธิบายด้านบน

2.7) โครงสร้างประโยค (วรรณา แสงอร่ามเรือง, 2563, p. 107)

สำหรับประเด็นของโครงสร้างประโยคนั้นจะเน้นวิเคราะห์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบ หน้าที่และวจนลีลาของการใช้โครงสร้างประโยครูปแบบต่าง ๆ เนื่องจากรูปแบบโครงสร้างประโยคแต่ละแบบให้ผลต่อผู้อ่านแตกต่างกันออกไปตามผู้แต่งต้องการ การวิเคราะห์โครงสร้างของประโยคจะทำให้ได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่อง หัวข้อเรื่อง และโครงสร้างของตัวบท รวมไปถึงองค์ประกอบอื่น ๆ ด้วย เช่น ระดับเสียงสูงต่ำในประโยค จังหวะ ความเร็วของการเล่าเรื่องที่จะส่งผลถึงความตื่นเต้น เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้เองคือสิ่งที่จะแสดงให้เห็นถึงเจตนาของผู้แต่งและหน้าที่ของตัวบทนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี

เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า การวิเคราะห์โครงสร้างประโยค วิเคราะห์ตรงกับคำถามตามแนวคิดของนอร์ดคือ “In what kind of sentences” ที่หมายความว่า “ในประโยครูปแบบใด” ตามที่ได้อธิบายด้านบน

2.8) ลักษณะเหนือหน่วยเสียง (Suprasegmental features) (Nord, 2005, pp. 131-132).

ลักษณะเหนือหน่วยเสียงเป็นอีกประเด็นหนึ่งที่ต้องวิเคราะห์ตามที่นอร์ดได้กล่าวถึงไว้ แต่ไม่พบการกล่าวถึงในหนังสือของวรรณา ลักษณะเหนือหน่วยเสียงเป็นประเด็นที่เกี่ยวกับจุดต่าง ๆ ของตัวบทที่แสดงถึงเสียงของตัวบท ไม่ว่าจะเป็นการใช้ตัวพิมพ์แบบต่าง ๆ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน การลงเสียงหนักเบา สิ่งเหล่านี้จะเป็นสิ่งที่แสดงถึงเสียงของตัวบทที่ถ่ายทอดออกมาตามที่นอร์ดเคยกล่าวไว้ในช่วงเริ่มต้นว่า “in which tone” หมายความว่าถ่ายทอดมาด้วยเสียงแบบใด

2. ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการแปลตัวบทต้นทางที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม

หนังสือการ์ตูน *เจ้าหนูซ่าวจี* เป็นหนังสือการ์ตูนที่มีลักษณะเด่นทางภาษาในประเด็นเกี่ยวกับการใช้คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมของประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นคำที่เกี่ยวข้องกับอาหารไทย คำที่เกี่ยวข้องกับเทศกาลหรือวันสำคัญของประเทศไทย เพื่อใช้ลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมดังกล่าวมาสร้างให้เกิดความตลกขบขัน เป็นแนวทางการเขียนที่สำคัญของหนังสือการ์ตูนเล่มนี้ และเป็นแนวทางที่แปลกใหม่ในการพยายามใช้ภาษาที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมและวัฒนธรรมพื้นบ้านมาสร้างความตลกขบขันในการ์ตูนรูปแบบมังงะของประเทศไทย

ความหมายของลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมนั้น สำนักราชบัณฑิตยสภาได้ให้ความหมายของคำว่า วัฒนธรรม ไว้คือ สิ่งที่ทำให้ความเจริญงอกงามให้แก่หมู่คณะ เช่น วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมในการแต่งกาย, วิถีชีวิตของหมู่คณะ เช่น วัฒนธรรมพื้นบ้าน วัฒนธรรมชาวเขา (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2554) นอกจากนี้พระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้วางหลักให้ความหมายของคำว่า วัฒนธรรมไว้ในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ว่า “วิถีการดำเนินชีวิต ความคิด ความเชื่อ ค่านิยม จารีตประเพณี พิธีกรรม และภูมิปัญญา ซึ่งกลุ่มชนและสังคมได้ร่วมสร้างสรรค์ ส่งเสริม ปลูกฝัง สืบทอด เรียนรู้ ปรับปรุง และเปลี่ยนแปลง เพื่อให้เกิดความเจริญงอกงามทั้งด้านจิตใจและวัตถุ อย่างสันติสุขและยั่งยืน” เป็นความหมายไปในทิศทางเดียวกันกับสำนักราชบัณฑิตยสภา ดังนั้น

จึงกล่าวได้ว่าความหมายของคำศัพท์เฉพาะทางวัฒนธรรม คือ คำศัพท์ที่เกิดจากและแสดงถึงวิถี ความคิด ความเชื่อ ค่านิยม จารีต พิธีกรรม และภูมิปัญญาของกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ ด้วยความที่เป็นวิถีเฉพาะของกลุ่มบุคคลนี้จึงทำให้คำทางวัฒนธรรมมักเป็นลักษณะเฉพาะของกลุ่มบุคคลนั้น ๆ และไม่สามารถพบได้ในกลุ่มบุคคลหรือกลุ่มสังคมอื่น

สิ่งที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมนั้นเป็นประเด็นที่ละเอียดอ่อนและซับซ้อน รวมถึงลักษณะการใช้คำหรือภาษาด้วย ดังนั้นตัวบทกรณีศึกษาที่เลือกใช้ลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมเข้ามาเป็นองค์ประกอบหลักในการดำเนินเนื้อเรื่อง จึงเป็นตัวบทที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมที่ถ่ายทอดออกมาทั้งทางภาพและคำพูดของตัวละครอยู่อย่างเข้มข้นจนไม่สามารถใช้วิธีการแปลแบบทั่วไปได้ เพราะจะทำให้เกิดปัญหาไม่สามารถถ่ายทอดลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมของภาษาต้นทางไปยังภาษาปลายทางได้ทั้งหมด ดังที่ สัญฉวี สายบัวได้กล่าวไว้ในหนังสือว่า ภาษาคือผลผลิตของสังคมมนุษย์ มนุษย์ในแต่ละสังคมก็มีวัฒนธรรม ทัศนคติ และความเชื่อ รวมถึงมุมมองต่อโลกที่ต่างกัน ดังนั้นในการแปลนอกจากจะถ่ายทอดความหมายของภาษาแล้ว ยังเป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมดังกล่าวอีกด้วย (สัญฉวี สายบัว, 2550, p. 3) และหากในตัวบทต้นฉบับกล่าวถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ไม่มีคำหรือสำนวนใดอ้างอิงถึงสิ่งเดียวกันได้ในภาษาแปลก็จำเป็นต้องปรับบทแปลในระดับคำ (สัญฉวี สายบัว, 2550, p. 64) ทั้งสองความเห็นนี้แสดงให้เห็นว่า ในการแปลตัวบทใดตัวบทหนึ่งไม่ใช่แค่เพียงการแปลคำหรือข้อความแต่เป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมของตัวบทต้นทางด้วย และหากไม่สามารถหาคำที่ถ่ายทอดลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมดังกล่าวได้ก็ต้องปรับบทแปลในระดับคำ

อีกหนึ่งความเห็นที่แสดงให้เห็นว่า ในการถ่ายทอดลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมนั้นไม่สามารถใช้รูปแบบการแปลปรกติได้ก็คือ ความเห็นของ เอสมาอิล แซร์ เบอแทช (Dr. Esmail Zare-Behtash) ที่กล่าวว่า การที่จะแปลลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมได้นั้นจำต้องศึกษาทำความเข้าใจวัฒนธรรมดังกล่าวเสียก่อน และเป็นสิ่งที่ทำให้กระบวนการถ่ายทอดคำแปลดังกล่าวนั้นซับซ้อนขึ้น แต่ก็เป็นสิ่งสำคัญที่นักแปลจะต้องทำเสมอ (Zare-Behtash, 2010, p. 1) เพราะในการศึกษาทำความเข้าใจวัฒนธรรมก่อนการแปลจะส่งผลให้การถ่ายทอดวัฒนธรรมไปยังตัวบทปลายทางสามารถทำได้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น ทั้งสองความเห็นนี้ยังตรงกับความเห็นของนอร์ดที่ว่า ในการแปลนั้น การปรับบทแปลของตัวบทต้นทางให้เข้ากับวัฒนธรรมปลายทางให้ได้แทบจะเป็นเหมือนกับกิจวัตรประจำวันของนักแปลอาชีพไปแล้ว (Nord, 2005, p. 28)

ด้วยเหตุนี้เองเพื่อให้สามารถถ่ายทอดวัฒนธรรมของตัวบทต้นทางที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมที่เข้มข้น จึงต้องใช้แนวทางหรือกลวิธีการแปลโดยเฉพาะเพื่อแก้ปัญหาลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมของตัวบท ผู้วิจัยเลือกใช้แนวทางการแปลลักษณะเฉพาะทางภาษาของแอนโทนี พิม (Anthony Pym) มีทั้งสิ้น 8 แนวทางสำหรับการแก้ปัญหาอันเกิดจากลักษณะเฉพาะทางภาษาหรือวัฒนธรรม ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นแนวทางที่ครอบคลุมและสามารถแก้ปัญหาลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมของตัวบทกรณีศึกษานี้ได้

การที่จะใช้แนวทางดังกล่าวได้นั้น ผู้วิจัยจะต้องเข้าใจถึงลักษณะที่เรียกว่าลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม (Cultural Specific) อย่างถ่องแท้เสียก่อน เพื่อให้เลือกใช้แนวทางการแปลดังกล่าวในส่วนต่าง ๆ ของตัวบทได้อย่าง

เหมาะสม อีกทั้งในการพิจารณาคำศัพท์ว่าคำใดเป็นลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมเพื่อทำความเข้าใจคำเหล่านั้นก็จำเป็นต้องใช้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดของการแปลตัวบทที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมเสียก่อน

การแปลตัวบทที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมเป็นประเด็นการศึกษาที่สำคัญที่ได้รับการกล่าวถึงมาเป็นเวลานานโดยนักวิชาการด้านภาษาหลายท่าน โดยแต่ละท่านได้เสนอทฤษฎีหรือแนวคิดที่ต่างกันไป โดยการศึกษาแนวคิดเหล่านี้ส่งผลให้เข้าใจลักษณะที่สำคัญของลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมของตัวบทมากยิ่งขึ้น แนวคิดสำคัญเกี่ยวกับการแปลลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมและเป็นที่ยอมรับ ได้แก่ แนวคิดการแปลลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมของยูจีน ไนดา (Eugene Nida) และปีเตอร์ นิวมาร์ก (Peter Newmark) แนวคิดการแก้ไขความไม่สมมูลภาพของภาษาของโมนา เบเคอร์ (Mona Baker) แยกอธิบายที่ละแนวคิดได้ดังต่อไปนี้

2.1 ความหมายและแนวทางการแปลลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมตามแนวคิดของยูจีน ไนดา (Eugene Nida) (Nida, 1945, p. 194)

ยูจีน ไนดา คือนักวิชาการที่มีบทบาทอย่างมากในวงการการแปลและภาษาศาสตร์ตั้งแต่ในอดีต ไนดาได้กล่าวถึง ประเด็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมและการแปลว่า ภาษาสามารถอธิบายได้อย่างง่ายว่าเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม และยังบอกด้วยว่า ความสัมพันธ์ของการศึกษาระหว่างนักภาษาศาสตร์และนักชาติพันธุ์นั้นใกล้ชิดกันมากกว่าที่คิดและมักจะโดนมองข้ามไป

ก่อนที่นักแปลจะเริ่มแปลได้จะต้องตระหนักถึงความแตกต่างกันทั้งหมดระหว่างสองวัฒนธรรมที่ส่งผ่านมาทางภาษาทั้งสองภาษา เป็นปัญหาที่สำคัญของการแปล แต่กลับไม่ได้รับการศึกษามากนักด้วยเหตุผลหลายประการ ตามแนวคิดของไนดา ประการแรก การแปลในยุคหนึ่งมักแปลกันในกลุ่มภาษาอินโดยูโรเปียนที่มีวัฒนธรรมแบบเดียวกันทั้งหมด ประการที่สอง ต่อให้แปลภาษาจากวัฒนธรรมอื่น ๆ ก็มักเป็นการแปลจากวัฒนธรรมที่เรียบง่ายมายังวัฒนธรรมที่ซับซ้อนจนทำให้ผู้แปลไม่รู้ลึกถึงลักษณะเฉพาะของวัฒนธรรมนั้น ๆ ประการที่สาม เมื่อกล่าวถึงลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมมักกล่าวถึงการศึกษาในแง่ของจิตวิทยามากกว่าสังคมวิทยา ประการที่สี่ การแปลนั้นจะเน้นไปที่ความสวยงามหรือปัจจัยด้านวรรณกรรมแห่งการแปลเป็นหลักจึงทำให้เป็นการแปลที่เน้นไปทางศิลปะมากกว่าวิทยาศาสตร์ (Nida, 1945, p. 195) ทั้งสี่ประการนี้คือเหตุผลที่ไนดาให้ไว้ว่าเพราะเหตุใดในยุคหนึ่งจึงไม่มีการกล่าวถึงการแปลในประเด็นวัฒนธรรมมากนัก

ไนดา มองว่า คำก็คือสัญลักษณ์ที่มีวัฒนธรรมเป็นองค์ประกอบหลัก เพราะฉะนั้นในการแปลภาษาผู้แปลจะต้องรู้สถานการณ์ทางวัฒนธรรม (Cultural situation) ของทั้งสองภาษา ก่อนเพื่อให้อาจเลือกคำที่เหมาะสมและใกล้เคียงกับสมมูลภาพที่สุดได้ โดยหากพิจารณาปัญหาในแง่มุมต่าง ๆ ของวัฒนธรรมโดยถี่ถ้วนก็จะเห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเด็นเรื่องวัฒนธรรมและปัญหาของความหมายได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ปัญหาการแปลหรือก็คือปัญหาด้านสมมูลภาพนั้นแบ่งออกเป็น 5 หัวข้อตามแนวคิดของไนดา คือ (Nida, 1945, p. 196)

- 1) สิ่งแวดล้อมหรือธรรมชาติ (Ecology)
- 2) วัฒนธรรมทางวัตถุ (Material culture)

- 3) วัฒนธรรมทางสังคม (Social culture)
- 4) วัฒนธรรมทางศาสนา (Religious culture)
- 5) วัฒนธรรมทางภาษา (Linguistic culture)

ตามแนวคิดของไอน์ดั้นภาษาคือเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม และจะไม่สามารถเข้าใจคำได้โดยถ้าไม่เข้าใจปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่นเสียก่อน ดังนั้นแนวทางการแก้ปัญหาทางภาษาที่เหมาะสมจะต้องเป็นแนวทางที่เกี่ยวกับชาติพันธุ์ หรือก็คือการศึกษา ค้นคว้าเกี่ยวกับสิ่งทางวัฒนธรรม (Cultural items) และคำที่ใช้กล่าวถึงสิ่งเหล่านั้น การรวมกันของการวิเคราะห์ทางสังคมและการบรรยายด้วยภาษาศาสตร์นั้นคือกุญแจที่จะทำให้สามารถศึกษาเรื่องในประเด็นนี้ได้ (Nida, 1945, pp. 207-208)

2.2 ความหมายและแนวทางการแปลลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมตามแนวคิดของปีเตอร์ นิวมาร์ก (Peter Newmark)

นิวมาร์กกล่าวถึงความสัมพันธ์ของการแปลและวัฒนธรรมไว้ในหนังสือ *Textbook of Translation* บทที่ 9 ในหัวข้อ “Translation and Culture” (Newmark, 1988, p. 94) หนึ่งในหัวข้อหลักที่แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมที่มีต่อการแปล โดยนิวมาร์กให้คำนิยามของคำว่า วัฒนธรรม (Culture) ไว้ว่า เป็นวิถีชีวิตและการเกิดขึ้นที่แปลกใหม่ของกลุ่มคนที่ใช้ภาษาใดภาษาหนึ่งในการถ่ายทอดหรือการแสดงออกมาในกลุ่ม ทำให้เขาแยก “ภาษาวัฒนธรรม” ออกจาก “ภาษาสากล” และ “ภาษาส่วนตัว”

นิวมาร์กกล่าวถึงปัญหาที่เกิดจากการแปลลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมไว้ว่า การแปลภาษาสากลไม่ใช่ปัญหา แต่เมื่อใดที่ต้องแปลภาษาวัฒนธรรมผู้แปลจะพบปัญหาในการแปล เว้นแต่เป็นกรณีที่วัฒนธรรมของภาษาต้นทางและปลายทางนั้นมีส่วนที่เหมือนกันหรือทับซ้อน (Overlap) กันอยู่จึงจะแปลได้โดยที่ไม่พบปัญหามากนัก อย่างไรก็ตาม เขากลับไม่เห็นด้วยกับแนวคิดของไอน์ดั้นที่ว่าภาษาคือเป็นส่วนหนึ่งหรือองค์ประกอบของวัฒนธรรมไม่เช่นนั้นจะกลายเป็นว่า ไม่สามารถดำเนินการแปลได้ แต่เขาเชื่อว่าภาษานั้นมีวัฒนธรรมต่าง ๆ กักเก็บอยู่มาก คำทางวัฒนธรรมในความเห็นนิวมาร์กจะสามารถสังเกตได้อย่างง่าย เพราะจะเป็นคำที่ไม่สามารถแปลตรงตัวได้เลย ถ้าหากแปลตรงตัวก็จะทำให้ความหมายของคำที่ใช้ในสถานการณ์นั้น ๆ เปลี่ยนไป

ในบทนี้นิวมาร์กให้แนวคิดเกี่ยวกับการแปลภาษาวัฒนธรรมไว้ 3 ประการคือ หนึ่ง ผู้แปลจะต้องยอมรับและให้ความเคารพต่อความสำเร็จเชิงวัฒนธรรมของคำเหล่านั้นในภาษาต้นทาง สอง ตามแนวคิดการแปลแบบ Transference ที่จะถ่ายทอดวัฒนธรรมได้แต่ผู้แปลก็ต้องระวังถึงความเข้าใจยากของคำแปลด้วย และสุดท้ายผู้แปลภาษาวัฒนธรรมต้องตระหนักอยู่เสมอว่า สิ่งที่แปลนี้ไม่ใช่ภาษาทั่วไปและจะต้องนึกถึงวัตถุประสงค์และลักษณะเฉพาะของคำเหล่านั้น และนิวมาร์กแบ่งประเภทคำทางวัฒนธรรมเป็น 5 ประเภท โดยปรับมาจากแนวคิดของไอน์ดั้น มีรายละเอียดดังนี้ (Newmark, 1988, p. 196)

1) ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (Ecology) (Newmark, 1988, p. 196)

ลักษณะทางภูมิศาสตร์เป็นสิ่งที่แตกต่างจากคำทางวัฒนธรรมทั่วไป เพราะส่วนมากเป็นสิ่งที่ไม่มีคุณค่าทางวัฒนธรรม ทั้งในแง่ของการเมืองและเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม นิวมาร์กกล่าวว่า แต่ละพื้นที่มักจะมีวิธีเรียกลักษณะทางภูมิศาสตร์เหล่านี้ ด้วยคำ “ท้องถิ่น” ต่าง ๆ และด้วยหลักการเดียวกันก็สามารถใช้กับลักษณะทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ เช่น สภาพอากาศ หรือฤดูกาลต่าง ๆ เป็นต้น

2) วัฒนธรรมทางวัตถุ (Material culture (Artefacts)) (Newmark, 1988, p. 97)

ตัวอย่างที่สำคัญของคำที่อยู่ในประเภทวัฒนธรรมทางวัตถุตามการแบ่งประเภทของนิวมาร์กก็คือ อาหาร (Food) อาหารเป็นสิ่งที่มีความสำคัญทางวัฒนธรรมของชาติในหลาย ๆ ประเทศ รวมถึงเป็นสิ่งที่ได้รับการพูดถึงในกระบวนการแปลต่าง ๆ ในประเด็นของอาหารนี้ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือ ลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมทั้งหลายในวัฒนธรรมอาหารฝรั่งเศสที่มีอยู่มากมายและบ้างก็ใช้เกินความจำเป็นในความเห็นของนิวมาร์ก ตัวอย่างอื่น ๆ ของคำทางวัฒนธรรมทางวัตถุ ได้แก่ คำเกี่ยวกับเสื้อผ้า คำเกี่ยวกับที่พักอาศัย คำเกี่ยวกับพาหนะ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ในแต่ละพื้นที่มักจะมีวิธีเรียกที่แตกต่างกันออกไป

3) วัฒนธรรมทางสังคม (Social culture) (Newmark, 1988, p. 98)

การพิจารณาคำทางวัฒนธรรมทางสังคมนั้นผู้แปลจะต้องวิเคราะห์แยกแยะระหว่างปัญหาการแปลความหมายโดยตรง คำบางคำแม้ว่าจะจะเป็นคำที่มีเฉพาะในแต่ละประเทศ แต่สามารถหาคำที่ทดแทนกันได้โดยตรงทันที ในขณะที่คำที่มีความหมายแฝงทั้งหลาย เช่น คำว่า “Working class” “The people” “The masses” นั้นเป็นคำที่มีความหมายแฝงและมักจะมีคุณค่าในเชิงการเมือง อีกทั้งในบางครั้งมีความหมายได้ทั้งด้านบวกและด้านลบก็ได้ คำที่มีความหมายแฝงเหล่านี้จึงเป็นคำทางวัฒนธรรมทางสังคมตามความเห็นของนิวมาร์ก

4) องค์กร ประเพณี กิจกรรม กระบวนการ มโนทัศน์ (Organisations, Custom, Activities, Procedures, Concept) (Newmark, 1988, p. 99)

วิถีทางการเมืองและสังคมของแต่ละประเทศมักถ่ายทอดออกมาในคำที่เกี่ยวกับสถาบันต่าง ๆ ในประเทศนั้น เช่น ประมุขของประเทศ ชื่อแห่งรัฐสภาแต่ละที่ หรือชื่อหน่วยงานต่าง ๆ ชื่อเหล่านี้มักเป็นชื่อเฉพาะของแต่ละประเทศแต่ก็สามารถใช้คำแปลที่ใกล้เคียงของภาษาปลายทางมาทดแทนโดยที่ยังรักษาความเข้าใจต่อคำดังกล่าวได้ อย่างไรก็ตามในเอกสารที่จะต้องใช้ความถูกต้องขั้นสูง เช่น ในหนังสือเรียน (Textbooks) รายงาน (Report) หรืองานวิชาการจะต้องใช้การแปลที่ถ่ายทอดให้ได้อย่างถูกต้องครบถ้วน จึงกล่าวได้ว่าเป็นอีกหนึ่งความท้าทายของนักแปลที่จะต้องแปลให้ได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ในภาษาปลายทาง คำในประเภทนี้ยังแบ่งเป็นประเภทย่อยตามที่นิวมาร์กได้อธิบายไว้ดังต่อไปนี้

4.1) คำทางประวัติศาสตร์ (Historical terms)

4.2) คำสากล (International terms)

4.3) คำทางศาสนา (Religious terms)

4.4) คำทางศิลปะ (Artistic terms)

5) ท่าทางและนิสัย (Gesture and habits) (Newmark, 1988, p. 102)

สำหรับประเภทท่าทางและนิสัยนั้นเป็นการแยกแยะระหว่างฟังก์ชันและการบรรยายของการกระทำ ในแต่ละท้องถิ่นนั้นมักจะมีลักษณะท่าทางที่สร้างความกำกวมต่อผู้คนในวัฒนธรรมอื่น หรืออาจจะไม่มีการกระทำดังกล่าวในวัฒนธรรมอื่นเลย การกระทำเฉพาะวัฒนธรรมเหล่านี้จึงเป็นอีกหนึ่งประเภทที่อยู่ในคำทางวัฒนธรรมที่สำคัญ

2.3 ปัญหาและแนวทางการแก้ไขความไม่สมมูลภาพทางภาษาในการแปลของโมนา เบเคอร์ (Mona Baker)

โมนา เบเคอร์ เป็นนักวิชาการอีกคนหนึ่งที่ได้อธิบายปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการแปลด้วยทที่มีลักษณะเฉพาะทางภาษาหรือวัฒนธรรมที่ไม่สามารถถ่ายทอดไปยังภาษาปลายทางได้โดยตรง อย่างไรก็ตามเบเคอร์ให้ความเห็นในอีกมุมมองหนึ่งที่แตกต่างจากนิวมาร์กและไนด์ดา เบเคอร์มองว่าปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาความสมมูลภาพทางภาษา และเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นได้ทั้งในระดับคำ (Word Level) ไปจนถึงระดับเหนือคำ (Above word level) การหาคำแปลให้เกิดสมมูลภาพนั้นจะต้องดูปัจจัยที่หลากหลายจนไม่สามารถเสนอเป็นแนวทางใดแนวทางหนึ่งที่ใช้กับปัญหาสมมูลภาพทั้งหมดได้ (Baker, 1992, p. 17) เบเคอร์สรุปปัญหาความไม่สมมูลภาพโดยสังเขปและเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาไว้บางส่วนดังต่อไปนี้

2.3.1) ปัญหาความไม่สมมูลภาพทางภาษาในระดับคำ (Baker, 1992, p. 20)

ความไม่สมมูลภาพทางภาษาในระดับคำหมายถึงในภาษาปลายทางนั้นไม่มีคำที่สามารถสร้างสมมูลภาพได้โดยตรงกับตัวบทต้นฉบับ เบเคอร์มองว่าแต่ละปัญหาความไม่สมมูลภาพจะต้องใช้แนวทางการแก้ไขปัญหาที่แตกต่างกันออกไป คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมอันเป็นประเด็นหลักของงานวิจัยฉบับนี้เป็นหนึ่งในปัญหาของความไม่สมมูลภาพทางภาษาที่เบเคอร์เสนอไว้

ปัญหาที่พบได้ทั่วไปสำหรับความไม่สมมูลภาพระดับคำ (Baker, 1992, p. 21)

- 1) มโนทัศน์เฉพาะทางวัฒนธรรม (Culture-specific concepts)
- 2) มโนทัศน์ของภาษาต้นทางไม่ได้รับการสร้างเป็นคำในภาษาปลายทาง
- 3) คำในภาษาต้นทางมีความหมายที่ซับซ้อน
- 4) ภาษาต้นทางและปลายทางมีความหมายของคำที่แตกต่างกัน
- 5) ภาษาปลายทางไม่มีคำที่อยู่สูงกว่าในแง่ของความหมาย
- 6) ภาษาปลายทางไม่มีคำที่มีความหมายเฉพาะ
- 7) ความแตกต่างด้านมุมมองและกายภาพ

- 8) ความแตกต่างของความหมาย
- 9) ความแตกต่างของรูปคำ
- 10) ความแตกต่างของความถี่และวัตถุประสงค์ของการใช้รูปเฉพาะ
- 11) การใช้คำยืมของตัวบทต้นฉบับ

เบเกอร์กล่าวว่า ปัญหาดังกล่าวเกิดจากภาษาต้นทางใช้คำที่มีความหมายที่วัฒนธรรมปลายทางนั้นไม่สามารถเข้าใจได้เลย อาจเกิดจากมโนทัศน์นั้นเข้าใจได้ยาก จับต้องไม่ได้ เกี่ยวกับความเชื่อทางศาสนา วัฒนธรรมทางสังคม หรือแม้กระทั่งชนิดของอาหาร สิ่งเหล่านี้เรียกว่า “ลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม (Culture-specific)” เบเกอร์ได้ยกตัวอย่างคำว่า “Speaker” (of the house of common) ที่เมื่อแปลเป็นภาษารัสเซียแล้วจะได้เป็นความหมายคำว่า “Chairman” เป็นความหมายที่ไม่ตรงกับภาษาต้นทางเพราะไม่มีคำใดที่มีสมมูลภาพกับคำว่า “Speaker” (Baker, 1992, p. 21)

แนวทางหรือกลวิธีที่นักแปลอาชีพใช้แก้ปัญหาความไม่สมมูลภาพทางภาษาในระดับคำ (Baker, 1992, p. 26)

- 1) การแปลโดยใช้คำทั่วไป (General word/superordinate)
- 2) การแปลโดยใช้คำธรรมดา (Neutral) ที่ไม่แสดงถึงความหมายหรือความรู้สึกมากเกินไป (Less expressive word)
- 3) การแปลโดยใช้การชดเชยทางวัฒนธรรม
- 4) การแปลโดยใช้คำยืมหรือคำยืมร่วมกับการอธิบายความหมาย
- 5) การแปลโดยใช้การเขียนใหม่ (Paraphrase) ด้วยคำที่เกี่ยวข้อง
- 6) การแปลโดยใช้การเขียนใหม่ (Paraphrase) ด้วยคำที่ไม่เกี่ยวข้อง
- 7) การแปลโดยการละคำ (Omission)

ประเด็นกลวิธีที่ใช้แก้ปัญหาความไม่สมมูลภาพทางภาษาในระดับคำของเบเกอร์ ผู้วิจัยจะไม่ขอกกล่าวถึงในรายละเอียดเพราะไม่ใช่แนวคิดหรือกลวิธีที่ผู้วิจัยเลือกใช้

2.3.2) ปัญหาความไม่สมมูลภาพทางภาษาในระดับเหนือคำ (Baker, 1992, p. 46)

สำหรับประเด็นความสมมูลภาพทางภาษาในระดับเหนือคำ (Equivalence above word level) เป็นประเด็นที่ลึกลงไปอีกชั้น เมื่อคำต่าง ๆ ปรากฏร่วมกันจนกลายเป็นประโยค คำเหล่านี้ไม่ได้ผสมกันโดยไม่มีกฎเกณฑ์ใด ๆ ไม่ว่าจะในภาษาใดก็ตาม การผสมกันของคำเพื่อความหมายใดความหมายหนึ่งจะมีกฎเกณฑ์หรือเป็นรูปแบบเฉพาะ เบเกอร์กล่าวว่า รูปแบบ (Pattern) ของการปรากฏร่วมกันของคำที่ไม่เหมือนกันระหว่างภาษาต้นทางและ

ภาษาปลายทางคือความยากลำบากที่นักแปลจะต้องเจอ แบ่งได้เป็นสองประเด็นใหญ่คือ การปรากฏร่วมกันของกลุ่มคำ (Collocation) และ สำนวนหรือกลุ่มคำที่มีความหมายเฉพาะ (Idioms and fixed expressions)

การปรากฏร่วมกันของกลุ่มคำ (Collocation) (Baker, 1992, p. 47)

การปรากฏร่วมกันของกลุ่มคำเป็นประเด็นปัญหาสำหรับนักแปลเพราะการปรากฏร่วมกันมักไม่เป็นไปตามตรรกะ หรือกฎเกณฑ์โดยทั่วไป รวมถึงมักมีความหมายที่เข้าใจกันหรือละไว้ในฐานที่เข้าใจที่ไม่ใช่ความหมายโดยปรกติของคำอีกด้วย ในระดับหนึ่ง การปรากฏร่วมกันของคำอาจเกิดจากความหมายบางส่วนของคำที่ปรากฏร่วมกันเหล่านั้น มักเป็นความหมายที่เกี่ยวข้องกัน อย่างไรก็ตามความหมายอาจไม่เกี่ยวข้องกับรูปแบบของการปรากฏร่วมกันด้วยก็ได้ ดังนั้นเบเกอร์จึงกล่าวว่า รูปแบบการปรากฏร่วมกันของคำนั้นมักจะไม่มีความหมายและเป็นอิสระจากความหมายของคำเป็นได้ทั้งในระดับภายในภาษาและระหว่างภาษา

ดังนั้นการปรากฏร่วมกันของคำในบางครั้งจึงเป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละภาษา เพราะเมื่อภาษาเปลี่ยนไปแล้วความสัมพันธ์ระหว่างคำที่ปรากฏร่วมกันก็จะเปลี่ยนไปด้วย จึงเป็นอีกหนึ่งความท้าทายของนักแปลที่จะต้องถ่ายทอดคำปรากฏร่วมกันให้ได้อย่างเหมาะสม

สำนวนหรือกลุ่มคำที่มีความหมายเฉพาะ (Idioms and fixed expressions) (Baker, 1992, p. 63)

ตามที่ได้อธิบายไปในส่วนของการปรากฏร่วมกันของกลุ่มคำ แม้จะไม่มีกฎเกณฑ์ของการปรากฏร่วมกันที่ตายตัวแต่คำที่ปรากฏร่วมกันก็ยังมีควมยืดหยุ่นที่อาจมีหลายรูปแบบของการปรากฏร่วมกันที่ยังคงให้ความหมายเดิมได้ แม้ว่าความหมายของคำที่ปรากฏร่วมกันจะขึ้นอยู่กับคำที่ไปปรากฏร่วมกันด้วย แต่เรายังพอที่จะคาดเดาความหมายจากความหมายของคำเดี่ยวก่อนที่จะมาปรากฏร่วมกันนั้นได้

ในขณะที่สำนวนหรือกลุ่มคำที่มีความหมายเฉพาะนั้น หากเปรียบเทียบกับเรื่องคำปรากฏร่วมกันก็แทบนับได้ว่าอยู่อีกฝั่งหนึ่งของตาซึ่งในสองประเด็นหลักคือความยืดหยุ่นและความชัดเจนของความหมาย เปรียบเหมือนกับการแข่งแข่งทางภาษาที่แทบเปลี่ยนแปลงรูปแบบไม่ได้เลย รวมถึงในกรณีของสำนวนต่าง ๆ นั้นมักมีความหมายที่ไม่สามารถคาดเดาจากคำเดี่ยวที่อยู่ในกลุ่มคำนั้นได้เลย ส่วนกลุ่มคำที่มีความหมายเฉพาะ เป็นไปตามชื่อเรียกที่มีลักษณะเฉพาะและแทบจะเปลี่ยนแปลงรูปแบบการปรากฏร่วมกันของคำไม่ได้เลย ในแง่ของรูปแบบเฉพาะจะคล้ายกับประเด็นด้านสำนวน แต่ในแง่ของความหมายนั้นกลุ่มคำที่มีความหมายเฉพาะมักมีความหมายที่เห็นได้ชัดเจนจากคำที่ประกอบเป็นกลุ่มคำเหล่านั้น

เบเกอร์ได้กล่าวถึงแนวทางการแปลสำนวนและกลุ่มคำที่มีความหมายเฉพาะไว้ว่าการใช้สำนวนและกลุ่มคำที่มีความหมายเฉพาะแทบจะเป็นไปไม่ได้เลยที่ผู้ใช้ภาษาต่างชาติจะใช้ได้ดีเหมือนกับเจ้าของภาษา ประเด็นปัญหาหลักเกี่ยวกับการแปลกลุ่มคำเฉพาะหรือสำนวนมี 2 ประการคือ การตีความกลุ่มคำหรือสำนวนให้ถูกต้อง และความยากของการถ่ายทอดแง่มุมต่าง ๆ ของความหมายของสำนวนหรือกลุ่มคำไปยังภาษาปลายทาง เบเกอร์เห็นว่าความยากในการแปลสำนวนนั้นสูงกว่ากลุ่มคำที่มีความหมายเฉพาะเป็นอย่างมาก (Baker, 1992, p. 65)

2.4 แนวทางการแปลตัวบทที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมของแอนโทนี พิม (Anthony Pym)

สำหรับแนวทางการแปลตัวบทที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมของแอนโทนี พิม เป็นแนวทางหลักที่ผู้วิจัยใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากคำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมทั้งหลายที่พบในตัวบทกรณีศึกษา แนวทางการแปลของพิมถือว่าเป็นแนวทางที่เพิ่งถูกเสนอมาได้ไม่นาน โดยพิมได้กล่าวถึงปัญหาของการแปลและการศึกษาวิธีแก้ปัญหาต่าง ๆ ไว้ว่าเป็นสิ่งที่ได้รับการศึกษามาอย่างยาวนานตั้งแต่ช่วง ค.ศ. 1905 จนถึง ค.ศ. 2000 ซึ่งมีนักวิชาการมากมายต่างศึกษาและให้ความเห็นไว้หลายต่อหลายภาษา รวมถึงการที่ศึกษาและพยายามสร้างให้เป็นระบบโดยเดอลีล (Jean Delisle) และมิเกล ชไรเบอร์ (Michael Schreiber) เป็นแนวทางที่พิมใช้ในการเสนอแนวทางของเขา

ด้วยการศึกษาอย่างยาวนานนี้เองทำให้ ณ ปัจจุบันตามความเห็นของพิมมีแนวทางการแปลที่มากมายในภาษาหลักของโลกหลายภาษา อย่างไรก็ตามสิ่งที่ไม่เคยพบเลยในความเห็นของเขาก็คือ เหตุ (Consensuses) ที่จะพิจารณาใช้แนวทางเหล่านี้คืออะไร จะเรียกแนวทางเหล่านี้ว่าอะไร แล้วสามารถใช้กับคู่ภาษาที่มากกว่าหนึ่งภาษาได้หรือไม่ (Pym, 2018, p. 41)

พิมเรียกการศึกษาของเขาโดยใช้คำทั่วไปว่า “การแก้ไขปัญหาทางการแปล (Translation solutions)” มากกว่าคำว่า กระบวนการ (Procedure) เทคนิค (Techniques) หรือกลยุทธ์ (Strategies) เพราะการศึกษาที่เขาทำนั้นเกิดจากการเปรียบเทียบกันของตัวบทแล้วจึงคิดวิธีแก้ไขปัญหา (Solution) ออกมา และไม่ได้ข้องเกี่ยวกับการวิเคราะห์หรือการศึกษาด้านปริชาน เขาเชื่อว่าการศึกษาเรื่องนี้จะช่วยลดความสับสนที่จะเกิดขึ้นในการศึกษาต่อไปได้ (Pym, 2018, p. 42) ข้อนี้เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ผู้วิจัยเลือกใช้แนวทางของพิมเพราะเห็นว่ามีคำตอบที่ชัดเจนครอบคลุมและเป็นรูปธรรมในการอธิบายและแก้ไขปัญหาด้านการแปลที่เกิดจากลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมมากกว่าที่จะเน้นไปที่การอธิบายทฤษฎีเหล่านั้นที่ทำให้อธิบายและเข้าใจได้ยากเกินที่จะนำมาใช้จริงได้

2.4.1 แนวทางการแก้ปัญหามการแปลของแอนโทนี พิม (Pym, 2018, pp. 43-45)

ในการศึกษาด้านการแปลนั้น พิมกล่าวถึงการแปลโดยทั่วไปว่า เปรียบเสมือนกับ “ระบบควบคุมอัตโนมัติ (Cruise mode)” ของเครื่องบิน แต่เมื่อใดที่เกิดการ “กระแทก (Bump)” ที่ต้องการความสนใจของผู้ขับเครื่องบินขึ้น เมื่อนั้นก็ต้องทำอะไรสักอย่างแล้ว สำหรับนักแปลที่จะต้องจัดการกับการกระแทกหรือก็คือปัญหาการแปลที่เกิดขึ้นและต้องการความสนใจจากนักแปลนั้น พิมได้เสนอวิธีการแก้ปัญหาทั้งสิ้น 8 วิธีที่จะช่วยแก้ปัญหาที่ผู้แปลตระหนักรู้ได้ เรียงตามลำดับการเปลี่ยนแปลงจากน้อยไปมากเมื่อถ่ายทอดไปยังภาษาปลายทางดังต่อไปนี้

1) การคัดลอกคำ (Copying words)

วิธีการคัดลอกคำ (Copying words) หรืออธิบายโดยง่ายก็คือการถอดความ (Transcription) ที่จะถ่ายทอดคำ ๆ หนึ่งไปยังภาษาปลายทางโดยตรง อาจเป็นการถอดเสียงหรือไวยากรณ์มาโดยตรง

2) การคัดลอกโครงสร้าง (Copying Structure)

วิธีการคัดลอกโครงสร้าง (Copying Structure) เป็นวิธีที่นำองค์ประกอบทางโครงสร้างของภาษาต้นทาง ถ่ายทอดมายังภาษาปลายทางทั้งหมดโดยใช้คำในภาษาปลายทาง

3) การเปลี่ยนมุมมอง (Perspective Change)

สำหรับวิธีแก้ปัญหาลักษณะเปลี่ยนมุมมองนั้นจะเห็นว่าสิ่งของแต่ละสิ่งหรือคำแต่ละคำจะมีความหมายที่ต่างกันหากมองจากมุมมอง (Point of view) ที่ต่างกัน ในที่นี้รวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงระหว่างกรรมวาจก (Passive voice) และกัตตุวาจก (Active voice) ก็ถือว่าเป็นการแปลแบบเปลี่ยนมุมมองด้วยเช่นกัน

4) การเปลี่ยนแปลงความหนาแน่น (Density Change)

สำหรับการแปลแบบเปลี่ยนแปลงความหนาแน่นเป็นการแก้ปัญหาโดยการเปลี่ยนความเข้มข้นของข้อมูลไปจากตัวบทต้นฉบับ โดยอาจจะทำให้เจือจางลงโดยการใช้คำทั่วไป (Generalization) หรืออาจจะทำในทางตรงกันข้ามให้เข้มข้นขึ้นผ่านการใช้คำเฉพาะก็ได้

5) การจัดประโยคใหม่ (Resegmentation)

การแยกหรือการรวมกันของประโยคหรือการจัดเรียงย่อหน้าใหม่ (Re-paragraphing) ทำให้บทแปลที่ได้ นั้นมีลักษณะการเรียงกันของข้อมูลที่เปลี่ยนไป เป็นการเปลี่ยนแปลงในระดับประโยคหรือมากกว่านั้น

6) การชดเชย (Compensation)

การชดเชยเป็นวิธีการแก้ปัญหาโดยการหาคำใหม่ที่อาจจะแตกต่างไปจากคำในตัวบทต้นฉบับ แต่มีความหมายที่เท่ากัน จึงทำให้แตกต่างจากการเปลี่ยนความหนาแน่นที่ยังคงใช้คำเดิมที่ความหนาแน่นของข้อมูลเปลี่ยนไป

7) การทดแทนทางวัฒนธรรม (Cultural Correspondence)

การทดแทนทางวัฒนธรรมเป็นการแก้ปัญหาโดยการหาคำเทียบที่มีองค์ประกอบแตกต่างกันโดยสิ้นเชิงในคนละวัฒนธรรม แต่กลับให้ความหมายที่แทนกันได้อย่างพอดี โดยมากแล้วการทดแทนทางวัฒนธรรมนี้จะเกี่ยวข้องกับสำนวนต่าง ๆ ที่เปรียบเทียบในสิ่งที่แตกต่างกัน แต่ให้ความหมายแก่ผู้อ่านเหมือนกัน

8) การตัดตัวบท (Text tailoring)

การตัดตัวบทต้นฉบับบางส่วนทั้งในประเด็นของรูปแบบหรือประเด็นของเนื้อหาเพื่อเพิ่มเติม ปรับเปลี่ยนในการแปลให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้

ตามความเห็นของผู้วิจัย ทั้ง 8 วิธีนี้เป็นวิธีการแก้ไขปัญหามาเมื่อเผชิญกับปัญหาที่เกิดจากการแปล โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาที่เกิดจากลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมที่ไม่สามารถแปลด้วยวิธีการปกติได้เลย เหมือนกับ

การกระทำที่พิมพ์ได้กล่าวไว้ โดยวิธีทั้ง 8 นี้ให้รายละเอียดในการแก้ปัญหาที่ชัดเจนว่าผู้แปลต้องทำอะไรในขั้นตอนไหนและกับตัวบทแบบใดบ้าง ผู้วิจัยจึงมองว่ากลวิธีหรือ “แนวทางการแก้ปัญหา (Solution)” ของพิมพ์นั้นมีความชัดเจนอย่างยิ่ง รวมถึงเมื่อแปลแล้วสามารถอธิบายแนวคิดการแปลได้อย่างชัดเจนมากกว่าแนวทางการแปลอื่นๆ ที่มักจะเกิดขึ้นในสมองหรือปรีชาของผู้แปลเท่านั้นจนไม่สามารถอธิบายออกมาให้เห็นได้อย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ผู้วิจัยยังเชื่อว่า แนวทางการแปลของพิมพ์เพียงพอที่จะนำมาแปลตัวบทกรณีศึกษาของวิจัยฉบับนี้ที่มีประเด็นปัญหาหลักในประเด็นลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม

2.5 การแบ่งประเภทคำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม

สำหรับการแบ่งประเภทลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมนั้นเป็นประเด็นที่จะช่วยให้การแปลเป็นไปได้ง่ายขึ้นและเลือกคำได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น เนื่องจากจะช่วยให้ผู้แปลเลือกคำแปลในภาษาปลายทางให้เป็นคำประเภทเดียวกัน เพราะถ้าหากเมื่อแก้ปัญหาการแปลแล้วปรากฏว่าคำที่ได้นั้นเป็นคำคนละประเภทหรือไม่ใช่สิ่งเดียวกันก็อาจจะทำให้สับสนได้ แม้ว่าจะไม่ใช่ประเด็นหลักของงานวิจัยฉบับนี้ แต่ก็ควรศึกษาและทบทวนงานวิจัยหรือแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการแบ่งประเภทของคำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมเพื่อช่วยให้การแปลมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การศึกษากลวิธีการแปลคำและวลีทางวัฒนธรรมที่พบในบทแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษกรณีศึกษาหนังสือเรื่อง “ครูบ้านนอก” โดย คำหมาน คนไค (งามศรี, 2560) โดยอธิตา งามศรี ได้ศึกษาการแบ่งประเภทของคำทางวัฒนธรรมที่พบในต้นฉบับและวิเคราะห์เพื่อหากลวิธีการแปลที่เหมาะสม ศึกษารูปแบบการแบ่งประเภทคำทางวัฒนธรรมของนักคิดหลายคนทั้ง ไนดา (Nida) นิวมาร์ก (Newmark) ดีนาว (Denoun) คาตัน (Katan) และ กูดาวีเชียส (Gudavicius) ที่มีวิธีการแบ่งประเภทคำทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันไป จากนั้นจึงสรุปการแบ่งประเภทคำทางวัฒนธรรมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์การศึกษาคำทางวัฒนธรรมของภาษาไทยดังต่อไปนี้ (งามศรี, 2560, pp. 14-20)

1. คำทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับค่านิยม
2. คำทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม
3. คำทางวัฒนธรรมด้านวัตถุ
4. คำทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับภาษา
5. คำทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับท่าทางและลักษณะนิสัย
6. คำทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับองค์กร

โดยแต่ละประเภทยังแยกออกเป็นประเภทย่อยต่าง ๆ จะเห็นได้ว่าเป็นการแบ่งประเภทที่สามารถนำมาใช้กับภาษาไทยได้ จึงทำให้ผู้วิจัยนำมาปรับใช้ในการแบ่งประเภทคำที่เป็นประเด็นปัญหาของงานวิจัยฉบับนี้อย่างคร่าว ๆ ในประเภทใหญ่เท่านั้น

3. ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการแปลมุกตลก

เจ้าหนูข้าวจี เป็นตัวบทประเภทหนังสือการ์ตูนมังงะแนวตลกขบขัน หนังสือการ์ตูนไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันใช้เป็นสื่อในการถ่ายทอดอารมณ์ขันมาโดยตลอด เช่น *ชายหัวเราะและมหาสนุก* ในงานวิจัยของมาณิษา พิศาลบุตรก็ได้ให้ความเห็นไว้ว่า เพราะหนังสือการ์ตูนเป็นสื่อที่สามารถถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกผู้เขียนได้ดี อีกทั้งการมีภาพประกอบยังทำให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาได้ง่าย และทำให้เรื่องต่าง ๆ จากเรื่องเคร่งเครียดมาเป็นเรื่องสนุกสนานได้ (มาณิษา พิศาลบุตร, 2533) ด้วยเหตุนี้เองจึงทำให้หนังสือการ์ตูนที่เน้นไปที่ความตลกของประเทศไทยนั้นเป็นหนึ่งในวัฒนธรรมที่สำคัญ มุกตลกหรือการสร้างความตลกขบขันของหนังสือการ์ตูนนั้นตามความเห็นของผู้วิจัยคิดว่าเป็นลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นมุกตลกที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมที่ความตลกจะยึดโยงกับวัฒนธรรม (Cultural Jokes) หรือมุกตลกที่เกิดจากการเล่นกับภาษา (Linguistic Jokes) ที่ใช้การเล่นคำ (Pun) ที่ถ้าภาษาเปลี่ยนไปก็จะไม่สามารถเข้าใจมุกตลกดังกล่าวได้เลย มุกตลก 2 ประเภทนี้คือ 2 ใน 3 รูปแบบมุกตลกที่เดบรา ราฟาเอลสัน เวสต์ ได้เสนอไว้และจะได้อธิบายต่อไป

ความตลกเป็นสิ่งที่มีความเฉพาะทางวัฒนธรรมหรือภาษาทำให้เกิดประเด็นปัญหาในการแปลขึ้นเพราะมุกตลกเป็นตัวบทที่ไม่สามารถแปลได้โดยตรง ดังนั้นในการศึกษาเพื่อการแปลตัวบทดังกล่าวจะต้องศึกษาเกี่ยวกับการแปลมุกตลก โดยศึกษาความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับทฤษฎีอารมณ์ขันเพื่อเข้าใจว่าอะไรที่สร้างให้เกิดความตลกแก่นมนุษย์ ประเภทของมุกตลก และศึกษาแนวทางการแปลมุกตลกเพื่อเลือกแนวทางที่เหมาะสมและสามารถถ่ายทอดความตลกขบขันของตัวบทต้นฉบับไปยังภาษาปลายทางให้ได้มากที่สุด ดังต่อไปนี้

3.1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับทฤษฎีอารมณ์ขัน

อลิสัน รอส (Alison Ross) ได้เขียนถึงความรู้ทั่วไปของความตลกหรืออารมณ์ขันไว้ในหนังสือ โดยตามความเห็นของรอสแล้ว คำจำกัดความอย่างหนึ่งของอารมณ์ขัน (Humor) ก็คือ “สิ่งที่ทำให้คนหัวเราะหรือยิ้ม” ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าการตอบสนองของผู้คนนั้นคือสิ่งสำคัญว่าสิ่งนั้นคืออารมณ์ขันหรือความตลกหรือไม่ โดยรอสให้ความเห็นว่า เราจะเข้าใจได้ว่า เพราะเหตุใดผู้คนถึงหัวเราะ ผ่านการศึกษาภาษาอย่างละเอียด (Ross, 1998, p. 1) โดยบริบทหรือสถานการณ์สำหรับอารมณ์ขันนั้นเป็นเรื่องสำคัญ โดยจากงานวิจัยจะแสดงให้เห็นว่า คนจะหัวเราะมากกว่าเมื่ออยู่กับคนอื่น ๆ และอาจจะไม่ค่อยหัวเราะเมื่ออยู่ตัวคนเดียว (Ross, 1998, p. 2) อย่างไรก็ตามเราสามารถที่จะศึกษาจุดเด่นของภาษาแต่ละอย่างที่เราจะทำให้คนหัวเราะได้ ทฤษฎีอย่างหนึ่งที่สำคัญก็คือทฤษฎีความไม่เข้ากัน (Incongruity theory) ที่เน้นไปที่องค์ประกอบแห่งความประหลาดใจ (Element of surprise) เป็นหลัก เพราะตามทฤษฎีนี้กล่าวว่า ผู้คนจะรู้สึกตลกหรือมีอารมณ์ขันก็ต่อเมื่อเกิดความขัดกันระหว่างสิ่งที่คาดหวังและสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ในมุกตลกต่าง ๆ ทฤษฎีนี้เป็นจุดเด่นหลักของภาษาที่ทำให้เกิดอารมณ์ขัน ไม่ว่าจะเป็นความคลุมเครือในการใช้ภาษาให้ตลก หรือการเล่นคำสองความหมาย (Double meaning) หรือที่เรียกว่า “Pun” (Ross, 1998, p. 7) เป็นสองแนวทางการสร้างความตลกที่จะกล่าวถึงในที่นี้

แนวคิดแรกคือแนวคิดการสร้างความตลกผ่านความคลุมเครือของโครงสร้างทางภาษา (Structural ambiguity) ความคลุมเครือของภาษาอังกฤษนั้นเกิดขึ้นได้ในหลายระดับตั้งแต่ การออกเสียง (Phonology) รูปของ

การเขียนภาษา (Graphology) โครงสร้างของคำ (Morphology) คำศัพท์ (Lexis) โครงสร้างประโยค (Syntax) ความคลุมเครือในแต่ละระดับเหล่านี้สามารถทำให้เกิดอารมณ์ขันได้ แยกอธิบายได้ดังต่อไปนี้

การออกเสียง (Phonology) เป็นวิธีการสร้างอารมณ์ขันอย่างหนึ่งที่มุกตลกต่าง ๆ มักจะนิยมใช้กัน โดยยึดตามหลักที่ว่าในกลุ่มเสียงใดกลุ่มเสียงหนึ่งมักจะสามารรถตีความความหมายได้สองความหมายขึ้นไป เป็นสิ่งที่สร้างให้เกิดความคลุมเครือจนนำมาเป็นมุกตลกได้ (Ross, 1998, p. 9)

รูปของการเขียนภาษา (Graphology) เป็นประเด็นที่แสดงภาษาผ่านรูปการเขียน เป็นอารมณ์ขันที่จะรับสารผ่านการมองเห็นมากกว่าการฟัง เพราะตัวหนังสือของคำนั้นสามารถที่จะสร้างความคลุมเครือจนนำมาเล่นเป็นมุกตลกได้ (Ross, 1998, p. 12)

โครงสร้างของคำ (Morphology) กล่าวถึงวิธีที่คำต่าง ๆ นั้นถูกสร้างหรือกล่าวขึ้นมา คำทั่วไปที่เป็นคำเดี่ยวจะไม่สามารถแยกเป็นส่วนประกอบย่อยได้อีกจึงอาจจะไม่มีความคลุมเครือ แต่บางคำที่มีลักษณะซับซ้อนยิ่งขึ้นจากการมี Prefix หรือ Suffix ของแต่ละคำที่จะเหมือนกับคำอื่น ๆ ดังนั้นจึงเป็นสิ่งที่สร้างความคลุมเครือให้เป็นหลายคำและสามารถนำมาเป็นมุกตลกได้ (Ross, 1998, p. 14)

คำศัพท์ (Lexis) โดยที่มาทั่วไปของการเล่นคำ (Pun) ก็คือการเล่นกับความหมายของคำ เพราะในภาษาอังกฤษนั้นหลาย ๆ คำมีที่มาที่แตกต่างกันออกไป เช่น ภาษาลาติน ภาษาฝรั่งเศส ภาษากรีก จึงทำให้คำบางคำสะกดเหมือนกันทุกประการแต่กลับมีความหมายที่แตกต่างกันเพราะมาจากคนละที่มา จึงเป็นสิ่งที่สร้างความคลุมเครือได้ง่ายจนนำมาสร้างเป็นมุกตลกได้อีกรูปแบบหนึ่ง คือประเด็นเรื่องคำสองความหมาย (Double meaning) ตามที่ได้กล่าวไปในเบื้องต้น (Ross, 1998, p. 16)

โครงสร้างประโยค (Syntax) เป็นสิ่งที่มักสร้างความคลุมเครือ โดยมากจะเห็นได้จากพาดหัวข่าว (Headline) ที่เป็นข้อความสั้นและเกิดก่อนที่ผู้อ่านจะได้ทราบบริบทจึงทำให้เกิดความกำกวม ส่วนใหญ่แล้วการเขียนพาดหัวข่าวแบบนี้จะสร้างขึ้นเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน แต่บางครั้งก็อาจเกิดจากความไม่ตั้งใจ โดยความคลุมเครือที่เกิดจากโครงสร้างประโยคนี้นั้นเป็นมากกว่าการมีสองความหมายแต่จะไปถึงระดับที่สองกลุ่มคำนั้นมีความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงกันอยู่ จึงทำให้เกิดเป็นมุกตลกหรือสิ่งที่เรียกความสนใจของผู้อ่านได้เป็นอย่างดี (Ross, 1998, p. 20)

จะเห็นได้ว่าตามความเห็นของรอส พื้นฐานของอารมณ์ขันนั้นเกิดจากทฤษฎีความไม่เข้ากันเป็นหลัก โดยการจะสร้างให้เกิดอารมณ์ขันได้นั้นจะต้องทำให้มีองค์ประกอบของความประหลาดใจที่ไม่ใช่สิ่งที่ผู้อ่านคาดไว้จึงจะสามารถสร้างอารมณ์ขันได้เป็นอย่างดี การที่จะคงไว้ซึ่งองค์ประกอบของความประหลาดใจนี้เองจึงต้องเล่นกับความคลุมเครือของภาษาที่เกิดขึ้นและจะเห็นได้ว่าองค์ประกอบใด ๆ ของภาษานั้นก็สามารถที่จะสร้างความคลุมเครือจนทำให้ผู้อ่านตีความได้สองความหมายอันเป็นแหล่งที่มาหลักของการสร้างอารมณ์ขันผ่านทางภาษา ทำให้ผู้วิจัยเข้าใจลักษณะที่สำคัญของการเล่นคำมากยิ่งขึ้นว่าเกิดขึ้นมาได้อย่างไร

3.2 แนวคิดเกี่ยวกับมุกตลกของเดบรา ราฟาเอลสัน เวสต์ (Debra S. Raphaelson-West)

เดบรา ราฟาเอลสัน เวสต์ เป็นนักวิชาการที่ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการแปลมุกตลกต่าง ๆ ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการแยกประเภทของมุกตลก รวมถึงกระบวนการเริ่มแปลมุกตลกต่าง ๆ โดยเวสต์กล่าวว่าหากคิดที่จะเริ่มแปลมุกตลกขั้นตอนแรกที่สำคัญคือการวิเคราะห์หัวข้อก่อนว่า สิ่งใดทำให้เกิดความตลกในตัวบทดังกล่าว ชนิดหรือประเภทของมุกตลกนี้คือประเภทใด เมื่อแยกประเภทของมุกตลกได้แล้วจะทำให้ผู้แปลอยู่ในตำแหน่งที่ดีกว่าในการเลือกได้ว่า จะแปลมุกตลกนั้นหรือไม่ อย่างไร และถ้าจะแปลก็จะทำได้อย่างเหมาะสมและครบถ้วน (Raphaelson-West, 1989, p. 130)

ตามความเห็นนี้จึงกล่าวได้ว่า การแยกประเภทมุกตลกจะช่วยให้กระบวนการแปลชัดเจนและง่ายยิ่งขึ้น เนื่องจากเมื่อพิจารณาแยกประเภทมุกตลกได้แล้วก็จะเลือกแนวทางการแปลที่เหมาะสมกับมุกแต่ละประเภทได้อย่างสม่ำเสมอ ชัดเจนและอธิบายได้ มิใช่เพียงแค่แปลตามสัญชาตญาณที่ผู้วิจัยคิดเท่านั้น จึงเหมาะแก่การนำมาวิจัยศึกษาการแปล โดยเวสต์ได้แยกประเภทมุกตลกไว้ 3 ประเภท เรียงลำดับตามความยากของการถ่ายทอดไปยังภาษาปลายทางจากยากไปง่าย ดังต่อไปนี้

1) มุกตลกทางภาษา (Linguistic jokes) เช่น การเล่นคำต่าง ๆ (Raphaelson-West, 1989, p. 131)

มุกตลกทางภาษานั้นเป็นมุกตลกที่เวสต์คิดว่าถ่ายทอดได้ยากที่สุด เพราะไม่ใช่แค่เพียงธรรมชาติของมุกตลกเท่านั้นที่ในกรณีปรกติก็ถ่ายทอดได้ยากอยู่แล้ว แต่ความตลกขบขันนั้นจะขึ้นอยู่กับภาษาต้นทางเป็นหลักและจะตลกเพียงแค่นั้นในภาษาดังกล่าวเท่านั้น เวสต์เห็นว่าการแปลให้ได้นั้นบางครั้งในภาษาปลายทางจะต้องมีองค์ประกอบทางภาษาที่คล้ายกับตัวบทต้นทางทั้งความหมายแฝงเพื่อความตลกและความหมายจริง โอกาสที่จะเกิดขึ้นนั้นน้อยมากจนแทบเป็นไปได้เลย

2) มุกตลกทางวัฒนธรรม (Cultural jokes) เช่น มุกเกี่ยวกับชาติพันธุ์ (Raphaelson-West, 1989, p. 132)

มุกตลกทางวัฒนธรรมนั้น เวสต์เห็นว่าแปลได้ง่ายและกว้างขวางขึ้น เช่น ถ้าประเทศ A และ B มีความสัมพันธ์แบบเดียวกันกับประเทศ C เมื่อเล่นมุกตลกที่เกี่ยวกับประเทศ C ในเชิงล้อเลียนจะสามารถถ่ายทอดจากภาษา A ไปยังภาษา B ได้ง่ายเพราะจัดได้ว่า ประเทศ A และ B มีวัฒนธรรมที่มีต่อประเทศ C ใกล้เคียงกันจนสามารถเข้าใจมุกตลกดังกล่าวได้

หากภาษาต้นทางและภาษาปลายทางไม่ได้มีวัฒนธรรมที่ใกล้เคียงกัน การแปลมุกตลกดังกล่าวอาจจะต้องแปลโดยใช้วิธีการแปลทางวัฒนธรรมหรือแปลแบบให้เห็นโดยชัดแจ้งว่าเป็นการแปลมาเพื่อคงความตลกนั้นไว้ อย่างไรก็ตามมุกตลกทางวัฒนธรรมในส่วนที่เกี่ยวกับชาติพันธุ์นั้นเป็นมุกตลกที่มีความเป็นสากลสูงหากประเทศภาษาต้นทางและประเทศภาษาปลายทางต่างเป็นประเทศที่เหยียดหรือดูถูกกลุ่มชาติพันธุ์นั้นทั้งคู่ เพราะในการแปลสิ่งที่จำเป็นก็จะเหลือเพียงแค่การแสดงถึงความโง่เขลาหรือต่ำต้อย (Stupidity) ของกลุ่มคนเหล่านั้นเท่านั้น

3) มุกตลกสากล (Universal jokes) เช่น มุกตลกที่คาดไม่ถึง (Raphaelson-West, 1989, p. 130)

สำหรับมุกตลกสากลนั้นตามความเห็นของเวสต์อาจจะพบเห็นได้ยาก ถ้ามีก็จะเป็นลักษณะของมุกหลายวัฒนธรรม (Bicultural joke) เป็นสิ่งที่ประเมินได้ยากว่ามีอยู่จริงหรือไม่ มากน้อยอย่างไร เวสต์คิดว่ามีสถานการณ์หรือบริบททางสังคมบางอย่างที่วัฒนธรรมของประเทศจำนวนมากรู้สึกตลกกับสถานการณ์เหล่านี้ เช่น เยาวชนให้ความเห็นแบบผู้ใหญ่ เหี้ยอแกแค้นคนกระทำด้วยวิธีที่ไม่อันตรายแต่น่าอาย หรือที่สำคัญก็คือ สิ่งที่ไม่คาดคิดหรือการตอบสนองที่ไม่ได้คาดการณ์ไว้ (The unexpected/unusual response) สถานการณ์หรือสิ่งที่หลายประเทศเห็นว่าเป็นเรื่องตลกนั้น เวสต์มองว่าเป็นมุกตลกสากลได้ในขณะนี้ มุกตลกสากลที่เกิดจากการไม่คาดคิดนี้ก็มีความเห็นเดียวกับที่รอสเสนอไว้และได้อธิบายไปในข้างต้น

เมื่อแยกประเภทของมุกตลกได้ตามนี้ ผู้วิจัยจะสามารถเลือกใช้แนวทางการแปลที่เหมาะสมต่อไปได้ สำหรับมุกตลกที่พิจารณาแล้วว่าเป็นมุกตลกสากลนั้นจะใช้แนวทางการแปลทั่วไปได้ เพราะจัดได้ว่าเป็นมุกตลกที่คนหลายวัฒนธรรมหรือหลายภาษาเข้าใจได้อยู่แล้ว ในส่วนของมุกตลกทางวัฒนธรรมนั้นผู้วิจัยจะใช้แนวทางการแปลของพิมซึ่งเป็นวิธีการแปลที่ช่วยถ่ายทอดวัฒนธรรมไปยังภาษาปลายทางได้อยู่แล้ว จึงเหมาะสมที่จะนำมาแปลมุกตลกทางวัฒนธรรมที่จะต้องทำให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางเข้าใจและได้รับความตลกขบขันเสมือนอ่านตัวบทต้นฉบับ ส่วนมุกตลกทางภาษาหรือการเล่นคำ (Pun) ผู้วิจัยจะใช้แนวทางการแปลมุกตลกประเภทการเล่นคำของเดิร์ค เดลาบาสติตาที่จะได้กล่าวถึงในหัวข้อถัดไป

3.3 แนวคิดการแปลมุกตลกประเภทการเล่นคำของเดิร์ค เดลาบาสติตา (Dirk Delabastita)

ผู้วิจัยได้ทบทวนในส่วนการแบ่งประเภทมุกตลกต่าง ๆ ไปรวมถึงแนวทางการแปลที่เหมาะสมไปแล้ว สำหรับแนวคิดนี้จะทบทวนเพียงแค่วิธีการแปลมุกตลกทางภาษาหรือมุกตลกที่เกิดจากการเล่นคำเท่านั้น เดิร์คได้เสนอไว้ทั้งสิ้น 8 วิธี ดังต่อไปนี้ (Delabastita, 1996, p. 128)

1) การเล่นคำแปลเป็นการเล่นคำ (Pun to Pun) เป็นการแปลการเล่นคำของตัวบทต้นฉบับให้กลายเป็นการเล่นคำในภาษาปลายทาง อาจมีความแตกต่างจากการเล่นคำของภาษาต้นทางอยู่บ้าง แต่รักษาไว้ซึ่งลักษณะของการเล่นคำอันเป็นลักษณะสำคัญไว้

2) การเล่นคำแปลเป็นข้อความทั่วไป (Pun to Non-pun) เป็นการแปลการเล่นคำให้เป็นข้อความทั่วไป โดยเลือกที่จะเสียสละความหมายอย่างใดอย่างหนึ่งไปในข้อความนั้น วิธีการนี้คือวิธีการแปลเพื่อเน้นความหมายเท่านั้น

3) การเล่นคำแปลเป็นเครื่องมือทางภาษาอื่น (Pun to Rhetorical Device) เป็นการแปลจากการเล่นคำให้กลายเป็นข้อความที่มีลักษณะของการเล่นคำแบบอื่นที่ไม่ใช่แบบต้นฉบับ หรือเครื่องมือทางภาษาอื่น ๆ เพื่อเป้าหมายในการเก็บลักษณะของการเล่นคำเอาไว้ให้ได้มากที่สุด

4) **ละส่วนของการเล่นคำ (Pun to Zero)** เป็นการแปลโดยการละไว้ในส่วนของการเล่นคำให้หายไปจากตัวบทเลย อาจเกิดจากกรณีที่ผู้แปลไม่สามารถสร้างการเล่นคำขึ้นได้หรือผู้แปลไม่เห็นถึงลักษณะของการเล่นคำดังกล่าว

5) **การเล่นคำในตัวบทต้นทางแปลเป็นการเล่นคำในตัวบทปลายทาง (Pun in ST to Pun in TT)** เป็นการแปลที่ผู้แปลเลือกที่จะถ่ายทอดการเล่นคำของตัวบทต้นทางไปยังภาษาปลายทางทั้งหมดโดยที่ไม่เปลี่ยนแปลงอะไรเลย อาจเกิดจากการที่แปลไม่ได้หรือไม่มีคำดังกล่าวในภาษาปลายทาง

6) **ข้อความทั่วไปแปลเป็นการเล่นคำ (Non-Pun to Pun)** เป็นการแปลที่ผู้แปลเลือกใช้การเล่นคำทั้ง ๆ ที่ตัวบทต้นฉบับนั้นไม่พบการเล่นคำเลยเพื่อให้เป็นการชดเชยการเล่นคำในส่วนที่ขาดหายไปส่วนอื่น ๆ และยังคงความตกลงขบขันของบทแปลไว้ได้

7) **เพิ่มการเล่นคำขึ้นมาใหม่ (Zero to Pun)** เป็นกลวิธีการแปลที่เพิ่มเติมเนื้อหาที่ไม่มีในตัวบทต้นฉบับขึ้นมาใหม่ มีเป้าหมายในการเป็นเครื่องมือที่จะชดเชยบางสิ่งบางอย่างในตัวบทได้

8) **เทคนิคการปรับแต่งตัวบท (Editorial Technique)** เป็นวิธีการถ่ายทอดอย่างหนึ่งโดยใช้เทคนิคที่เกี่ยวข้องกับการปรับแต่งตัวบทต่าง ๆ เช่น การใส่เชิงอรรถหรือเครื่องหมายดอกจันในบทแปลเพื่อใส่คำอธิบายเพิ่มเติมเข้าไปได้ในกรณีที่การเล่นคำดังกล่าวนั้นยากเกินกว่าที่จะถ่ายทอดในตัวบทภาษาปลายทางได้

จะเห็นได้ว่าทั้ง 8 วิธีนี้เป็นวิธีที่เกี่ยวข้องกับการแปลตัวบทที่มีมุกตลกประเภทการเล่นคำโดยตรง และเสนอเป็นวิธีได้ถึง 8 วิธีจึงเป็นแนวทางการแปลที่สามารถใช้ได้เกือบทุกสถานการณ์ของมุกตลกการเล่นคำตามความเห็นของผู้วิจัย

3.4 งานวิจัยการศึกษาการกลวิธีแปลมุกตลกในบทบรรยายไทยเป็นบทบรรยายภาษาอังกฤษในภาพยนตร์ตลกเรื่อง *พี่มาก...พระโขนง*

การศึกษาการกลวิธีแปลมุกตลกในบทบรรยายไทยเป็นบทบรรยายภาษาอังกฤษในภาพยนตร์ตลกเรื่อง *พี่มาก...พระโขนง* โดย ปวีตรา อูราธรรมกุล (ปวีตรา อูราธรรมกุล, 2556) สรุปผลการศึกษาว่า ต่อให้นำแนวคิดต่าง ๆ มากมายมาช่วยในการแปลก็ยังคงไม่เพียงพอสำหรับการวิเคราะห์เนื้อเรื่องหรือไม่มีกลวิธีการแปลที่เพียงพอทั้งที่เลือกกลวิธีมาศึกษาหลายวิธี และยังคงเหลือตัวบทที่ถ่ายทอดแล้วไม่สามารถรักษาความตลกไว้ได้ตามสมมติฐาน จนต้องกลับมาใช้แนวคิดของลอว์เรนซ์ เวนูติ (Lawrence Venuti) ที่เป็นกลวิธีการแปลแบบรักษาความกลมกลืนและรักษาความแปลกต่าง จึงจะสามารถแก้ปัญหาได้ อย่างไรก็ตามแนวคิดของเวนูตินี้เป็นแนวคิดที่ผู้วิจัยไม่ยอมรับและไม่เห็นว่าเป็นกลวิธีการแปลเพราะไม่มีการกำหนดแนวทางที่แน่ชัด แต่เป็นเพียงแนวคิดที่เสนออุดมการณ์ให้กับผู้แปลเท่านั้น

ดังนั้นในงานวิจัยฉบับนี้ที่แปลตัวบทต้นฉบับจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษเช่นเดียวกัน จึงเป็นการแปลที่มีระบบภาษาของตัวบทต้นทางและปลายทางต่างกันเป็นอย่างมาก เพราะเหตุนี้จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้เลยที่จะพบจุดที่ไม่

สามารถแปลได้และจะต้องแก้ปัญหาด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่งแทน เพราะผู้วิจัยจะไม่แปลในจุดที่ไม่สามารถกำหนดวิธีการแปลและให้เหตุผลการแปลที่แน่ชัดได้

4. ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการแปลภาษาถิ่นและภาษาที่ไม่ใช่ภาษามาตรฐาน

ตัวบทกรณีศึกษาหนังสือการ์ตูนเรื่อง *เจ้าหนูข่าวจี* พบลักษณะของการใช้ภาษาถิ่น (Dialect) ของตัวละครหรือภาษาอีสานของประเทศไทย อีกทั้งยังพบลักษณะการใช้ภาษาไทยที่ไม่ใช่ภาษามาตรฐาน (Non-standard) จากตัวละครชาวต่างชาติที่เข้ามามีบทบาทในเรื่อง วัตถุประสงค์ที่สำคัญของการใช้ลักษณะภาษาถิ่นเพราะเป็นการแสดงถึงวัฒนธรรมเด่นที่สำคัญของประเทศไทยอย่างหนึ่ง รวมถึงแสดงให้เห็นว่ามิติของเรื่องอยู่ภาคอีสานของประเทศไทย อีกเหตุผลหนึ่งที่สำคัญคือ การใช้ภาษาถิ่นเพื่อสร้างให้เกิดความตลกขบขัน เพราะภาษาถิ่นมักนำมาใช้ในสื่อตลกขบขันของประเทศไทยอยู่เสมอ ในส่วนของภาษาที่ไม่ใช่ภาษามาตรฐานของตัวละครชาวต่างชาติที่มาอยู่ในประเทศไทยนั้นวิเคราะห์ได้ว่าใช้เพื่อการแสดงออกถึงภาพลักษณ์แบบเหมารวม (Stereotype) ของตัวละครประเทศต่าง ๆ ที่เป็นชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย

การสร้างภาพลักษณ์แบบเหมารวมนี้มีจุดประสงค์ที่สำคัญคือการสร้างความตลกขบขันให้แก่ผู้อ่าน ผ่านการสร้างความเหนือกว่า (Superiority theory) หนึ่งในทฤษฎีอารมณ์ขันที่สำคัญที่ได้รับอิทธิพลมาจากแนวคิดของ โทมัส ฮอบส์ (Thomas Hobbes) ในหนังสือ *ลิวีธานัส (Leviathan)* ส่วนที่ 1 ตอนที่ 6 ระบุว่า มนุษย์เราจะขำต่อความตลกของบุคคลอื่น หรือขำเมื่อเราเป็นผู้เหนือกว่า (Hobbes, 1651, p. 36) การสร้างความตลกขบขันผ่านความเหนือกว่านี้เป็นวิธีที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก จะเห็นได้จากรายการตลกต่าง ๆ มักนำชนกลุ่มน้อยหรือผู้ด้อยโอกาสมาเป็นเป้าหมายในการเล่าเรื่องตลก ทำให้กลุ่มคนเหล่านี้ถูกตอกย้ำภาพลักษณ์ในด้านลบลงไปอีก แนวคิดนี้เป็นผลมาจากอุดมการณ์เหยียดเชื้อชาติ (Racism) รูปแบบหนึ่ง นอกจากนี้ คริสตี เดวีส์ (Christie Davies) ได้ศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเหยียดเชื้อชาติและความตลกนี้ไว้ พบว่า เรื่องตลกแทบทุกประเทศนั้นจะมีกลุ่มบุคคลที่ไม่ใช่คนเชื้อชาติหลักของประเทศนั้น ๆ เป็นตัวละครที่สร้างความตลกของเนื้อเรื่อง (Davies, 1996)

จากที่กล่าวไปทั้งหมดนี้จะเห็นได้ว่าความแปลกต่างจากการใช้ภาษาถิ่นและภาษาที่ไม่ใช่ภาษามาตรฐานเป็นจุดเด่นหลักที่สร้างให้เกิดความตลกขบขันและแสดงให้เห็นถึงลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมท้องถิ่นไทยของผู้แต่ง ดังนั้นเพื่อให้บทแปลยังคงรักษาไว้ซึ่งความตลกขบขันและลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมที่แสดงถึงท้องถิ่นนี้ ผู้วิจัยจึงต้องศึกษาแนวคิดและแนวทางการแปลเพื่อที่จะรักษาความแปลกต่างนี้ไว้ แนวคิดที่สำคัญในการแปลภาษาถิ่นที่ผู้วิจัยเลือกศึกษาคือ แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับภาษาและถิ่นที่อยู่อาศัยของ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ ผู้ที่ศึกษาภาษาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับเชิงสังคม และเลสซก เบเรสโซวสกี (Leszek Berezowski)

4.1 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับภาษาและถิ่นที่อยู่อาศัยของ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์

แนวคิดของอมรานั้นเป็นแนวคิดที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับสังคม เป็นการศึกษาปัจจัยสังคมต่าง ๆ ที่มีต่อภาษาไม่ว่าจะเป็นอายุ เพศ ชนชั้นทางสังคม ชาติพันธุ์ หรือถิ่นที่อยู่อาศัย เหล่านี้คือบริบททางสังคมที่สามารถนำมาพิจารณาอธิบายปรากฏการณ์ต่าง ๆ ในภาษาได้ เพื่อทำความเข้าใจว่าทำไมภาษาจึงมีการแปร และแปรอย่างไร (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2556, p. 1)

การทำความเข้าใจเรื่องการแปรของภาษาจะช่วยให้ผู้วิจัยเข้าใจว่า การแปรที่เกิดขึ้นนี้จะถ่ายทอดไปยังภาษาปลายทางอย่างไร และท้ายที่สุดจะทำให้ผู้วิจัยสามารถรักษาไว้ซึ่งลักษณะการแปรทางภาษานั้นในภาษาปลายทางได้ ปัจจัยที่นำมาใช้ศึกษา *เจ้าหนูข่าวจี* คือปัจจัยถิ่นที่อยู่อาศัย เนื่องจากประเด็นภาษาถิ่น (Dialect) ที่พบในตัวบทกรณีศึกษาเกิดจากการแปรไปของภาษาจากปัจจัยด้านถิ่นที่อยู่อาศัย คือภาคอีสานของประเทศไทยซึ่งเป็นภาษาประจำถิ่นที่อยู่ของผู้พูด จึงเลือกศึกษาในประเด็นดังกล่าวนี้สำคัญ

อมราให้คำจำกัดความของคำว่าถิ่นที่อยู่อาศัยไว้ว่า สถานที่ที่บุคคลตั้งรกรากหรือตั้งถิ่นฐานอยู่อย่างถาวรหรือในคำภาษาไทยที่เรียกว่า “พื้นเพ” ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลในสังคม รวมถึงพฤติกรรมด้านการใช้ภาษาด้วยเช่นกัน (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2556, p. 89) การศึกษาภาษาถิ่นในอดีตใช้คำว่า “Dialect” ที่หมายถึง “ภาษาถิ่น” โดยตรง แต่ในปัจจุบัน Dialect หมายถึง ภาษาย่อย มีความหมายได้ทั้งคำว่า ภาษาถิ่น (Regional Dialect) ตามความหมายเดิม หรือภาษาย่อยสังคม (Social dialect) ก็ได้

ภาษาหนึ่ง ๆ นั้นต่อไปเป็นภาษาเดียวกัน ก็สามารถแยกออกเป็นหลายวิธภาษาตามถิ่นที่อยู่อาศัยของผู้พูดได้ ตัวอย่างที่สำคัญและเห็นได้ชัดคือ ภาษาอังกฤษ ภาษาสากลของโลก เกิดการแปรตามถิ่นที่อยู่เป็นสองวิธภาษาหลักก็คือ ภาษาอังกฤษแบบอังกฤษ (British English) และภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน (American English) ทั้งสองวิธภาษานี้แตกต่างกันในหลายประเด็น ไม่ว่าจะเป็นสำเนียง การออกเสียง คำศัพท์ หรือไวยากรณ์ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2556, p. 90) นอกจากนี้ในภาษาอังกฤษแบบอเมริกันอาจแบ่งย่อยไปอีกหลายภาษาตามภูมิภาคภายในประเทศสหรัฐอเมริกาอีกด้วย

ในภาษาไทยเอง ถิ่นที่อยู่ของผู้พูดก็เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ภาษามีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง วิธภาษาถิ่นที่สำคัญของประเทศไทยจำแนกออกตามภูมิภาคต่าง ๆ เช่น ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคกลาง ภาคอีสาน ภาษาถิ่นในแต่ละภูมิภาคมีความแตกต่างกันในหลายด้าน เช่น แตกต่างกันด้านสำเนียงที่จะแตกต่างกันทั้งเสียงสระ เสียงวรรณยุกต์ หรือเสียงพยัญชนะ แตกต่างกันด้านคำศัพท์และการใช้ไวยากรณ์ด้วย (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2556, p. 98)

อมราได้อธิบายเพิ่มเติมถึงความสัมพันธ์ของถิ่นที่อยู่อาศัยและภาษาไว้ว่า วิธภาษาถิ่นนั้นจะมองเพียงแค่ถิ่นที่อยู่อย่างเดียวไม่ได้ อาจมีประเด็นเรื่องการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย เช่น ภาษาไทยอีสานและภาษาลาวนั้นมีความคล้ายคลึงกันมากจนแทบจะเป็นภาษาเดียวกัน แต่ก็ถือว่าเป็นคนละภาษา ไม่ใช่วิธภาษาของภาษาใด รวมถึงอธิบายด้วยว่า การเปลี่ยนแปลงทางภาษานั้นย่อมขึ้นอยู่กับตัวแปรสำคัญอื่น ๆ ด้วยตามที่ได้กล่าวไป ไม่ใช่แค่เพียงท้องถิ่นเท่านั้น ยิ่งในปัจจุบันเกิดความสะดวกรวดเร็วในการติดต่อสื่อสารก็อาจจะทำให้รูปแบบการเปลี่ยนแปลงทางภาษานั้นแตกต่างไปจากในอดีต

กล่าวโดยสรุปตามความเห็นของอมราได้ว่า ถิ่นที่อยู่อาศัยหรือพื้นเพดั้งเดิมของผู้พูดนั้นเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญที่ทำให้ภาษาแปรไปและแตกต่างจากภาษาของผู้พูดถิ่นอื่น อย่างไรก็ตามการตั้งกฎเกณฑ์เพื่อศึกษานั้นเป็นไปได้ยากกว่าปัจจัยอื่น ๆ เพราะไม่มีข้อบ่งชี้ที่ชัดเจนเหมือนปัจจัยอื่นที่บอกได้ในทันที เช่น อายุ ชาติพันธุ์ ชนชั้นทางสังคม ในขณะที่ถิ่นที่อยู่ไม่ใช่สิ่งตายตัว อาจเกิดการย้ายถิ่นฐานได้ และยังมีขอบเขตไม่ชัดเจนอีกด้วย (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2556, p. 100)

จากความคิดเห็นของอมระจะเห็นได้ว่า ภาษาอีสาน จัดได้ว่าเป็นภาษาไทยที่เกิดการแปรจากถิ่นที่อยู่อาศัยของผู้พูด จนทำให้รูปแบบการออกเสียง ลักษณะการใช้คำและไวยากรณ์เปลี่ยนไป หากจะถ่ายทอดสิ่งเหล่านี้ให้ครบถ้วนผู้แปลจะต้องเลือกใช้วิธีภาษาที่เกิดขึ้นตามถิ่นที่อยู่อาศัยในภาษาปลายทางเช่นเดียวกันด้วย

4.2 ความหมายและแนวทางการแปลภาษาถิ่นของเลสเซก เบเรสโซวสกี (Leszek Berezowski)

เลสเซก เบเรสโซวสกี คือผู้ที่ศึกษาเกี่ยวกับการแปลภาษาถิ่นในประเด็นต่าง ๆ ทั้งทางทฤษฎีและแนวทางการปฏิบัติในการแปลภาษาถิ่นโดยละเอียด ทำให้เหมาะสมที่จะนำมาเป็นแนวทางในการศึกษาเพื่อการแปลภาษาถิ่นหรือภาษาที่ไม่ใช่ภาษามาตรฐานของตัวบทกรณีศึกษา เนื่องจากแนวคิดอื่นมักแนะนำแนวทางในเชิงอุดมการณ์มากกว่าที่จะเสนอกลวิธีในการปฏิบัติจริง อย่างไรก็ตามในการอธิบายแนวทางปฏิบัติของเลสเซกนั้นค่อนข้างจะซับซ้อน ผู้วิจัยจึงเลือกทบทวนเพียงแคในส่วนของการแนะนำกระบวนการแปลเบื้องต้นและวิธีการค้นหาคำภาษาถิ่นและการแยกประเภท ซึ่งสรุปได้ดังต่อไปนี้

การค้นหาคำภาษาถิ่น (Discovery procedure) (Berezowski, 1997, p. 42)

ในการค้นหาคำภาษาถิ่นนั้นเลสเซกเห็นว่าเป็นกระบวนการแรก เพราะก่อนวิเคราะห์ตัวบทได้นั้นจะต้องกำหนดให้แน่ชัดว่า คำใดเป็นภาษาถิ่นที่ต้องนำเข้าสู่กระบวนการแปล โดยเขาเสนอหลักเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาคำที่จะกำหนดหรือมาร์กว่าเป็นภาษาถิ่น (Dialect marker) ทั้งสิ้น 4 กลุ่มดังต่อไปนี้

- 1.1) กลุ่มเกี่ยวกับการออกเสียง (Phonetics/Phonology)
- 1.2) กลุ่มการเปลี่ยนรูปคำ (Morphology)
- 1.3) กลุ่มศัพท์เฉพาะภาษาถิ่น (Lexis)
- 1.4) กลุ่มเหนือคำ (Syntax)

จะเห็นได้ว่าหลักเกณฑ์ของกลุ่มคำทั้ง 4 กลุ่มนี้สอดคล้องกับที่อมระได้เสนอไว้ โดยเลสเซกมองว่า เมื่อผ่านกระบวนการแปลจากตัวบทในภาษาต้นทางไปยังภาษาปลายทางแล้วจำนวนคำภาษาถิ่นเหล่านี้ควรจะไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก เพื่อแสดงให้เห็นถึงการรักษาไว้ซึ่งความแตกต่างจากตัวบทต้นทาง และเมื่อพิจารณาเลือกคำภาษาถิ่นแล้วจึงเข้าสู่กระบวนการแปลต่อไป

4.3 แนวคิดเรื่องภาษาบทบาท (Role Language)

ภาษาบทบาทนี้สามารถพบเจอได้ในสื่อต่าง ๆ มากมายตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน รวมถึงในตัวบทกรณีศึกษานี้ด้วย ตัวอย่างที่สำคัญก็คือการใช้ภาษาแบบ Aru-yo หรือที่เรียกว่า Aru yo-language ที่เป็นรูปแบบการใช้ภาษาญี่ปุ่นแบบหนึ่งที่ใช้ในนวนิยายที่เขียนขึ้นช่วงเปิดประเทศญี่ปุ่นตั้งแต่ ค.ศ. 1853 จนถึงช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง จะใช้เมื่อตัวละครเป็นชาวตะวันตกหรือชาวต่างชาติที่เข้ามาในประเทศญี่ปุ่น จนในช่วงท้ายศตวรรษที่ญี่ปุ่นเริ่มขยายดินแดนไปยังประเทศจีน ทำให้ภาษาดังกล่าวนำไปใช้กับตัวละครชาวจีนด้วยเช่นกัน ในขณะที่ตัวละคร

ชาวตะวันตกเปลี่ยนไปใช้ภาษาญี่ปุ่นที่ไม่ใช่ภาษามาตรฐานอีกรูปแบบแทน (Oskarsson, 2018, pp. 76-77) จึงกล่าวได้ว่าการใช้ภาษาเพื่อสร้างบทบาทให้ตัวละครนั้นมีมาอย่างยาวนาน

การใช้คำลงท้ายเพื่อแสดงลักษณะเด่นหรือชาติพันธุ์ของตัวละคร เป็นสิ่งที่พบได้ทั่วไปในสื่อต่าง ๆ และสามารถพบได้ในบทแปลด้วยเพราะต้องรักษาลักษณะของตัวละครนั้นไว้ บทความของเอริก โอสคาร์สัน (Erik Oskarsson) ในหนังสือ *International Perspectives on translation, Education and Innovation in Japanese and Korean Societies* ได้เขียนถึงการใช้ภาษาเพื่อแสดงบทบาทของตัวละครไว้ เรียกว่า “Role language” (Oskarsson, 2018, p. 76) ที่เขาได้อธิบายไว้ว่า ภาษาบทบาท (Role Language) คือภาษาที่ไว้สร้างภาพของตัวละครสมมติเหล่านั้น ไม่ว่าจะเป็น เพศสภาพ (Gender) ชาติพันธุ์ (Ethnicity) หรือภาพอื่น ๆ ตามที่ผู้เขียนอยากให้เป็น ในความเป็นจริงคนเหล่านี้อาจไม่ใช่ภาษาแบบนี้เลยก็ได้ แต่ผู้คนกลับรู้จักการใช้ภาษาบทบาทจากบทพูดของตัวละครสมมติที่หลากหลายในสื่อต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามภาษาดังกล่าวมักมีที่มาจากประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นจริง

หนังสือการ์ตูนมังงะเป็นหนึ่งในสื่อที่มักจะใช้ภาษาเพื่อสร้างบทบาทสมมติให้กับตัวละครเช่นกันเพื่อให้ผู้เขียนสามารถสร้างภาพตัวละครให้กับผู้อ่านได้ตามที่คิด ดังตัวอย่างจากหนังสือการ์ตูนเรื่อง *กินทามะ (Gintama)* มีตัวละครผู้หญิงชื่อ คางุระ (Kagura) เป็นตัวละครที่ผู้เขียนสร้างบทบาทให้เป็นชาวจีนในประเทศญี่ปุ่นจากการใช้ภาษาญี่ปุ่นที่ไม่ใช่ภาษามาตรฐานดังภาพที่ 1 จากวิดีโออธิบายภาษาญี่ปุ่นที่ไม่ใช่ภาษามาตรฐานของตัวละครดังกล่าวในเว็บไซต์ยูทิวบ์ (Youtube) (Yuta, 2020)

ภาพที่ 1 ลักษณะการใช้ภาษาญี่ปุ่นที่ไม่ใช่ภาษามาตรฐานของบทบาทตัวละครชาวจีน (Yuta, 2020)

ประเด็นภาษาบทบาทที่เกี่ยวข้องกับหนังสือการ์ตูนนั้นได้มีการกล่าวถึงในงานวิจัยหนึ่งที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับภาษาบทบาทในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแปลหนังสือการ์ตูน ชื่อว่า *Yakuwarigo Lost in Translation A foreignising Approach to Traslating Yakuwarigo* (Heerink, 2018) ของโดเรียน ฮีริงค์ (Dorien Heerink) ที่เขาใช้ศัพท์เฉพาะคำหนึ่งที่เรียกว่า “Yakuwarigo” หรือก็คือ “Role language” คำดังกล่าวสร้างขึ้นโดยซาโตชิ คินซุอิ (Satoshi Kinsui) ในค.ศ. 2003 (Heerink, 2018, p. 25) ซาโตชิให้ความหมายของคำดังกล่าวไว้ดังนี้

- (1) Role language ("yakuwarigo"): a set of spoken language features (such as vocabulary, grammar and phonetic characteristics) that can be psychologically associated with a particular character type. (Character's attributes include age, gender, occupation, social status, appearance and personality.)
(Kinsui, 2003, p. 205)

ภาพที่ 2 ความหมายของคำว่า “Yakuwarigo” ตามแนวคิดของซาโตชิ (Kinsui & Yamakido, 2015, p. 30)

จะเห็นได้ว่า Yakuwarigo ก็คือรูปแบบการใช้ภาษาใดภาษาหนึ่งที่มีลักษณะเฉพาะที่สัมพันธ์กับลักษณะเฉพาะของตัวละครแบบใดแบบหนึ่ง ซาโตชิยังแบ่งประเภทย่อยของ Yakuwarigo เป็น 6 ประเภทพร้อมยกตัวอย่างดังต่อไปนี้ (Kinsui & Yamakido, 2015, pp. 31-32)

- เพศ (Gender) เช่น ภาษาเพศชาย ภาษาเพศหญิง ภาษาเกย์
- อายุและช่วงวัย (Age/Generation) เช่น ภาษาคนชรา ภาษาเด็ก ภาษาวัยรุ่น
- สถานะทางสังคมและอาชีพ (Social class/occupation) เช่น ภาษาคนรวย ภาษาราช ภาษาพ่อบ้าน ภาษากองทัพ ภาษาผู้มีอำนาจ ภาษานักซูโม่
- ศาสนา เชื้อชาติและชาติพันธุ์ (Region/nationality/ethnicity) เช่น ภาษาโอซากา ภาษานาโงย่า ภาษาชนบท ภาษาจีน ภาษาพิตจิ้น ภาษาอารูโยะ (aruyo-language) ภาษาอริมาซึชิ (arimasu-language)
- ภาษาเก่า (Pre-modern) เช่น ภาษาเอโดะ ภาษาซามูไร ภาษาโสเกณิ ภาษาขุนนาง ภาษาเจ้าหญิง
- สิ่งมีชีวิตในจินตนาการ (Imaginary creatures) เช่น ภาษาเอเลียน ภาษาพระเจ้า ภาษาผี

ซาโตชิยังกล่าวอีกว่า เมื่อตัวละครดังกล่าวถูกกำหนดภาษาบทบาทให้พูดแบบใดแล้ว ตัวละครนั้นมักแสดงถึงลักษณะเด่นของตัวละครแบบเหมารวม (Stereotypes) ตามบทบาทภาษานั้นด้วย ยกตัวอย่างเช่น ตัวละครที่พูดภาษาชนบทมักจะแสดงลักษณะของความบ้านนอกของตัวละคร ไม่ว่าจะเป็นการไร้การศึกษา ความไม่ละเอียดอ่อน และการเชื่อคนง่าย (Kinsui & Yamakido, 2015, p. 32)

โตเรียนสรุปแบบเดียวกันตามแนวคิดของคินซุอิก็คือ ตัวละครที่แสดงให้เห็นถึง Yakuwarigo นั้นนอกจากจะพูดภาษารูปแบบดังกล่าวแล้วจะต้องแสดงหรือสะท้อนให้เห็นลักษณะอื่น ๆ ของความเหมารวมของตัวละครประเภทนั้น ด้วยเหตุนี้จึงทำให้การวิเคราะห์ Yakuwarigo หรือภาษาบทบาทเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้เข้าใจว่าบทบาทของตัวละครในเรื่องเป็นอย่างไร ลักษณะนิสัยอย่างไร และส่งผลกับเนื้อเรื่องอย่างไรบ้างตามความเห็นของโตเรียน (Heerink, 2018, p. 28)

นอกจากการศึกษาของโตเรียน เรายังได้ข้อสรุปเพิ่มเติมว่า การแปลตัวละครที่มีลักษณะแบบ Yakuwarigo นั้นเป็นการแปลที่เกี่ยวข้องกับการแปลประโยคที่มีความแตกต่าง (Markedness) และการใช้แนวคิดหรือกลยุทธ์

แบบรักษาความแตกต่าง (Foreignising) เป็นสำคัญ (Heerink, 2018, pp. 37-38) ความแตกต่างหรือ Markedness นี้คือรูปแบบตัวเลือกการใช้ภาษาที่แปลกไปจากปรกติ จะทำให้ตัวบทโดดเด่นและดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน (Munday, 2012, p. 96) ซึ่ง Yakuwarigo ก็เป็นรูปแบบที่ออกห่างจากภาษามาตรฐานตามที่ได้อธิบายไปแล้ว เพื่อสร้างบทบาทและลักษณะของตัวละครตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียน ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า Yakuwarigo เป็นประโยคหรือภาษาที่มีความแตกต่าง (Marked language) ได้

เมื่อกล่าวถึงภาษาที่แปลกต่าง หรือ Marked language มักคิดว่าเป็นสิ่งที่จะได้รับความใส่ใจในการแปลไปยังภาษาปลายทางด้วย แต่โดเรียนได้อ้างถึงการศึกษาของเจเรมี มันเดย์ (Jeremy Munday) ที่ได้ข้อสรุปว่า ความแตกต่างทั้งหลายในตัวบทต้นฉบับส่วนใหญ่มักถูกตัดออกเมื่อแปลไปยังภาษาปลายทาง ผ่านการทำให้เป็นภาษามาตรฐาน (Standardization) (Munday, 2012, p. 96) เช่น หากตัวละครพูดภาษาถิ่นในตัวบทต้นฉบับ ตัวละครนั้น ๆ ก็มักจะพูดภาษาทั่วไปที่เป็นมาตรฐานของภาษาดังกล่าว ดังนั้นหากยึดตามข้อสรุปของมันเดย์แล้ว ตัวละครที่มีบทบาทแบบ Yakuwarigo มักถูกทำให้กลายเป็นภาษามาตรฐานในบทแปลปลายทางด้วยเช่นกัน และส่งผลให้ลักษณะของตัวละครในตัวบทปลายทางนั้นเปลี่ยนไปจากตัวบทต้นฉบับ (Heerink, 2018, p. 38) ดังนั้นโดเรียนจึงเสนอให้ใช้แนวทางแปลแบบ Foreignizing approaches มากกว่าเมื่อพบตัวบทที่มีลักษณะแบบ Yakuwarigo เขาได้เสนอไว้ 3 วิธีในการแปลตัวบทประเภทดังกล่าวดังต่อไปนี้ (Heerink, 2018, p. 39)

- 1) ผู้แปลเพิ่มเติมข้อความอธิบายการแปล (Translator note) ลงในชื่อดังกล่าวก่อน แต่ยังคงใช้ภาษาที่เป็นมาตรฐานดั้งเดิม เพื่อให้ง่ายต่อการแปลและยังคงให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางเข้าใจลักษณะของตัวละครดังกล่าวด้วย อย่างไรก็ตาม วิธีการรูปแบบนี้มีข้อพบได้แค่ในการแปลของแฟน ๆ (Fan translation) เนื่องจากงานแปลของสำนักพิมพ์หรืองานแปลอาชีพไม่มีรูปแบบ (Guideline) ดังกล่าว อีกทั้งการให้ข้อมูลเพียงครั้งเดียวและยังใช้ภาษาแบบเดิมอาจไม่เพียงพอที่จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจลักษณะของตัวละครดังกล่าวได้
- 2) ผู้แปลเลือกทำเนียบภาษาที่เหมาะสมในภาษาปลายทางมาใช้ในการแปลเพื่อทดแทนลักษณะ Yakuwarigo ของตัวละครดังกล่าว เมื่อพิจารณาแล้วว่าหากใช้ภาษาดังกล่าวในภาษาปลายทางจะช่วยสร้างภาพหรือทำให้ผู้อ่านนึกถึงตัวละครลักษณะดังกล่าว เนื่องจากลักษณะการใช้ภาษาของตัวละครแต่ละวัฒนธรรมมักมีส่วนที่ไปคล้ายคลึงกับอีกวัฒนธรรมหนึ่งในอีกลักษณะตัวละคร เช่น การแปลภาษายากูซ่า (Yakuza language) อาจจะใช้ภาษานักเลง (Street language) เพื่อทดแทนได้ เพราะมีลักษณะของบทบาทคล้ายกันคือ เป็นตัวละครที่ใช้ความรุนแรงในการดำเนินเนื้อเรื่อง แม้ว่าวิธีการดังกล่าวจะทำให้ภาษาปลายทางยังคงลักษณะแบบเดิมได้ อย่างไรก็ตามปัญหาของการใช้วิธีนี้ก็คือ ผู้แปลต้องมีความรู้ ความเข้าใจในแต่ละทำเนียบภาษา รวมถึงลักษณะการเหมารวม หรือบทบาทที่ติดมากับรูปแบบภาษานั้น ๆ เพราะถ้าหากใช้ผิดไปจะทำให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางนั้นเข้าใจตัวละครดังกล่าวผิดไป

- 3) การใช้เครื่องหมาย สัญลักษณ์ทางภาษาต่าง ๆ หรือใช้การเปลี่ยนรูปแบบอักษรเข้ามาช่วย เนื่องจาก การศึกษานี้เป็นการศึกษาการแปลที่เกี่ยวกับหนังสือการ์ตูนมังงะเป็นหลัก จึงทำให้สามารถใช้ สัญลักษณ์หรือเปลี่ยนรูปแบบตัวอักษรได้ เพราะภาพเป็นหนึ่งในองค์ประกอบของหนังสือการ์ตูนมังงะและจะทำให้แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของตัวอักษรที่ตัวละครดังกล่าวพูดได้ อย่างไรก็ตามวิธีการที่สามนี้มีประเด็นปัญหาคือ ผู้อ่านแต่ละคนอาจจะตีความสัญลักษณ์หรือรูปแบบตัวอักษรดังกล่าวได้ไม่ตรงกับลักษณะของตัวละครอย่างที่ควรจะเป็น

5. ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการแปลตัวบทประเภทหนังสือการ์ตูนมังงะ

หนังสือการ์ตูนเรื่อง *เจ้าหนูซ่าวจี* เป็นสื่อหนังสือการ์ตูนที่มีลักษณะคล้ายกับมังงะ (Manga) หรือหนังสือการ์ตูนของประเทศญี่ปุ่น เนื่องจากนักเขียนการ์ตูนไทยโดยมากได้รับอิทธิพลมาจากมังงะญี่ปุ่นซึ่งได้รับความนิยมอย่างมากในประเทศไทย หนังสือการ์ตูนมังงะจะแตกต่างไปจากหนังสือการ์ตูนรูปแบบคอมิกส์ของประเทศฝั่งตะวันตก และมีลักษณะเฉพาะต่าง ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อ การแปลหรือการถ่ายทอดตัวบทจากภาษาต้นทางไปยังภาษาปลายทางได้

ด้วยลักษณะต่าง ๆ ที่สร้างความแตกต่างระหว่างหนังสือการ์ตูนแต่ละแบบทำให้ในการแปลตัวบทกรณีศึกษาผู้วิจัยจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจข้อแตกต่างรวมถึงลักษณะเฉพาะของหนังสือการ์ตูนมังงะเสียก่อน รวมถึงแนวคิดหรือแนวทางในการแก้ปัญหาการแปลอันเกิดจากการแปลหนังสือการ์ตูน ดังต่อไปนี้

5.1 ความรู้พื้นฐานและประวัติความเป็นมาของหนังสือการ์ตูนและหนังสือการ์ตูนมังงะ (Manga)

เจ้าหนูซ่าวจี เป็นหนังสือการ์ตูนมังงะที่เขียนขึ้นโดยนักเขียนชาวไทยจึงต้องศึกษาทำความเข้าใจความรู้พื้นฐานและความเป็นมาของหนังสือการ์ตูนมังงะเสียก่อนเพื่อให้สามารถเลือกคำแปลที่เหมาะสมกับตัวบทประเภทนี้ได้ หนังสือการ์ตูนเป็นสื่อ (Medium) บันทึกประเภทหนังสือรูปแบบหนึ่ง อย่างไรก็ตามไม่มีสิ่งใดที่สามารถอธิบายถึงความเป็นหนังสือการ์ตูนได้อย่างชัดเจน แต่จะมีลักษณะร่วมกันที่สำคัญคือมีภาพมาเรียงกันจนเป็นเนื้อเรื่อง รวมถึงบางกรณีก็มีตัวหนังสือประกอบด้วย ความไม่ชัดเจนนี้ทำให้แต่ละวัฒนธรรมนั้นมีรูปแบบของหนังสือการ์ตูนและวิธีเรียกที่แตกต่างกันออกไป โดยรูปแบบที่มีชื่อเสียงในปัจจุบันคือ คอมิกส์ (Comics) หนังสือการ์ตูนของประเทศสหรัฐอเมริกา และมังงะ (Manga) หนังสือการ์ตูนของประเทศญี่ปุ่น และ *เจ้าหนูซ่าวจี* จะมีรูปแบบและได้รับอิทธิพลมาจากมังงะของประเทศญี่ปุ่นเป็นหลัก

แรนดี ดันแคน (Randy Duncan) และแมทธิว เจ สมิธ (Matthew J. Smith) เขียนหนังสือเกี่ยวกับการศึกษาและอิทธิพลของหนังสือการ์ตูนซึ่งกล่าวถึงหนังสือการ์ตูนแบบคอมิกส์เป็นหลัก (Duncan & Smith, 2009) สำหรับ คอมิกส์ (Comics) เป็นหนังสือการ์ตูนที่มีชื่อเสียงในประเทศสหรัฐอเมริกา คอมิกส์เป็นเหมือนกับศิลปะแบบต่อเนื่อง (Sequential Art) ชนิดหนึ่ง ไม่เหมือนกับศิลปะที่หยุดนิ่งที่เน้นการเก็บช่วงเวลาหรือกระตุ้นให้เกิดอารมณ์ แต่ศิลปะแบบต่อเนื่องจะเน้นไปที่การเล่าเรื่องเป็นหลัก คอมิกส์หรือหนังสือการ์ตูนรูปแบบอื่นก็เป็นหนึ่งในศิลปะแบบต่อเนื่อง ลักษณะที่สำคัญของคอมิกส์ในประเทศสหรัฐอเมริกาที่แตกต่างไปจากหนังสือการ์ตูนมังงะคือ

การตีพิมพ์แบบสี่สีทั้งเล่มและมักเป็นเรื่องสั้น ๆ อีกทั้งตัวละครต่าง ๆ อาจเขียนขึ้นโดยนักเขียนหลายคนเพราะลิขสิทธิ์ของตัวละครอยู่ที่สำนักพิมพ์จึงไม่จำเป็นต้องเป็นผู้เขียนรายเดียว

ในขณะที่ มังงะ (Manga) เป็นคำที่ใช้เรียกหนังสือการ์ตูนในวัฒนธรรมญี่ปุ่นที่เป็นประเทศที่หนังสือการ์ตูนได้รับการยอมรับและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างกว้างขวางจนประสบความสำเร็จทางด้านเศรษฐกิจมากที่สุดในโลก ขณะที่คอมิกส์เขียนขึ้นโดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นเยาวชน แต่มังงะนั้นมีแนวทางการเขียนที่ยึดกลุ่มเป้าหมายหลากหลายกลุ่ม ทั้งหญิงสาวหรือกลุ่มผู้หญิงอายุมาก วัยรุ่นและวัยทำงาน จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้มังงะประสบความสำเร็จในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่ม ความประสบความสำเร็จของมังงะในสังคมประเทศญี่ปุ่นมากจนเรียกว่าเป็นกำลังหลักทางเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมสื่อในประเทศญี่ปุ่น เพราะตามข้อมูลแล้วการตีพิมพ์มังงะนั้นคิดเป็นร้อยละ 40 ของอุตสาหกรรมสื่อสิ่งพิมพ์ของประเทศญี่ปุ่นเลยทีเดียว ในขณะที่ตามสถิติแล้วคอมิกส์นั้นคิดเป็นร้อยละ 3 ของอุตสาหกรรมสื่อประเทศสหรัฐอเมริกาเท่านั้น

มังงะมีลักษณะที่แตกต่างจากคอมิกส์ โดยมังงะจะมีต้นทุนการผลิตที่ต่ำ และตีพิมพ์แบบขาวดำ ในขณะที่คอมิกส์ตีพิมพ์เป็นสี่สีทั้งเล่ม ส่วนมากมังงะส่วนใหญ่จะตีพิมพ์เป็นเรื่องราวหลายร้อยหน้า และในบางเรื่องจะตีพิมพ์หลายเล่ม ทำให้ในการเขียนมังงะแต่ละเรื่องให้จบอาจใช้เวลาหลายปี จึงทำให้มังงะมีอิสระและพื้นที่ให้ผู้แต่งเล่าเรื่องได้อย่างเต็มที่ และยังเป็นเหตุผลที่มังงะใช้เวลาในการอ่านที่น้อยกว่าคอมิกส์ อีกลักษณะหนึ่งที่สำคัญที่ทำให้มังงะแตกต่างจากคอมิกส์คือ คอมิกส์จะพึ่งพาลิขสิทธิ์ตัวละครของแต่ละสำนักพิมพ์เป็นหลักในการทำธุรกิจ เช่น ซูเปอร์แมน (Superman) หรือ แบทแมน (Batman) แต่จะไม่ได้ยึดติดกับผู้แต่ง ในขณะที่มังงะจะขึ้นอยู่กับผู้แต่งเป็นหลัก และไม่ค่อยมีการเขียนต่อหากเรื่องของผู้แต่งเดิมเขียนจบไปแล้ว

งานศึกษานี้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญที่ตัวบทประเภทหนังสือการ์ตูนหรือคอมิกส์ควรได้รับการศึกษาในฐานะสื่อประเภทหนึ่งไว้ 4 ประการ ดังต่อไปนี้

เหตุผลประการแรก คือ คอมิกส์เป็นหนึ่งในสื่อที่มีความเฉพาะตัว (Unique) และทรงพลัง (Powerful) รวมถึงในการเล่าเรื่องผ่านภาพ อันเป็นลักษณะที่สำคัญของหนังสือการ์ตูนเป็นวิธีการเล่าเรื่องดั้งเดิมที่มีมาอย่างยาวนาน ไม่ว่าจะเป็นภาพวาด การแกะสลัก หรืองานศิลปะต่าง ๆ จึงกล่าวได้ว่า หากพิจารณาจากเรื่องดังกล่าวแล้ว หนังสือการ์ตูนคือสิ่งที่พัฒนามาจากงานศิลปะดั้งเดิมเหล่านั้น จนกลายมาหนังสือการ์ตูนที่เป็นวิธีการเล่าเรื่องด้วยภาพที่สำคัญในยุคนี้

เหตุผลประการที่สอง รูปแบบการทำความเข้าใจใหม่ ๆ (New literacy) โดยวัฒนธรรมการอ่านของศตวรรษที่ 21 เป็นมากกว่าการเข้าใจจากตัวหนังสือเท่านั้น และเป็นยุคที่มโนทัศน์ในการอ่านได้รับการปฏิบัติใหม่และทำให้กว้างขึ้น จนทำให้การอ่านเป็นเพียงส่วนหนึ่งของกิจกรรมทั่วไป รวมไปถึงการถอดรหัสสัญลักษณ์ การจัดการกับข้อมูลในหลายรูปแบบที่พัฒนาไปมากขึ้น ทำให้ทำการทำความเข้าใจภาพ (Visual literacy) หรือการทำความเข้าใจข้อมูลจากภาพกลายเป็นทักษะพื้นฐานอย่างหนึ่งของการสื่อสารไปแล้ว

หนังสือการ์ตูนคือสื่อหลักอย่างหนึ่งที่ทำให้เกิดปรากฏการณ์ทำลายวัฒนธรรมการอ่านเดิม และทำให้เส้นแบ่งระหว่างตัวบทที่เป็นตัวหนังสือ และตัวบทที่เป็นภาพค่อย ๆ จางลงไป คอมิกส์ต้องใช้การทำความเข้าใจที่แตกต่างจากเดิม เพราะการอ่านคอมิกส์หรือหนังสือการ์ตูนเพื่อทำความเข้าใจตัวหนังสือและภาพจะต้องบูรณาการและเกิดขึ้นในจังหวะเดียวกัน โดยระดับการบูรณาการของสององค์ประกอบนี้จะแตกต่างกันออกไปตามแต่ละรูปแบบของคอมิกส์ จึงเป็นอีกเหตุผลที่ทำให้หนังสือการ์ตูนเป็นตัวบทหนึ่งที่สำคัญและนำมาศึกษาค้นคว้า

เหตุผลประการที่สาม เหตุผลด้านความสำคัญทางประวัติศาสตร์ มียุคหนึ่งที่เกิดแทบทุกคนในประเทศสหรัฐอเมริกาและผู้ใหญ่อ่านหนังสือการ์ตูนจนถึงยุคที่โทรทัศน์เข้ามามีบทบาทเป็นสื่อบันเทิงหลักแทน ซึ่งอิทธิพลของคอมิกส์ที่มีต่อวัฒนธรรมของผู้คนในประเทศสหรัฐอเมริกานั้นมากเสียจนสามารถกล่าวได้ว่า ผู้คนที่มีชีวิตอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกาปัจจุบันแทบทุกคนต้องเคยอ่านคอมิกส์มาแล้ว ดังนั้น คอมิกส์จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ของประเทศสหรัฐอเมริกา

เหตุผลประการที่สี่ เหตุผลด้านศักยภาพในฐานะสื่อ (Potential of the Medium) ที่อ้างถึงคำพูดของนักเขียนคอมิกส์คนหนึ่งที่อยู่ถึงศักยภาพในฐานะสื่อของคอมิกส์ไว้ด้วยคำอธิบายง่าย ๆ ว่า คอมิกส์มีส่วนประกอบของทั้งคำพูดและภาพ และคุณสามารถทำได้ทุกอย่างด้วยภาพและคำพูดนี้ และคำกล่าวนี้เริ่มเป็นจริงเมื่อในปัจจุบันมีนักเขียนการ์ตูนมากมายที่เริ่มจะทำได้ทุก ๆ อย่างด้วยคอมิกส์แล้ว

จากที่ได้กล่าวไปนี้จะเห็นได้ว่า แม้ว่าในแต่ละวัฒนธรรมจะมีหนังสือการ์ตูนรูปแบบที่ต่างกัน แต่ลักษณะที่สำคัญที่สุดของหนังสือการ์ตูนคือการบอกเล่าเรื่องราวผ่านภาพและตัวหนังสือที่ต่อเนื่องกันจนเป็นเรื่องราว จึงกล่าวได้ว่าในการแปลนั้นต้องคำนึงถึงข้อมูลต่าง ๆ ที่เกิดจากภาพและตัวหนังสืออย่างบูรณาการตามที่ได้อธิบายไปในประเด็นของการทำความเข้าใจตัวบทแบบนี้ ดังนั้นการแปลตัวบทประเภทหนังสือการ์ตูนให้สอดคล้องกันระหว่างภาพและตัวหนังสือนั้นจะต้องศึกษาทฤษฎีการสื่อสารรูปแบบผสมที่จะกล่าวถึงในหัวข้อต่อไป

5.2 ทฤษฎี แนวคิดและแนวทางการแปลสื่อสารรูปแบบผสม (Multimodal)

สิ่งที่ทำให้หนังสือการ์ตูนมีบทบาทในวัฒนธรรมและในฐานะสื่อบันเทิงปัจจุบันนั้นเกิดจากแนวทางการทำความเข้าใจใหม่ ๆ ที่ ณ ปัจจุบันกลายเป็นทักษะพื้นฐานของผู้คนไปแล้ว ลักษณะที่มีทั้งภาพและตัวหนังสือนี้ จึงถือได้ว่าหนังสือการ์ตูนเป็นสื่อรูปแบบผสม (Multimodal) ที่ความหมายมิได้จำกัดอยู่เพียงแค่วจนภาษาเท่านั้นแต่ยังรวมถึงสัญญาณอื่น ๆ ด้วย หรือก็คือภาพนั่นเอง และตามที่กล่าวไปว่า การอ่านหนังสือการ์ตูนนั้นผู้อ่านจะต้องอ่านอย่างบูรณาการเพราะการทำความเข้าใจทั้งภาพและตัวหนังสือจะเกิดขึ้นในเวลาเดียวกัน หมายความว่าในการแปลจึงปฏิเสธไม่ได้เลยว่าผู้แปลจะต้องแปลโดยพิจารณาและตระหนักถึงประเด็นเรื่องของภาพอยู่เสมอ

การแปลตัวบทสื่อรูปแบบผสมนี้จะต้องทำความเข้าใจหลักการที่สำคัญเสียก่อนเพื่อให้สามารถถ่ายทอดตัวบทไปยังภาษาปลายทางได้อย่างครบถ้วน อีกทั้งในการทำความเข้าใจแนวทางการแปลตัวบทสื่อรูปแบบผสมที่นำองค์ประกอบอื่น ๆ มาพิจารณาร่วมกับตัวอักษรตัวเดียวในการแปลอาจช่วยให้สามารถแปล ลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมรวมถึงมุกตลกต่าง ๆ ที่ไม่สามารถหาคำแปลได้เหมาะสม อันเป็นประเด็นหลักของงานวิจัยฉบับนี้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องศึกษาทฤษฎีหรือแนวทางในการแปลสื่อรูปแบบผสม

หนึ่งในแนวคิดที่ได้รับการยอมรับของการแปลตัวบทสื่อรูปแบบผสมคือแนวคิดของ กุนเธอร์ เครส (Gunther Kress) และเธโอ ฟานลูเวิน (Theo van Leeuwen) ที่ให้คำจำกัดความของการสื่อสารรูปแบบผสมไว้ว่าเป็นการใช้รูปแบบการสื่อสาร (Semiotic modes) ที่หลากหลายในการออกแบบสื่อเหล่านั้น และทางใดทางหนึ่งที่สื่อเหล่านี้ได้มารวมกัน เมื่อนั้นรูปแบบเหล่านี้จะช่วยเสริมแรง (Reinforce) ให้กันและกัน กล่าวถึงสิ่งเดียวกัน เพื่อเติมเต็มบทบาทที่ช่วยเสริมกันและกันหรือช่วยสร้างลำดับชั้นในสื่อเพื่อให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีความชัดเจนต่อผู้รับสารยิ่งขึ้น (Kress & Leeuwen, 2001, p. 20) จะเห็นว่าหนังสือการ์ตูนสร้างความหมายผ่านสัญลักษณ์มากกว่าหนึ่งอย่าง กล่าวคือ การสื่อความหมายผ่านตัวอักษรที่แสดงคำพูดต่าง ๆ และภาพที่แสดงให้เห็นอิริยาบถต่าง ๆ ของตัวละครหรือฉากหลังของเรื่อง จึงกล่าวได้ว่าหนังสือการ์ตูนเป็นสื่อรูปแบบผสมอย่างหนึ่ง ดังนั้นในกระบวนการแปลจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านี้และเป็นสิ่งที่ไม่ควรมองข้ามในกระบวนการแปล

ทั้งคู่ให้ความเห็นว่ารูปแบบการสื่อสารเหล่านี้ได้รับการสรรสร้างทางสังคมและวัฒนธรรมเพื่อให้ความหมาย รูปแบบการสื่อสารได้แก่ รูปภาพ ตัวบทตัวหนังสือ การจัดวาง ดนตรี ท่าทาง คำพูด ภาพเคลื่อนไหว เสียงประกอบหรือภาพสามมิติ สิ่งเหล่านี้จะมีความหมายได้จากการเป็นผลิตผลของวัฒนธรรมและสังคมในวัฒนธรรมนั้น ๆ เช่น ภาพอาหารหรือเสื้อผ้าต่าง ๆ ที่จะสื่อความหมายได้อย่างชัดเจนในสังคมวัฒนธรรมนั้น ๆ (Kress & Leeuwen, 2010, p. 80)

รูปแบบการสื่อสารต่าง ๆ จะสร้างความหมายต่อตัวบทแตกต่างกันออกไป (Kress & Leeuwen, 2010, p. 80) และรูปแบบการสื่อสารแต่ละแบบก็สามารถใช้ในการสื่อสารเฉพาะเจาะจงในจุดประสงค์ที่ต่างกันได้ (Kress & Leeuwen, 2010, p. 82) แต่สุดท้ายแล้วก็จะเสริมกันเพื่อให้ไปยังเป้าหมายเดียวกันตามที่ผู้แต่งคาดหวังไว้ ผู้วิจัยจึงเห็นว่าในการแปลตัวบทรูปแบบผสมนี้จึงต้องวิเคราะห์และพิจารณาตัวบททั้งภาพและตัวหนังสือร่วมกันทั้งหมดก่อนที่จะเริ่มแปลเพื่อให้สามารถทำความเข้าใจและเก็บความหมายของตัวบทตามที่ผู้แต่งตั้งใจไว้ให้ได้อย่างครบถ้วน รวมถึงหากมีกรณีที่ไม่สามารถถ่ายทอดต้นฉบับได้เนื่องจากเป็นลักษณะเฉพาะทางภาษาหรือวัฒนธรรมก็อาจใช้ภาพเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ทำความเข้าใจวัตถุประสงค์การสื่อสารของผู้แต่งเพื่อเป้าหมายได้

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาแล้วว่าหนังสือการ์ตูนประเภทมังงะเป็นตัวบทสื่อรูปแบบผสมหมายความว่าในการศึกษาเพื่อการแปลจะต้องพิจารณาแปลโดยวิเคราะห์ทั้งภาพและตัวอักษร ทำให้ในบางครั้งตัวบทตัวหนังสืออาจจะแปลได้อย่างไม่พบปัญหา แต่ภาพของตัวบทอาจสร้างปัญหาในการถ่ายทอดไปยังภาษาปลายทางได้ ซึ่งในประเด็นนี้เคลาส์ เคนดล (Klaus Kaindl) ได้ศึกษาและเสนอแนวทางการแก้ปัญหาเพื่อช่วยในการถ่ายทอดตัวบทประเภทหนังสือการ์ตูนที่มีภาพเป็นอีกองค์ประกอบที่สำคัญไว้ทั้งสิ้น 6 วิธี (Kaindl, 1999, pp. 275-284) เป็นวิธีที่จะช่วยจัดการกับภาพของหนังสือการ์ตูนเป็นหลักเพื่อให้สามารถถ่ายทอดไปยังบทแปลได้ดียิ่งขึ้น วิธีเหล่านี้เป็นวิธีที่เขาได้ปรับมาจากแนวทางการวิเคราะห์บทแปลสื่อประเภทภาพยนตร์ที่เดลาบาสตีตาได้เสนอไว้ (Delabastita, 1988, p. 200) ดังต่อไปนี้

1) Repetitio

คือการซ้ำซ้ำตัวบทต้นทางในองค์ประกอบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาพประกอบหรือภาพตัวหนังสือเอฟเฟกต์ (Effect) ซึ่งมักเป็นวิธีการแปลที่เลือกใช้ด้วยเหตุผลทางการเงินเพราะการเปลี่ยนแปลงสิ่งเหล่านี้มักจะใช้งบประมาณที่สูง อีกทั้งอาจทำให้เสียอรรถรสของตัวบทต้นทางไป

2) Adiectio

คือวิธีการที่ผู้แปลเพิ่มเติมตัวบทตัวหนังสือหรือตัวบทที่เป็นภาพที่ไม่มีในตัวบทต้นทางเข้าไปเพื่อทดแทนหรือช่วยเสริมตัวบทต้นทาง วิธีนี้รวมถึงการใส่บทบรรยายใต้ภาพสำหรับหนังสือการ์ตูนเพื่อเพิ่มความเข้าใจให้ผู้อ่านมากขึ้นอีกด้วย

3) Detractio

คือวิธีการที่ผู้แปลเลือกลดบางส่วนของตัวบทตัวหนังสือ ภาพ หรือภาพตัวหนังสือของตัวบทต้นทางลงไป อาจจะทำเพื่อความเหมาะสมต่อวัฒนธรรมภาษาปลายทางหรือเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่ายยิ่งขึ้น

4) Transmutatio

คือวิธีการจัดเรียงลำดับการนำเสนอของตัวบทต้นฉบับหรือภาษาต้นทางใหม่เพื่อให้เหมาะสมกับวัฒนธรรมภาษาปลายทางมากยิ่งขึ้น ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือ การแปลหนังสือการ์ตูนมังงะที่ในประเทศญี่ปุ่นจะอ่านจากขวาไปซ้าย แต่เมื่อถ่ายทอดมายังภาษาปลายทางที่มีวัฒนธรรมการอ่านจากซ้ายไปขวาซึ่งเป็นวิธีปกติ ก็ต้องปรับเปลี่ยนจัดเรียงใหม่หรือใช้วิธีการตีพิมพ์กลับด้าน (Reverse Printing)

5) Substitutio

คือวิธีการแปลที่มีกระบวนการทดแทนตัวบทตัวหนังสือ ภาพหรือภาพตัวหนังสือด้วยตัวบทหรือภาพอื่น ๆ ที่เหมาะสมกว่าวัฒนธรรมในภาษาปลายทางมากกว่า

6) Deletio

คือการลบภาพตัวบทต้นทางไปเพราะในบางครั้งตัวอักษรในภาพหรือภาพเหล่านั้นทำให้ผู้อ่านสับสนเนื่องจากไม่สอดคล้องกับวัฒนธรรมภาษาปลายทาง หรือทำให้การถ่ายทอดไปยังภาษาปลายทางไม่สมบูรณ์ได้ โดยมากแล้ววิธีนี้จะทำได้ด้วยการ Retouch ภาพตัวบทต้นทาง

กล่าวโดยสรุปในการศึกษาการแปลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ทฤษฎีหรือแนวทางต่าง ๆ เข้ามาช่วยในการแปลตัวบทที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมและประเด็นอื่น ๆ ที่พบในหนังสือการ์ตูนเจ้าหนูซิวจี้ได้ ซึ่งสามารถสรุปได้จากการทบทวนวรรณกรรมที่กล่าวไปดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์ตัวบทต้นทาง ซึ่งเป็นกระบวนการแรกของการแปล ผู้วิจัยใช้แนวทางการวิเคราะห์ตัวบทของคริสติอาน นอร์ด (Christiane Nord) (Nord, 2005) เป็นหลักในการวิเคราะห์ตัวบทต้นทาง และใช้แนวทางการวิเคราะห์วัจนลีลาเพื่อทำความเข้าใจลักษณะเด่นของการใช้ภาษาไทยในตัวบทต้นทางที่อาจจะเกี่ยวข้องกับลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม ทั้งสองแนวทางนี้จะเป็นแนวทางหลักในการวิเคราะห์ตัวบทต้นทาง

ส่วนการแปลลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม ซึ่งเป็นประเด็นหลักในงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยทบทวนวรรณกรรมเรื่องลักษณะและการนิยามลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมแบบต่าง ๆ เพื่อสามารถจำแนกและคัดสรรคำที่มีประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมจากตัวบทต้นทางได้อย่างแท้จริง ส่วนในการแปลนั้น ผู้วิจัยพิจารณาใช้แนวคิดการแปลตัวบทที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม 8 วิธีของแอนโทนี พิม (Anthony Pym) (Pym, 2018) ที่เป็นแนวคิดที่เสนอกว้างและแนวทางการแก้ไขปัญหาการแปลลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมได้อย่างเป็นรูปธรรมมากกว่าแนวทางการแปลแบบตีความ นอกจากนี้ผู้วิจัยทบทวนวรรณกรรมแนวทางการแปลลักษณะเฉพาะวัฒนธรรมอื่น ๆ ร่วมด้วยเพื่อแสดงให้เห็นถึงปัญหาต่าง ๆ และให้เห็นถึงเหตุผลโดยรวมที่เลือกแนวทางการแปลของแอนโทนี พิม

นอกจากประเด็นลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมอันเป็นประเด็นหลักของงานวิจัยแล้ว ตัวบทต้นทางเป็นตัวบทประเภทหนังสือการ์ตูนมังงะ ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องทบทวนวรรณกรรมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความเป็นมาและลักษณะสำคัญของตัวบทประเภทนี้ เพื่อทำความเข้าใจลักษณะทางกายภาพของตัวบทรวมถึงข้อจำกัดต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการเป็นหนังสือการ์ตูน อันเป็นประเด็นการแปลสื่อรูปแบบผสม (Multimodal texts) โดยจะใช้แนวทางการแก้ปัญหาเพื่อช่วยให้การถ่ายทอดตัวบทประเภทหนังสือการ์ตูนได้ดียิ่งขึ้นของเคลาส์ เคนด์ล (Klaus Kaindl) (Kaindl, 1999) เป็นหลักในประเด็นนี้

สำหรับประเด็นย่อยอื่น ๆ ที่พบในงานวิจัยฉบับนี้ได้แก่ ประเด็นเรื่องการแปลหนังสือการ์ตูนแนวตลกขบขัน ซึ่งเป็นแนวหนังสือการ์ตูนของตัวบทต้นทาง ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมเพื่อทำความเข้าใจลักษณะของความตลกแบบต่าง ๆ ก่อนเพื่อสามารถถ่ายทอดความตลกขบขันของตัวบทต้นทางได้ครบถ้วน ประเด็นรองอีกประเด็นหนึ่งคือประเด็นเรื่องการถ่ายทอดภาษาถิ่นที่พบในหนังสือการ์ตูน ที่จะต้องศึกษาเพื่อทำความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของภาษาถิ่นที่ผู้แต่งเลือกใช้ รวมถึงพิจารณาแนวคิดในการรักษาไว้ซึ่งภาษาถิ่นเหล่านี้ที่มักจะไม่สามารถถ่ายทอดไปได้ในภาษาปลายทางทั่วไป

บทที่ 3

การวิเคราะห์ตัวบทและการวางแผนการแปล

หลังจากทบทวนวรรณกรรมในบทที่ 2 เพื่อสืบค้นหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยแล้ว ในบทที่ 3 ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ตัวบทกรณีศึกษาในแง่มุมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นองค์ประกอบภายนอกและองค์ประกอบภายในตามแนวความคิดการวิเคราะห์ตัวบทของนอร์ด ไปจนถึงการวิเคราะห์ปัญหาที่เจอพร้อมกับวิเคราะห์แนวทางที่ใช้สำหรับแก้ไขปัญหานั้น ๆ ผู้วิจัยจะวิเคราะห์แยกเป็นประเด็นต่าง ๆ พร้อมกับยกตัวอย่างของปัญหาที่พบได้ในตัวบทกรณีศึกษา

การวิเคราะห์องค์ประกอบภายนอกและภายในของนอร์ดนั้น ผู้วิจัยมุ่งเน้นวิเคราะห์เพื่อใช้สำหรับการแก้ไขปัญหิต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยพบ เนื่องจากงานวิจัยฉบับนี้เป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหการแปลอันเกิดจากการไม่สามารถแปลได้เป็นหลัก ดังนั้นข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของตัวบทจะมีประโยชน์เมื่อต้องวิเคราะห์ถึงเจตนาของผู้แต่งเพื่อจะสามารถถ่ายทอดได้ตรงตามจุดประสงค์ของตัวบทนั้น จึงทำให้การวิเคราะห์องค์ประกอบต่าง ๆ จะช่วยให้เข้าใจภาพรวมของตัวบทมากยิ่งขึ้น

หลังจากวิเคราะห์องค์ประกอบตัวบทแล้ว จะต้องวิเคราะห์ถึงปัญหาแต่ละประเด็นที่พบในตัวบท เพราะในการแปลนั้นหากไม่วิเคราะห์ถึงปัญหาที่พบในตัวบทให้ชัดเจน จะทำให้การแปลนั้นติดขัด เลือกคำแปลไม่เหมาะสมหรือแปลไม่ตรงตามเจตนาของตัวบทต้นฉบับ และสุดท้ายจะทำให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางนั้นไม่เข้าใจตัวบทได้อย่างราบรื่น ดังนั้นเพื่อไม่ให้เกิดกรณีดังกล่าว ก่อนเริ่มแปลตัวบทจะต้องอ่านทบทวนและสรุปปัญหาที่พบในตัวบทกรณีศึกษาทั้งหมดเสียก่อนเพื่อที่จะคัดเลือก ค้นคว้าและเสาะหาวิธีการแก้ไขปัญหาที่พบเจอเหล่านั้นจากแนวคิดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องที่ได้ทำการศึกษาไปแล้ว ในบทนี้ก็จะแสดงให้เห็นถึงกระบวนการดังกล่าวที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

สุดท้ายเมื่อศึกษาและค้นพบวิธีการแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้จริงกับปัญหาที่พบกับตัวบทกรณีศึกษาในทุก ๆ ประเด็นแล้วจึงนำวิธีการแก้ไขปัญหานั้นมาวางแผนและกำหนดขั้นตอนการแปลตัวบทกรณีศึกษา เพื่อให้การแปลนั้นเป็นไปได้อย่างราบรื่น ต่อเนื่องและสม่ำเสมอในทุก ๆ ปัญหาที่พบ สิ่งเหล่านี้คือสิ่งที่สำคัญที่จะต้องทำก่อนเริ่มต้นกระบวนการแปล แต่ละกระบวนการสามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับจากหนังสือการ์ตูนเรื่อง *เจ้าหนูข้าวจี*

ตัวบทกรณีศึกษาของงานวิจัยฉบับนี้คือ หนังสือการ์ตูนเรื่อง *เจ้าหนูข้าวจี* เป็นตัวบทหนังสือการ์ตูนที่เน้นสร้างความตลกขบขันผ่านมุกตลกต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นมุกตลกทางภาษา (Linguistic joke) มุกตลกทางวัฒนธรรม (Cultural joke) หรือมุกตลกสากล (Universal joke) ในการแปลผู้แปลจึงต้องถ่ายทอดลักษณะที่สำคัญของมุกตลกเหล่านี้ให้บทแปลสามารถสร้างความตลกขบขันได้ในระดับที่ใกล้เคียงกับตัวบทต้นฉบับด้วย เพราะหน้าที่ของผู้แปลนั้นมีไว้เพียงแค่นั้นเป็นสื่อกลางทางภาษาเท่านั้น แต่จะต้องถ่ายทอดให้บทแปลในภาษาปลายทางยังคงไว้ซึ่งหน้าที่และเจตนาของตัวบทต้นฉบับด้วย เพราะถือว่าเป็นการถ่ายทอดตามทฤษฎี Skopostheorie ซึ่งเป็นทฤษฎีที่ยึดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการแปลเป็นหลัก (วรรณภา แสงอร่ามเรือง, 2563, p. 11) โดยคำว่า skopós เป็นคำ

กรีกที่มีความหมายว่า “จุดประสงค์ (Purpose)” หรือ “เป้าหมาย (Aim)” ตามหนังสือที่นอร์ตได้แปลและอธิบายถึง ทฤษฎี Skopos Theory ของ Reiß และ Vermeer (Reiß & Vermeer, 1984, p. 86) ดังนั้น หากตัวบทต้นฉบับเขียนขึ้นเพื่อเป็นหนังสือการ์ตูนตลกขบขัน บทแปลที่ได้จะต้องเป็นหนังสือการ์ตูนที่สามารถสร้างความตลกขบขันด้วยเช่นกันเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของตัวบทต้นฉบับ

หากการคงไว้ซึ่งหน้าที่และเจตนารมณ์ของตัวบทต้นทางเอาไว้ และทำให้ปัจจัยใดเปลี่ยนไปผู้แปลจะต้องชดเชยการแปรนั้นด้วย (วรรณฯ แสงอร่ามเรือง, 2563, p. 18) นอร์ตได้กล่าวถึงการชดเชยดังกล่าวไว้ในหนังสือแปลการอธิบายทฤษฎี Skopos ว่า “Acting is ‘intentional’ or ‘purposeful’ in two ways: it is intended to be appropriate to the situation and it is intended to achieve an aim in a given situation, e.g. to adjust oneself to a situation or to change a situation to mould it to one’s own purpose” (Reiß & Vermeer, 1984, p. 87) ที่แปลโดยคร่าวได้ว่า “การกระทำนั้นจะเป็นความตั้งใจหรือมีจุดประสงค์ได้สองทาง ก็คือตั้งใจที่จะทำสิ่งที่เหมาะสมกับสถานการณ์ และการตั้งใจที่จะบรรลุซึ่งเป้าหมายบางอย่างในสถานการณ์ปัจจุบัน เช่น การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์หรือการเปลี่ยนสถานการณ์ดังกล่าวเพื่อหลอหลอมให้เข้ากับจุดประสงค์ของตนเอง” การเปลี่ยนสถานการณ์เพื่อหลอหลอมให้เข้ากับจุดประสงค์ของตนเองนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นประเด็นเดียวกันกับการชดเชยการแปรเปลี่ยนเพื่อให้ยังคงรักษาไว้ซึ่งเป้าหมายหรือจุดประสงค์ของตัวบทต้นทาง และจุดประสงค์ของการแปล

ตามที่ได้อธิบายไปแล้วว่า มุกตลกทางภาษานั้นเป็นลักษณะการใช้ภาษาที่มีความเฉพาะไปในแต่ละภาษา และมุกตลกทางวัฒนธรรมก็จะมีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมด้วย ดังนั้นเพื่อให้สามารถถ่ายทอดซึ่งเจตนารมณ์ของตัวบทต้นฉบับได้นั้น ผู้วิจัยจึงต้องเข้าใจวิเคราะห์ตัวบทตามแนวทางการวิเคราะห์ตัวบทของนอร์ตเสียก่อน อีกทั้งในการวิเคราะห์ตัวบทนั้นยังทำให้ผู้วิจัยสามารถพิจารณาตัวเลือกของคำแปลที่เหมาะสมและตรงกับเจตนารมณ์ของผู้แต่งในกรณีที่เกิดปัญหาการแปลไม่ได้ เมื่อถ่ายทอดไปยังภาษาปลายทาง ปัญหาการแปลไม่ได้นี้มีโอกาสพบเจอได้อย่างเป็นปรกติในการแปลตัวบทกรณีศึกษาอันเป็นตัวบทที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมที่เป็นประเด็นปัญหาหลักของงานวิจัยฉบับนี้

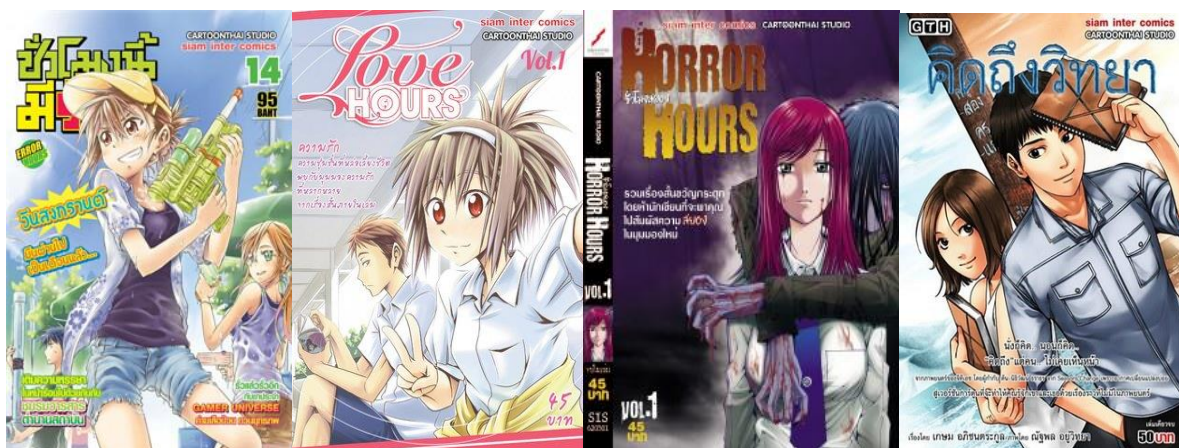
จากที่กล่าวไปนี้จะเห็นได้ว่า การวิเคราะห์ตัวบทก่อนที่จะดำเนินการศึกษาและการแปลนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญที่จะช่วยให้การแปลนั้นเป็นไปได้อย่างเหมาะสมตามตัวบทต้นฉบับ และแนวทางการวิเคราะห์องค์ประกอบภายนอกและภายในของนอร์ตจะทำให้วิเคราะห์ถึงสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ได้ จึงนำมาจำแนกวิเคราะห์ที่ละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบภายนอกตัวบท (Extratextual Factor)

1) ผู้ส่งสาร

สำหรับตัวบทประเภทหนังสือการ์ตูนนั้น ผู้ส่งสารก็คือผู้แต่งและผู้วาดภาพ ในบางกรณีผู้แต่งและผู้วาดภาพนั้นอาจจะเป็นคนละคนกัน แต่ตัวบทกรณีศึกษาหนังสือการ์ตูน *เจ้าหนูข้าวจี* นี้เป็นคนเดียวกันทั้งผู้วาดและผู้แต่งคือ คุณเกษม อภิชนตระกูล นักเขียนการ์ตูนชาวไทยที่มีชื่อเสียงคนหนึ่ง แนวการ์ตูนที่เขาถนัดในการวาดและ

แต่งเรื่องก็คือ แนวโรแมนติกคอมเมดี้ (Romantic-Comedy) หรือ รอม-คอม จะเห็นได้จากการที่เขาเป็นนักเขียนหลักคนหนึ่งที่ตั้งเรื่องให้กับการ์ตูนของภาพยนตร์จากค่ายจีทีเอช (GTH) ที่โดยมากแล้วจะเป็นภาพยนตร์แนวรอมคอมเป็นหลัก นอกจากนี้ เขายังมีผลงานที่เขียนให้กับสำนักพิมพ์สยามอินเตอร์คอมิกส์อยู่หลายเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องสั้นในหนังสือการ์ตูนที่รวมเรื่องสั้นของนักเขียนต่าง ๆ อยู่ในเล่มได้แก่ *ชั่วโมงนี้รัก* (Love hour) จำนวน 7 เล่ม *ชั่วโมงสยอง* (Horror hour) จำนวน 24 เล่ม และ *ชั่วโมงนี้มั่ว* (Error hour) จำนวน 16 เล่ม

ภาพที่ 3 ผลงานที่ผ่านมาของผู้เขียน ได้แก่ *ชั่วโมงนี้มั่ว* (Error hour), *ชั่วโมงนี้รัก* (Love hour), *ชั่วโมงสยอง* (Horror hour) และผู้แต่งเรื่องหนังสือการ์ตูน *คิดถึงวิทยา*

สำหรับผลงานอื่น ๆ ของเขาที่เป็นผลงานเดี่ยวก็คือ หนังสือการ์ตูนเรื่อง *ชมรมวารสารตำนานสถาบัน* เป็นหนังสือการ์ตูนแนวตลกขบขันที่มีท้องเรื่องเป็นโรงเรียนในประเทศไทย โดยเรื่อง *ชมรมวารสารตำนานสถาบัน* นี้มีทั้งสิ้น 6 เล่ม และหนังสือการ์ตูนเรื่อง *เจ้าหนูข้าวจี* ที่เป็นตัวบทกรณีศึกษาของงานวิจัยฉบับนี้มีทั้งหมด 2 เล่ม ผลงานเดี่ยวของเขานั้นจะเห็นได้ว่าเป็นแนวตลกขบขันที่มีท้องเรื่องและสร้างมุกตลกจากวัฒนธรรมเฉพาะตัวของประเทศไทย จึงกล่าวได้ว่าเกษม อภิชนตระกูลนั้นเป็นนักวาดและผู้แต่งหนังสือการ์ตูนคนหนึ่งที่เกี่ยวข้องวงการเขียนการ์ตูนแนวตลกขบขัน รวมถึงสามารถนำวัฒนธรรมเฉพาะตัวของประเทศไทยมาสร้างความตลกขบขันได้เป็นอย่างดี จึงทำให้ตัวบทกรณีศึกษานี้เต็มไปด้วยมุกตลกที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมไทย

ภาพที่ 4 ผลงานแบบรวมเล่มของผู้เขียน ได้แก่ เจ้าหนูข้าวจี เล่ม 1-2 และชมรมวารสารตำนานสถาบัน เล่ม 1-6

2) เจตนาผู้ส่งสาร

จากบทสัมภาษณ์ของผู้เขียน (ปริดีปนต์ นัยนะแพทย์, 2559) แรงบันดาลใจหลักของผู้เขียนก็คือต้องการเขียนหนังสือการ์ตูนมังงะที่เกี่ยวข้องกับการทำอาหารที่เน้นไปที่การยิงมุกตลกเป็นหลัก เนื่องจากผู้เขียนเคยอ่านหนังสือการ์ตูนทำอาหารในอดีตของประเทศญี่ปุ่น ที่เคยเล่นมุกตลกเหล่านี้ และรู้สึกวุ่นวายในยุคนั้น ๆ ไม่มีการ์ตูนทำอาหารที่เล่นมุกตลกดังกล่าวเลย จึงกล่าวได้ว่าเจตนาหลักของผู้ส่งสารสำหรับหนังสือการ์ตูน เจ้าหนูข้าวจี คือการส่งต่อความตลกขบขันของมุกตลกต่าง ๆ ที่เขาเคยได้อ่านในหนังสือการ์ตูนอื่น ๆ ผ่านการเล่าเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการทำอาหารไทยหรืออีสาน

3) ผู้รับสาร

หนังสือการ์ตูน เจ้าหนูข้าวจี เป็นหนังสือการ์ตูนมังงะที่ตีพิมพ์ในนิตยสารการ์ตูนรายปักษ์ที่ชื่อว่า C-Kids จึงมีผู้รับสารเป็นผู้ที่อ่านหนังสือการ์ตูนเป็นหลักและเป็นประจำอยู่แล้ว ประกอบกับในบทสัมภาษณ์เดียวกันกับหัวข้อที่แล้ว (ปริดีปนต์ นัยนะแพทย์, 2559) ผู้เขียนกล่าวว่า มุกตลกของเขานั้นเป็นมุกตลกของการ์ตูนเก่าที่มีกลุ่มเป้าหมายที่อายุมากกว่า 25 ปีขึ้นไป และเคยอ่านหนังสือการ์ตูนที่เกี่ยวข้องกับการทำอาหารในอดีต จึงจะเข้าใจได้ง่าย ทำให้สรุปได้ว่า ผู้รับสารของหนังสือการ์ตูนเจ้าหนูข้าวจี ก็คือ ผู้ที่ชื่นชอบการอ่านหนังสือการ์ตูนและมีอายุมากกว่า 25 ปีขึ้นไป

4) สื่อ

หนังสือการ์ตูน เจ้าหนูข้าวจี ได้รับการตีพิมพ์บนสื่อสิ่งพิมพ์ ที่เป็นนิตยสารการ์ตูนรายปักษ์ชื่อ C-Kids โดยจะตีพิมพ์ครั้งละ 1 ตอน เมื่อตีพิมพ์จนจบเรื่องแล้วจึงได้รับการตีพิมพ์เป็นหนังสือการ์ตูนรวมเล่มจำนวนทั้งสิ้น 2 เล่ม มีจำนวนหน้ารวมกันทั้งสิ้น 384 หน้า โดยทั้งสองเล่มเป็นกรณีศึกษาของงานวิจัยฉบับนี้

5) สถานที่

หนังสือการ์ตูน *เจ้าหนูข้าวจี* เป็นหนังสือการ์ตูนที่เขียนขึ้นโดยนักเขียนไทย และได้รับการตีพิมพ์โดยสำนักพิมพ์สยามอินเตอร์คอมิกส์ ที่อยู่ในประเทศไทย และไม่พบการแปลหรือการตีพิมพ์ในประเทศอื่น ๆ เลยจึงกล่าวได้ว่า ตัวบทกรณีศึกษาเป็นตัวบทที่ผู้เขียนใช้วัฒนธรรมไทยเป็นแกนหลักในการแต่งและดำเนินเนื้อเรื่อง จากการที่ผู้เขียนมิได้มีความตั้งใจที่จะตีพิมพ์ในประเทศอื่น ๆ เลย ดังนั้นตัวบทกรณีศึกษานี้จึงสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม มุกตลก ตลอดจนถึงลักษณะเฉพาะทางภาษาเช่นภาษาถิ่นต่าง ๆ ที่จะพบได้เพียงแค่นั้นในประเทศไทยเท่านั้น

6) เวลา

หนังสือการ์ตูน *เจ้าหนูข้าวจี* ได้รับการตีพิมพ์ครั้งแรกในวันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2559 เป็นช่วงเวลาหนังสือการ์ตูนไทยได้รับความนิยม และเป็นช่วงเวลาที่นักเขียนการ์ตูนไทยหลายท่านต่างเขียนการ์ตูนโดยใช้เนื้อหาที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยเป็นหลักเป็นจำนวนมาก เช่น หนังสือการ์ตูนเรื่อง *ชมรมวารสารตำนานสถาบัน* ที่ใช้ท้องเรื่องเป็นโรงเรียนในประเทศไทย หนังสือการ์ตูนเรื่อง *พลิกตำนานเจ้าชายผจญภัย* ที่ใช้เนื้อหาดัดแปลงมาจากวรรณคดีเรื่อง *สังข์ทอง* ให้กลายเป็นการ์ตูนตลกขบขัน หนังสือการ์ตูนเรื่อง *ขุนแผน* ที่ใช้เนื้อหาดัดแปลงมาจากวรรณคดีเรื่อง *ขุนช้าง ขุนแผน* ที่เป็นวรรณคดีอีกเรื่องที่มีชื่อเสียง จะเห็นได้ว่าจากตัวอย่างที่ได้ยกไปนี้เป็นเรื่องที่ใช้เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทยอย่างเข้มข้นทั้งสิ้น และทั้งหมดก็เป็นหนังสือการ์ตูนที่เขียนโดยนักเขียนการ์ตูนชาวไทยในช่วงเวลาอันใกล้เคียงกัน

เหตุผลสำคัญที่ทำให้นักเขียนในช่วงเวลาดังกล่าวกล้าที่จะใช้วัฒนธรรมไทยมาเป็นเนื้อหาหลักในการเขียนหนังสือการ์ตูนก็ด้วยเหตุผลที่ได้กล่าวไปแล้วว่าเป็นช่วงเวลาที่การ์ตูนไทยนั้นได้รับความนิยมมาก และหากใช้วัฒนธรรมไทยมาเขียนเป็นหนังสือการ์ตูนในยุคปัจจุบันก็อาจจะไม่ได้รับความนิยมเหมือนกับช่วงเวลาดังกล่าว

จึงกล่าวได้ว่า เวลาการตีพิมพ์เป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญที่แสดงให้เห็นว่าหนังสือการ์ตูน *เจ้าหนูข้าวจี* นั้นเป็นหนังสือการ์ตูนผู้เขียนตั้งใจใช้วัฒนธรรมไทยมาเป็นเนื้อหาหลักในการเขียน

นอกจากนี้ช่วงเวลาที่หนังสือการ์ตูน *เจ้าหนูข้าวจี* ตีพิมพ์นั้นผ่านมาเพียง 7 ปีเท่านั้นจึงทำให้ลักษณะการใช้ภาษาใกล้เคียงกับปัจจุบัน และไม่มีลักษณะการใช้ภาษาเก่ามากนัก อีกทั้งด้วยลักษณะของสื่อที่เป็นหนังสือการ์ตูนจึงไม่มีลักษณะของการใช้ภาษาที่ยาก จะเป็นภาษาง่ายอ่านแล้วเข้าใจได้ในทันที เว้นแต่จะเป็นกรณีที่ผู้เขียนตั้งใจใช้ภาษาเก่าเพื่อจุดประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง ผู้วิจัยจะต้องแปลให้เกิดผลตามจุดประสงค์ของผู้เขียนในบทแปลด้วย

7) โอกาสพิเศษในการสื่อสาร

สำหรับหนังสือการ์ตูน *เจ้าหนูข้าวจี* นั้นไม่ได้เขียนขึ้นมาเพื่อโอกาสพิเศษใด และเป็นสื่อประเภทหนังสือการ์ตูนที่ได้รับการผลิตขึ้นมาให้สร้างความบันเทิงแก่ผู้อ่านเท่านั้น

8) หน้าที่ของตัวบท

หน้าที่ของตัวบทหนังสือการ์ตูน *เจ้าหนูข้าวจี* นั้นมีหน้าที่หลักคือการสร้างความสนุกสนาน ตลกขบขันผ่านมุกตลกต่าง ๆ แก่ผู้อ่านเท่านั้น ไม่ได้มีหน้าที่อื่นใดอีก

1.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบภายใน (Intratextual Factor)

1) หัวข้อเรื่อง

ปัจจัยหัวข้อเรื่อง สามารถวิเคราะห์ได้จากชื่อเรื่อง โดยหัวข้อเรื่องนี้จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับว่าตัวบทนั้นมีเนื้อหาเกี่ยวกับอะไร ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านมีความคาดหวังกับตัวบทอย่างใดอย่างหนึ่ง รวมถึงทำให้รู้ถึงระดับและรูปแบบการใช้ภาษาของตัวบทอีกด้วย

ตัวบทหนังสือการ์ตูน *เจ้าหนูข้าวจี* หากวิเคราะห์จากชื่อเรื่องจะเห็นได้ว่า เป็นหนังสือการ์ตูนที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับอาหารภาคอีสานและอาหารไทยเป็นหลัก เพราะอาหารหลักอย่างหนึ่งของภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย อีกทั้งยังสอดคล้องกับภาพหน้าปกของหนังสือการ์ตูนที่มีตัวละครคิบบัวข้าวจีอยู่ จึงตีความได้ว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการทำข้าวจีหรืออาหารอีสาน

นอกจากนี้ จากการใช้คำว่า “เจ้าหนู” ในชื่อเรื่องยังทำให้ผู้อ่านได้รู้ว่าภาษาที่อยู่ในเรื่องนี้จะไม่ใช่ภาษาเก่าและไม่ใช่ภาษาที่ยาก เพราะเป็นคำที่สื่อถึงตัวละครที่ยังมีอายุไม่มาก และเป็นคำที่มักใช้ในการเรียกตัวละครของหนังสือการ์ตูนเด็ก เช่น *เจ้าหนูอะตอม*

2) เนื้อหา

หนังสือการ์ตูน *เจ้าหนูข้าวจี* มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับการเอาตัวรอดของร้านแผงลอยที่ขายข้าวจีที่ต้องอยู่ในยุคสมัยทุนนิยมที่เขี้ยวกราก ตามที่ผู้เขียนบรรยายไว้ในเรื่องย่อ ทำให้ทราบได้ว่าหนังสือการ์ตูนเล่มนี้จะต้องเกี่ยวข้องกับเจ้าของร้านข้าวจีและเกี่ยวกับการทำอาหาร และเมื่ออ่านแล้วก็พบว่าเป็นดังที่ผู้เขียนได้อธิบายไว้จริง

เนื้อเรื่องหลักเป็นเรื่องเกี่ยวกับเจ้าหนูข้าวจี ผู้เป็นเจ้าของร้านแผงลอยข้าวจีจะต้องไปแข่งขันการทำอาหารกับร้านอาหารที่ยิ่งใหญ่หลาย ๆ ร้านเพื่อรักษาร้านข้าวจีให้อยู่รอดในตัวเมืองได้ เนื้อเรื่องของหนังสือการ์ตูนเรื่องนี้เขียนขึ้นมาเพื่อล้อเลียนหนังสือการ์ตูน *ยอดนักปรางค์ โขมะ* หนังสือการ์ตูนมังงะทำอาหารจากประเทศญี่ปุ่นที่มีชื่อเสียงระดับโลกในขณะนั้น เพราะโขมะ ตัวละครหลักของเรื่องก็เป็นเจ้าของร้านอาหารเล็ก ๆ ที่จะต้องแข่งขันทำอาหารกับตัวละครต่าง ๆ จึงกล่าวได้ว่าเนื้อหาในหนังสือการ์ตูนเล่มนี้เกี่ยวกับการทำอาหารและมุ่งเน้นที่จะล้อเลียนและสร้างความตลกขบขันเป็นหลัก

3) สิ่งทีละไว้ในฐานที่เข้าใจ

สำหรับหนังสือการ์ตูน *เจ้าหนูข้าวจี* มีเนื้อหาหรือสิ่งที่ละไว้ในฐานที่เข้าใจอยู่ค่อนข้างมาก เนื่องจากเป็นหนังสือการ์ตูนที่เขียนขึ้นมาเพื่อตีพิมพ์ในประเทศไทยเท่านั้น จึงทำให้มีสิ่งที่ละไว้ในฐานที่เข้าใจเป็นจำนวนมากหากผู้อ่านไม่ใช่คนไทย เช่น ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับอาหารภาคอีสานหรืออาหารไทยต่าง ๆ ที่เป็นเนื้อหาหลักของเรื่องและ

ถูกนำมาเล่นเป็นมุกตลกต่าง ๆ จนแทบเรียกได้ว่าเป็นมุกเฉพาะกลุ่ม ถ้าหากไม่มีความรู้เรื่องอาหารไทยมาก่อนก็อาจจะไม่เข้าใจความหมายหรือมุกตลกเหล่านั้นที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อได้

ตามที่ได้กล่าวไปแล้วในหัวข้อเจตนาของผู้ส่งสารและกลุ่มผู้รับสารที่ผู้เขียนตั้งใจจะเขียนมุกตลกขึ้นมา ล้อเลียนหนังสือการ์ตูนมังงะจากประเทศญี่ปุ่นที่เกี่ยวข้องกับการทำอาหาร ดังนั้น ถึงแม้ว่าผู้อ่านเป็นคนไทย แต่ถ้าหากไม่เคยอ่านการ์ตูนเหล่านั้นมาก่อนก็อาจจะไม่เข้าใจมุกตลกของผู้เขียนได้ อีกประเด็นหนึ่งที่ผู้แต่งละไว้ในฐานที่เข้าใจคือ ความรู้ทั่วไปเรื่องสื่อหรือป๊อปคัลเจอร์ต่าง ๆ (Pop Culture) ที่ผู้เขียนนำเสนอหามาสร้างเป็นมุกตลก เช่น ม้าเซ็กเทาร์ (Red Hare) ที่เป็นยอดอาชญากรในวรรณกรรมเรื่อง *สามก๊ก* ที่ผู้แต่งนำมาใช้เล่นมุกตลกเกี่ยวกับ สุดยอด “ราเม็ง” จนควรจะเรียกว่า “เซ็กเทาร์เม็ง” ทำให้ในกรณีนี้หากไม่ทราบเกี่ยวกับประวัติของม้าเซ็กเทาร์มาก่อนก็อาจจะไม่เข้าใจมุกตลกที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อได้ โดยที่ข้อมูลมักจะมาจากสื่อเก่า ๆ ตามที่ผู้เขียนเคยได้ให้สัมภาษณ์ว่า มุกตลกของเขานั้นมีกลุ่มเป้าหมายคือ กลุ่มคนที่มีอายุ 25 ปีขึ้นไปใน พ.ศ. 2559 ดังนั้นหากไม่เคยได้รับสื่อในช่วงนั้นมาก่อนก็อาจจะไม่เข้าใจมุกตลกดังกล่าวก็ได้ จึงนับว่าเป็นสิ่งที่ละไว้ในฐานที่เข้าใจอีกประการหนึ่ง

4) โครงสร้างตัวบท

สำหรับประเด็นโครงสร้างตัวบทของตัวบทกรณีศึกษานั้น เนื่องด้วยเป็นตัวบทประเภทหนังสือการ์ตูนมังงะ จึงไม่มีลักษณะของการร้อยเรียงเป็นย่อหน้าเหมือนกับตัวบททั่วไป แต่จะเป็นลักษณะการเล่าเรื่องผ่านภาพและกล่องข้อความคำพูดของตัวละครเสียมากกว่า จึงทำให้ไม่มีลักษณะโครงสร้างของตัวบทในระดับจุลภาค อย่างไรก็ตามโครงสร้างระดับการดำเนินเนื้อเรื่องนั้นก็พบลักษณะการดำเนินเนื้อเรื่องในแบบปรกติทั่วไป กล่าวคือมีลักษณะการปูเรื่องมาก่อนในช่วงเริ่มต้นไล่ไปจนถึงจุดสำคัญ (Climax) ในช่วงปลายตอนหรือปลายเรื่อง ทำให้พบมุกตลกมากกว่าในช่วงปูเรื่อง ลักษณะการดำเนินเรื่องดังกล่าวนี้เป็นลักษณะการดำเนินเรื่องของสื่อตลกทั่วไปที่จะต้อง “ขง” มุกมาก่อนในช่วงต้นก่อนที่จะมา “ยิง” มุกต่าง ๆ ที่ขงมาเหล่านั้นในตอนปลาย

5) อวัจนภาษา

ประเด็นอวัจนภาษาเป็นประเด็นที่สำคัญสำหรับตัวบทกรณีศึกษา เพราะเป็นตัวบทประเภทหนังสือการ์ตูนมังงะที่มีลักษณะสำคัญคือการดำเนินเนื้อเรื่องผ่านภาพแทบจะทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นสีหน้าตัวละคร ฉากห้องเรื่อง ลักษณะกล่องข้อความ อีกทั้งภาพของหนังสือการ์ตูนมังงะแต่ละเรื่องก็เป็นสิ่งที่แสดงลักษณะเฉพาะที่สร้างความแตกต่างที่สำคัญของผู้เขียนมังงะแต่ละเรื่องอีกด้วย ด้วยเหตุนี้เองจึงทำให้ในการจะแปลตัวบทกรณีศึกษานี้ก็ต้องวิเคราะห์องค์ประกอบนี้ให้ดีเสียก่อน

ภาพที่ 5 ลักษณะवादคำของหนังสือการ์ตูน เจ้าหนูข้าวจี

หนังสือการ์ตูน เจ้าหนูข้าวจี เป็นดวบทประเภทหนังสือการ์ตูนมังงะมีลักษณะภาพขาว-ดำ จึงทำให้ไม่มีประเด็นอวัจนภาษาที่เกี่ยวข้องกับสี ลักษณะของภาพที่ผู้เขียนวาดขึ้นมานั้นจะมีทั้งในรูปแบบของภาพแบบจริงจังที่จะเป็นลักษณะตัวละครในสัดส่วนแบบที่ควรจะเป็นหรือสัดส่วนแบบถูกต้องของมนุษย์ทั่วไป และรูปแบบภาพที่มีสัดส่วนไม่ปกติ เช่น ตัวละครหัวหรือตาโต ตัวเล็ก เป็นรูปแบบที่ใช้เมื่อต้องการความน่ารักหรือเมื่อเล่นมุขตลก โดยการเขียนภาพทั้งสองแบบเพื่อใช้ในการเล่าเรื่องสถานการณ์ต่าง ๆ ก็เป็นลักษณะทั่วไปของหนังสือการ์ตูนมังงะ ดังนั้นการแปลจึงต้องสอดคล้องกันกับภาพด้วย

นอกจากภาพฉากและภาพตัวละครแล้ว อวัจนภาษาที่สำคัญของหนังสือการ์ตูน เจ้าหนูข้าวจี ก็คือลักษณะของกรอคำพูดของตัวละครต่าง ๆ เป็นสิ่งที่จะแสดงความแตกต่างของอารมณ์ในคำพูดช่วงเวลานั้นของตัวละคร ดังนั้นในการแปลจะต้องแปลให้สอดคล้องกับอารมณ์ของตัวละครที่แสดงออกมาจากกรอคำพูดเหล่านั้นด้วย จึงทำให้กรอคำพูดนั้นเป็นอวัจนภาษาประการหนึ่งของดวบทกรณีศึกษา

6) ศัพท์

สำหรับประเด็นเรื่องศัพท์ของหนังสือการ์ตูน *เจ้าหนูข้าวจี* นั้นเป็นประเด็นที่สำคัญ เพราะเป็นหนึ่งในประเด็นปัญหาหลักในงานวิจัยฉบับนี้ คือประเด็นเรื่องลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมและคำศัพท์เฉพาะของท้องถิ่นต่าง ๆ และในประเด็นรองก็คือศัพท์ที่ใช้เป็นมุกตลกต่าง ๆ และศัพท์ต่าง ๆ ที่เป็นภาษาถิ่น

ถึงแม้ว่าตัวบทประเภทหนังสือการ์ตูนมักจะเป็นตัวบทที่มักจะใช้คำศัพท์ที่ง่ายในการเขียน เพราะเป็นตัวบทที่เน้นไปที่ความบันเทิงในกลุ่มเป้าหมายวัยเด็กหรือวัยรุ่น จึงมักจะใช้ภาษาที่ง่าย อ่านแล้วเข้าใจได้ทันทีเพื่อให้เกิดความสนุกสนานได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้นทำให้การใช้คำศัพท์ที่ยากอาจจะไม่เหมาะสมนัก อย่างไรก็ตามสำหรับหนังสือการ์ตูน *เจ้าหนูข้าวจี* นั้นจะแตกต่างออกไป โดยตามที่ได้กล่าวไปในตอนต้นว่า ผู้เขียนนั้นตั้งใจเขียนให้เป็นหนังสือการ์ตูนที่มีกลุ่มเป้าหมายอายุ 25 ปีขึ้นไปเป็นหลัก หรือก็คือกลุ่มผู้ใหญ่ ดังนั้นผู้เขียนกล้าที่จะใช้ศัพท์ที่ยากมากขึ้น ประกอบกับท้องเรื่องของหนังสือการ์ตูนเรื่องนี้ดำเนินเรื่องอยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือภาคอีสานของประเทศไทยที่มีชื่อเสียงเกี่ยวกับภาษาถิ่นเฉพาะตัวที่แตกต่างไปจากภาษากลางของประเทศไทย จึงทำให้ในเรื่อง *เจ้าหนูข้าวจี* พบคำศัพท์ต่าง ๆ ทั้งภาษาถิ่น คำศัพท์เก่า หรือคำศัพท์ที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมต่าง ๆ มากเป็นพิเศษ ทั้งในการดำเนินเนื้อเรื่องปรกติหรือการใช้เป็นมุกตลกล้อเลียนต่าง ๆ จึงเป็นที่มาของประเด็นปัญหาหลักของงานวิจัยฉบับนี้ โดยคำศัพท์ของหนังสือการ์ตูน *เจ้าหนูข้าวจี* นั้นพบได้หลากหลายประเภท ทั้งง่ายและยากปะปนกันไป และสามารถจำแนกได้ดังต่อไปนี้

6.1) ศัพท์ที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม

สำหรับคำศัพท์ที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมนั้นเป็นคำศัพท์ที่มีความหมายในวัฒนธรรมใดวัฒนธรรมหนึ่งเท่านั้น และมักจะเป็นคำที่ไม่สามารถถ่ายทอดไปยังวัฒนธรรมอื่นโดยตรงได้ คำศัพท์ที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมที่พบในตัวบทกรณีศึกษาแบ่งเป็นกลุ่ม ๆ ย่อยได้ดังนี้ คำศัพท์เกี่ยวกับอาหารและรสชาติต่าง ๆ ของอาหารไทย (ข้าวจี, ปลายี่งอ, นัว, ลาบหมู, แซบ, ส้มตำ) คำศัพท์เกี่ยวกับสุขภาพจิตและสำนวนไทย (ตีหัวกระทะ, แพ้ตั้งแต่อยู่ในมุ้ง, มีอรองบ่อน, ยกตนข่มท่าน, เขี้ยว (เขี้ยวลากดิน), อายแทบแทรกแผ่นดิน, ล้วงคองูเห่า, จมปลัก) คำศัพท์หรือข้อความที่เป็นภาษาถิ่น (เต๋อ, กระตือรือร้น, เต๋อสิบอโก, แซบหลาย, ม่วนอีหลีเต๋อ) ลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมทั่วไปหรือความเชื่อต่าง ๆ ที่พบได้แค่ในประเทศไทย (ชินโตะ, เต๋ออีโง่, หมอลำ, หมากเก็บ, หนึ่งตาซ้ายกระตุก, เปรียบดั่งที่เป็นแค่ขอนไม้, จำพิชิต, เมียง, น้องพลับขอ 2 ฮะ) คำศัพท์เก่า (ขอตั้งค์สักแดง, โต้โม่) คำสแลงเฉพาะของประเทศไทย (ปุ้น, หมูขาว, แจก, อีหมวย) คำเหล่านี้ในบางครั้งจะแสดงถึงลักษณะของภาษาถิ่นอีกด้วย

6.2) ศัพท์ที่ใช้เพื่อสร้างความตลกขบขัน

หนังสือการ์ตูน *เจ้าหนูข้าวจี* ยังพบการใช้คำต่าง ๆ เพื่อสร้างเป็นมุกตลก จึงมีทั้งมุกตลกที่เล่นกับลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมหรือลักษณะเฉพาะทางภาษา (Cultural jokes) ที่จะมีลักษณะเดียวกันกับคำศัพท์เฉพาะทางวัฒนธรรมแต่มีจุดประสงค์การใช้ที่แตกต่างกัน คำศัพท์ที่จะยกตัวอย่างต่อไปนี้ ผู้เขียนใช้เพื่อเล่นเป็นมุกตลกโดยเฉพาะ เช่น เครื่องปรุงรสมายา/ก้อนปรุงรสรสำเร็จรูป/ซูปก้อน, อร่อยจนผมร่วง, คันวัวร์, ปูยักษ์สี่สิบสองปีนนา,

เซมากูเตะ, ควาย 2 ตัว 4 เขา 8 ขา นอกจากมุกตลกที่เกิดจากการใช้ศัพท์ที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมแล้ว ยังมี คำศัพท์ที่เป็นมุกตลกที่เกิดจากการเล่นกับภาษา (Linguistic jokes) ด้วยเช่นกัน เช่น ราเม็ง/ม้าเม็ง/เซ็กเทาว์เม็ง, เซมากูเตะ เซมากูต้อย เซมาบ้อยบ้อย กูต้อยกูเตะ, เจงกิสข่า, เสนโอะ เป็นต้น คำเหล่านี้หากไม่มีบริบทมาเกี่ยวข้องก็ มักจะไม่มี ความหมายด้วยตัวของมันเอง หรืออาจจะมี ความหมายแบบอื่น เพราะเป็นศัพท์ที่เขียนขึ้นเพื่อเล่นคำ โดยเฉพาะ

จากที่ได้อธิบายไปแล้ว คำศัพท์ที่เป็นประเด็นปัญหานั้นสามารถแบ่งได้เป็นสองประเภทหลัก ๆ ตาม ลักษณะและการใช้ จะเห็นได้ว่าคำศัพท์ที่พบในหนังสือการ์ตูน *เจ้าหนูข้าวจี* นี้ไม่ได้เน้นไปที่การอ่านเข้าใจได้ง่ายหรือ เน้นไปที่การถ่ายทอดเนื้อหา เนื้อเรื่องอย่างเดียวนั้น แต่เน้นไปที่การนำลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมต่าง ๆ มา ล้อเลียนให้เห็นภาพ ดังนั้นเมื่อผู้อ่านเห็นคำเหล่านี้ก็ต้องถูกคิดตาม จึงจะสามารถเข้าใจถึงสิ่งที่ผู้เขียนต้องการจะ สื่อได้ ดังนั้นถ้าผู้เขียนเลือกใช้คำที่ง่ายจนผู้อ่านอ่านผ่านไปในทันทีก็จะไม่ได้ผลลัพธ์ดังกล่าว ลักษณะพิเศษอีก ประการหนึ่งของคำเหล่านี้ก็คือการใช้คำที่ใช้ความหมายแฝงในการถ่ายทอดความหมายอันเป็นลักษณะสำคัญ ของคำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม เพราะความหมายแฝงเหล่านี้บางคำ แม้แต่เจ้าของภาษาก็อาจจะไม่เข้าใจได้ หากไม่ได้ศึกษาอย่างดีพอหรือไม่ใช้คนที่อยู่ในพื้นภูมิภาคเหล่านั้น และจะไม่สามารถแปลตรงได้เลย เช่น คำว่า “เมีย งู” ที่ไม่สามารถแปลเป็น “Snake’s wife” ได้

การใช้คำที่มีลักษณะพิเศษแบบนี้แสดงให้เห็นเจตนาของผู้เขียนที่ชัดเจนว่าต้องการผลประการใดประการหนึ่ง และผู้แปลก็ควรที่จะแปลให้สอดคล้องกับเจตนาดังกล่าว อันเป็นประเด็นปัญหาที่สำคัญของงานวิจัยฉบับนี้

7) โครงสร้างประโยค

หนังสือการ์ตูน *เจ้าหนูข้าวจี* ไม่พบประเด็นโครงสร้างประโยคมากนักเนื่องจากเป็นตัวบทประเภทหนังสือ การ์ตูนที่ไม่ได้เน้นไปที่รูปแบบประโยคหรือโครงสร้างของประโยคต่าง ๆ แต่จะใช้ประโยคสั้น ๆ กระชับในแต่ละ กลองข้อความเพื่อเน้นการดำเนินเนื้อเรื่องให้รวดเร็วเป็นหลัก ทำให้ผู้อ่านสนุกสนาน อีกทั้งเมื่อผู้เขียนเล่นมุกตลกที่ ดึงจังหวะของเรื่องให้ผู้อ่านได้ถูกคิดและต้องขมุกขมอแบบไม่ทันให้ผู้อ่านได้ตั้งตัว การสลับจังหวะซ้ำเร็วนี้จะช่วยให้การ เล่นมุกตลกของผู้เขียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ด้วยเหตุนี้จึงทำให้โครงสร้างประโยคของ *เจ้าหนูข้าวจี* เป็นแบบ เรียบง่ายมากกว่าที่จะซับซ้อนเหมือนตัวบทประเภทอื่น ๆ

ภาพที่ 6 ตัวอย่างการใช้โครงสร้างประโยคยาวกลับสั้นเพื่อสร้างจังหวะซ้ำเร็วในการเล่นมุกตลก

ภาพที่ 7 ตัวอย่างการใช้ประโยคแบบสั้น ๆ ดำเนินเรื่องอย่างรวดเร็วและไหลลื่นเพื่อให้เกิดความตลกขบขัน

8) ลักษณะเหนือหน่วยเสียง

ลักษณะเหนือหน่วยเสียงคือการที่ผู้แต่งตัวบทสร้างเสียง (Tone) ให้กับตัวบทผ่านการใช้ตัวหนังสือหรือเครื่องหมายวรรคตอนต่าง ๆ ที่จะทำให้อ่านรับรู้ได้ถึงเสียงของตัวบทนั้นแม้ว่าจะเป็นการอ่านก็ตาม อย่างไรก็ตาม ใ่อย่างไรก็ดี

ลักษณะเหนือหน่วยเสียงของหนังสือการ์ตูนนั้นมีตัวช่วยที่สำคัญคือ ภาพประกอบต่าง ๆ ที่จะให้เห็นถึงเสียงของตัวบทนั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็นลักษณะของกล่องข้อความในแต่ละคำพูดของตัวละครที่ทำให้เข้าใจอารมณ์หรือการออกเสียงในคำพูดเหล่านั้น หรือภาพเสียงเอฟเฟกต์ (Effect) ต่าง ๆ การใช้ตัวหนังสือ สิ่งเหล่านี้คือสิ่งที่เกิดขึ้นมาเพื่อสร้างเสียงให้กับตัวบทโดยตรง และในหนังสือการ์ตูนเจ้าหนูข้าวจี ก็พบลักษณะเหนือหน่วยเสียงดังกล่าวด้วยเช่นกัน เพราะเป็นหนังสือการ์ตูนมังงะทั่วไป

ภาพที่ 8 ลักษณะการแสดงเสียงผ่านรูปแบบกล่องข้อความ

ภาพที่ 9 ลักษณะการใช้เสียงเอฟเฟกต์ผ่านตัวหนังสือในภาพ

ดังนั้นในการแปลตัวบทกรณีศึกษา นี้ แม้ว่าผู้แปลจะไม่แปลตัวหนังสือที่สร้างลักษณะเหนือหน่วยเสียงเหล่านี้ แต่ผู้แปลก็ต้องแปลข้อความในกล่องข้อความให้สอดคล้องกับลักษณะเหนือหน่วยเสียงต่าง ๆ ด้วย

2. วิเคราะห์ประเด็นปัญหาการแปลและแนวทางการแก้ไขปัญหา

สำหรับประเด็นปัญหาที่พบในงานวิจัยฉบับนี้สามารถแบ่งได้เป็นประเด็นหลัก 1 ประเด็นและประเด็นย่อยอีก 3 ประเด็น ผู้วิจัยจะแยกอธิบายถึงประเด็นและแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวพร้อมตัวอย่างได้ดังต่อไปนี้

2.1 ประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหากับลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม

ประเด็นหลักของงานวิจัยฉบับนี้คือการศึกษาการแปลคำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม ในหนังสือการ์ตูนเล่มนี้พบได้ทั้งในระดับคำ และระดับเหนือคำตามที่ได้อธิบายไปแล้วในบทที่ 1 และ 2 คำที่เป็นปัญหาเหล่านี้จะต้องหากกลยุทธ์หรือวิธีการแปลที่เหมาะสมจึงจะสามารถถ่ายทอดไปโดยที่ยังเก็บลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมดังกล่าวไว้ได้ และกลยุทธ์ที่ผู้วิจัยเลือกใช้คือแนวทางการแปลลักษณะเฉพาะทางภาษาของแอนโรนี พิม

วิธีการแปลตัวบทที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมที่แอนโรนี พิม ได้เสนอไว้มีทั้งสิ้น 8 วิธี โดยผู้วิจัยมุ่งเน้นที่จะใช้วิธีที่นำตัวบทไปหาตัวผู้อ่านเป็นหลัก กล่าวคือ เลือกใช้วิธีที่ทำให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางสามารถอ่านแล้วเข้าใจได้ในทันที ดังนั้นวิธีที่สำคัญที่ผู้วิจัยเลือกใช้จากแนวทางการแปลของแอนโรนี พิม ก็คือการทดแทนทางวัฒนธรรม (Cultural Correspondence) ที่มักจะใช้แก้ปัญหาคำจำพวกสำนวนต่าง ๆ เพราะในวัฒนธรรมปลายทางนั้นมักจะมีสำนวนที่เปรียบเทียบกับสำนวนของตัวบทต้นฉบับอยู่ หรือใช้การเปลี่ยนความหนาแน่นตัวบท (Density change) และการเปลี่ยนแปลงมุมมอง (Perspective Change) ที่จะช่วยให้คำดังกล่าวนั้นเข้าใจในภาพรวมได้มากยิ่งขึ้น วิธีเหล่านี้เป็นวิธีที่ทำให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางนั้นสามารถเข้าใจตัวบทที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมได้ และไม่ได้เปลี่ยนแปลงจุดประสงค์หรือเนื้อหาของตัวบทไปมากนัก เว้นแต่จะเกิดกรณีที่ไม่สามารถหาคำมาทดแทนตามวิธีที่ได้กล่าวไปแล้วจริง ๆ ก็จะใช้วิธีการชดเชย (Compensation) เพื่อให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางนั้นยังคงมีความเข้าใจในตัวบทนั้นได้

หากคำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมดังกล่าว ผู้วิจัยพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นคำที่มีชื่อเสียง สามารถค้นหาในอินเทอร์เน็ตได้ง่าย ผู้วิจัยจะเลือกใช้วิธีการแปลแบบ การคัดลอกคำ (Copying Word) หรือก็คือการทับศัพท์ภาษาไทย เพราะเล็งเห็นแล้วว่าคำดังกล่าวนี้มีชื่อเสียงจนผู้อ่านในภาษาปลายทางก็สามารถเข้าใจได้ง่าย และวิธีการคัดลอกคำของแอนโรนี พิม นี้มีประโยชน์ที่สำคัญที่เกี่ยวกับการถ่ายทอดตัวบทที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมก็คือ จะเป็นการส่งต่อหรือเผยแพร่วัฒนธรรมต้นทางของตัวบทไปยังสากลหรืออีกวัฒนธรรมหนึ่งโดยตรง เพราะเป็นการถอดเสียงไปในภาษาปลายทาง อย่างไรก็ตามก็จะต้องคำนึงถึงว่าผู้อ่านในภาษาปลายทางนั้นจะเข้าใจได้มากน้อยเพียงใด และจะทำให้เสียรรถรสหรือการเล่าเรื่องของตัวบทหรือไม่ เพราะท้ายที่สุดแล้วอาจจะถึงขั้นทำให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางไม่เข้าใจคำดังกล่าวเลย ทั้งนี้ประเด็นปัญหานี้สามารถแก้ปัญหาได้โดยการใช้แนวทางการแปลอื่น ๆ เข้ามาช่วยเหลือเพื่อให้ข้อมูลเพิ่มเติมแก่ผู้อ่าน วิธีการหลักที่ผู้วิจัยเลือกใช้ก็คือ วิธี Adiectio ตามแนวคิดของเคลาส์ ที่เป็นวิธีการเพิ่มเติมข้อมูลลงบนตัวบท ณ ที่ใดที่หนึ่ง และเป็นวิธีที่ผู้แปลการ์ตูนมังงะใช้กันอย่าง

กว้างขวาง โดยการใส่เครื่องหมายดอกจันไว้มุมใดมุมหนึ่งหรือที่ว่างของหน้ากระดาษ ก็จะช่วยให้อ่านได้เข้าใจตัวบทที่ได้รับการถอดเสียงไป และยังได้รับข้อมูลครบถ้วนด้วย

แต่วิธีที่ผู้วิจัยเล็งที่จะไม่ใช่เลยหากไม่จำเป็นจริง ๆ คือวิธีการตัดทอนตัวบท (Text tailoring) เนื่องจากผู้วิจัยมีความเห็นว่า วิธีนี้เป็นวิธีที่ทำให้ตัวบทเปลี่ยนแปลงไปมาก จนไม่เหลือสภาพเดิมของตัวบทต้นฉบับเลย และจะทำให้ไม่สามารถถ่ายทอดวัตถุประสงค์ของผู้เขียนไปยังตัวบทปลายทางได้ จึงขัดกับจุดประสงค์และความตั้งใจของงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะไม่ใช่วิธีการดังกล่าวแม้จะเป็นหนึ่งในแนวทางแก้ไขปัญหาของแอนโธนี พิม ก็ตาม

ส่วนอีกสองวิธีที่เหลือนี้อาจจะไม่พบในงานวิจัยฉบับนี้คือ วิธีการคัดลอกโครงสร้าง (Copying structure) เพราะโครงสร้างของตัวบทต้นฉบับที่เป็นภาษาไทยนั้นมีความแตกต่างจากโครงสร้างของภาษาปลายทางมาก อีกทั้งยังเป็นโครงสร้างที่มีลักษณะเฉพาะคือเขียนตัวหนังสือติดกันทั้งหมดและไม่มีการเว้นวรรคในแต่ละคำ และวิธีการจัดประโยคใหม่ (Resegmentation) เนื่องจากตัวบทกรณีศึกษาเป็นตัวบทประเภทหนังสือการ์ตูนมังงะ ที่มีลักษณะที่สำคัญคือใช้กล่องข้อความเล็ก ๆ และใช้ข้อความสั้น ๆ เป็นหลัก จึงไม่มีส่วนใดที่จะต้องจัดเรียงประโยคใหม่ในการแก้ปัญหามากนัก

ตัวอย่างลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมที่พบได้ในตัวบทกรณีศึกษาและการแก้ไข้ปัญหา

ตัวบทต้นฉบับ: หลงนึกว่าคราวนี้จะได้แข่งกันดี ๆ ไปวูบหนึ่ง อายแทบแทรกแผ่นดิน!!

บทแปล: And I thought we will have a proper duel for a moment. Wish the ground would open up and swallow me whole.

ภาพที่ 10 ตัวอย่างการใช้สำนวนเฉพาะทางวัฒนธรรมในตัวบทกรณีศึกษา

คำอธิบายบทแปล: สำหรับคำที่เป็นประเด็นในกล่องข้อความนี้ก็คือคำว่า “อายแทบแทรกแผ่นดิน” เป็นสำนวนที่แสดงถึงความอายมากอันมีที่มาจากวรรณคดีเรื่อง *รามเกียรติ์* ตอน กำเนิดนางมณีโทษ และสำนักงานราชบัณฑิตยสภา ได้ให้ความหมายไว้ว่า “สำนวน แทรกแผ่นดินหนี ใช้กับความรู้สึกอาย หมายถึงอายมากจนอยากจะแทรกตัวลงไปใต้ดินเพื่อหนีหน้าผู้คน”

ลักษณะการเป็นสำนวนที่มีที่มาจากวรรณคดีนี้เองทำให้คำดังกล่าวนี้เป็นคำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมของตัวบทต้นทาง จึงต้องแปลโดยใช้แนวทางของแอนโรนี พิม

ในกรณีนี้สามารถใช้วิธี Cultural Correspondence ในการแก้ปัญหาได้โดยตรง เพราะในสำนวนต่างประเทศนั้นมีคำที่เกี่ยวข้องกับคำว่า อาย และเป็นคำที่ทดแทนคำว่า อายแทบแทรกแผ่นดิน ได้อย่างลงตัวแทบจะทั้งหมด แม้ว่าจะมีที่มาจากคนละแหล่งก็ตาม คือ คำว่า “Wish the ground would open up and swallow me” ที่จะเห็นได้ว่าทั้งลักษณะการเปรียบเทียบและคำอธิบายแทบจะเหมือนกันทั้งหมด ก็คือ อายจนรู้สึกอยากให้แผ่นดินสูบลงไป

2.2 ประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการแปลมุกตลกต่าง ๆ

สำหรับประเด็นย่อยของงานวิจัยที่พบได้ในหนังสือการ์ตูนเล่มนี้ แม้ว่าจะพบได้ไม่มากเท่ากับประเด็นหลัก แต่ในการแปลก็จำเป็นต้องใช้แนวทางการแปลโดยเฉพาะ เพราะหากใช้วิธีการแปลทั่วไปหรือการแปลโดยตรงนั้นก็จะทำให้ไม่สามารถถ่ายทอดตัวบทดังกล่าวได้อย่างถูกต้อง ประเด็นย่อยดังกล่าวที่พบ ได้แก่ การแปลมุกตลกขบขัน การแปลภาษาถิ่นและภาษาไทยที่ไม่ใช่ภาษามาตรฐานที่พบในสื่อแบบบันเทิงคดี รวมถึงประเด็นการแปลสื่อรูปแบบผสมที่ผู้วิจัยจะต้องคำนึงถึงภาพและกรอบข้อความของหนังสือการ์ตูนก่อนที่จะแปลได้

สำหรับมุกตลกที่พบในหนังสือการ์ตูนเล่มนี้พบได้ทั้ง 3 รูปแบบ ตามแนวคิดของเดบรา ราฟาเอลสัน เวสต์ คือ มุกตลกสากล (Universal Jokes) มุกตลกที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม (Cultural Jokes) และมุกตลกที่เกิดจากการเล่นกับภาษา (Linguistic Jokes) แนวทางการแปลที่ผู้วิจัยเลือกใช้ก็คือ การวิเคราะห์มุกตลกเพื่อหาว่า เพราะเหตุใดมุกตลกดังกล่าวถึงสร้างความตลกขบขันให้แก่ผู้อ่านได้ และสร้างได้ด้วยวิธีใด เช่น การล้อเลียนชื่อหรือคำต่าง ๆ การเล่นคำพ้องเสียง การล้อเลียนที่สัมพันธ์กับรูปภาพของหนังสือการ์ตูน เป็นต้น เมื่อผู้วิจัยได้ทราบลักษณะที่มุกตลกนั้น ๆ ทำให้เกิดความตลกขบขันได้ ผู้วิจัยจึงค่อยพยายามทำซ้ำในภาษาปลายทางด้วยวิธีการเดียวกัน เพื่อให้ตัวบทในภาษาปลายทางนั้นใกล้เคียงกับตัวบทต้นฉบับให้มากที่สุด เช่น หากตัวบทต้นฉบับสร้างความตลกด้วยวิธีการเล่นคำพ้องเสียงหรือพ้องรูป ผู้วิจัยก็จะค้นคว้าหาวิธีการเขียนคำพ้องเสียงหรือพ้องรูปในภาษาปลายทางก่อน หรือถ้าตัวบทต้นฉบับสร้างความตลกขบขันด้วยวิธีการล้อเลียน เสียดสีสังคม ผู้วิจัยก็จะค้นคว้าวิธีการล้อเลียนหรือเสียดสีสังคมในวัฒนธรรมปลายทางด้วย

จากการที่งานวิจัยฉบับนี้เป็นงานวิจัยที่แปลตัวบทจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ ทั้งสองภาษาเป็นระบบภาษาที่แตกต่างมาก อีกทั้งวัฒนธรรมในภาษาต้นทางและวัฒนธรรมในภาษาปลายทางนั้นก็แตกต่างกันอย่างมากด้วย ทำให้จะเกิดกรณีที่ไม่สามารถแปลมุกตลกบางมุกได้ เพราะมุกตลกที่เกิดจากการเล่นคำเป็นมุกตลกที่ผูกกับภาษาต้นฉบับอย่างแนบแน่น เมื่อแปลก็มักจะไม่สามารถหาคำหรือประโยคที่สามารถรักษาลักษณะดังกล่าวไว้ได้

คล้ายกับงานวิจัยของปวีตรา (ปวีตรา อุราธรรมกุล, 2556) ที่กล่าวถึงความเป็นไปไม่ได้ที่จะถ่ายทอดมุกตลกทั้งหมดจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ อันเป็นคู่ภาษาเดียวกันกับงานวิจัยฉบับนี้ และผู้วิจัยก็เห็นด้วยว่า จากลักษณะของระบบภาษาที่แตกต่างกันอย่างมากจะทำให้ไม่สามารถถ่ายทอดมุกตลกได้ทุกมุก และอาจจะทำให้ต้องแก้ปัญหาด้วยวิธีการของเดิร์ค ไม่ว่าจะเป็นการแปลมุกตลกการเล่นคำไปเป็นเครื่องมือทางภาษาต่าง ๆ หรือการแก้ไขไม่ต้องเป็นมุกตลกแบบเล่นคำเลย

ในขณะที่มุกตลกเกี่ยวกับวัฒนธรรมหรือการล้อเลียนวัฒนธรรมต่าง ๆ เพื่อสร้างความตลกขบขันนั้น เมื่อถ่ายทอดไปยังภาษาปลายทางที่วัฒนธรรมเปลี่ยนไป มักทำให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางไม่เข้าใจมุกตลกนั้น ๆ เพราะอาจจะไม่มีมีโนทัศน์ของวัฒนธรรมที่มุกตลกนั้นใช้ในวัฒนธรรมของภาษาปลายทาง ดังนั้นในการแปลจึงต้องใช้แนวทางการแปลเดียวกันกับการแปลลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม ด้วยเหตุผลที่ว่า หากผู้อ่านเข้าใจวัฒนธรรมดังกล่าวแล้วก็จะเข้าใจมุกตลกดังกล่าวด้วย

ถ้าหากเกิดกรณีที่ไม่สามารถแปลหรือถ่ายทอดมุกตลกตามที่ได้อ่านไปแล้วได้ ผู้วิจัยจะเลือกใช้การถ่ายทอดผ่านการทดแทนมุกตลกเหล่านั้นด้วยมุกตลกที่มีลักษณะที่ใกล้เคียงกันที่สุด หากเป็นมุกตลกวัฒนธรรมก็จะเลือกใช้แนวทางการแปลของแอนโธนี พิม และพยายามคงไว้ซึ่งความตลกขบขันให้มากที่สุด จึงมุ่งเน้นไปใช้วิธีการทดแทนทางวัฒนธรรม (Cultural Correspondence) เป็นหลักและให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ในกรณีของการแปลมุกตลกวัฒนธรรม เพราะการใช้การทดแทนทางวัฒนธรรมจะทำให้คำแปลที่ได้นั้นยังคงมีองค์ประกอบที่ทำให้คำนั้นเป็นมุกตลกทางวัฒนธรรมได้อยู่ หากไม่สามารถทำได้จึงค่อยเลือกเป็นกลวิธีอื่นใน 7 กลวิธีที่เหลือ แต่สำหรับมุกตลกที่เกิดจากการเล่นคำนั้นผู้วิจัยจะใช้แนวทางการแปลมุกตลก 8 วิธีของเดิร์คที่แม้ว่าไม่ได้กำหนดกลวิธีแปลที่ชัดเจน แต่ช่วยให้ตัวเลือกกับผู้แปลได้เห็นภาพมากยิ่งขึ้น

จากการวิเคราะห์จึงสรุปเป็นขั้นตอนในการแปลมุกตลกต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้

- 1) เมื่อเจอมุกตลกในตัวบทกรณีศึกษา ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ก่อนว่า มุกตลกดังกล่าวเป็นมุกตลกประเภทใดตามแนวคิดของเวสต์ที่มีทั้งหมด 3 ประเภท ได้แก่ มุกตลกสากล (Universal joke) มุกตลกวัฒนธรรม (Cultural joke) และมุกตลกทางภาษาหรือมุกตลกจากการเล่นคำ (Linguistic joke) ในการแปลมุกตลกทั้ง 3 แบบจะใช้วิธีการแปลที่แตกต่างกันออกไป จึงทำให้การวิเคราะห์ก่อนว่าเป็นมุกตลกประเภทใดจึงเป็นเรื่องสำคัญและเป็นขั้นตอนแรก การจะวิเคราะห์ประเภทมุกตลกได้นั้นก็จะต้องวิเคราะห์ให้ถี่ถ้วนเสียก่อนว่า มุกตลกดังกล่าวมีความตลกขบขันมาจากองค์ประกอบใดและผู้เขียนมีวัตถุประสงค์ให้เกิดความตลกขบขันอย่างไร นอกจากจะช่วยแบ่งประเภทมุกตลกแล้วยังเป็นเป้าหมายของผู้วิจัยต้องแปลให้รักษาไว้ซึ่งองค์ประกอบที่ทำให้เกิดความตลกขบขันนั้นให้ได้ และยังคงต้องสร้างความตลกขบขันให้ได้เช่นเดียวกับตัวบทต้นฉบับ

- 2) หลังจากวิเคราะห์ประเภทของมุกตลกและองค์ประกอบที่สร้างความตลกขบขันได้แล้ว จึงเขียนเป็นคำอธิบายลงในตารางการแปลเพื่อเป็นเครื่องเตือนสติในการแปลมุกตลกให้ไปในทิศทางตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียน
- 3) เริ่มดำเนินการแปล โดยแบ่งแนวทางการแปลตามประเภทของมุกตลกที่ได้วิเคราะห์ไว้ สำหรับมุกตลกสากลนั้นผู้แปลสามารถแปลได้ในทันทีโดยใช้หลักการแปลทั่วไป เพราะเป็นมุกตลกที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้ในทันที เป็นมุกตลกที่มีความเป็นสากล ไม่ว่าจะภาษาต้นทางหรือปลายทางจะต่างกันอย่างไรก็ยังสร้างความตลกขบขันได้ หรือเป็นมุกตลกที่เล่นกับวัฒนธรรมประชานิยม (Pop culture) ที่มีชื่อเสียงของโลก
- 4) สำหรับมุกตลกวัฒนธรรมนั้น ผู้วิจัยจะเลือกใช้แนวทางการแปลทั้ง 8 วิธีของแอนโธนี พิม โดยที่จะเน้นไปที่วิธีการทดแทนทางวัฒนธรรมตามที่ได้กล่าวไปแล้ว เพราะผู้วิจัยเล็งเห็นว่าหากสามารถหาคำแปลที่สามารถทดแทนคำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสมโดยยังคงเก็บองค์ประกอบต่าง ๆ ของลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมนั้นได้ก็จะทำให้บทแปลที่ได้นั้นจะสามารถถ่ายทอดความตลกขบขันได้ในระดับเดียวกันกับตัวบทต้นฉบับ อย่างไรก็ตามไม่ใช่คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมทุกคำจะสามารถหาคำทดแทนทางวัฒนธรรมได้ จึงมีบางกรณีที่จะต้องใช่วิธีอื่น ๆ ตามแนวคิดแอนโธนี พิม และยอมสูญเสียความตลกจากมุกตลกดังกล่าวไปบ้าง และอาจจะพิจารณาใช้แนวทางการแปลสื่อประเภทหนังสือการ์ตูนเข้ามาร่วมใช้ด้วย เช่น วิธี *Adiectio* ของเคลาส์ ที่จะเพิ่มเติมข้อมูลให้ผู้อ่านเข้าใจมากขึ้น บนส่วนใดส่วนหนึ่งของสื่อ เป็นวิธีการที่ใช้กันทั่วไปในการแปลตัวบทประเภทหนังสือการ์ตูน โดยจะใช้เป็นดอกจันในบริเวณมุมหน้ากระดาษ วิธีการนี้จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจในมุกตลกหรือลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมเหล่านั้น แม้ว่าจะใช้วิธีของพิมที่สูญเสียลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมดังกล่าวไป เช่น การคัดลอกคำ (Copying word) หรือการลดความหนาแน่นของเฉพาะทางวัฒนธรรม (Density Change)
- 5) สำหรับมุกตลกทางภาษาหรือการเล่นคำ (Linguistic joke) นั้น ผู้วิจัยจะใช้แนวทางการแปลของเดิร์กเป็นหลักที่กำหนดเป็นตัวเลือกไว้ทั้งสิ้น 8 แบบ ว่าหากจะแปลมุกตลกการเล่นคำนั้นจะแปลเป็นอะไรได้บ้างตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยจะพยายามเลือกแปลมุกตลกการเล่นคำของภาษาต้นทางไปเป็นมุกตลกเล่นคำในภาษาปลายทาง (Pun to Pun) ให้ได้มากที่สุด ก่อนที่จะเลือกตัวเลือกอื่นแทน เพราะตามหลักการแล้วหากสามารถแปลการเล่นคำให้เป็นการเล่นคำได้จะเป็นตัวเลือกที่ดีที่สุดในการถ่ายทอดและสามารถเก็บองค์ประกอบของความตลกขบขันไว้ได้ทั้งสิ้น

ตัวอย่างมุกตลกที่พบได้ในตัวบทกรณีศึกษาและการแก้ไขปัญหา

ตัวบทต้นฉบับ: ว่าแต่เธอจะติดกับหมอนั้นง่ายไปหน่อยแล้วนะ/ติดกับอะไรคะ?/กับแก้มไม่กินค่ะ กินแต่เหล้า

บทแปล: Didn't you fell for his trap too easily/What trap?/I don't eat t(r)apas, only wine.

ภาพที่ 11 ตัวอย่างมุกตลกที่เกิดจากการเล่นคำ (Linguistic Jokes)

คำอธิบายบทแปล: สำหรับประเด็นนี้เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการสร้างมุกตลกทางภาษา (Linguistic joke) ที่เกิดจากการเล่นคำ (Pun) ตามแนวคิดของเดบรา ราฟาเอลสัน เวสต์ เป็นตัวบทที่ไม่สามารถแปลโดยตรงให้สามารถถ่ายทอดความหมายทั้งหมดได้ เพราะมุกตลกดังกล่าวนี้ ความตลกขบขันจะขึ้นอยู่กับภาษาต้นทางเป็นหลัก ดังนั้นการที่จะแปลให้ได้ภาษาปลายทางจะต้องมีองค์ประกอบทางภาษาที่คล้ายกับภาษาต้นทาง

อย่างไรก็ดีจะเห็นได้ว่า ภาษาอังกฤษอันเป็นภาษาปลายทางนั้นมีลักษณะทางภาษาที่แตกต่างจากภาษาไทยโดยสิ้นเชิงจึงทำให้การแปลมุกตลกดังกล่าวแทบจะเป็นไปไม่ได้เลย ดังนั้นในการแปลผู้วิจัยจึงต้องค้นคว้าหาคำเปรียบเทียบหรือเทียบเคียงมุกตลกนี้จากภาษาต้นทางให้สามารถทดแทนกันได้และยังสามารถถ่ายทอดการเล่นคำดังกล่าวได้

คำที่เป็นการเล่นคำของมุกตลกนี้ก็คือคำว่า “กับดัก” และ “กับแก้ม” ที่มีคำแรกเป็นคำเดียวกัน ถ้าแปลโดยตรงก็จะไม่สามารถทำให้เกี่ยวข้องกันได้ เพราะภาษาอังกฤษไม่มีมีโนทัศน์ของคำว่ากับแก้ม

ดังนั้นผู้วิจัยจึงเริ่มต้นจากคำว่า “Trap” ที่แปลว่า กับดัก และหาคำที่คล้ายกับคำดังกล่าวที่มีความหมายเหมือนกับคำว่า กับแก้ม จึงเลือกที่จะแปลว่า “Tapas” ที่หมายความว่า “appetizer or snack in Spanish

cuisine” ที่มีกจะเสิร์ฟพร้อมกับไวน์เสมอ ๆ จะเห็นได้ว่า Tapas นั้นก็คือ กับแกล้ม ที่เป็นอาหารชิ้นเล็ก ๆ ที่มีกจะนำมากินกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อีกทั้งยังมีตัวอักษรของคำที่เหมือนกับว่า Trap ถึง 3 ตัวอักษรก็คือ T A และ P

ผู้วิจัยจึงพิจารณาว่าสามารถนำมาทดแทนมุกตลกดังกล่าวได้ เพราะสามารถเก็บไว้ได้ทั้งลักษณะของการเป็นกับแกล้มและกับดักได้ จนพอที่จะเป็นการเล่นคำที่คล้ายกับตัวบทต้นฉบับได้บางส่วน จึงเลือกที่จะแปลเป็น What trap? / I don't take t(r)apas, only wine. จากคำว่า ติดกับอะไรคะ/ กับแกล้มไม่กินคะ กินแต่เหล้า

2.3 ประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการแปลภาษาถิ่นและภาษาที่ไม่ใช่ภาษามาตรฐาน

ตัวบทกรณีศึกษาเป็นหนังสือการ์ตูนที่มีดำเนินเรื่องในจังหวัดขอนแก่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หรือภาคอีสานของประเทศไทย ภูมิภาคที่มีภาษาประจำถิ่นโดยเฉพาะคือภาษาอีสานที่แตกต่างจากภาษาไทยทั่วไป บางตอนจากตัวบทกรณีศึกษาที่ตัวละครเลือกใช้คำหรือประโยคที่เป็นภาษาอีสานเพื่อจุดประสงค์ต่าง ๆ ตามที่ผู้เขียนได้ตั้งใจไว้ ไม่ว่าจะเป็นการแสดงให้เห็นถึงความเป็นอีสาน แสดงลักษณะสำคัญของพื้นที่ หรือการใช้ภาษาอีสานเพื่อเล่นมุกตลกล้อเลียนแบบเหมารวม (Stereotype)

นอกจากภาษาอีสานแล้วในตัวบทกรณีศึกษายังพบการใช้ภาษาไทยที่ไม่ใช่ภาษามาตรฐานอันเกิดจากผู้พูดไม่ได้เป็นคนพื้นถิ่นประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นตัวละครจากชาติในเอเชียอย่างประเทศจีนและญี่ปุ่น หรือตัวละครจากชาติตะวันตกอย่างประเทศฝรั่งเศสและสหรัฐอเมริกา โดยการใช้ภาษาไทยที่ไม่ใช่ภาษามาตรฐานนี้เป็นหนึ่งในความตั้งใจของผู้เขียนที่ต้องการนำมาล้อเลียนแบบเหมารวม (Stereotype) เป็นหนึ่งในวิธีการสร้างความตลกขบขันสากลด้วยวิธีการทำให้ผู้อื่นต้อยกว่า ตัวบทกรณีศึกษานี้พบการใช้ภาษาไทยที่ไม่ใช่ภาษามาตรฐานในการสร้างมุกตลกในปริมาณมาก ลักษณะการใช้ภาษาแบบนี้ของผู้เขียนอาจเรียกได้ว่าเป็นการใช้ภาษาเพื่อสร้างบทบาท (Role Language) ตามที่ได้อธิบายไปแล้วในหัวข้อการทบทวนวรรณกรรมภาษาบทบาทหรือ Yakuwarigo การใช้ภาษาที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดของผู้เขียนนี้เกิดจากการที่ผู้เขียนอยากกำหนดบทบาทและลักษณะของตัวละครของตัวละครเหล่านั้นให้ชัดเจนเพื่อจุดประสงค์ใดจุดประสงค์หนึ่ง ในกรณีนี้เป็นการสร้างความตลกขบขันในรูปแบบต่าง ๆ

ลักษณะการใช้ภาษาบทบาท (Yakuwarigo) ของตัวบทกรณีศึกษานี้เป็นการใช้ภาษาบทบาทประเภทกำหนดชาติพันธุ์ของตัวละครผ่านทางภาษาตามแนวคิดของซาโตชิที่ได้กำหนดประเภทของ Yakuwarigo ไว้ ไม่ว่าจะเป็นชาติพันธุ์ชาวจีน ชาวญี่ปุ่น และชาวอเมริกัน ทำให้ในการแปลนั้นผู้วิจัยจะต้องวิเคราะห์เสียก่อนว่า ชาติพันธุ์ดังกล่าวผู้เขียนตั้งใจให้ตัวละครนั้น ๆ แสดงลักษณะอะไรออกมาและแสดงออกมาเพื่ออะไร หรือตัวละครชาติพันธุ์นั้นมีลักษณะเด่นอย่างไร เพื่อที่จะสามารถใช้วิธีการแปลการทดแทนด้วยทำเนียบภาษาที่เหมาะสมตามที่ใดเรียนได้เสนอ เพราะผู้วิจัยต้องการใช้วิธีแบบที่สองเป็นหลักจึงต้องศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อให้เข้าใจถึงความตั้งใจของผู้เขียนที่มีต่อบทบาทของตัวละครนั้น การวิเคราะห์ภาษาบทบาทของตัวบทกรณีศึกษาแยกประเภทกันพร้อมกันก็นำเสนอวิธีการแก้ไขปัญหาเพื่อถ่ายทอดลักษณะดังกล่าวไปยังภาษาปลายทางได้ดังต่อไปนี้

▪ ภาษาบทบาทชาวจีน

สำหรับภาษาที่แสดงบทบาทของชาวจีนนั้นสามารถพบได้ในตัวบทกรณีศึกษา การแสดงบทบาทของชาวจีนในสื่อประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นสื่อโทรทัศน์ สื่อหนังสือการ์ตูน หรือรายการตลกต่าง ๆ มักจะใช้คำแทนตัวเองว่า อ้าว การลงท้ายเสียง “น้อ” แบบคนจีน หรือการใช้ตัวสะกด “ง” ในบางคำ หรือการใช้คำผิด ๆ ถูก ๆ แสดงให้เห็นจุดประสงค์การใช้ภาษาที่แตกต่างนี้ของผู้เขียนได้อย่างชัดเจน จึงกล่าวได้ว่าผู้เขียนนั้นพยายามใช้ภาษาเพื่อสร้างบทบาทหรือภาพลักษณ์ของชาติพันธุ์จีนให้กับตัวละครดังกล่าว รูปแบบการใช้ภาษาที่แสดงถึงความเป็นคนจีนนี้มีตัวอย่างที่เป็นการแปลหนังสือการ์ตูนมังงะจากภาษาญี่ปุ่นที่ชัดเจนและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยคือ ตัวละคร คางูระ จากหนังสือการ์ตูน *กินทามะ* ที่ตีพิมพ์โดยสำนักพิมพ์สยามอินเตอร์คอมิกส์ ตัวละครนี้เป็นตัวละครเดียวกันกับที่ยกขึ้นมาเป็นตัวอย่างในการทบทวนวรรณกรรมเรื่องภาษาบทบาทที่แสดงให้เห็นว่า เมื่อตัวบทต้นทางภาษาญี่ปุ่นสร้างบทบาทชาวจีนผ่านการใช้คำลงท้ายของภาษาญี่ปุ่น นักแปลไทยก็เลือกใช้ภาษาบทบาทแบบชาวจีนตามที่ได้อธิบายไปเพื่อสร้างลักษณะการเหมารวม และตัวละครที่ได้ออกมานั้นก็ยังคงความเป็นชาวจีนเหมารวมได้ จึงทำให้ผู้วิจัยตัดสินใจที่จะเลือกวิธีการทดแทนเพราะเล็งเห็นว่าเป็นวิธีที่นิยมและใช้กันทั่วไปในการแปลตัวละครที่ถูกกำหนดบทบาทเหล่านี้

ดังนั้นเพื่อให้ยังคงรักษาลักษณะความแตกต่างของตัวบทส่วนที่ใช้ภาษาไทยที่ไม่ใช่ภาษามาตรฐานเอาไว้ เพื่อให้บทบาทและภาพที่มีของผู้อ่านของตัวละครนั้น ๆ ยังคงเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียน ผู้วิจัยจึงต้องใช้ภาษาปลายทางในแบบที่ไม่ใช่ภาษามาตรฐานด้วยเช่นกันเพื่อไม่ให้ตัวบทเป็นเนื้อเดียวกันทั้งหมด ผ่านการศึกษา ค้นคว้าว่าในภาษาอังกฤษนั้นมีลักษณะที่ไม่ใช่ภาษามาตรฐานแบบใดบนโลกที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการแปลตัวบทนี้จากภาษาไทยบ้างและเหมาะสมในการสร้างบทบาทให้กับตัวละครดังกล่าว

ผู้วิจัยเลือกที่จะใช้ภาษาอังกฤษแบบสิงคโปร์ (Singlish) ภาษาอังกฤษที่พูดโดยคนจีนในประเทศสิงคโปร์ มาใช้ในการแปลภาษาไทยที่พูดโดยชาวจีนอพยพในเรื่อง ด้วยลักษณะที่คล้าย ๆ กันที่สำคัญได้แก่ มีคำลงท้ายประโยคโดยเฉพาะ หรือคำอุทานที่ออกเสียงคล้าย ๆ กัน อีกทั้งยังเป็นภาษาที่พูดโดยคนจีนเหมือนกันและผู้อ่านในภาษาปลายทางก็ได้รับรู้ถึงจุดดังกล่าวนี้ด้วย จึงเป็นภาษาอังกฤษรูปแบบที่เหมาะสมที่จะมาใช้ในกรณีนี้

ภาษาอังกฤษแบบภาษาปากสิงคโปร์ (Colloquial Singapore English) หรือ ซิงกลิช (Singlish) ตามที่ชาวสิงคโปร์เรียกมีลักษณะต่าง ๆ ที่แตกต่างจากภาษาอังกฤษมาตรฐาน และเป็นภาษาอังกฤษยุคหลังอาณานิคมที่ได้รับการศึกษามากที่สุดภาษาหนึ่ง โดยหนึ่งในลักษณะที่สำคัญคือการใช้คำลงท้ายเพื่อบ่งชี้วจนปฏิบัติ (Final discourse particles) ที่เป็นลักษณะภาษาอังกฤษเฉพาะของประเทศสิงคโปร์จากการได้รับอิทธิพลมาจากภาษาจีนฮกเกี้ยนและกวางตุ้ง (Leimgruber, 2011, p. 9) (Gupta, 1992, p. 34) โดยคำลงท้ายนี้มีมากมายหลายคำที่มีหน้าที่และความหมายแตกต่างกันออกไปในแต่ละคำ

Particle	Meaning
<i>ah</i>	tentative marker, continuation marker
<i>hah</i>	question marker
<i>hor</i>	attempts to garner support for a proposition
<i>lah</i>	mood marker, appeals for accommodation
<i>leh</i>	marks a tentative suggestion/request
<i>lor</i>	indicates obviousness or resignation
<i>mah</i>	marks information as obvious
<i>what/wot</i>	marks obviousness and contradiction
<i>meh</i>	indicates scepticism
<i>ya</i>	conveys (weak) emphasis and uncontroversiality

ภาพที่ 12 คำลงท้ายและความหมายของภาษาอังกฤษแบบสิงคโปร์ (Leimgruber, 2011, p. 9)

ดังนั้น การเป็นภาษาอังกฤษที่ได้รับอิทธิพลจากคนจีนอพยพนั่นเองจึงทำให้เป็นตัวเลือกที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาและแสดงให้เห็นถึงลักษณะสำเนียงของคนจีนจากตัวบทต้นทางเพื่อรักษาไว้ซึ่งความแตกต่างของภาษาพูดและความตลกขบขันของตัวบทต้นทางไว้

เมื่อสังเกตจากตัวบทกรณีศึกษาแล้วจะพบว่า นอกจากลักษณะการใช้คำภาษาไทยที่ผิดความหมายหรือตั้งใจให้ผิด อีกลักษณะหนึ่งที่สำคัญที่สุดของการแสดงลักษณะของภาษาไทยที่ไม่ใช่ภาษามาตรฐานที่พูดโดยตัวละครที่เป็นชาวจีนนั่นก็คือ คำลงท้าย (Final particles) เช่น คำว่า “น่อ” อีกคำหนึ่งที่แสดงถึงความเป็นชาวจีนในประเทศไทย ก็คือ คำอุทาน (Exclamation) ต่าง ๆ เช่น ไอ้หย่า เป็นคำที่ชาวไทยเชื้อสายจีนมักจะใช้อูทานในประเทศไทย หรือแม้กระทั่งลักษณะการพูดซ้ำ โดยทั้งสามลักษณะไม่ว่าจะเป็น การใช้คำลงท้ายและคำอุทานอย่างเป็นเอกลักษณ์หรือการพูดซ้ำคำเดิมเพื่อเน้นความหมายนั้นสามารถพบได้ในภาษาอังกฤษแบบสิงคโปร์ทั้งสิ้น

ดังนั้นผู้แปลจึงแปลคำว่า “น่อ” โดยใช้คำว่า “lah” หนึ่งในคำพูดติดปากหลักของชาวสิงคโปร์ และเป็นคำลงท้ายที่แสดงอารมณ์และความสนิทสนมของคำพูด (Leimgruber, 2011, p. 9) จึงเป็นคำที่เหมาะสมกับสถานการณ์ของกรณีศึกษาประโยคนี้ที่จะใช้แปลคำว่า น่อ โดยตรง และถ้าหากพบการอุทานของตัวละครก็จะเลือกใช้คำว่า Aiyoh! เป็นคำอุทานหลักของภาษาซิงกลิช รวมถึงเมื่อเจอการใช้คำซ้ำ ๆ ก็จะใช้แปลแบบคำซ้ำ ๆ ในภาษาปลายทางเพื่อยังเก็บลักษณะดังกล่าวให้ได้

การใช้ภาษาอังกฤษแบบสิงคโปร์นี้จะช่วยให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางเข้าใจได้ว่า ผู้พูดนั้นเป็นคนที่มีเชื้อสายหรือชาติพันธุ์จีนเป็นหลักตามภาพจำของประเทศสิงคโปร์ การใช้การทดแทนโดยใช้ภาษาอังกฤษที่ผู้พูดเป็นคนจีนโดยตรง อีกทั้งระบบไวยากรณ์ที่นำมาใช้ก็ยังมีลักษณะที่เหมือนกันด้วยก็จะเป็นการใช้คำลงท้ายเพื่อสร้างบทบาทจึงกล่าวได้ว่าเป็นการทดแทนทางทำเนียบภาษาที่เหมาะสมตามงานศึกษาของโดเรียน

▪ ภาษาบทบาทของคนอีสาน

ในขณะที่ภาษาถิ่นอีสานนั้นเป็นอีกภาษาหนึ่งที่ถูกเขียนใช้สร้างบทบาทของชาวอีสาน เป็นภาษาของถิ่นที่อยู่หลักที่ดำเนินเนื้อเรื่องของหนังสือการ์ตูนเล่มนี้ จึงทำให้พบลักษณะการใช้ภาษาดังกล่าวในตัวบทกรณีศึกษา จากที่

ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับภาษาศาสตร์สังคมและการวิเคราะห์แล้ว จะเห็นได้ว่า ภาษาถิ่นอีสานนั้นเป็นภาษาที่ยึดโยงกับถิ่นที่อยู่ของผู้พูดเป็นสำคัญ รวมถึงลักษณะต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับผู้ที่อาศัยในถิ่นที่อยู่ด้วย ดังนั้นภาษาปลายทางที่เลือกใช้ก็ควรเป็นภาษาอังกฤษที่เกิดการแปรเปลี่ยนหรือมีลักษณะที่ยึดโยงกับถิ่นที่อยู่ของผู้พูดเป็นสำคัญด้วย ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงค้นคว้าและพบว่า ในสหราชอาณาจักรนั้นมีภาษาถิ่นที่ใช้กันบริเวณตะวันตกเฉียงเหนือของเกาะอังกฤษที่เรียกว่า ภาษาสกอต (Scouse) ใช้บริเวณเมืองลิเวอร์พูลและแมนเชสเตอร์เป็นหลัก ภาษาสกอตมีลักษณะเฉพาะที่แยกออกจากภาษาอังกฤษหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นลักษณะการใช้ประโยคปฏิเสธซ้อน การใช้รูปกริยาช่องสองที่ไม่เหมือนภาษาอังกฤษในบางคำ การใช้รูปพหูพจน์ของคำว่า You หรือที่พบได้บ่อยที่สุดคือการใช้คำว่า Me แทนคำว่า My ในการแสดงความเป็นเจ้าของ (Mahlknecht, 2017) นอกจากลักษณะของไวยากรณ์ที่ไม่เหมือนกับภาษาอังกฤษทั่วไปตามที่เดิกล่าวไปแล้ว ภาษาสกอตยังมีลักษณะของการออกเสียงต่าง ๆ และมีคำศัพท์ต่าง ๆ ที่ใช้ในเฉพาะถิ่นที่แตกต่างด้วยเช่นกัน (Roulston, 2013) ภาษาสกอตมีที่มาจากการอพยพย้ายถิ่นฐานของชาวไอร์แลนด์ในศตวรรษที่ 19 ในเหตุการณ์ Great Famine รวมถึงเมืองลิเวอร์พูลเป็นเมืองท่า จึงทำให้การใช้ภาษานั้นผสมปนเปกันมาจนเหมือนกับ “หม้อรวมของภาษา (Linguistic melting pot)” ตั้งแต่ในอดีต (Roulston, 2013)

ลักษณะของภาษาสกอต มีทั้งเรื่องการใช้คำศัพท์และไวยากรณ์ที่ไม่เหมือนปกติหลายจุด ทั้งยังพบการออกเสียงที่แตกต่างกันไปนี้ รวมถึงเป็นภาษาที่สัมพันธ์กับถิ่นที่อยู่ของผู้พูดเป็นสำคัญ ทำให้ลักษณะทั้งหมดนี้เป็นลักษณะที่คล้ายกับภาษาอีสานของประเทศไทย จึงเป็นเหตุผลให้ผู้วิจัยเลือกที่จะใช้ลักษณะของภาษาดังกล่าวมาใช้ในการแปลภาษาอีสานเพื่อให้ง่ายแก่ความแตกต่างของภาษาต้นฉบับไว้ได้ในภาษาปลายทาง และเมื่อได้พิจารณาตามแนวคิดของซาโตชิแล้วจะเห็นได้ว่า คนที่พูดภาษาสกอตนั้นมักถูกมองว่าสำเนียงการออกเสียงพูดไม่รู้เรื่อง มีคำศัพท์หรือไวยากรณ์แปลก ๆ หรือแม้แต่การใช้รูปแบบไวยากรณ์การปฏิเสธซ้อน เป็นลักษณะที่แสดงถึงความชนชั้นล่าง ไม่มีการศึกษา อาศัยอยู่ในชนบท อันเป็นลักษณะที่ตรงกับลักษณะการเหมารวมของผู้ที่ใช้ภาษาอีสานในประเทศไทย

▪ ภาษาบทบาทชาวญี่ปุ่น

สำหรับภาษาบทบาทที่แสดงถึงความเป็นชาวญี่ปุ่นนั้นผู้เขียนเลือกที่จะใช้ไวยากรณ์คำลงท้ายเข้ามาช่วยถึงการแสดงออกดังกล่าว โดยใช้คำลงท้ายว่า “เดส” ในตัวละครที่ต้องการให้มีบทบาทของชาวญี่ปุ่นในทางตลกขบขัน คำว่า เดส มาจากคำว่า เดสุ (Desu) เป็นสแลงอย่างหนึ่งที่ใช้ในสื่อตะวันตกที่มีความหมายว่า “Desu is a polite Japanese linking verb meaning “to be” as well other forms of the verb. Western fans of anime and manga sometimes add it to the end of sentences to sound cute and imitate Japanese.” (Dictionary.com, 2018) จะเห็นได้ว่า คำว่า เดสุ นั้นเป็นสแลงที่ใช้สำหรับการแสดงลักษณะความเป็นชาวญี่ปุ่นโดยตรงตามความหมายในพจนานุกรม โดยในเว็บไซต์พจนานุกรมดังกล่าวก็ได้ให้ที่มาของลักษณะการใช้ไว้ด้วยและมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมนิเมะและมังงะของประเทศทางตะวันตก จึงเป็นเครื่องยืนยันได้เป็นอย่างดีว่า การใช้คำว่า เดส หรือ เดสุ นี้สามารถใช้สร้างบทบาทความเป็นตัวละครชาติพันธุ์ญี่ปุ่นได้

เมื่อพิจารณาตามแนวคิดของซาโตชิแล้ว เพื่อให้สามารถนำผลการวิเคราะห์มาใช้ในการแปลได้จะต้องวิเคราะห์ลักษณะการเหมารวมที่ติดมากับชาติพันธุ์ของชาวญี่ปุ่นด้วย โดยชาวญี่ปุ่นนั้นมีลักษณะของการพูดหรือการอธิบายอะไรสักอย่างที่มีมักจะยืดยาว เนื่องจากคนญี่ปุ่นเป็นคนที่มีความขี้อาย ขี้เกรงใจ จึงจะพยายามอธิบายด้วยความอ้อมค้อม ด้วยเหตุนี้เองลักษณะการเหมารวมนี้มักได้รับการนำมาใช้สร้างความตลกขบขันในแบบต่าง ๆ ที่มักจะเกิดจากการอธิบายอะไรสักอย่างยืดยาวจนเกินไป

วิธีการทดแทนภาษาบทบาทชาวญี่ปุ่นนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้แปลคำว่า เดส โดยใส่คำว่า “Desu” ลงไปในท้ายประโยคที่แปลเลย เนื่องจากตามที่ได้อธิบายไปแล้วว่า คำว่า Desu นั้นเป็นคำสากลที่แสดงถึงความเป็นญี่ปุ่นอยู่แล้ว และสามารถเข้าใจได้ง่ายแม้ในภาษาปลายทางหรือในวัฒนธรรมตะวันตกก็ตาม ตามที่พจนานุกรม Dictionary.com ได้อธิบายไว้ จึงทำให้การแทนที่ด้วยคำว่า Desu ตรง ๆ เลยก็จะทำให้เข้าใจลักษณะบทบาทดังกล่าวได้ในทันที

ตัวอย่างภาษาถิ่นที่พบได้ในตัวบทกรณีศึกษาและการแก้ไขปัญหา

ตัวบทต้นฉบับ: น่อ! อาเวลิน ไปงานวัดกันน่อ!!

บทแปล: Lah! Evaline let's go to the fair, lah!

คำอธิบายบทแปล: ประโยคนี้จะเห็นได้ว่า มีคำแสดงภาษาถิ่นของชาวจีนอพยพอยู่คือคำว่า “น่อ” เป็นคำลงท้ายคำพูดของชาวจีนที่มักพบในสื่อบันเทิงต่าง ๆ ของประเทศไทย รวมถึงในหนังสือการ์ตูนมังงะที่ได้รับการแปลไทยจากภาษาญี่ปุ่นด้วย

การใช้คำพูดหรือคำลงท้ายประโยคนั้นเป็นลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งของการตลกขบขันที่มักจะสร้างความตลกขบขันผ่านการล้อเลียนสำเนียงของตัวละครลักษณะนี้ หรือแม้แต่การให้ตัวละครดังกล่าวกลับมาพูดภาษามาตรฐานที่ไม่ใช่ปรกติวิสัยของตัวละครเพื่อเป็นมุกตลกอีกด้วย

วิธีการสร้างลักษณะของตัวละครจีนอพยพนี้ก็สามารถพบได้ทั้งในการตลกภาษาไทยผ่านการใช้คำว่า น่อ หรือการใช้คำพูดที่ไม่ใช่ภาษาไทยมาตรฐานผ่านการเปลี่ยนตัวสะกดของคำส่วนใหญ่ให้เป็น “ง” หรือในการตลกภาษาญี่ปุ่นที่จะใช้เสียง “Aru yo” ในคำพูด เป็นเสียงที่สร้างลักษณะของชาวจีนอพยพในภาษาญี่ปุ่น (Oskarsson, 2018, pp. 76-77) ที่ใช้ในสื่อบันเทิงคดีต่าง ๆ ของประเทศญี่ปุ่น รวมถึงหนังสือการ์ตูนด้วย

ในการแปลเสียงของตัวละครจีนอพยพจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษนี้จึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องรักษาไว้เพื่อให้ยังคงความตลกขบขันจากการล้อเลียนสำเนียงดังกล่าวได้ในระดับเดียวกันกับตัวบทต้นทาง และเพื่อให้ตัวละครดังกล่าวสามารถกลับมาพูดในภาษามาตรฐานได้ อันเป็นหนึ่งในมุกตลกที่พบได้ในหนังสือการ์ตูนเล่มนี้ ดังนั้นการแปลโดยรักษาความต่างของภาษาถิ่นให้เกิดขึ้นในภาษาอังกฤษจึงเป็นสิ่งจำเป็น

ผู้แปลจึงเลือกใช้ภาษาอังกฤษแบบภาษาปากสิงคโปร์ (Colloquial Singapore English) หรือที่ชาวสิงคโปร์เรียกว่า ซิงกลิช (Singlish) ที่มีลักษณะที่แตกต่างจากภาษาอังกฤษมาตรฐาน และเป็นภาษาอังกฤษยุคหลังอาณานิคมที่ได้รับการศึกษามากที่สุดภาษาหนึ่ง โดยหนึ่งในลักษณะที่สำคัญคือการใช้คำลงท้ายเพื่อป้องกันปฏิบัติ

(Final discourse particles) ที่เป็นลักษณะภาษาอังกฤษเฉพาะของประเทศสิงคโปร์จากการได้รับอิทธิพลมาจากภาษาจีนฮกเกี้ยนและกวางตุ้ง (Leimgruber, 2011, p. 9) โดยคำลงท้ายนี้มีหลายคำที่มีหน้าที่และความหมายแตกต่างกันออกไปในแต่ละคำ

ดังนั้น การเป็นภาษาอังกฤษที่ได้รับอิทธิพลจากคนจีนอพยพนั่นเองจึงทำให้เป็นตัวเลือกที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาและแสดงให้เห็นถึงลักษณะสำเนียงของคนจีนจากตัวบทต้นทางเพื่อรักษาไว้ซึ่งความแตกต่างของภาษาพูดและความตกลงขบขันของตัวบทต้นทางไว้

ผู้แปลจึงแปลคำว่า “น่อ” โดยใช้คำว่า “lah” หนึ่งในคำพูดติดปากหลักของชาวสิงคโปร์ และเป็นคำลงท้ายที่แสดงอารมณ์และความสนิทสนมของคำพูด (Leimgruber, 2011, p. 9) จึงเป็นคำที่เหมาะสมกับสถานการณ์ของกรณีศึกษาประโยคนี้ที่จะใช้แปลคำว่า น่อ โดยตรง

3. การวางแผนและขั้นตอนการแปลตัวบทกรณีศึกษา

หลังจากกระบวนการทบทวนวรรณกรรมและวิเคราะห์ตัวบทแล้ว ผู้วิจัยจึงวางแผนและขั้นตอนการแปลได้ตามแผนผังดังต่อไปนี้

1. ศึกษาทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง

ก่อนที่จะเริ่มแปลตัวบทกรณีศึกษานั้นจะต้องศึกษาทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องทั้งหมดเสียก่อนเพื่อที่จะสามารถวิเคราะห์ตัวบทรวมถึงการพิจารณาแนวคิดต่าง ๆ ในระหว่างที่อ่านและทำความเข้าใจตัวบทต้นฉบับได้

2. อ่านและทำความเข้าใจด้วยบทต้นฉบับทั้งหมด

อ่านและทำความเข้าใจด้วยบทต้นฉบับอีกครั้งหนึ่งหลังจากที่ได้ทบทวนแนวคิดที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์ด้วยบทแล้ว เพื่อที่จะพิจารณาถึงปัญหาต่าง ๆ ที่คาดว่าจะพบก่อนการแปล และเพื่อแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยสังเขปในระหว่างการอ่าน

3. วิเคราะห์ด้วยทฤษฎีศึกษา

เมื่ออ่านทำความเข้าใจด้วยบทแล้ว จึงวิเคราะห์ด้วยบทในประเด็นต่าง ๆ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังต่อไปนี้

- 3.1 การวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบภายนอกและภายในตามแนวคิดของนอร์ด เพื่อใช้ในการแก้ไขประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการแปลในกรณีที่พบเจอบทที่ไม่สามารถแปลได้ เพราะการวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบภายนอกและภายในนั้นจะทำให้เข้าใจเจตนาารมณ์ของผู้แต่งและบทบาทหน้าที่ของตัวบทที่ชัดเจนยิ่งขึ้น การวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบภายนอกและภายในนั้นผู้วิจัยใช้วิธีการสืบค้นข้อมูลต่าง ๆ ทางอินเทอร์เน็ตก่อนที่จะนำมาวิเคราะห์ด้วยเหตุและผลเพื่อให้ได้ข้อสรุปที่นำมาใช้ในงานวิจัยฉบับนี้ต่อไป
- 3.2 หลังจากวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบภายนอกและภายในแล้ว ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์ประเด็นปัญหาที่พบในด้วยทฤษฎีศึกษาเพื่อกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาแต่ละจุดให้ชัดเจนผ่านแนวทางที่ได้ศึกษามา สำหรับงานวิจัยฉบับนี้มีประเด็นปัญหาที่พบในด้วยทฤษฎีศึกษาอยู่ 3 ประเด็นหลักได้แก่ ประเด็นคำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม ประเด็นมุกตลกที่เกิดจากการเล่นคำและมุกตลกเฉพาะทางวัฒนธรรม และประเด็นการใช้ภาษาถิ่นของตัวละครที่มาจากถิ่นที่อยู่ที่แตกต่างกัน แต่ละประเด็นนั้นต้องวิเคราะห์ด้วยแนวทางที่แตกต่างกันไป
- 3.3 การวิเคราะห์คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมเป็นประเด็นที่เกิดจากการที่ผู้เขียนใช้คำที่มีความหมายแคบในวัฒนธรรมภาษาต้นทางเท่านั้น การวิเคราะห์ปัญหาของคำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมนี้จะต้องวิเคราะห์แยกแต่ละคำ และเลือกวิธีการแก้ปัญหาคำด้วยแนวทางการแปลทั้ง 8 แบบของแอนโรนี พิม ที่จะมีวิธีแก้ปัญหาคำแต่ละประเด็นได้อย่างเหมาะสม เพราะประเด็นลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมในแต่ละคำนั้นอาจจะแตกต่างกัน บางคำอาจจะสามารถหาคำทดแทนจากวัฒนธรรมในภาษาปลายทางมาแทนได้ทันทีและเข้าใจได้ง่าย ในขณะที่บางคำอาจจะต้องลดลักษณะเฉพาะลงและทำให้เป็นคำทั่วไปมากขึ้น หรือแม้กระทั่งอาจต้องแก้ไขคำดังกล่าวและใช้คำที่ไม่ได้มีความหมายเดียวกันแทนเลย การเลือกวิธีแก้ปัญหาคำที่เหมาะสมนี้จะต้องวิเคราะห์แยกในแต่ละคำไป
- 3.4 การวิเคราะห์มุกตลกต่าง ๆ ทั้งที่เกิดจากการเล่นคำและมุกตลกเฉพาะทางวัฒนธรรม จะต้องวิเคราะห์เสียก่อนว่า มุกตลกดังกล่าวนั้นเป็นมุกตลกประเภทใดตามแนวทางของเวสต์ โดย

สามารถวิเคราะห์ได้โดยการที่ศึกษาว่ามุกตลกนั้นผู้เขียนมีวัตถุประสงค์ในการสร้างความตลกอย่างไร ผ่านรูปแบบใด เนื่องจากแต่ละมุกตลกนั้นมีวิธีการแก้ปัญหาที่ไม่เหมือนกัน ถ้าวิเคราะห์แล้วว่า มุกตลกดังกล่าวนั้นเป็นมุกตลกสากลก็จะสามารถถ่ายทอดไปได้ในทันทีเพราะถือได้ว่ามุกตลกนั้นสามารถเข้าใจกันได้แม้ว่าจะมีวัฒนธรรมที่ต่างกัน ในขณะที่มุกตลกทางวัฒนธรรมนั้นจะมีประเด็นเหมือนกับลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมที่หากถ่ายทอดไปยังวัฒนธรรมปลายทางผู้อ่านปลายทางก็จะไม่สามารถเข้าใจได้ จึงต้องใช้วิธีการแก้ไขปัญหามาตามแนวทางของแอนโรนินิม เช่นเดียวกับลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม ที่ต้องวิเคราะห์เป็นกรณีไปตามที่ได้อธิบายไปแล้ว ในประเด็นการวิเคราะห์ลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม ที่ช่วยให้สามารถถ่ายทอดลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมนี้ได้ ทำให้ง่ายคงรักษาและถ่ายทอดความตลกดังกล่าวไปยังวัฒนธรรมปลายทางได้สุดท้ายคือมุกตลกที่เกิดจากการเล่นคำ เป็นมุกตลกที่มักจะพบปัญหาในการถ่ายทอดไปยังภาษาปลายทางที่สุด เนื่องจากเป็นมุกตลกที่ผูกกับภาษาต้นทางเป็นสำคัญและมักจะไม่มีวิธีการแก้ปัญหาเพื่อถ่ายทอดเลย อย่างไรก็ตามก็ด้วยปัญหาการแปลนี้เองจึงทำให้เดิร์คได้เสนอแนวทางไว้แบบต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นตัวเลือกรับการแปล แม้ว่าจะไม่ใช่วิธีการแปลหรือวิธีการแก้ปัญหาก็ตาม เช่น การถ่ายทอดการเล่นคำไปการเล่นคำ การถ่ายทอดการเล่นคำไปเครื่องมือทางภาษาอื่น การถ่ายทอดการเล่นคำไปเป็นคำปรกติ ผู้วิจัยก็สามารถจะวิเคราะห์และเลือกแนวทางสำหรับการเล่นคำในแต่ละจุดที่เหมาะสมได้

3.5 สำหรับประเด็นที่มีการใช้ภาษาที่ไม่ใช่ภาษามาตรฐานนั้นจะต้องวิเคราะห์ถึงลักษณะของภาษาว่าภาษาที่ใช้ออกมานั้นเป็นภาษาอะไร เพราะเหตุใดจึงไม่ใช่ภาษามาตรฐานและมีลักษณะสำคัญของความไม่มาตรฐานนั้นอย่างไร การวิเคราะห์ถึงลักษณะอันสำคัญนี้ ก็จะช่วยให้ผู้วิจัยสามารถนำไปเป็นจุดตั้งต้นในการหาภาษาปลายทางที่ไม่ใช่ภาษามาตรฐานหรือภาษาถิ่นของภาษาปลายทางรูปแบบต่าง ๆ ที่ยังคงรักษาลักษณะของความไม่ใช้ภาษามาตรฐานเหล่านั้นได้ โดยที่การใช้ภาษาปลายทางที่ไม่ใช่ภาษามาตรฐานตามลักษณะเดิมก็จะช่วยให้ตัวละครรักษารูปแบบหรือลักษณะนิสัยตามความตั้งใจของผู้เขียนได้

4. เริ่มกระบวนการแปล

เมื่อผ่านกระบวนการวิเคราะห์ด้วยบทมาแล้ว ผู้วิจัยจะทราบถึงแนวทางการแก้ไขปัญหามาในแต่ละจุดที่พบ รวมถึงแนวทางการแปลที่เหมาะสม ดังนั้นในกระบวนการแปลนี้จะนำวิธีการดังกล่าวมาปรับใช้พร้อมทั้งเขียนคำอธิบายการแปลในระหว่างแปลไว้ตามแนวคิดที่ได้เลือกมาใช้ แบ่งเป็นขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

4.1 อ่านตัวบทกรณีศึกษาในแต่ละหน้าพร้อมทั้งตรวจสอบขอบเขตของงานวิจัยว่า ในตัวบทกรณีศึกษานั้นมีข้อความส่วนใดบ้างที่ตรงกับประเด็นปัญหาที่ผู้วิจัยเลือกที่จะศึกษา เพื่อเป็นการ

คัดเลือกและตรวจสอบซ้ำอีกครั้งให้หน้าหนังสือตัวบทที่คัดสรรมานั้นตรงตามเป้าประสงค์ของงานวิจัยฉบับนี้

- 4.2 สแกนหน้าหนังสือที่พบประเด็นปัญหาในแต่ละหน้า เพื่อนำภาพของหน้าหนังสือเหล่านั้นมาคัดลอกลงในงานวิจัยฉบับนี้ วางแยกหน้ากันเพื่อให้อยู่บนตารางที่จะจัดทำในขั้นตอนต่อไป
- 4.3 จัดทำตารางสามช่อง โดยคอลัมน์ที่หนึ่งเป็นตัวบทต้นทางภาษาไทย คอลัมน์ที่สองเป็นบทแปลที่ผู้วิจัยจะดำเนินการแปล และคอลัมน์ที่สามเป็นคำอธิบายการแปลที่ประกอบไปด้วยผลของการวิเคราะห์และเหตุผลที่ผู้วิจัยเลือกแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว ตารางจะอยู่บริเวณด้านล่างของภาพตัวบทกรณีศึกษาที่ได้คัดสรรและคัดลอกมาในขั้นตอนก่อนหน้า
- 4.4 คัดลอกตัวบทกรณีศึกษาภาษาไทยในกล่องข้อความลงในตารางคอลัมน์ที่หนึ่ง แบ่งเป็นกล่องข้อความละ 1 แถว นำมาทุกกล่องข้อความในภาพของหน้าที่มีประเด็นปัญหา แม้ว่าคำในกล่องข้อความนั้นจะไม่มีปัญหาก็ตาม
- 4.5 เริ่มดำเนินการแปล ตัวบทที่ไม่มีและไม่ใช่ประเด็นปัญหาของงานวิจัยฉบับนี้จะใช้การแปลหรือการถ่ายทอดทั่วไปที่เปรียบเสมือนกับระบบขับเคลื่อนอัตโนมัติ (Auto pilot) ของผู้แปล
- 4.6 ในขณะที่กล่องข้อความที่มีปัญหาการแปลนั้นผู้แปลจะวิเคราะห์ปัญหาการแปลในแต่ละช่องเหล่านั้นพร้อมทั้งเขียนคำอธิบายลงในคอลัมน์ที่สามของแถวนั้น ๆ ตั้งแต่ประเด็นปัญหาที่พบและเหตุผลของการเลือกใช้แนวทางการแก้ปัญหาเหล่านั้น ก่อนที่จะแปลตามแนวทางการแก้ปัญหาดังกล่าวลงในคอลัมน์ที่สองของแถวนั้น ๆ
- 4.7 ดำเนินการตามกระบวนการดังกล่าวในทุก ๆ หน้าของตัวบทกรณีศึกษาที่คัดสรรมา

5. ตรวจสอบบทแปลโดยผู้ที่เคยอ่านตัวบทต้นฉบับ

หลังจากที่ได้ดำเนินการกระบวนการแปลเสร็จสิ้นทั้งหมดแล้ว จึงนำบทแปลไปให้ผู้ที่มีความรู้ทั้งในภาษาต้นฉบับและภาษาปลายทาง และเคยอ่านหนังสือการ์ตูนตัวบทกรณีศึกษามาก่อนเพื่อให้สามารถประเมินบทแปลในประเด็นต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นของมุกตลกในบทแปลว่าสามารถทำซ้ำและสร้างความตลกขบขันได้ในระดับเดียวกับตัวบทต้นฉบับหรือไม่ เพราะผู้ที่เคยอ่านมาก่อนจะเข้าใจเนื้อหาและความตั้งใจของผู้เขียนได้เป็นอย่างดี

6. ปรับแก้บทแปล

หลังจากได้รับความเห็นจากผู้ที่มาช่วยประเมิน ก็ให้นำความเห็นดังกล่าวไปปรับแก้บทแปลส่วนต่าง ๆ ให้เหมาะสม

7. ส่งบทแปลให้อาจารย์ประเมิน

นำส่งบทแปลให้อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้อาจารย์พิจารณาประเมินบทแปลว่าเหมาะสมหรือไม่และควรปรับแก้ตรงไหนอย่างไร

8. ปรับแก้ตามความเห็นของอาจารย์

หลังจากได้รับความเห็นจากอาจารย์ที่ปรึกษาก็จะนำมาปรับแก้ตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำทั้งหมด เพื่อให้บทแปลดังกล่าวนี้สามารถใช้ได้จริง

9. นำส่งบทแปลสุดท้าย

นำส่งบทแปลที่ได้ปรับแก้ตามความเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วต่อไป

บทที่ 4

ตัวบทต้นฉบับ บทแปล และคำอธิบายการแปล

หลังจากวิเคราะห์ประเด็นปัญหาต่าง ๆ พร้อมกับกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาที่พบได้ในตัวบทต้นฉบับแล้ว บทที่ 4 จะเป็นบทเกี่ยวกับการอธิบายการแปลตัวบทต้นฉบับ หลังจากที่ได้วิเคราะห์ประเด็นปัญหาต่าง ๆ ผู้วิจัยจะนำแนวทางที่ได้วิเคราะห์มาแปลตัวบทกรณีศึกษาที่คัดสรรตามขอบเขตการศึกษาที่ได้เสนอไป รวมทั้งสิ้น 56 คำที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาที่ได้รับการศึกษา โดยคำทั้ง 56 คำนี้อยู่ในตัวบทต้นฉบับทั้งสิ้น 40 หน้า

ผู้วิจัยจะแปลข้อความทุกกล่องข้อความในหน้าที่มีคำที่เป็นปัญหาดังกล่าว แต่ในบทนี้จะเลือกอธิบายเพียงแค่ส่วนที่พบปัญหาและใช้แนวทางการแก้ไขปัญหามาตามที่ได้ศึกษาวิเคราะห์มาแล้ว ส่วนบทแปลอื่น ๆ ที่ไม่พบประเด็นปัญหา ผู้วิจัยใส่ไว้ในภาคผนวกของงานวิจัยฉบับนี้ สำหรับส่วนที่เลือกมาอธิบายนั้นอาจจะมีมากกว่าคำที่ผู้วิจัยได้คัดสรรและกำหนดขอบเขตไว้ เนื่องจากเป็นประเด็นเกี่ยวเนื่องกันกับงานวิจัยฉบับนี้ จึงทำให้ต้องใช้วิธีการที่ได้วิเคราะห์ไว้พร้อมทั้งอธิบายถึงแนวทางดังกล่าว โดยสามารถอธิบายที่ละประเด็นปัญหาตามที่ได้วิเคราะห์ไปดังต่อไปนี้

1. ประเด็นปัญหาการแปลคำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม

สำหรับประเด็นการแปลคำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมนั้น ผู้วิจัยใช้แนวทางการแปลแอนโรนี ทีม ทั้ง 8 วิธี แต่ผลวิธีก็จะใช้กับตัวบทต้นฉบับและจุดประสงค์การแปลที่แตกต่างกันออกไป ตามที่อธิบายในช่องคำอธิบายไว้โดยละเอียด ประเด็นปัญหาการแปลคำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมที่พบได้ในงานวิจัยฉบับนี้ มีดังต่อไปนี้

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
1	3	ข้าวจี	“Khao jee” จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย HULALONGKORN UNIVERSITY	การแปลคำว่า “ข้าวจี” เป็น “Khao jee” คือการแปลโดยใช้วิธี Copying Word ตามแนวคิดของแอนโรนี ทีม เพราะคำว่าข้าวจีเป็นคำสำคัญของการตุ๋นเรื่องนี้และเป็นชื่อเฉพาะของอาหารไทย อีกทั้งยังเป็นชื่อของตัวละครเอก จึงเป็นคำที่จะต้องใช้วิธีการถอดเสียงโดยตรง และมีการอธิบายในเนื้อเรื่องชัดเจนอยู่แล้ว ประกอบกับที่อาหารไทยเป็นอาหารที่ได้รับความนิยมในระดับโลก จึงทำให้เป็นที่เข้าใจได้ง่ายหากใช้หลักการถอดเสียง นอกจากนี้ยังพบว่ามีการอธิบายลักษณะที่สำคัญของข้าวจีไว้อย่างชัดเจนแล้วในหน้าเดียวกัน และจากการค้นคว้าทางอินเทอร์เน็ตพบว่ามีการสอนวิธีทำข้าวจีเป็นภาษาอังกฤษในเว็บไซต์ จึงอนุมานได้ว่า แม้จะใช้วิธีการถอดเสียงแต่ผู้อ่านก็จะมีควมเข้าใจในระดับเดียวกับภาษาต้นทางได้ รวมถึงเมื่อใช้วิธีการถอดเสียงหรือทับศัพท์นั้นก็พอที่จะช่วยให้สามารถอ่านชื่อและวัฒนธรรมอาหารของประเทศไทยได้อีกด้วย เพราะหนังสือการ์ตูนมังงะเป็นหนังสือการ์ตูนที่มีภาพประกอบจึงทำให้เข้าใจได้ง่ายและผู้อ่านหนังสือการ์ตูนมังงะมักพร้อมที่จะเปิดรับวัฒนธรรมจากภายนอกอยู่บ้างแล้วในระดับหนึ่ง
1	3	อาหารพื้นบ้านของชาวอีสาน ทำจากข้าวเหนียวทาเกลือ ชุปไข่	Isan's local dish which is made by coating sticky rice balls with egg and a pinch of salt. * Isan is name of Northeast	ใช้ “Isan” ในการแปลคำว่าอีสาน เพราะจะต่อรักษาความยาวของบทแปลให้ใกล้เคียงกับตัวบทต้นทาง อีกทั้งภาคอีสานนั้นเป็นชื่อที่มีชื่อเสียงสำหรับชาวต่างชาติอยู่แล้ว นอกจากนี้ในตัวบทพบการใช้คำว่า อีสาน ในการขยายสิ่งอื่น ๆ อีก หากใช้คำว่า North-eastern ในการแปลทุก ๆ ครั้ง เกรงว่าอาจจะไม่เหมาะสมกับบริบทมากนัก โดยวิธีการแปลดังกล่าวเป็นวิธีการแปลแบบ Copying Word ตามแนวคิดของ แอน

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
			region of Thailand	โรนีย์ พิม และใช้การเสียดสีของหน้าดังกล่าวเพื่ออธิบายเพิ่มเติม เป็นหนึ่งในวิธีที่ได้รับควาามนิยมในการแปลหนังสือการ์ตูนที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม วิธีการแก้ปัญหาด้วยการเสียดสีและข้อความไว้ได้ภาพนั้นคือวิธีการถ่ายทอดด้วยประเภทหนังสือการ์ตูนแบบ Adlectio ตามแนวคิดของเคลาส์ที่จะเพิ่มข้อความที่ไม่มีในตัวต้นฉบับลงไปได้ภาพเพื่อเพิ่มความเข้าใจให้อ่านภาษาปลายทางให้มากขึ้น
1	3	อย่างบนตะแกรงเตาถ่าน อย่าง พิ ถี ถิ่น จ น กลายเป็นสี่เหลี่ยมอร่าม	Then thoroughly grilling it over hot coals...	การแปลคำว่า “สี่เหลี่ยมอร่าม” เป็น “Golden-brown” เป็นการแปลด้วยวิธีการแปลแบบ Cultural Correspondence ตามแนวคิดของแอนโทนี พิม เป็นการปรับเปลี่ยนองค์ประกอบทางวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นโดยทันที โดยคำว่า “Golden-brown” ที่มีลักษณะของคำที่เกี่ยวข้องกับสีเหมือนกัน และจากการค้นคว้าพบว่า วัฒนธรรมภาษาปลายทางมีความถี่ในการใช้ร่วมกับคำที่เกี่ยวข้องกับการทำอาหารบ่อยครั้ง แม้ว่าการแปลจะทำให้ความหมายของคำว่สีเหลืองหายไป แต่สีของกินนั้นเป็นเหตุผลหนึ่งของสีเหลืองและยังคงเก็บความหมายของคำว่า “อร่าม” ไว้ได้ เพราะภาพของสีทองมักจะมาพร้อมกับความเป็นประกาย ดังนั้นจึงเป็นการทดแทนลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมตามวิธีการแปลดังกล่าวได้
1	7	ปลาร้าบองก็มีนะพี่	We also have Bong sauce, you know?	สำหรับคำว่าปลาร้าบองนั้น ผู้วิจัยได้ค้นคว้าแล้วว่า เป็นสูตรนำพริกอย่างหนึ่งที่มีชื่อเสียงของภาคอีสาน เป็นอีกชื่อหนึ่งที่เรียกของแจ่วบอง “แจ่วบอง” เป็นเครื่องปรุงอย่างหนึ่งของคนอีสานที่เป็น “ซอสพริกสดี่เด็ดหวาน ในอาหารลาว, อาหารไทย-อีสาน ทำด้วยพริก ข่า และส่วนผสมสมุนไพรอื่น ๆ ที่หาได้ทั่วไป” (เมนูอีสาน สู้ตร แจ่วบอง พร้อมวิธีทำ, 2559) มีลักษณะที่สำคัญคือเป็น ซอส ของชาวอีสานหรือชาวลาว โดยเมื่อค้นคว้าไปเพิ่มเติมกลับพบว่า คำว่า แจ่วบองนั้นเป็นรู้จักกันอยู่แล้วในฐานะอาหารของลาว โดยมีคำเรียกทับศัพท์อยู่ว่า “Jaew Bong” ปรากฏอยู่ในหลายที่ เช่น

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
1	7	รับประกันความแซบ	absolutely spicy delish.	<p>tasteatlas ที่เป็นเว็บไซต์เกี่ยวกับอาหารของโลก (TasteAtlas) อย่างแรกที่ไม่ว่าผู้อ่านทุกคนในภาษาปลายทางนั้นจะเป็นผู้เชี่ยวชาญที่รู้จักอาหารของหลากหลายประเทศเป็นอย่างดี ดังนั้นในการแปล ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะแปลเป็น “Bong Sauce” ด้วยวิธี Density Change ของแอนโทนี พิม ซึ่เป็นการลดระดับลักษณะเฉพาะลง ด้วยการใช้คำทั่วไปที่แสดงถึงลักษณะสิ่งดังกล่าวลงไป ในที่นี้ก็คือ คำว่า Sauce และแสดงถึงความเป็น ซอส โดยคำว่า Jaew Bong sauce หรือ Bong sauce นี้ก็พบการใช้บ่อยๆ</p>
			 <p>สำหรับคำว่า “แซบ” นั้นเป็นหนึ่งในคำที่แสดงลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม โดยจะเห็นได้จากการทำงานนุกรมราชบัณฑิตยสถานนั้นยังบัญญัติว่าเป็นคำที่เป็น ภาชนะ ภาชนะที่มีความหมายว่า “อร่อย” และเมื่อผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมแล้วพบว่า เป็นคำที่มักจะถูกใช้อาหารที่มีรสเผ็ดร้อน</p> <p>อย่างไรก็ตามหากผู้วิจัยเลือกที่จะแปลว่า Delicious อย่างเดียวตามความหมายของพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน นั้นก็จะทำให้ความหมายเฉพาะของคำว่า แซบ ไม่สามารถถ่ายทอดไปได้อย่างครบถ้วน</p> <p>ดังนั้นในการแปลคำที่มีลักษณะของภาษาถิ่นและลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมนี้จึงต้องใช้แนวทางการแปลคำเฉพาะทางวัฒนธรรมของแอนโทนี พิม คือวิธี Density Change เป็นการให้ข้อมูลเพิ่มเติมในพื้นที่ที่ตัวบ่งชี้ได้ เพื่อให้คำดังกล่าวเป็นคำทั่วไปมากขึ้น ในกรณีนี้จึงเลือกที่จะแปลเป็นคำว่า Spicy delicious ที่อธิบายความอร่อยแบบแซบโดยการเพิ่มคำว่า Spicy ลงไป เพื่อให้สามารถถ่ายทอดลักษณะของความแซบได้อย่างครบถ้วนมากยิ่งขึ้นตามที่ได้อธิบายไปแล้วว่า คำว่า แซบ มักจะใช้กับอาหารที่มีรสชาติเผ็ดร้อน โดยวิธีการนี้ก็ทำให้คำว่า แซบ มีความหมายทั่วไป (Generalization) ที่ผู้อ่านในภาษาปลายทางก็สามารถเข้าใจได้และได้ข้อมูลอย่างครบถ้วน หลังจากที่ได้คำแปลที่เหมาะสมแล้ว เพื่อให้สามารถสื่อในกล่องข้อความได้ ผู้วิจัย</p>	

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
				<p>จึงยอคำว่า Delicious ลงเหลือเพียง Delish ที่เป็นรูปย่อของ Delicious แทน</p> <p>แม้ว่าการให้ข้อมูลเพิ่มเติมดังกล่าวจะทำให้ใช้พื้นที่ของกรอบข้อความมากยิ่งขึ้น ชัดกับข้อจำกัดของการแปลหนังสือการ์ตูน แต่เมื่อสังเกตจากกล่องข้อความในภาพแล้วก็ยังสามารถใส่ได้เพียงพอ</p>
1	13	หาว...ตายยากจริง ๆ	<p>Wah... speaking of the devil.</p> 	<p>ประเด็นในประโยคนี้จะอยู่ที่คำว่า “ตายยาก” เป็นหนึ่งในส่วนวนหรือสแลงที่พูดกันในวัฒนธรรมไทย หมายถึง คนที่กล่าวถึงอยู่ในบทสนทนานั้น อยู่ ๆ ก็ปรากฏตัวขึ้นในบริเวณดังกล่าว ในกรณีนี้หากผู้วิจัยแปลโดยตรงจะกลายเป็นคำว่า “Hard to die” เหมือนกับเข้าได้ยาก เพราะคำดังกล่าวนี้ใช้ความหมายแฝงในวัฒนธรรมไทยเป็นความหมายอื่น</p> <p>ดังนั้นในการแปลจึงต้องใช้แนวทางการแปลคำเฉพาะทางวัฒนธรรมของแอนโธนี พิม ที่เรียกว่า “Cultural Correspondence” เป็นวิธีการถ่ายทอดคำทางวัฒนธรรมที่จะค้นหาองค์ประกอบทางวัฒนธรรมที่ทำหน้าที่คล้ายคลึงกันในภาษาปลายทาง ในที่นี้ก็คือ คำที่ทำหน้าที่เป็นส่วนที่กล่าวถึงการปรากฏของคนที่กำลังพูดถึงอยู่ โดยมีได้นั้นหมายถึง เมื่อศึกษาค้นคว้าแล้วพบว่า มีสำนวน (Idiom) อย่างหนึ่งที่ใช้อธิบายเหตุการณ์ดังกล่าวคือ Speak/talk of the devil ตามที่ Cambridge Dictionary ได้ให้ความหมายไว้ว่า “something you say when the person you were talking about appears unexpectedly” (Cambridge University Press & Assessment) จะเห็นได้ว่ามีความหมายเดียวกับคำว่า “ตายยาก” ในประโยคดังกล่าวนี้</p> <p>ดังนั้นเมื่อองค์ประกอบของการเป็นส่วนวนและความหมายของคำดังกล่าวตรงกับตัวบทต้นทางจึงทำให้ผู้วิจัยเลือกที่จะแปลเป็นคำว่า “Speak of the devil” สำหรับคำว่า ตายยาก</p>
1	14	ประเด็นคือจะตีวัวกระทบคราดเพื่อต่อยายเอมไซ่	<p>Are you beating the dog before lion just to drag Em-</p>	<p>คำที่เป็นประเด็นในประโยคนี้คือคำว่า “ตีวัวกระทบคราด” เป็นสำนวนไทยที่มีความหมายตามพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถานว่า “โกรธคนหนึ่งแต่ทำอะไรเขาไม่ได้ โพล่ไปรัง</p>

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
		ใหม่ล่ะ?	ot down?	<p>ความอีกคนที่เกี่ยวข้องและตนสามารถทำได้” โดยสำนวนไทยนั้นก็เป็นที่ที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม ดังนั้นในการแปลจึงใช้แนวทางการแปลของแอนโรนี พิม ที่สำคัญในการแปลสำนวนก็คือ “Cultural Correspondence” คือการหาคำที่มีองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เหมือนกับวัฒนธรรมภาษาต้นทางในวัฒนธรรมภาษาปลายทาง โดยองค์ประกอบนี้คือ ลักษณะการเป็นส่วนและความหมายของคำดังกล่าว</p> <p>โดยในภาษาปลายทางนั้นมีสำนวนหนึ่งที่คล้ายกับสำนวน “ตีวัวกระทบคราด” ก็คือ “Beating the dog before lion” ที่มีความหมายว่า ทำอะไรสิ่งใหม่ได้เสียไปตีสุนัขแทน เมื่อมีความหมายที่ใกล้เคียงและมีองค์ประกอบของความเป็นสำนวนจึงกล่าวได้ว่าเป็นคำที่สามารถทดแทนได้พอดีตามแนวคิดของแอนโรนี พิม จึงทำให้ผู้วิจัยเลือกที่จะแปลเป็นคำดังกล่าว</p>
1	14	ใช่แล้ว ! ยายกระจอก เฮ้ย!!	Yeah! You punk!	<p>ประเด็นปัญหาของกล่องข้อความนี้คือคำว่า กระจอก เป็นคำบริภาษอย่างหนึ่งของภาษาไทย คำบริภาษก็เป็นคำทางวัฒนธรรมที่จะต้องหาคำที่เหมาะสมในวัฒนธรรมภาษาปลายทางมาทดแทน โดยผู้วิจัยเลือกที่จะใช้วิธีการ Density Change ที่ลดลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมลงไปตามแนวคิดของแอนโรนี พิม</p> <p>โดยคำว่า กระจอก นั้นมีความหมายอย่างหนึ่งที่เป็นภาษาปากตามพจนานุกรมราชบัณฑิตยสภาว่า “ว. ไม่สำคัญ, เล็กน้อย, เช่น เรื่องกระจอก, ต่ำต้อย เช่น คนกระจอก. (สำเนียงงานราชบัณฑิตยสภา) อย่างไรก็ตาม เมื่อดูจากเจตนาของผู้เขียนแล้ว ในกล่องข้อความนี้ผู้เขียนตั้งใจให้ตัวละครดังกล่าวกว่าร้าย (Make fun) ทำให้ผู้แปลจึงไม่ยึดติดกับความหมายของคำว่ากระจอก และเลือกคำว่าร้ายที่เหมาะสมกับวัฒนธรรมภาษาปลายทาง อีกทั้งยังคงความสั้นของคำดังกล่าวเพื่อให้สามารถใส่ในกล่องข้อความดังกล่าวได้พอ ผู้วิจัยจึงเลือกเป็นคำว่า “Punk” ที่มีความหมายว่า very poor, inferior (Merriam-Webster) คือการล้อเลียนอีกฝ่ายตรง ๆ ว่าต่ำต้อยนั่นเอง โดยการลดลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมนี้ก็จะทำให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางเข้าใจ</p>

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
1	14	ก็แค่ว่าขายช้ากว่า แต่ฉันเริ่มเขียนก่อนนะคะ แล้วรู้ได้ไงว่าฉันพูดถึงงานไหน ร้อนตัวแล้วสินะ	I might be late publishing it, but I began working on it before you did. Also, how do you know what article I'm talking about? have a guilty conscience?	<p>ได้ง่ายขึ้น โดยที่ยังคงเจตนาเดิมของตัวละครหรือผู้เขียนได้อยู่</p> <p>โดยคำในประเด็นนี้ก็คือคำว่า “ร้อนตัว” เป็นคำที่ใช้ในการกล่าวถึงการที่กลัวว่าโทษหรือความเดือดร้อนจะมาถึงตัว จะเห็นได้ว่าไม่ได้ให้ความหมายโดยตรงที่เกี่ยวข้องกับการร้อน จึงกล่าวได้ว่าเป็นคำที่มีความหมายเฉพาะในวัฒนธรรม</p> <p>โดยเมื่อค้นคว้าแล้วพบว่าคำดังกล่าวกลับมีคำแปลโดยตรงคือคำว่า “Guilty conscience” ตามพจนานุกรมภาษาอังกฤษทั่วไป (Longdo.com) จึงทำให้ไม่พบประเด็นปัญหาในการแปล การใช้คำดังกล่าวนี้เป็นการทำให้คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมให้กลายเป็นคำทั่วไป คือการแปลตามแนวทาง Density Change ของแอนโธนี ทิม นั่นเอง</p>
1	14	แถ!!	Stupid liar!!	<p>สำหรับคำที่เป็นประเด็นในกล่องข้อความนี้คือคำว่า แถ โดยคำว่า แถ นั้นมีความหมายตามพจนานุกรมว่า “ก. อากัรที่หนักเป็นต้นเสียงปี่กร่อนลง, อากัรที่ของแบน ๆ เช่นกระเบื้องหรือโสตค์การ์ด แฉลบหรืออ่อนไปเสียง ๆ, โดยบรรยายเรียกอาการที่คล้ายคลึงเช่นนั้น เช่น วัน ๆ ไม่เห็นทำการทำงาน ได้แต่แถไปโน่นไปนี่.” หรือ “ก. โทณ เช่น แถชน แถหัว แถหนวด.” (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา) จะเห็นได้ว่าในกล่องข้อความนั้นหากใช้ความหมายดังกล่าวจะไม่ตรงตามที่ใช้เขียนต้องการ เพราะความหมายที่ใช้เขียนใช้นั้นเป็นความหมายแฝงของคำว่า แถ จึงกล่าวได้ว่า คำว่า แถ ในที่นี้จึงทำหน้าที่เป็นคำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมเพราะไม่ได้ใช้ความหมายที่มีในพจนานุกรมทั่วไป</p> <p>โดยความหมายประการหนึ่งที่เป็นความหมายแฝงของคำว่า แถ ก็คือ การพูดอ้อมค้อมที่ตรงกับสำนวนของภาษาปลายทางว่า beat around the bush หรือก็คือการเลี่ยงที่จะพูดไปเรื่อย อย่งไรก็ดี เมื่อพิจารณาจากความหมายนี้แล้วก็อาจจะยังไม่ใช่ก็ อีกทั้งยังอาจไม่สอดคล้องกับภาษาต้นทางข้อจำกัดของการแปลหนังสือการ์ตูน ผู้วิจัยจึงได้ค้นคว้าเพิ่มเติมว่าในช่วงหลัง ๆ คำว่า แถ มักใช้เป็นการกล่าวหาคนโกหกหรือพูดไม่จริงต่าง ๆ เป็นความหมายที่</p>

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
				<p>ตรงกับผู้เขียนต้องการใช้ตรงส่วนนี้พอดี</p> <p>อีกทั้งเมื่อแปลเป็นภาษาอังกฤษเป็นคำกล่าวหา หรือคำตำหนิโกหก คือคำว่า “Stupid liar!” นั่นก็สิ้นเหมาะสมที่จะใช้ในการแปลด้วยส่วนดังกล่าว</p> <p>ดังนั้นผู้แปลจึงเลือกที่จะแปลเป็นคำว่า Stupid liar ด้วยประการเช่นนี้ โดยเป็นการแปลตามวิธี Compensation ตามแนวคิดของแอนโธนี พิม ที่ใช้การชดเชยด้วยทรัพยากรทางภาษาของภาษาปลายทางด้วยวิธีการขยายค่าเป็นสองค่า เพื่อให้ได้ความหมายของคำกล่าวหา และเป้าหมายของการกล่าวหา นั่น อีกทั้งยังทำให้ความหมายของคำเฉพาะทางวัฒนธรรมนั้น เข้าใจได้ง่ายขึ้นด้วย เพราะเป็นคำที่ใช้ในภาษาปลายทางอยู่แล้ว</p>
1	15	หมาในปากมันลามมาเท่า ตุ๋นจานได้	His sharp tongue finally cuts me too.	<p>คำที่เป็นประเด็นในกรณีนี้คือคำว่า “หมาในปากมันลามมาเท่า” คำว่า ปากหมา นั้น เป็นคำกล่าวหาหรือคำตำหนิในวัฒนธรรมตัวบทต้นทาง เมื่อผู้พูดไม่สุภาพหรือพูดไม่ดี ดังนั้นเมื่อผู้พูดที่เป็นคนปากหมานี้พูดไม่ดีลามมาจนถึงบุคคลอื่น จึงเกิดเป็นคำพูดว่า “หมาในปากมันลามมาเท่า”</p> <p>อย่างไรก็ดีคำว่าปากหมาเป็นคำเปรียบเทียบกับคนปากไม่ดีที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมของประเทศไทย เนื่องจากในภาษาปลายทาง คนปากไม่ดีมักจะถูกเรียกว่า “Foul mouth” หรือ “Sharp tongue” จะเห็นได้ว่าไม่มีคำที่เกี่ยวข้องกับสุนัขเลย ดังนั้นในการแปลเป็นภาษาปลายทางจึงต้องเลือกแปลจากคำดังกล่าวเพื่อให้สามารถแทนคำดังกล่าวได้อย่างพอดี ตามแนวคิดของแอนโธนี พิม ในวิธี Cultural Correspondence ที่ใช้คำที่มีลักษณะเดียวกันมาทดแทนในการแปล ในที่นี้ก็คือการใช้คำประเภทจำนวนเช่นเดียวกันกับตัวบทต้นทาง</p> <p>นอกจากนี้ในคำกล่าวหาที่ “หมา” ลามมา “เท่า” บุคคลอื่น เป็นสิ่งที่ลามไปเกิดขึ้นกับบุคคลอื่นได้ เหมือนกับในภาษาต้นทางที่ “หมา” ลามมา “เท่า” หากเลือกทั้งสองคำดังกล่าวนี้ ระหว่าง “Foul mount” และ “Sharp tongue” นั้นจะเห็นว่า Sharp tongue เป็นคำที่</p>

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
				สามารถถามมาโดนคนอื่นได้ คือ ถิ่นคนจนถามมาบาตบุคคลอื่น ในขณะที่ Foul mount อาจจะไม่เห็นภาพการถามมาโดนคนที่ควร ด้วยเหตุนี้เองผู้แปลจึงเลือกที่จะแปลเป็นคำว่า Sharp tongue แทน เพื่อให้เก็บลักษณะของสำนวนด้านอื่นว่าปากหมา และการที่มีลักษณะของการถามมาโดนคนอื่นได้อีกด้วย
1	15	พื้นที่ของคอลัมน์ ‘สยามโอชา’ ของผมมันต้องเป็นร้านหรูเลิศจากทั่วประเทศเท่านั้น สก๊อบบ้าน ๆ ก็ลงในคอลัมน์บ้าน ๆ ของหนังสือบ้าน ๆ ไปเถอะ	My column ‘Tasty Siam’ is served for luxury restaurants from all over the country. A lame scoop is fit to be in a lame column in a lame magazine.	สำหรับประเด็นนี้เป็นประเด็นย่อยที่ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดของแอนโธนี พิมในการปรับบทแปลให้ผู้อ่านปลายทางสามารถเข้าใจได้ง่ายยิ่งขึ้น โดยการวิธีการเปลี่ยนตัวบท หรือก็คือวิธี Text Tailoring โดยผู้วิจัยเลือกที่จะเปลี่ยนคำแปลของชื่อคอลัมน์ที่ชื่อ สยามโอชา ที่มีคำว่า โอชาเป็นคำเก่าที่มีความหมายเฉพาะ ผู้วิจัยสามารถที่จะเลือกแปลด้วยวิธีทับศัพท์หรือก็คือวิธี Copying word ได้เป็น “Siam Ocha” ที่เป็นแนวทางการแปลชื่อเฉพาะอื่น ๆ อย่างไรก็ดีผู้วิจัยกลับรู้สึกว่ชื่อเฉพาะดังกล่าวนั้นไม่มีความหมายใดเป็นพิเศษและเพื่อให้ผู้อ่านปลายทางรู้สึกสัมพันธ์กับชื่อคอลัมน์ดังกล่าว จึงเลือกแปลคำว่า โอชา เป็นภาษาอังกฤษอย่างง่าย คือคำว่า “Tasty” ที่เป็นคำที่เกี่ยวข้องกับอาหารโดยตรง และทำให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางเข้าใจได้ว่า เป็นคอลัมน์เกี่ยวกับอะไร โดยคำว่า Tasty นี้จะพบได้ในชื่อสื่อที่เกี่ยวข้องกับอาหารทั่วไป ผู้แปลจึงแปลชื่อสยามโอชาเป็น “Tasty Siam” เป็นชื่อที่อ่านแล้วเข้าใจได้ในทันทีว่าเป็นคอลัมน์เกี่ยวกับอาหาร ในขณะที่คำว่า Siam นั้นผู้อ่านในภาษาปลายทางก็มักจะเข้าใจได้ว่าเกี่ยวข้องกับประเทศไทยโดยตรงอยู่แล้ว จึงกล่าวได้ว่า ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการแบบ Text Tailoring เพื่อแก้ตัวบทที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมจากคำว่า โอชา (Ocha) เป็นชื่อเฉพาะและเป็นคำเก่าให้กลายเป็น Tasty ที่มี ความหมายทั่วไปแทน
1	17	แต่ไม่เห็นต้องมานั่งแชะ	There’s no point in exposing	คำว่า แชะ เป็นประเด็นของประโยคดังกล่าว มีความหมายทั่วไปตามพจนานุกรมราช

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
1	21	ปมด้อยคนจนเลยนี้คะ แบบนี่ก็แพ้ตั้งแต่อยู่ในมุ้ง แล้วนี่คะ?	poor people's inferiority complex.	<p>บันทึกขบถสภาว่า ก. เอาเครื่องมือแบบ ๆ เช่นตะหวักหรือเลื่อยแมงเบา ๆ โดยรอบแล้วซ่อนขึ้นให้หลุดล่อนจากที่เดิม เช่น แซะขนมเบื้อง, โดยบรรยายความว่า เร่งรัด เช่น ต้องคอยแซะให้ทำงานอยู่เรื่อย. (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา) จะเห็นว่าผู้เขียนไม่ได้ใช้ความหมายนั้นในคำว่าแซะของกรอบข้อความดังกล่าว</p> <p>ด้วยเหตุนี้เองจึงทำให้คำว่า แซะ ในที่นี้ทำหน้าที่เป็นคำสแลงที่ใช้ความหมายแฝงของคำดังกล่าว โดยความหมายของคำว่า แซะ ในที่นี้มาจากคำว่า “กระแซะ” เมื่อได้รับการนำมาใช้ในไซเซย์ลน์ตีวีร์คจึงถูกยอลงเหลือเพียงคำว่า แซะ เท่านั้น ด้วยลักษณะของการเป็นสแลงจึงไม่มีความหมายของคำว่า แซะ ที่ชัดเจน แต่มีผู้ที่เคยใช้ความหมายไว้นบทความว่า การแซะซึ่งหมายถึง “การกล่าวถึงบุคคลใด หรือบุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยจำเพาะเจาะจง แต่ไม่ได้เอ่ยชื่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลนั้นออกมา” อาจเกิดขึ้นได้จากหลายเหตุผลที่อาจเกี่ยวเนื่องกัน โดยในกรณีที่เกิดขึ้นในกรอบข้อความนี้คือต้องการกล่าวหาถึงความเจตนาของเจ้าหูจิวี่ ผ่านคำพูดสั้น ๆ</p> <p>ดังนั้นเมื่อดูจากความหมายแล้วจะพบว่าสามารถใช้คำว่า Exposing ที่มีความหมายในเชิงการชี้ให้เห็นลักษณะบางสิ่งบางอย่างโดยตั้งใจได้</p> <p>โดยวิธีการแปลนี้เป็นวิธีการ Generalisation หรือการทำให้เป็นศัพท์ทั่วไป จากคำที่ใช้ความหมายแฝงหรือความหมายเฉพาะของคำว่า แซะ กลายเป็นคำทั่วไปที่ผู้อ่านในภาษาปลายทางก็เข้าใจได้ เป็นวิธีการตามแนวคิด Density Change ของแอนโธนี พิม</p>
			So, you are fighting a losing battle!?	<p>สำหรับประเด็นในกล่องข้อความนี้เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสำนวนไทยว่า “แพ้ตั้งแต่อยู่ในมุ้ง” มีความหมายเฉพาะทางวัฒนธรรมว่า “เป็นการแพ้ตั้งแต่ก่อนที่จะเริ่มทำอะไรเลยสัก” โดยที่คำจำพวกสำนวนไทยต่าง ๆ นั้นหากแปลโดยตรงก็จะไม่ได้ความหมายตามผู้เขียนต้องการ จะต้องใช้ความหมายเฉพาะของสำนวนเหล่านั้น</p> <p>ผู้แปลจึงเลือกใช้แนวทางการแปลแบบ Cultural correspondence ของแอนโธนี พิม</p>

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
				<p>เป็นการหาคำที่มีองค์ประกอบที่เหมือนกับตัวพัฒนาแบบมาแทนที่ในกรณีกายทอด ดังนั้นผู้วิจัยจึงไปค้นคว้าเพิ่มเติม แล้วพบว่าในภาษาบาลีทางนั้นมีสำนวนที่มีความหมายแบบเดียวกัน คือคำว่า “Fight a losing battle” เป็น Idiom หนึ่งที่มีความหมายตาม Cambridge dictionary ว่า “to try hard to do something when there is no chance that you will succeed” (Cambridge University Press & Assessment) ที่หมายความว่า การพยายามทำอะไรสักอย่างทั้ง ๆ ที่ไม่มีโอกาสที่จะสำเร็จได้เลย เหมือนกับที่เจ้าหนูข้าวจีจะลงแข่งทั้ง ๆ ที่รู้ว่าไม่มีโอกาสชนะ จึงตรงกับคำความหมายของคำว่า แพ้ตั้งแต่อยู่ในมุ้งโดยตรง จึงแทนที่กันได้อย่างเหมาะสมพอทีในการถ่ายทอดไปยังภาษาบาลีทาง</p>
1	27	<p>มาตุหมอลำกัณฑ์หรือกรี! So, they just come for Mor-lam! *“Mor-lam” is a unique type of music band that was very popular in Northeast region of Thailand. It’s consisted of many local instruments.</p>		<p>สำหรับคำที่เป็นประเด็นในกรณีนี้ก็คือคำว่า “หมอลำ” มีความหมายตามพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถานคือ “ผู้ชำนาญในการเล่นขับร้องแบบอีสาน.” เกิดจากการรวมคำสองคำในภาษาอีสานคือ คำว่า หมอ ที่หมายถึงผู้เชี่ยวชาญ และคำว่า ลำ ที่หมายถึง การขับร้องหรือการเล่าเรื่อง หมอลำจึงมีความหมายโดยง่ายคือผู้ที่เชี่ยวชาญหรือชำนาญในการขับร้องหรือเล่าเรื่องแบบอีสาน ในกรณีนี้จึงใช้วิธีการแปลแบบ Copying word ตามแนวคิดของแอนโรนี พิม เนื่องจากค้นคว้าแล้วพบว่าคำว่า หมอลำ สามารถเขียนทับศัพท์ด้วยคำว่า “Mor-lam” และยังเป็นรู้จักกันในระดับสากลอยู่บ้าง ผู้วิจัยจึงตัดสินใจเลือกแปลด้วยคำดังกล่าว เพื่อให้เป็นไปตามอุดมการณ์ที่ต้องการเผยแพร่วัฒนธรรมของประเทศไทยให้เป็นที่รู้จักกันทั่วโลก ทั้งนี้ผู้วิจัยยังคงต้องการให้ผู้อ่านในภาษาบาลีทางสามารถเข้าใจคำดังกล่าวได้ง่าย จึงใช้แนวทางการแปลนึ่งคือการดูของเคลาส์เพิ่มเติม ด้วยวิธีการ Adlectio ที่เพิ่มเติมคำอธิบายของคำว่า หมอลำ เข้าไปเพื่อลดปัญหาความไม่เข้าใจของผู้อ่านบทแปลและช่วยให้เผยแพร่วัฒนธรรมไทยได้อย่างถูกต้อง</p>
1	36	<p>“ข้าวจีร้อน ๆ เสิร์ฟบนใบตองเคียงด้วยแจ่วบอง</p>	<p>“Freshly cooked Khao Jee on banana leaf served with</p>	<p>สำหรับคำที่เป็นประเด็นสำหรับในกรณีนี้ก็คือคำว่า “แจ่วบอง” เป็นเครื่องปรุงอย่างหนึ่งของคนอีสานที่เป็น “ซอสพริกสผัดหวาน ในอาหารลาห, อาหารไทย-อีสาน ทำด้วยพริก</p>

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
1	66	สูตรต้นตำรับ” แต้เนื้อง่ายเหมือนปอก เสือเข้าป่า	original Bong sauce” it's easy as piece of cake.	<p>ขา และส่วนผสมอื่นๆพรอื่น ๆ ที่ทำได้ทั่วไป” (เมนูอีสาน สูตร แจ่วบอง พรอมวิธีทำ, 2559) มีลักษณะที่สำคัญคือเป็น ซอส ของชาวอีสานหรือชาวลาว</p> <p>โดยเมื่อค้นคว้าไปเพิ่มเติมกลับพบว่า คำว่า แจ่วบองนั้นเป็นที่รู้จักกันอยู่แล้วในฐานะอาหารของลาว โดยมีคำเรียกทับศัพท์อยู่ว่า “Jaew Bong” ปรากฏอยู่ในหลายที่ เช่น tasteatlas ที่เป็นเว็บไซต์เกี่ยวกับอาหารของโลก (TasteAtlas) อย่างไรก็ตามเชื่อว่าผู้อ่านทุกคนในภาษาปลายทางนั้นจะเป็นผู้เชี่ยวชาญที่รู้จักอาหารของหลากหลายประเทศเป็นอย่างดี ดังนั้นในการแปล ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะแปลเป็น “Bong Sauce” ด้วยวิธี Density Change ของแอนโธนี พิม ซีเป็นการลดระดับลักษณะเฉพาะลง ด้วยการใส่คำทั่วไปที่แสดงถึงลักษณะดังกล่าวลงไป ในที่นี้ก็คือ คำว่า Sauce และแสดงถึงความเป็น ซอส โดยคำว่า Jaew Bong sauce หรือ Bong sauce นี้ก็พบการใช้ยู่บ้าง</p> <p>ในกล่องข้อความนี้มีสองประเด็นหลักคือ ลักษณะการเล่นคำในภาษาต้นทางและลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมที่เกิดจากการใช้จำนวนหรือสุภาษิต โดยแยกอธิบายที่ละเอียดจะได้ดังต่อไปนี้</p> <p>ในส่วนแรกก็คือการใช้จำนวนนั้นผู้เขียนตั้งใจให้ข้อความนี้สื่อให้เห็นถึงความง่ายของการทำบางสิ่งบางอย่างด้วยจำนวน “ง่ายเหมือนปอกกล้วยเข้าปาก” ในกรณีนี้ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะใช้แนวทางการแปลแบบ Cultural correspondence โดยการทำคำในภาษาปลายทางที่มีองค์ประกอบที่เหมือนกันกับตัวต้นฉบับ ในที่นี้ก็คือสำนวนที่เกี่ยวข้องกับความง่ายของการทำบางสิ่งบางอย่าง และเมื่อค้นคว้าแล้วพบคำว่า “As easy as pie” ที่มีความหมายว่า การกระทำนั้นเป็นเรื่องที่ง่ายมาก จะเห็นได้ว่ามีองค์ประกอบเดียวกันกับตัวต้นฉบับทั้งหมด อีกทั้งยังเป็นสำนวนที่เกี่ยวข้องกับอาหารเช่นเดียวกันด้วย</p> <p>อย่างไรก็ตามในตัวบทต้นฉบับนั้น ผู้เขียนต้องการแสดงถึงลักษณะของการใช้ภาษาที่ไม่</p>

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
			 <p>จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย CHULALONGKORN UNIVERSITY</p>	<p>ถูกต้องของตัวละครชาวจีน จึงเขียนเป็นประโยค “ง่ายเหมือนปอกเปลือกเสื่อเข้าป่า” ที่เป็นการรวมกันของสองสำนวนคือ “ง่ายเหมือนปอกกล้วยเข้าปาก” และ “ปอกเสื่อเข้าป่า” อันหมายถึงการปล่อยศัตรูให้รอด อากถลันมาทำร้ายภายหลัง ทั้งสองสำนวนนั้นแทบไม่มีความหมายไปในทิศทางเดียวกันเลย แต่จะมีรูปแบบของการเกือบที่จะพ้องเสียงกันในคำว่า “ปอก” และ “ปอก” กับ “ป่า” และ “ปาก” จึงกล่าวได้ว่า สิ่งนี้ผู้เขียนตั้งใจจะสื่อถึงก็คือ การใช้สำนวนมาเพื่อให้ความหมายแต่ก็แฝงไปด้วยการเล่นคำเพื่อให้แสดงถึงการใช้ภาษาไทยที่ไม่ใช่ภาษามาตรฐานของตัวละคร จึงทำให้ประเด็นไม่กล่อ่งชัดความนี้ซึ่งซับซ้อนยิ่งขึ้น</p> <p>ดังนั้นในการถ่ายทอดไปยังภาษาปลายทางนั้นผู้วิจัยจึงตั้งคำถามถึงความหมายก่อนโดยการใช้คำแปลคำว่า it's easy as pie ตามที่ได้อธิบายไปแล้ว อย่างไรก็ตามเพื่อให้ยังคงต้องเก็บลักษณะของการใช้ภาษาที่ไม่ใช่ภาษามาตรฐานผ่านการรวมกันของสำนวนไว้ และสำนวนทั้งสองสำนวนนั้นจะต้องมีเสียงที่ใกล้เคียงกันและต่อเนื่องกันได้</p> <p>จุดนี้เองที่ผู้วิจัยเลือกที่จะถ่ายทอดแตกต่างไปจากตัวบทต้นฉบับ เนื่องจากไม่สามารถหาสำนวนที่มีความหมายต่างกันแต่มีเสียงใกล้เคียงกันมาผสมกันได้ จึงเลือกที่จะนำสำนวนที่มีความหมายเกี่ยวกับคำว่า ง่ายเช่นเดียวกับประโยคแรกก็คือคำว่า “Piece of cake” โดยยึดถือตามหลักของการที่มีเสียงใกล้เคียงกันก็คือคำว่า Pie และคำว่า Piece จึงได้เป็นคำแปลที่ว่า “it's easy as piece of cake” เพื่อแสดงถึงการใช้ภาษาที่ไม่ใช่ภาษามาตรฐานและยังคงรักษาความหมายของคำว่าง่ายได้อย่างครบถ้วน พร้อมทั้งมีลักษณะของการเล่นคำที่เสียงใกล้เคียงกัน แต่จะเสียงที่ไม่ได้มีลักษณะของความกลมกลจากการใช้สำนวนที่ความหมายไม่เหมือนกันมารวมกันนั่นเอง</p> <p>การพยายามที่จะแปลให้ยังคงรักษาความผิดแต่แปลกของการใช้ภาษาของตัวละครนี้ไว้ก็เพื่อที่จะยังคงรักษาไว้ซึ่งลักษณะของ Yakuwario หรือภาษาบทบาทของตัวละคร ที่ผู้เขียนต้องการให้ตัวละครดังกล่าวมีบทบาทเป็นชาวจีนและให้มีลักษณะการเหมารวมต่าง ๆ เพื่อความ</p>

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
1	72	“ปลาร้า” กับ “ข้าวคั่ว”	<p>“Plara” and “roasted rice”.</p> <p>*“Plara” is most commonly Thai pickled fish sauce served with Isan food.</p>	<p>ตกขบขัน</p> <p>สำหรับประเด็นในกล่องข้อความนี้เป็นประเด็นเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมของเครื่องปรุงอาหารในประเทศไทย ก็คือ “ปลาร้า” และ “ข้าวคั่ว” ที่เป็นเครื่องปรุงพื้นฐานของอาหารอีสาน</p> <p>สำหรับข้าวคั่วนั้นสามารถแปลได้โดยตรงเพราะเป็นสินค้าที่มีขายอยู่ทั่วไปตามห้างสรรพสินค้าอยู่แล้ว และบนบรรจุภัณฑ์นั้นก็มีการแปลภาษาเขียนไว้อย่างชัดเจน จึงสามารถถ่ายทอดเป็นคำว่า “Roasted rice” เป็นคำทั่วไปได้ทันที</p> <p>อย่างไรก็ตามสำหรับคำว่า ปลาร้า ตามที่ได้อธิบายไปแล้วว่า ผู้วิจัยตั้งใจจะใช้แนวทางการแปลแบบ Copying word ของแอนโทนี ทิมในการแปลชื่ออาหารไทยทั้งหมดเพื่อเป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมอาหารของประเทศไทย และเชื่อว่าอาหารไทยนั้นมีชื่อเสียงเพียงพอก็จะทำให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางคุ้นเคยและเข้าใจได้ง่าย จึงเลือกที่จะแปลเป็นคำว่า “Plara” โดยเป็นการใช้ทับศัพท์ตามหลักอ้างอิงจากแอปพลิเคชัน Thai food term (ศูนย์การแปลและล่ามเฉลิมพระเกียรติ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) ทั้งนี้ผู้วิจัยยังพิจารณาถึงความยากของชื่อ ปลาร้า เพราะไม่ใช่ชื่ออาหารเป็นงาน แต่เป็นเพียงวัตถุดิบในการทำอาหารเท่านั้น จึงทำให้ผู้วิจัยตัดสินใจที่จะเพิ่มคำอธิบายด้วยวิธี Adiectio ว่า ปลาร้า คืออะไร</p> <p>คำอธิบายของปลาร้า นั้น ผู้วิจัยเลือกที่จะใช้วิธีการ Density change ที่ลดลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมของคำว่า ปลาร้า และใช้พื้นที่อธิบายมากขึ้น เมื่อค้นคว้าแล้วพบว่ากระบวนการทำปลาร้า นั้นคือการนำปลาหมักมาเป็นระยะเวลาาน คำว่าหมักในภาษาอังกฤษก็คือคำว่า Pickle อีกทั้งปลาร้า นั้นเป็นเครื่องปรุงที่มีลักษณะเป็นน้ำซอสใส่ในอาหาร ผู้วิจัยจึงเลือกใช้คำว่า Sauce ต่อท้ายเพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้ง่ายว่า ปลาร้า นั้นคืออะไร กล่าวคือเป็นการทำให้คำว่าปลาร้า นั้นเป็นคำทั่วไปมากขึ้น จึงได้เป็นคำว่า “Pickled fish sauce” เมื่อ</p>

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
1	74	“ลาบหมู” เสร็จแล้วเพี้ย	“Laab mou” is done.	<p>สำหรับประเด็นศึกษาของกล่องข้อความนี้คือคำว่า “ลาบหมู” รวมถึงคำว่า “ลาบ” ในตารางอื่น ๆ ด้วยเช่นกัน โดยวิธีการแปลตามแนวคิดของแอนโธนี พิมที่ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการแบบ Copying word ที่ผู้วิจัยได้เคยกล่าวไปแล้วว่า สำหรับชื่อของอาหารไทยต่าง ๆ ที่พบในตัวบทกรณีศึกษาที่ผู้วิจัยจะเลือกแปลด้วยวิธีการทับศัพท์ ด้วยเหตุผลที่ว่า ผู้วิจัยพิจารณาแล้วเห็นว่า อาหารไทยเป็นอาหารที่มีชื่อเสียงและได้รับความนิยมในระดับโลก ดังนั้นแม้ว่าจะแปลเป็นคำทับศัพท์ประกอบกับที่ตัวบทประเภทหนังสือการทูตมีภาพจึงทำให้ไม่ใช่ว่าจะเห็นที่เข้าใจได้ยากเกินไปนักสำหรับผู้อ่าน</p> <p>นอกจากนี้ในการแปลโดยใช้ลักษณะการทับศัพท์นั้นจะช่วยให้เป็นการเผยแพร่วัฒนธรรมอาหารของประเทศไทยไปยังสากลได้มากยิ่งขึ้นอีกด้วย เพราะการจัดได้ว่าเป็นวัฒนธรรมที่ผู้คนต่างอยากที่จะรู้จัก</p> <p>ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะแปลคำว่า ลาบหมู เป็น “Laab mou” โดยหลักการที่ทับศัพท์ใช้ตามหลักอ้างอิงจากแอปพหุलिच्छन् Thai food term (ศูนย์การแปลและล่ามเฉลิมพระเกียรติคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)</p>
1	75	ลุงชมนะ เขียวเรื่อง รสชาติอาหารอีสานมาก เลยนะ รับรองได้ว่า เป็น กรรมกรที่ดีแน่ ๆ	Nobody beats Uncle Chom when it comes to Isan food. I can guarantee that he's a good judge.	<p>ประเด็นของกล่องข้อความนี้คือคำที่มีความหมายแฝงเฉพาะทางวัฒนธรรม คือคำว่า “เขียว” โดยความหมายปรกติของคำว่าเขียวตามพจนานุกรม ก็คือ น. พันแหลมคมสำหรับฝึกเนื้อและอาหาร อยู่ระหว่างพินทุกันกับกรม (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา) จะเห็นได้ว่าไม่ใช่ความหมายที่จะนำมาใช้กับตรงนี้ได้ ดังนั้นจึงต้องค้นคว้าความหมายแฝงของคำว่า เขียว โดยคำว่าเขียวนั้นมาจากคำว่า เขียวลาบดิน ที่หมายความว่า ว. มีเล่ห์เหลี่ยมมาก, มีประสบการณ์มาก (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา) ในที่นี้หมายถึงความมีประสบการณ์ด้านอาหารอีสานของลุงชมน ดังนั้นในการถ่ายทอดไปยังภาษาไทยจึงไม่สามารถแปลว่าเขียวได้ ผู้วิจัยจึงใช้แนว</p>

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
1	75	นิ้ว	 <p>Scrumptious.</p>	<p>ทางการแปลแบบ Density Change ที่นำคำมาขยายโดยใช้พจน์ที่มากขึ้นเพื่อลดลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม จึงได้คำแปลเป็น “Nobody beats...” เพราะเป็นคนมีประสบการณ์มากเสียจนไม่มีใครเอาชนะเรื่องอาหารอิสานลงชมได้ เป็นความหมายเดียวกับเขี้ยวโลกดินตามที่ได้กล่าวไปแล้วนั่นเอง อีกทั้งยังทำให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางเข้าใจได้ง่าย</p> <p>สำหรับประเด็นนี้คำที่เป็นประเด็นคือคำว่า “นิ้ว” โดยคำว่า นิ้ว นั้นมีความหมายหลักตามพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถานคือคำว่า “ยุ่ง” หรือ “นุง” และมีความหมายที่สองในฐานะภาษาถิ่นอิสานก็คือคำว่า “อร่อย” หรือ “กลมกล่อม” อย่างไรก็ตามผู้วิจัยแปลเพียงแค่ Delicious ที่แปลว่า อร่อย นั้นก็อาจจะไม่สามารถบรรยายหรือถ่ายทอดลักษณะของคำว่านิ้วได้ทั้งหมด เพราะคำว่า นิ้ว นั้นมักเป็นคำที่ใช้อธิบายมากกว่าคำว่าอร่อย และหากต้องการแปลตามที่ว่าละครของหนึ่งสี่การ์ตูนเรื่องนี้ได้กล่าวไว้ว่า นิ้วคือรสเค็ม เผ็ด เบี้ยว รวมกันเพื่อสนองรสสัมผัสของความนิ้ว และเป็นรสชาติที่กระตุ้นความอยากกินอย่างไม่มีที่สิ้นสุด คำอธิบายนี้เป็นคำอธิบายที่ได้รับการใช้อธิบายในปัจจุบัน</p> <p>ด้วยเหตุนี้เองจากลักษณะที่เป็นภาษาถิ่นของภาษาอีสานที่มีก็ใช้กับอาหารอีสาน และลักษณะที่ไม่ได้ใช้ความหมายหลักของคำว่า นิ้ว ทำให้คำว่า นิ้ว นี้ถือว่าเป็นคำเฉพาะทางวัฒนธรรมคำหนึ่ง</p> <p>ดังนั้นผู้วิจัยจึงตั้งองการหาคำที่สามารถถ่ายทอดได้มากกว่าคำว่า Delicious ที่เป็นเพียงแต่คำว่าอร่อยธรรมดาเท่านั้น จึงเลือกที่จะแปลว่า “Scrumptious” ที่มีความหมายว่า “tasting extremely good” จะเห็นได้ว่าเป็นคำอธิบายที่ตรงกว่าคำว่า Delicious ที่มีความหมายโดยทั่วไปเท่านั้น เพราะคำนี้ทำให้เห็นถึงความอร่อยขั้นสูงสุดที่มากกว่าคำว่า อร่อยทั่วไป วิธีการดังกล่าวนี้เป็นการพยายามที่จะหาคำที่ทดแทนกันในตามแนวคิด Cultural correspondence ของแอนโธนี ทิม นั่นเอง</p>

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
1	109	บึงอาจมาดูบุคคลคนอื่นอย่าง ฉัน... ต้องประหม่อมินใจ ใหม่แล้วนะ ยายฝรั่งน้อย	You dare humiliate someone like me... I have to re- estimate you. You little farang...	<p>สำหรับคำที่เป็นประเด็นในกล่องข้อความคือคำว่า “ดูบคม” โดยคำว่า ดูบคม เป็นคำทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่งของภาษาไทย แต่เป็นคำที่พบได้ในพจนานุกรมทั่วไปจริงเป็นเพียงประเด็นย่อยที่ใช้การแปลแบบทั่วไปเท่านั้น โดยมีความหมายตามพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถานว่า “ทำให้เกียรติหรือศักดิ์ศรีด้อยลงไป เช่น นักเลงถูกดูบคม.” ไม่สามารถแปลโดยตรงว่า ดูบคม ... ได้อย่างไรก็ตามเมื่อสังเกตจากความหมายจะเห็นได้ว่าในภาษาอังกฤษนั้นมีคำที่มีความหมายตรงกันอยู่คือคำว่า “Humiliate” ผู้วิจัยจึงเลือกมาใช้เป็นคำแปลได้โดยง่าย การแก้ไขปัญหาวีธีนี้คือ วิธีการแบบ Density change ที่ทำให้คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมนั้นกลายมาเป็นคำทั่วไปมากยิ่งขึ้น เป็นการทำให้คำสุภาษิตกลายเป็นคำทั่วไปที่มีความหมายเหมือนกัน</p> <p>นอกจากนี้คำว่า ฝรั่งน้อย เป็นคำแสลงที่ใช้เรียกเชิงดูถูกเหยียดหยามเล็กน้อยกับคนต่างชาติ เช่นเดียวกับคำว่า เจ๊ก ที่ใช้เรียกเชิงดูถูกคนจีนที่อพยพมาอยู่ไทย ในกรออบข้อความนี้ ผู้วิจัยเลือกที่จะแปลเป็นคำว่า “You little farang” แทน โดยใช้คำว่า You little ที่เป็นคำที่มีความหมายว่า “the beginning of an insult such as ‘you little liar’ or ‘you little jerk,’ left unfinished” หรือก็คือการเปิดข้อความว่าเริ่มที่จะเหยียดหยาม อีกทั้งยังได้ความหมายของคำว่า น้อย ร่วมอยู่ด้วยรวมกับคำว่า Farang เป็นคำที่มีชื่อเสียงว่าเป็นคำที่ชาวไทยใช้เรียกชาวต่างชาติผิวขาวทั้งหมด</p> <p>โดยวิธีดังกล่าวนี้ใช้วิธีการแปลแบบ Copying word ของแอนโนนี จิม กับคำว่า ฝรั่ง เพื่อเก็บลักษณะของเสียงและวิธีการเรียกของชาวไทยไว้ แม้ว่าส่วนใหญ่ผู้วิจัยจะเลือกแปลโดยพาดพิงไปหาผู้อ่าน แต่ในคำนี้ที่เลือกใช้การแปลทับศัพท์ก็เพราะว่า การเป็นชาวต่างชาติ หรือ ‘ฝรั่ง’ ในที่นี้เป็นสาระสำคัญที่มีผลต่อเนื้อเรื่อง เช่นเดียวกับการที่ทำให้ตัวละครจากจินตองพูดภาษาอังกฤษที่ไม่ใช่ภาษามารฐานั่นเอง</p>
1	109	เงินจำนวนมหาศาลนั้น	That huge amount of money	สำหรับคำที่เป็นประเด็นในกล่องข้อความคือคำว่า “รั้น้ำยา” เป็นคำเฉพาะทาง

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
		สามารถทำให้คุณเข้าใจกลายเป็นคนไร้ปัญญาได้เลยทีเดียว	can turn Khao-jee into a worthless being.	<p>วัฒนธรรมอย่างหนึ่ง แต่เป็นคำที่พบได้ในพจนานุกรมทั่วไปจึงเป็นเพียงประเด็นย่อยที่ใช้การแปลแบบทั่วไปเท่านั้น โดยตามพจนานุกรมนั้น ภาษามีความหมายแฝงว่า “ความสามารถในทางใดทางหนึ่ง (มักใช้ในทางคำทอน) เช่นไม่มีนัยยา หรือ หมกนัยยา หมายความว่า ไม่มีสติปัญญาความสามารถหรือ หมดความสามารถ.”</p> <p>ดังนั้นในการแปลจึงต้องเลือกใช้ที่ความหมายแฝงจึงทำให้ผู้วิจัยเลือกที่จะใช้คำว่า “Worthless being” ที่แสดงถึงความไร้ความสามารถของสิ่งมีชีวิตหนึ่งเพื่อให้เห็นภาพของความไร้นัยยานั้น การแปลในรูปแบบดังกล่าวเป็นการทำให้คำมีลักษณะทั่วไปมากขึ้น ตามแนวทางการแปลแบบ Density change นั่นเอง เป็นการทำให้คำที่เป็นคำสุภาพให้กลายเป็นคำทั่วไปที่มีความหมายเหมือนกัน</p>
1	135	อ๊ะ! ใช้เตาอั้งโล่ได้ว้ย	Ahi You use a fire clay pit.	<p>สำหรับประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกล่องข้อความนี้คือคำว่า “เตาอั้งโล่” ที่เมื่อค้นคว้าแล้วจะพบว่า ในประเทศตะวันตกที่ใช้ภาษาอังกฤษหรือภาษาด้วยแปลายทางเป็นหลักนั้นไม่มีการใช้เตาที่มีลักษณะเดียวกับเตาอั้งโล่ แม้ว่า จะมีการทำอาหารในเตาดินเผาเช่นเดียวกัน แต่ลักษณะของเตานั้นไม่เหมือนกัน จึงทำให้เตาอั้งโล่นี้นั้นเป็นลักษณะที่มีเฉพาะหรือคำเฉพาะทางวัฒนธรรมของประเทศไทยและประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้</p> <p>อย่างไรก็ดี ตามที่ได้อธิบายไปแล้วนั้นว่า ในประเทศทางตะวันตกนั้นมีลักษณะของการทำอาหารในเตาดินเผา จึงทำให้ไม่จำเป็นต้องแปลโดยใช้วิธี Copying word หรือการแปลเป็นทับศัพท์ แต่สามารถเลือกที่จะใช้วิธี Density Change ของแนวคิดเดอนโรนิ พิโมนการ Generalisation เตาอั้งโล่ ให้กลายเป็น เตาดินเผาธรรมดา หรือก็คือ คำว่า “Clay fire pit” ที่เป็นการเพิ่มเติมความหมายของคำว่าเตาดินเผาเข้าไป โดยคำว่า Fire pit มีความหมายว่า “a dug out area or open container outside in which a fire can be lit” (Merriam-Webster) หรือก็คือภาชนะแบบเปิดที่ใช้จุดไฟได้ แต่ภาชนะแบบนี้ก็อาจจะทำได้จากหลายวัสดุ ไม่ว่าจะเป็น</p>

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
1	145	แซบหลาย!	Yum! Succulent!	<p>เหล็กหรือหิน ดังนั้นเพื่อให้เป็นลักษณะเดียวกับเตาอิฐโคลิ่ง จึงต้องเน้นคำว่าดินเผา (Clay) เข้าไปด้วย จึงจะทำให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางเข้าใจได้ถูกต้องมากยิ่งขึ้น</p> <p>โดยการแปลวิธีนี้จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจลักษณะของเตาได้ง่ายขึ้น แม้ว่าจะไม่ใช้ลักษณะอย่างเฉพาะเจาะจงของเตาอิฐโคลิ่งก็ตาม และเป็นการแปลเพื่อนำพาดูวาทไปหาผู้อ่าน</p>
1	145	อนึ่งเพื่อความนัวระดับสุดยอด ปริมาณของสารซูรสรวม ๆ แล้วยังก็ประมาณนี้ได้	For the best effect of scrumptious flavour, the total amount of MSG was about this. * MSG means Monosodium glutamate	<p>สำหรับประเด็นของคำว่า แซบหลายนี้มีประเด็นคือ คำว่า แซบ นั้นตามพจนานุกรมภาษาอังกฤษฉบับให้คำแปลว่า be Delicious (NECTEC's Lexitron-2 Dictionary) อย่างไรก็ตาม เมื่อผู้วิจัยพิจารณาในฐานะเจ้าของภาษาแล้ว คำว่า แซบ ในกรณีนี้ไม่ได้ความหมายมากกว่าคำว่า อร่อย จึงเลือกใช้เป็นคำแยกกันสองคำแทนเพื่อเน้นความหมายดังกล่าว</p> <p>สำหรับประเด็นที่น่าสนใจในกรอบข้อความนี้ก็คือ คำว่า สารซูรส มีประเด็นก็คือ คำแปลของสารซูรส หรือก็คือคำว่า Monosodium glutamate เป็นคำที่ยาวและเข้าใจได้ยาก ไม่เหมาะสมต่อการใช้ในหนังสือการ์ตูน อีกทั้งเมื่อพิจารณาตามหลักการแปลคือรูปแบบผสมแล้วจะเห็นได้ว่าช่องที่ใช้สำหรับใส่บทแปลจากตัวบทต้นทงนั้นไม่มีที่เพียงพอที่จะใส่ชื่อสารดังกล่าว รวมถึงการที่วัฒนธรรมในภาษาปลายทางนั้นอาจจะไม่คุ้นชินกับชื่อดังกล่าวเพราะพบการใช้สารซูรสน้อยกว่าวัฒนธรรมในภาษาต้นทาง</p> <p>อย่างไรก็ดีสารซูรสนั้นมีอีกชื่อย่อที่พบการใช้งานจริงในสื่อต่าง ๆ ก็คือ MSG โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันที่มักจะมีสื่อให้นำมาใช้สร้างเรื่องตลกเกี่ยวกับการทำอาหารในประเศฝั่งเอเชียที่ต้องใส่สารดังกล่าวอยู่มาก จึงกล่าวได้ว่าการใช้คำว่า MSG ในปัจจุบันก็สามารถที่จะทำให้อ่านเข้าใจได้เป็นอย่างดีและไม่จำเป็นต้องใช้พื้นที่มากเกินไปนัก</p> <p>นอกจากนี้ผู้วิจัยยังเล็งเห็นว่าวิธีการถ่ายทอดตัวบทประเภทหนังสือการ์ตูนแบบ Adiectio ตามแนวคิดของเคลสท์จะเพิ่มข้อความที่ไม่มีในตัวบทต้นฉบับลงไปได้ภาพเพื่อเพิ่มความเข้าใจให้ผู้อ่านภาษาปลายทางให้มากขึ้น เพื่อให้ผู้อ่านที่อาจจะไม่เข้าใจด้วยดั่งกล่าวก็น่า</p>

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
1	146	จัดจำแนกเป็นพิเศษด้วยค นัวร์ 2 ก้อน	Special intense taste with 2 cubes of kn*rr.	<p>สามารถเข้าใจตัวบทได้</p> <p>สำหรับประเด็นที่สำคัญของกรอขอความนี้คือคำว่า “คัวร์” เป็นคำที่ล้อเลียน (Parody) ผงชูรสที่ชื่อ คเนอร์ แปรนตร์ผงชูรสที่มีชื่อเสียงในวัฒนธรรมภาษาต้นทาง และอาจจะมีผู้รู้จักบางส่วนในภาษาปลายทางในชื่อภาษาอังกฤษว่า Knorr</p> <p>โดยในภาษาต้นทางนั้นล้อเลียนโดยการเปลี่ยนเสียงของคำให้กลายเป็น คนัวร์แทน เพื่อเล่นเสียงกับคำว่า นัว ที่เกี่ยวข้องกับรสชาติ นัว ตามที่ได้กล่าวไปแล้ว เป็นมุขตลกที่เป็นทั้งมุขตลกวัฒนธรรม และมุขตลกทางภาษา</p> <p>อย่างไรก็ดีในภาษาปลายทางนั้น คำว่า นัว ที่ผู้วิจัยเลือกที่จะแปลไปเป็นรสชาติด้วยคำว่า “Scrumptious” ดังนั้นจึงเป็นการยากที่จะเล่นคำด้วยเสียงได้จึงทำให้ผู้วิจัยเลือกที่จะเก็บไว้ซึ่งลักษณะการล้อเลียนเป็นมุขตลกทางวัฒนธรรมของแบรินคเนอร์เท่านั้นด้วยการนำชื่อแบรินคณ์ภาษาอังกฤษมาและเปลี่ยนตัวอักษรเป็นคำว่า “Kn*rr” แทน ที่ต้องใช้วิธีการใส่เครื่องหมาย * แทน เพราะจะทำให้พยายามที่จะล้อเลียนด้วยเสียงที่แตกต่าง ก็อาจจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจผิดเป็นสิ่งที่อื่นได้ อีกทั้งการใส่ * ในชื่อแบรินคณ์คำก็เป็นวิธีที่นิยมในขณะที่ต้องการล้อเลียนชื่ออีกด้วย</p> <p>วิธีการดังกล่าวนี้เป็นวิธีการจัดการกับลักษณะเฉพาะอย่างหนึ่งซึ่งตามแนวคิดของแอนโธนิพิมพ์ ก็คือวิธี “Text tailoring” ที่แก้ไขรูปลักษณะของตัวบทให้ผู้อ่านปลายทางเข้าใจได้ง่ายขึ้น จะเห็นจากการที่ตัวบทต้นฉบับกับปลายทางนั้นไม่เหมือนกัน</p>
1	163	ไม่น่าสงสัยเลยสักองคุลี เดียว	Not even a tiny bit of pity left.	<p>สำหรับคำที่เป็นประเด็นในกรอขอความนี้คือคำว่า สักองคุลี เดียว เป็นคำเก่าและเป็นคำขยายที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม</p> <p>โดยคำว่า องคุลี นั้นเป็นคำโบราณที่ พจนานุกรมราชบัณฑิตยสภาได้ให้ความหมายว่า นิ้วมือ หรือ ความหมายที่สอง คือ ชื่อมาตราวัดแต่โบราณ ยาวเท่ากับข้อปลายของนิ้วกลาง ที่มีขนาดค่อนข้างเล็ก เป็นความหมายที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อคือลักษณะของมาตราวัดนั่นเองว่า ไม่น่า</p>

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
1	166	อุ้งตีนไม่มีกลิ่นอ่อนงกฟุต หลงเหลือ แต่มีรสชาติ เข้มข้นและสัมผัสที่นุ่ม หยุ่น	The foot, doesn't have any Hongkong's foot smell. Instead, it has an intense taste and soft texture. *In Thailand, athlete's foot is locally known as Hongkong's foot.	<p>สงสารเลยแม้แต่นิดเดียว</p> <p>อย่างไรก็ดีในการแปลนั้น หากแปลความบางส่วนที่หน่วยวัดที่เป็นช้อบลายนี้ก็จะทำให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางไม่เข้าใจได้ เพราะไม่มีโมโนตันของการอธิบายความบางส่วนแบบดังกล่าว</p> <p>ผู้วิจัยจึงเลือกใช้การแปลด้วยแนวคิดของแอนโรเน่ พิมก็คือ วิธี Density Change ที่จะช่วย Generalisation ตัวบทให้เข้าใจได้ง่ายยิ่งขึ้น โดยเมื่อผู้วิจัยทราบว่าคุณศัพท์ที่เลือกมาจึงเลือกที่จะแปลว่า “Not a tiny bit of pity” ที่ยังคงเก็บลักษณะของความเล็กของหน่วยวัดดังกล่าว ในขณะที่ทำให้บทแปลนั้นสามารถเข้าใจได้ง่ายยิ่งขึ้น</p> <p>โดยการใช้ Density change ในกรณีนี้ก็คือการแปลสำนวนทั่วไปให้กลายเป็นประโยคที่ใช้พินในการอธิบายมากยิ่งขึ้น</p> <p>สำหรับประเด็นในการอธิบายคือ คำว่า “อ่อนงกฟุต” เป็นชื่อโรคนี้ที่เรียกกันในประเทศไทยและเป็นคำเรียกที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม เพราะในประเทศของภาษาปลายทางนั้นจะเรียกว่า โรค “Athlete's foot”</p> <p>แม้ว่าจะมีคำที่สามารถทดแทนกันได้ในวันวัฒนธรรมภาษาปลายทาง อย่างไรก็ตามในกรณีนี้ผู้วิจัยเลือกที่จะไม่ใช้วิธี Cultural Correspondence ตามแนวคิดของแอนโรเน่ พิม เนื่องจากคำว่า อ่อนงกฟุต นั้น นอกจากจะสื่อถึงชื่อโรคแล้วยังคงสร้างลักษณะของความที่เป็นวัตถุที่มาจากประเทศจีน ตามเนื้อเรื่องของหนังสือการ์ตูน เพราะฮองกงเป็นประเทศที่มีลักษณะของประเทศจีน ดังนั้นหากใช้แนวคิดของแอนโรเน่ พิมและเลือกที่จะแปลเป็นคำทดแทนในวันวัฒนธรรมภาษาปลายทางก็จะทำให้ลักษณะความเป็นวัตถุที่มาจากจีนหายไป</p> <p>ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการถ่ายทอดด้วยภาพหนังสือการ์ตูนแบบ Adiectio ตามแนวคิดของเคลาส์ที่จะเพิ่มข้อความที่ไม่มีในตัวบทต้นฉบับลงไปได้ภาพเพื่อเพิ่มความเข้าใจให้</p>

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
1	166	แล้วที่บ้าคลั่งไปกับต้มยำ สูตรหมาผงชูรสเมื่อวัน ก่อนล่ะคะ	Isn't it the same guy who go crazy with the great MSG Tom-Yum yesterday.	ผู้อ่านภาษาปลายทางใหม่มากขึ้น โดยการเพิ่มคำอธิบายในที่ว่าว่า ฮองกงพูดชื่อเรียกของโรค Athlete's foot ในประเทศไทย เพื่อให้ยังคงเก็บลักษณะของความฮองกงพูดได้และผู้อ่านในภาษาปลายทางก็ยิ่งเข้าใจถูกต้องของผู้เขียนอีกด้วย สำหรับในประเด็นของกล่องข้อความนี้คือคำว่า ต้มยำ เป็นประเด็นย่อยเพียงเล็กน้อยที่ผู้วิจัยต้องการจะอธิบายว่าที่ผ่านมามีผู้วิจัยได้เลือกที่จะแปลบทต้นทางโดยพูดว่าไปหาผู้อ่านด้วยการพยายามแปลชื่ออาหารทั้งหมดโดยใช้วัฒนธรรมในภาษาปลายทางเป็นหลัก อย่างไรก็ดีสำหรับต้มยำนั้น แม้ว่าจะเป็นชื่ออาหารที่เป็นคำเฉพาะทางวัฒนธรรม แต่ต้มยำนั้นเป็นอาหารที่เป็นสากลและผู้อ่านในวัฒนธรรมภาษาปลายทางน่าจะรู้จักเป็นอย่างดีด้วยเหตุนี้เองผู้แปลเลยเลือกที่จะใช้วิธีการแปลแบบทับศัพท์หรือการ Copying word ตามแนวคิดของแอนโธนี ทิม เพื่อให้ผู้อ่านรับข้อมูลได้ตรงตามผู้เขียนต้องการมากที่สุด
2	15	ไอ้ต่อนั่นคือแกลเองแหละ! ไอ้เจ้ากวีปริวิตเฮนไต!	So, that was you! You perv hentai Chinki!	คำที่เป็นประเด็นสำหรับกรอบข้อความนี้คือคำว่า เจ้ากวีปริวิตเฮนไต โดยแยกได้เป็นปัญหาสองประการคือ ประการแรก คำว่า เจ้ากวี โดยคำว่า เจ้า ในที่นี้ไม่ได้หมายถึง การเรียกคนจีนเท่านั้นแต่ยังแบ่งไปด้วยการเหยียดยามจากผู้พูด ดังนั้นในการแปลผู้วิจัยจึงต้องค้นคว้าหาคำในวัฒนธรรมภาษาปลายทางที่เป็นคำที่ใช้ถูกชื่อชาติชาวจีน หลังจากที่ค้นคว้าแล้วพบคำว่า Chink คือคำที่ใช้เรียกชาวจีน หรือผู้ที่สืบเชื้อสายชาวจีน ในรูปแบบของการเหยียด (Offensive) โดยเฉพาะ โดยคำว่า Chink มีความหมายดังนี้ “used as an insulting and contemptuous term for a person of Chinese birth or descent” (Merriam-Webster) รวมถึงเป็นคำพยางค์เดียวกัน ๆ จึงเหมาะที่จะนำมาใช้แปลคำว่า เจ้า ได้อย่างเหมาะสม เพราะว่าเป็นคำที่เหยียดชาวจีนที่อพยพเข้ามาประเทศไทยช่วงแรกด้วยเช่นเดียวกัน นอกจากคำว่า เจ้า แล้ว อีกคำหนึ่งที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมก็คือคำว่า เฮนไต

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
				<p>ที่เป็นคำทับศัพท์มาจากภาษาญี่ปุ่นอีกที โดยคำว่า เฮนไตมีความหมายถึงความลามก โดยที่ในภาษาของตัวบทต้นทางใช้คำทับศัพท์ของคำว่า เฮนไต สามารถตีความได้ว่า ผู้เขียนต้องการที่จะแสดงให้เห็นว่าตัวละครที่พูดนั้นเป็นตัวละครที่มาจากประเทศญี่ปุ่นผ่านการใช้ทับศัพท์ภาษาญี่ปุ่น และผู้เขียนอาจจะมีความคิดว่า คำว่า เฮนไต นั้นเป็นคำที่สากล รวมถึงผู้อ่านในภาษาต้นทางก็จะเข้าใจได้ ดังนั้นในการแปลคำว่า เฮนไต นี้ผู้วิจัยจึงคิดเห็นเช่นเดียวกับผู้เขียนที่ต้องการจะรักษาไว้ซึ่งลักษณะของผู้พูดที่เป็นคนญี่ปุ่น และการใช้คำว่า เฮนไต เป็นคำที่มีลักษณะสากลจนผู้อ่านในภาษาปลายทางน่าจะเข้าใจได้ จึงเลือกใช้แปลโดยใช้นามทางแบบ Copying word ของแอนโรนี่ ทิม ที่เป็นเพียงแต่การทับศัพท์ถ่ายทอดต่อไปเท่านั้น จึงได้คำแปลว่า “Hentai” ซึ่งคำเดียวกับในภาษาญี่ปุ่นนั่นเอง</p>
2	18	ยุคของพวกเจ๊กกับพวก หมูขวานะ มันหมดไป นานแล้ว	The era of Chink and white pigs has long passed.	<p>สำหรับบริบทนี้ เป็นประเด็นเดียวกับคำว่า เจ๊ก หรือ Chink ที่เป็นลักษณะของการเหยียดเชื้อชาติจากคำพูดตามข้ออธิบายไปแล้ว โดยในกรอบคำพูดดังกล่าวนี้มีอีกคำหนึ่งก็คือคำว่า หมูขาว ที่ผู้เขียนเขียนขึ้นเพื่อแสดงถึงความเหยียดชนผิวขาวโดยชาวญี่ปุ่น</p> <p>อย่างไรก็ดีในงานวิจัยครั้งนี้เป็นการแปลไปยั้งภาษาปลายทางคือภาษาอังกฤษ เป็นภาษาหลักของชนผิวขาวอยู่แล้วจึงไม่พบลักษณะของคำที่ใช้เหยียดเชื้อชาติตนเองที่ชัดเจน แต่เมื่อผู้วิจัยค้นคว้าแล้วพบว่า คำว่า หมูหรือ pig นั้นเป็นคำที่ใช้ลดทอนคุณค่าความเป็นมนุษย์ในระดับสากลอยู่แล้ว เมื่อผู้เขียนใช้คำว่า หมูขาว ในการลดทอนความเป็นมนุษย์ของชนผิวขาว ผู้แปลจึงเลือกใช้แปลแปลคำดังกล่าวโดยตรงว่า “White pig” ในกรณีนี้ผู้อ่านในวัฒนธรรมปลายทางก็จะเข้าใจได้ในทันทีว่ามีจุดประสงค์ใด</p>
2	22	เปรียบดังพี่เป็นแค่ขอนไม้	Country road... take me home...	<p>สำหรับประเด็นนี้เป็นประเด็นย่อยจากตัวบทต้นฉบับนั้นเป็นเรื่องเพลง อันเป็นสิ่งที่มีลักษณะเฉพาะในแต่ละภาษาและแต่ละวัฒนธรรม ดังนั้นจึงต้องแก้ไขปัญหาลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมนั้น</p>

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
2	30	แต่ฝ่ายได้เปรียบก็ยังคง เป็นโคตรแถมปากหมา เจ้าหนูซิวจิวอยู่ค่ะ!!	But it looks like our trash- talking champ Khao-jee still comes out on top.	โดยวิธีการที่ผู้วิจัยเลือกใช้ก็คือ การนำเพลงที่มีชื่อเสียงมาใส่แทน เพื่อให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางนั้นเข้าใจได้อย่างง่ายต่อความนี้คือเนื้อเพลงที่นั่นก็ร้องได้ร้องออกมา วิธีการดังกล่าวนี้ก็เป็น การทดแทนทางวัฒนธรรมหรือก็คือ Cultural correspondence กรณีศึกษานี้มีคำเฉพาะทางวัฒนธรรมคือคำว่า “ปากหมา” เป็นลักษณะคำสัพ ประมาณที่มีเฉพาะในวัฒนธรรมไทยเท่านั้น หากแปลโดยตรงเป็นคำว่า “Dog’s mouth” จะทำ ให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางไม่สามารถเข้าใจคำสัพประมาณดังกล่าวได้ และอาจจะทำให้เข้าใจผิด ไปเป็นความหมายอื่นได้ เพราะคำว่า Dog’s mouth นั้นสามารถหมายถึงพืชชนิดหนึ่งเป็น ภาษาอังกฤษแบบบริติชได้ (dog’s mouth) ดังนั้นหากใช้แนวทางการแปลแบบ Cultural Correspondence ของแอนโธนี พิมที่ใช้องค์ประกอบทางภาษาที่ใกล้เคียงภาษาต้นฉบับ คำเฉพาะ ทางวัฒนธรรมดังกล่าว โดยในกรณีเลือกใช้คำว่า “Foul-mouth” เป็นคำสัพประมาณอย่างหนึ่ง ของภาษาอังกฤษที่ยังคงรักษาภาพการสัพประมาณที่เกี่ยวข้องกับคำว่า ปาก ในลักษณะเดียวกับ คำว่า “ปากหมา” ของตัวบทต้นทาง
2	32	หลงนึกว่าคราวนี้จะได้ แข่งกันดี ๆ ไปুবหนึ่ง อายแทบแทรกแผ่นดิน!!	And I thought we would have a proper duel for once. I so wish the ground would open up and swallow me whole.	สำหรับคำที่เป็นประเด็นในเกดองข้อความนี้คือคำว่า “อายแทบแทรกแผ่นดิน” เป็น สำนวนหนึ่งที่แสดงถึงความอายมากอันมีที่มาจากวรรณคดีเรื่อง <i>รวมเกียรติยศ</i> ตอน กำเนิดนาง มณฑิธา และสำนักงานราชบัณฑิตยสภา ได้ให้ความหมายไว้ว่า “สำนวน แทรกแผ่นดินนี้ ใช้กับ ความรู้สึกอาย หมายถึงอายมากจนอยากจะแทรกตัวลงไปในดินเพื่อหนีหน้าผู้คน” ด้วยลักษณะการเป็นสำนวนที่มีที่มาจากวรรณคดีนี้เองทำให้คำดังกล่าวนี้เป็นคำที่มี ลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมของตัวบทต้นทาง จึงต้องแปลโดยใช้แนวทางการของแอนโธนี พิม โดยในกรณีนี้สามารถใช้วิธี Cultural Correspondence ในการแก้ปัญหาได้โดยตรง เพราะในสำนวนต่างประเภทกันนี้มีคำที่เกี่ยวข้องกับคำว่า อาย และเป็นคำที่ทดแทนคำว่า อาย

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
2	44	ไม่ว่าจะเป็นเส้นที่ทำจากแป้งสาลีหรือเส้นที่ทำจากแป้งมันฝรั่งก็มาจากเขาคุณลิน...	Whether it's noodles that are made from soaring phoenix flour mixed with heaven dragon flour from Asgard.	สำหรับประเด็นปัญหานี้เป็นประเด็นปัญหาที่เฉพาะทางวัฒนธรรมในคำว่า เขาคุณลิน มาจากคำว่า คุณคุณคุณคุณ ที่ตามตำนานของจีนนั้นเป็นภูเขาที่อยู่ของเทพเจ้าจิ๋วเงาแรก อย่างไรก็ตามหากแปลชื่อภูเขาโดยตรง ผู้อ่านในภาษาปลายทางก็อาจจะไม่เข้าใจได้ เพราะไม่ใช่ความรู้ทั่วไป จึงทำให้ผู้วิจัยพิจารณาที่จะใช้วิธีแก้ปัญหานี้แบบการทดแทนวัฒนธรรมของแอนโธนี พิม หลังจากค้นคว้าแล้ว ผู้วิจัยได้พบกับคำว่า Asgard ที่เป็นชื่อดินแดนอาณาจักรที่อยู่ของเทพเจ้าชาวออร์สหรือโรปตอนเหนือ ทำให้เห็นว่ามีลักษณะที่คล้ายกันคือเป็นที่อาศัยของเทพเจ้าและอยู่ที่ที่มีมนุษย์เอื่อมไม่ถึงจึงคล้ายกับภูเขา ทำให้เหมาะสมที่จะใช้แปลที่มาของแป้งมันฝรั่งเพราะยังเก็บลักษณะของสวรรค์อันเป็นที่อยู่ของเทพเจ้าได้ และยังเป็นคำทั่วไปที่พบได้ในสื่อปัจจุบัน และไม่ใช่คำที่เข้าใจได้ยาก ซึ่งในช่องต่อไป จะเห็นว่าผู้วิจัยได้เลือกใช้คำว่า Mount Olympus แทนเขาพระสุเมรุ จึงทำให้ไม่สามารณำมาใช้ในกรณีนี้ได้แม้ว่าจะเหมาะสมก็ตาม จึงต้องใช้เป็น Asgard อันเป็นที่อยู่ของทวยเทพอีกตำนานหนึ่งแทน ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะแปลด้วยคำดังกล่าวคือ Cultural Correspondence ของแอนโธนีพิม
2	44	หน่อไม้จากเขาพระสุเมรุ, ผักชีอลาสก้า, หอมใหญ่ วัคัลลอยด์	Bamboo shoots from Mount Olympus, Alaska Coriander, Vocaloid Onion.	สำหรับประเด็นในกล่องข้อความนี้เป็นประเด็นย่อยเล็กน้อยที่เกี่ยวข้องกับมุกตลกเฉพาะวัฒนธรรมในชื่อวัตถุดิบ เช่นเดียวกับในตารางก่อนหน้านี้ ที่ผู้เขียนต้องการสร้างความยิ่งใหญ่ให้กับวัตถุดิบ โดยจะเห็นว่า ผู้เขียนเลือกใช้คำว่า หน่อไม้เขาพระสุเมรุ เพราะเขาพระสุเมรุเป็นเขาที่มีชื่อเสียงในวรรณกรรมอินเดียอันเป็นพื้นฐานของวัฒนธรรมไทย และเขาพระสุเมรุตาม

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
				<p>ตำนานก็เป็นภูเขาที่ยิ่งใหญ่มาก</p> <p>อย่างไรก็ตามหากแปลชื่อเขาพระสุเมรุเป็นภาษาอังกฤษที่แม้ว่าจะมีคำดังกล่าว แต่ผู้อ่านปลายทางก็อาจจะไม่เข้าใจได้ เพราะไม่ใช่ความรู้ทั่ว ๆ ไปของชาวตะวันตก ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกที่จะใช้วิธีทดแทนทางวัฒนธรรม (Cultural Correspondence) ของแอนโทนี พิม โดยพิจารณาแล้วว่า ภูเขาในตำนานที่อยู่ในวรรณกรรมหรือตำนานของชาวตะวันตกที่มีชื่อเสียงนั้นมีอะไรบ้าง จึงได้ค้นคว้าและพบว่ามิถุนเขาที่ชื่อว่า เขาโอลิมปัส (Olympus mountain) ที่เป็นที่อยู่ของเทพยพาด้านนากรีกที่เป็นตำนานพื้นฐานทั่วไปของชาวตะวันตกและมีลักษณะที่คล้ายกับเขาพระสุเมรุเพราะเป็นภูเขาคือเป็นที่อยู่ของเทพเจ้าเช่นเดียวกัน ทำให้สามารถทดแทนกันได้พอดีและเหมาะสม</p>
2	95	เจ้าหนูขาวจี่ไม่เคยโดน ล้างคองเห่าขนาดนี้ จะตอบได้อย่างไร?	<p>For the one that walks into Khao-jee's lion den. How'll he retaliate?</p>	<p>สำหรับในประเด็นนี้เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการใช้จำนวนของภาษาต้นทางว่า ล้างคองเห่า เป็นคำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมที่มีความหมายว่า ก. บังอาจลักขโมยหรือล่อลวงเอาทรัพย์สินเป็นต้นจากผู้ที่น่าเกรงขาม (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา) ผู้วิจัยได้ค้นคว้าแล้วกลับไม่สามารถหาสุภาษิตหรือสำนวนที่มีลักษณะคล้ายกับสำนวนนี้ในภาษาต้นฉบับได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกที่จะใช้แนวทางแก้ปัญหาลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมแบบ Perspective change หรือการเปลี่ยนมุมมองของภาษา อธิบายได้ดังนี้</p> <p>สำนวนล้างคองเห่านั้นจะใช้กล่าวถึงผู้ที่น่าเกรงขาม นากลัวที่ถูกมาเอาสิ่งของหรือถูกกระทำ อย่างไรก็ตามการถ่ายทอดด้วยการเปลี่ยนมุมมองนั้น ผู้วิจัยเลือกที่จะเปลี่ยนมุมมองกล่าวถึงผู้กระทำแทนโดยการใช้สำนวนที่คล้าย ๆ กันก็คือ Walk into lion den ที่ Lion's den นั้นหมายถึง “a dangerous or threatening place or situation” (Cambridge University Press & Assessment) หรือก็คือสถานที่อยู่ของผู้ที่น่าเกรงขามนั่นเอง จึงทำให้การเดินเข้าไปในถ้ำสิ่งใดนั้นก็เหมือนกับกำลังคองเห่า เพียงแต่จะกล่าวจากมุมมองของผู้ที่มาเอาหรือมาทำพายุ</p>

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
2	99	ขนาดจำพิชิตยั้งแฮร์เลย์ สะตะ	Even people on Facebook are sharing his page.	<p>เสียมมากกว่า</p> <p>เมื่อใช้วิธีการดังกล่าวทำให้สามารถใช้นำนามอังกฤษตามที่ได้กล่าวไปทดแทนได้ อย่างพอดี และมีความหมายที่ใกล้เคียงกันมาก อีกทั้งยังมีลักษณะของการเป็นสำนวน เช่นเดียวกัน จึงทำให้ผู้วิจัยเลือกที่จะแปลตามที่ได้กล่าวไป</p>
2	102	เพียงแต่ว่าเป็นงานใหม่ ที่ท่านผู้ว่าฯ เป็นได้ไผ่ตาม นโยบายพัฒนาให้ ขอนแก่นเป็น “เมืองแห่ง อาหารการกิน” นะ	However, this time we have a governor at the helm who is just implementing a development policy to make Khon Kaen into “City of Food”.	<p>สำหรับกล่องข้อความนี้มีประเด็นสำคัญคือลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมที่เกิดจากการ ใช้ข้อความที่มีชื่อเสียงในวัฒนธรรมต้นทาง หากแปลไปโดยตรงแล้วผู้อ่านในภาษาปลายทางจะ ไม่สามารถเข้าใจหรือรู้จักได้เลย อีกทั้งการถ่ายทอดก็แทบจะไม่สามารถใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา ได้เลยเพราะเป็นข้อความที่มีลักษณะเฉพาะสูง</p> <p>ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้วิธีการแก้ปัญหาแบบ Text tailoring หรือก็คือการแก้ไขตัวบทต้นทาง ก่อนแปลเพื่อให้สามารถแปลได้เข้าใจมากยิ่งขึ้น ซึ่งในกรณีนี้ผู้วิจัยเปลี่ยนจากจำพิชิตเป็น Facebook ที่เป็นสื่อโซเชียลมีเดียเสียแทน เพราะมีความใกล้เคียงกับจำพิชิตเนื่องจากจำพิชิตเป็น จะใช้สื่อโซเชียล Facebook เป็นหลัก โดยการแปลในรูปแบบนี้ผู้อ่านในภาษาปลายทางก็ยัง สามารถเข้าใจได้ทันทีว่าตัวละครดังกล่าวนั้นมียศหรือระดับที่เท่ากันใน Facebook นั่นเอง</p>
2	102	เพียงแต่ว่าเป็นงานใหม่ ที่ท่านผู้ว่าฯ เป็นได้ไผ่ตาม นโยบายพัฒนาให้ ขอนแก่นเป็น “เมืองแห่ง อาหารการกิน” นะ	However, this time we have a governor at the helm who is just implementing a development policy to make Khon Kaen into “City of Food”.	<p>สำหรับคำที่เป็นประเด็นในกรอบข้อความนี้คือคำว่า “ได้ไผ่” เป็นคำที่พจนานุกรมราช บัณฑิตยสถานให้ความหมายไว้ว่า “หัวหน้าคณะมนตรีสห มัละคร จั๋ว เป็นต้น, ตัวไผ่ ก็เรียก, โดย บรรยายหมายถึงหัวหน้าหรือหัวเรือหรือหัวเรือในเรือที่กิจการต่าง ๆ” หรือก็คือ แกนนำในการทำ กิจการต่าง ๆ นั่นเอง โดยคำว่า ได้ไผ่ นี้เป็นคำเก่าที่ไม่ค่อยได้พบการใช้แล้วในปัจจุบัน</p> <p>อย่างไรก็ดีในภาษาของวัฒนธรรมปลายทางนั้นพบสำนวนที่ให้ความหมายคล้ายคลึงกับ คำว่า ได้ไผ่ และยังคงมีลักษณะของคำเก่าก็คือคำว่า “at the helm” โดยการใช้คำว่า at the helm นี้เป็นการแปลที่แก้ปัญหาตามวิธี Compensation ตามแนวคิดของแอนโธนี ทิม เพราะ ผู้วิจัยไม่สามารถหาคำธรรมดาที่เป็นคำเก่ามาใช้ในการถ่ายทอดได้ จึงต้องใช้สำนวนอันเป็น</p>

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
2	102	“มัตสึริ”!? (เทศกาล)	 <p>“Matsuri”!? (Festival)</p>	<p>ทรัพยากรทางภาษาที่แตกต่างจากตัวบทต้นทางมาขดเขยส่วนดังกล่าวเพื่อให้สามารถที่จะยังคงลักษณะของคำเอาไว้ได้ จึงทำให้ผู้แปลเลือกที่จะแปลตามคำดังกล่าวไป</p> <p>ประเด็นศึกษาสำหรับกล่องข้อความนี้ก็คือ การแปลคำว่า มัตสึริ เป็นคำว่า “Matsuri” จะเห็นว่า มัตสึริ ที่ผู้เขียนเลือกใช้นั้นไม่ใช่คำที่เป็นคำภาษาไทย แต่เป็นการทับศัพท์การออกเสียงภาษาญี่ปุ่นที่มีความหมายว่า เทศกาล หรือในภาษาอังกฤษก็คือ คำว่า Festival นั่นเอง (ANA) จะเห็นได้ว่า การกล่าวถึงคำว่า มัตสึริ ขึ้นมา เป็นการที่ตัวละครไทยต้องการอธิบายให้ตัวละครจากประเทศญี่ปุ่นเข้าใจถึงลักษณะของเทศกาลในประเทศไทยจึงเลือกใช้คำดังกล่าวให้เป็นภาษาญี่ปุ่นโดยเฉพาะ ดังนั้นในการแปลนั้นผู้เขียนก็ควรที่จะแปลทับศัพท์ภาษาญี่ปุ่นในภาษาไทย ให้เป็นทับศัพท์ภาษาญี่ปุ่นในภาษาอังกฤษดั้งเดิม เพื่อให้ยังเป็นไปตามจุดประสงค์ของผู้เขียนที่ต้องการจะให้เห็นภาพและการอธิบายถึงเทศกาลแบบฉบับญี่ปุ่น</p> <p>โดยในกรณีนี้ แม้ว่าจะเป็นการทับศัพท์ที่ไม่ต้องกังวลจะทำให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางไม่สามารถเข้าใจตัวบทได้ทันที เพราะแม้กระทั่งการใช้ทับศัพท์ในภาษาไทย ผู้เขียนก็ยังคงใส่ความหมายของคำดังกล่าวไว้ในวงเล็บท้ายคำอย่างชัดเจน และเมื่อแปลไป ผู้วิจัยก็เลือกที่จะใส่คำว่า “Festival” ลงในท้ายประโยคเช่นกัน จึงทำให้ในกรณีนี้สามารถสร้างลักษณะของการพูดทับศัพท์ออกเสียงเป็นภาษาญี่ปุ่นและยังรักษาใจผู้อ่านในภาษาปลายทางเข้าใจความหมายได้ตามจุดประสงค์ดั้งเดิมของผู้เขียน</p>
2	103	พี่คะ เราไป “งานวัด” กันนะคะ?	Umm... Sis, Let's go to this “fair” shall we?	<p>การแปลคำว่า “งานวัด” ซึ่งเป็นคำเฉพาะทางวัฒนธรรม เป็นคำว่า “fair” นั้นเป็นการแปลด้วยวิธี Density Change ตามแนวคิดของแอนโทนี พิม หรือก็คือการทำให้มีลักษณะทั่วไป (Generalization) จากคำว่า งานวัด ให้เหลือเพียงคำว่า งานที่จัดทั่วไป เท่านั้น ซึ่งสามารถแปลเป็นภาษาอังกฤษได้โดยใช้คำว่า “Fair” ที่มีความหมายว่า เป็นงานที่มีกิจกรรมการซื้อ/ขายสิ่งต่าง ๆ บนโต๊ะที่เรียงกันโดยเฉพาะ พร้อมกันมีสิ่งบันเทิงอื่น ๆ ในงานด้วย ตามการใช้ความหมายของ</p>

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
2	103	“เม็ยงู”	“Thai mermaid”	<p>พจนานุกรมของเดมบริดจ์ (<i>Fair</i>) จะเห็นว่าเป็นลักษณะเดียวกับงานวัด ดั้งนั้นการแปลเป็นคำ “Fair” เป็นคำทั่วไปถึงเหมาะสมและสามารถสร้างความเข้าใจได้มากกว่าการแปลเป็นคำว่า “Temple Fair” เพราะผู้อ่านในภาษาปลายทางจะไม่มี notion ของคำว่า Temple หรือคำว่า วัด ที่เหมือนกับในวัฒนธรรมไทยนั่นเอง</p> <p>การแปลคำว่า “เม็ยงู” ที่แปลเฉพาะทางวัฒนธรรม เป็นคำว่า “Thai mermaid” นั้นเป็นการแปลด้วยวิธี Cultural Correspondence ตามแนวคิดของแอนโทนี พิม โดยผู้แปลได้นำคำว่า “เม็ยงู” ไปค้นคว้าเพิ่มเติมในอินเทอร์เน็ตแล้วพบว่า เป็นคำที่ใช้เรียกการแสดงที่นำคนมาใส่ทางคล้าย ๆ กับงูขนาดใหญ่ที่ช่วงกลางของลำตัว โดยสถานที่จัดแสดงจะมีป้ายต่าง ๆ เพื่อสร้างความตื่นเต้นและหลอกคนจ่ายเงินเข้าไปชม</p> <p>เมื่อค้นคว้าหาสิ่งที่มีลักษณะใกล้เคียงกับเม็ยงูในวัฒนธรรมตะวันตกแล้วก็พบว่า ในงานแฟร์หรืองานคาร์นิวัลของวัฒนธรรมตะวันตกในสมัยก่อนนั้นมีการจัดแสดงในลักษณะเดียวกัน กล่าวคือ เป็นการจัดแสดงที่นำคนมาใส่ทางปลาที่ช่วงกลางของลำตัว และสถานที่จัดแสดงจะมีป้ายต่าง ๆ เพื่อสร้างความตื่นเต้นและหลอกให้คนจ่ายเงินเพื่อเข้าชม เรียกว่า “Mermaid” หรือก็คือ นางเงือก</p> <p>ดังนั้นการเลือกแปลคำว่า เม็ยงู ที่เป็นการแสดงที่มีลักษณะเดียวกับกับ “Mermaid” จึงเป็นการเลือกคำแปลที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมที่มีองค์ประกอบเดียวกันกับตัวบทต้นทางตามแนวคิดของแอนโทนี พิม จึงทำให้เป็นคำที่สามารถทำให้ผู้อ่านบทแปลสามารถเข้าใจได้ทันที</p> <p>อย่างไรก็ตามการแปลด้วยคำว่า “Mermaid” นั้นจะทำให้สูญเสียลักษณะเฉพาะที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นของชิ้นส่วนของงานในประเทศไทยได้ ดังนั้นการเพิ่มคำว่า “Thai” เข้าไป จะช่วยเพิ่มลักษณะเฉพาะให้กับคำดังกล่าว เพื่อสร้างความรู้สึกให้เหมือนกับตัวบทต้นทางว่ามี</p>

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
2	103	แล้วก็ยังมี”ควาย 2 ตัว 4 เขา 8 ขา”	There are “2 buffaloes with 4 horns and 8 legs” too	<p>แต่ในประเทศไทยเท่านั้น ที่พูดถึงประเด็นหนักยังไม่ได้ก็จะเหมือนกับภารกิจที่ยังไม่มาถึงประเทศไทย</p> <p>สำหรับประเด็นในกรณีนี้ก็คือ มุกตลกเฉพาะวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับการแสดงของแปลกในงานวัดในอดีตของประเทศไทย ที่มีลักษณะสัตว์แปลกหรือสัตว์พิการต่าง ๆ มาจัดแสดงโชว์ อย่างไรก็ตามจะเห็นว่า ผู้เขียนตั้งใจเขียนลักษณะคำเปรียบเทียบกับวัฒนธรรมลักษณะสัตว์แปลกดังกล่าว แต่เมื่อหากกลับเป็นการอธิบายและจำนวนอวัยวะแปลกแทน จึงทำให้ข้อความนี้มีความตลกขบขันแบบไม่คาดคิดและทำให้ผู้อ่านต้องอ่านอีกครั้งหนึ่ง</p> <p>ด้วยเหตุนี้เองผู้วิจัยจึงวิเคราะห์แล้วว่า ความตลกขบขันนี้เกิดจากความปรกตของข้อความ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกที่จะแปลอย่างตรงไปตรงมาให้ปรกติที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อให้อรรถ ความตลกขบขันตรงที่ผู้อ่านต้องอ่านซ้ำอีกรอบหนึ่งเพื่อดูว่าประโยคดังกล่าวนั้นมีควมไม่ตรงอย่างไร กล่าวคือ ตัวอย่างการที่ความตลกเกิดขึ้นจากความตรงของข้อความ ผู้วิจัยจึงไม่ต้องการทำอะไรกับการแปลมากนัก</p>
2	123	น้องพลับขอ 2 ฮะ	2 for me.	<p>สำหรับประเด็นในถ้อยคำข้อความนี้เป็นประเด็นมุกตลกเฉพาะทางวัฒนธรรม โดยคำว่า น้องพลับขอ 2 ฮะ เป็นคำติดปากที่ใช้โฆษณาเครื่องดื่มในประเทศไทย ดังนั้นหากแปลโดยตรงแล้วผู้อ่านในภาษาปลายทางก็จะไม่เข้าใจ</p> <p>อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาจากภาพอันเป็นหนึ่งเองค้ประกอบของหนังสือการ์ตูนมังงะแล้วจะเห็นได้ว่า กลองข้อความดังกล่าวมีขนาดเล็ก เพราะเป็นเพียงคำพูดของตัวประกอบเท่านั้น จึงทำให้ผู้อ่านไม่สามารถที่จะขยหรืออธิบายมุกตลกดังกล่าวเพิ่มเติมได้เลย</p> <p>ในกรณีนี้ผู้แปลเลือกใช้วิธีการ Text tailoring ของแอนโทนี พิม คือการแก้ไขข้อความของตัวบทต้นฉบับเพื่อให้ผู้อ่านปลายทางเข้าใจมากยิ่งขึ้น โดยผู้วิจัยตัดคำว่าน้องพลับออกและเปลี่ยนให้เป็นการสั่งอาหารสองชุดทั่วไปแทน เนื่องจากไม่ใช่ว่าจะมีผลกับเนื้อเรื่อง</p>

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
2	180	มาตุจฉาว่าอาหารไทยสุด ๆ อย่างกะเพราไก่	Let's see whether the very Thai food like "Kaphrao-kai"	มากนัก สำหรับประเด็นในกล่องข้อความนี้ก็คือคำว่า กะเพราไก่ โดยคำว่า กะเพราไก่เป็นชื่อ อาหารที่สำคัญของประเทศไทย และเป็นอาหารหลักที่ได้รับคความนิยม จึงทำให้ ผู้วิจัยนั้นเลือกใช้วิธีการแปลแบบ Copying word เนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่า เป็นอาหารที่ได้รับ ความนิยมและการใช้การทับศัพท์ตามแนวคิดของแอนโรนี พิมนี้ จะช่วยให้เผยแพร่คำศัพท์ที่ เกี่ยวข้องกับอาหารอียเป็นวัฒนธรรมหลักของประเทศไทยไปยังระดับโลกได้มากยิ่งขึ้น โดยคำว่า "Kaphrao-kai" นี้เป็นการใช้ทับศัพท์ตามหลักอ้างอิงจากแอปพลิเคชัน Thai food term (ศูนย์ การแปลและล่ามเฉลิมพระเกียรติ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)
2	180	จะสามารถเจาะกำแพง จิตใจของกรรมการ นานาชาติได้...	Can it melt the heart of international judges?	สำหรับประเด็นในกล่องข้อความนี้ คือ ประเด็นการใช้คำที่ไม่ปรกติเพื่อทำให้เกิด อารมณ์ร่วมที่มากขึ้น ก็คือ คำว่า ‘เจาะกำแพงจิตใจ’ ที่จะเป็นการใช้คำเพื่อนำให้เห็น ภาพของการเอาชนะใจกรรมการที่มาจากหลากหลายประเทศ ดังนั้นจึงต้องแปลโดยใช้คำที่พิเศษ ยิ่งขึ้นเพื่อถ่ายทอดลักษณะการนั้นดังกล่าวด้วย โดยคำแปลที่ผู้วิจัยเลือกใช้ก็คือ คำว่า “Melt the heart of...” หนึ่งในสำนวน ภาษาอังกฤษที่มีความหมายว่า ‘to fill someone with compassion, sympathy, etc’ (Merriam-Webster) หรือก็คือการเติมเต็มจิตใจนั่นเอง โดยเหตุผลที่ผู้วิจัยเลือกใช้สำนวนนี้ เพราะมีความหมายที่เหมาะสมที่จะใช้กับกรณีดังกล่าวนี้ อีกทั้งลักษณะการเปรียบเทียบยังคงคล้าย กับตัวบทต้นฉบับอีกด้วย ก็คือ การใช้การเปรียบเทียบที่เกี่ยวข้องกับจิตใจหรือหัวใจ จึงทำให้เป็น สำนวนที่เหมาะสมกับกรณีดังกล่าวนี้
2	180	สบายหรือสะตือโป้ค่า!!	with flying colors.	สำหรับประเด็นในกล่องข้อความนี้ก็คือคำว่า สบายหรือสะตือโป้ ที่เป็นหนึ่งใจวลีที่ ได้รับความนิยมในยุค 90 จากการที่เป็นคำคล้องจองกัน (พิบูลย์, 2559) โดยคำดังกล่าวนี้เป็นคำ แสลงที่มีความหมายว่า ผ่านไปได้อย่างสบายมาก ๆ ไม่ลำบากอะไรเลย การที่ผู้เขียนเลือกใช้คำนี้

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
2	180	ต่อให้ใส่ปูนก็ยังไม่ได้ ขนาดนี้เลยนะคะเนี่ย!	Even adding weed can't make them like this!	<p>ที่ไม่ใช้คำทั่วไปที่ต้องการเน้นลักษณะของการผ่านไปด้วยสบาย ดังนั้นในการแปลก็ควรจะเลือกใช้คำที่เป็นคำที่ไม่ปรกติด้วยเช่นกัน</p> <p>ดังนั้นผู้แปลจึงเลือกที่จะใช้แนวทางการแปลแบบ Cultural correspondence ของ แอนโทนี พิม ที่หาค่าที่มีลักษณะของคำที่คล้ายกันในภาษาปลายทางมาใช้ในการแปล เมื่อตัวบทต้นฉบับใช้คำสแลง จึงควรใช้คำสแลงที่มีความหมายคล้ายกันด้วย อย่างไรก็ตาม เมื่อผู้วิจัยค้นคว้าแล้ว พบว่า ไม่มีคำสแลงใดที่เหมาะสมและสามารถใช้ในการแปลได้ ผู้เขียนเลยเลือกที่จะใช้ เป็นคำสำนวนที่มีความหมายเดียวกันแทน การใช้สำนวนนี้ยังพิจารณาได้ว่าเป็นการใช้คำที่ไม่ปรกติเช่นกัน จึงทำให้เห็นว่าเป็นการทดแทนทางวัฒนธรรมได้</p> <p>โดยคำที่ผู้วิจัยเลือกใช้คือสำนวนคำว่า ‘with flying colours’ ซึ่งเป็นสำนวนที่มีความหมายว่า “If you do something such as pass an exam with flying colours, you do it very successfully” (Cambridge University Press & Assessment) หรือก็คือ การผ่านการทดสอบหรือข้อสอบใด ๆ ด้วยผลลัพธ์ที่ท่วมท้น จึงเข้ากับการใช้แปลดังกล่าวนี้ ผ่านไปได้แบบ สบายปรือสะตือไป นั่นเอง</p>
				<p>สำหรับประเด็นปัญหาของกล่องข้อความนี้ก็คือ คำว่า ปูน เป็นคำสแลงอย่างหนึ่งของ ักฎษาที่ใช้เรียกกันและกันคำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม และเฉพาะกลุ่ม ดังนั้นในการถ่ายทอดก็ต้องใช้คำสแลงเช่นเดียวกับในภาษาต้นทางเพื่อให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางเข้าใจถึงระดับของการพูด สำหรับปัญหานี้มีภาษาอังกฤษอย่างทั่วไปว่า Marijuana อย่างไรก็ตาม ต้องการให้คำที่ถ่ายทอดไปนั้นอยู่ในระดับเดียวกับคำว่า ปูน ที่มีจะได้ยินในหมู่วัยรุ่น ก็จะต้องใช้ คำว่า Weed ทั้งนี้ในคำที่ใช้เรียกักฎษาในภาษาปลายทาง</p> <p>กล่าวได้ว่า ในการแปลเป็นคำว่า Weed นั้นเป็นการแก้ไขปัญหาลักษณะเฉพาะทาง วัฒนธรรมแบบ Cultural correspondence เพราะจะเห็นได้ว่า องค์ประกอบของคำว่า Weed</p>

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
				และป็นนมีลักษณะที่คล้ายกันจนสามารถแทนกันได้พอดี ทั้งในองค์ประกอบของการเป็นสแลงและในระดับความหมาย

2. ประเด็นปัญหาการแปลมุกตลกต่าง ๆ

สำหรับประเด็นปัญหาการแปลมุกตลกนั้น ผู้วิจัยใช้วิธีการแปลมุกตลกหลายวิธีที่แตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับลักษณะของมุกตลกดังกล่าว ตามที่ได้อธิบายไปแล้วว่า มุกตลกนั้นสามารถแบ่งประเภทได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่ มุกตลกสากลที่สามารถแปลได้ในทันทีเพราะเป็นมุกตลกที่ผู้อ่านไม่ว่าจะในวัฒนธรรมใดก็สามารถเข้าใจได้ในทันที มุกตลกเฉพาะทางวัฒนธรรมที่ผู้วิจัยจะเลือกใช้วิธีการแปลเช่นเดียวกันกับคำเฉพาะทางวัฒนธรรมเป็นสำคัญ เพราะถ้าหากสามารถถ่ายทอด ลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมนั้นได้อย่างเหมาะสมก็จะทำให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางเข้าใจมุกตลกดังกล่าวเช่นกัน ส่วนมุกตลกประเภทสุดท้ายคือมุกตลกที่เกิดขึ้นจากการเล่นคำที่ไม่สามารถแปลโดยตรงได้เลย ผู้วิจัยจึงเลือกใช้แนวคิดการแปลมุกตลกการเล่นของเดิร์ก ที่ได้ให้ข้อคิดเห็นว่ามุกตลกการเล่นคำควรแปลไปเป็นมุกตลกแบบใดบ้างในภาษาปลายทาง ประเด็นปัญหามุกตลกที่พบในงานวิจัยฉบับนี้ มีดังนี้

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
1	13	อิตาสเนโอะนี่	That's "snatch" guy.	<p>คำในประเด็นที่พบเป็นประโยคนี้คือคำว่า “สเนโอะ” เมื่อพิจารณาจากภาพของหนังสือการ์ตูนในหน้าดังกล่าวก่อนที่จะเริ่มแปลตามหลักของการแปลสี่รูปแบบผสม จะเห็นได้ว่าตัวละครดังกล่าวนี้มีหน้าตาคล้ายกับตัวละครที่ชื่อว่า “Honekawa Suneo” หรือตามภาษาไทยคือ “โอะเนะกาวะ สุนโอะ” ตัวละครหลักตัวหนึ่งในหนังสือการ์ตูนมังงะเก่าแก่ เรื่องหนึ่งที่มีชื่อว่า <i>โดราเอมอน</i> ที่มีชื่อเสียงเป็นอย่างมากในประเทศไทยและในระดับโลก</p> <p>เมื่อพิจารณาจากภาพแล้วจึงเข้าใจได้ว่า ผู้เขียนต้องการเขียนชื่อเพื่อล้อเลียนชื่อของตัวละครดังกล่าว จากการ์ตูนที่ได้วิเคราะห์ไปแล้วว่า ผู้เขียนต้องการสร้างมุกตลกให้แก่คนที่มีอายุมากกว่า 25 ปีขึ้นไป ดังนั้นก็ทำให้ผู้อ่านดังกล่าวจะรู้จักกับการ์ตูน <i>โดราเอมอน</i> เป็นอย่างดี และทำให้มุกตลกนี้สามารถเข้าใจได้ง่าย</p>

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
1	13	สเนห์ (23) คอลัมนิสต์ อาหาร นสพไท่ท้องถิ่น “ซอนแก่นโพสท์” ฉายา- สนโอะ	Sa-neh (23) food columnist from local newspaper “Khon Kaen Post” whose nickname is “Snatch” . *Khon Kaen is a province in Thailand’s North-eastern region.	<p>แต่ตัวละครสนโอะในภาษาปลายทางนั้นกลับชื่อไม่เหมือนกับในภาษาไทยหรือภาษาไทย แต่ชื่อว่า “Sneech” แทน ทำให้ผู้แปลไม่สามารถหาวิธีการเล่นคำชื่อตัวละครที่สัมพันธ์กับภาพได้เหมือนกับในภาษาไทยจากการที่ในวัฒนธรรมภาษาปลายทางมีชื่อตัวละครที่ผู้เขียนล้อเลียนต่างกันนั่นเอง</p> <p>ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะแปลเป็นคำว่า “Snatch” ที่มี 2 พยางค์และออกเสียงคล้ายกับคำว่า “Sa-neh” ที่เป็นชื่อเต็มของตัวละครที่ผู้วิจัยเลือกแปล โดยคำว่า “Snatch” นี้มีความหมายว่า “คว้า/ขโมย” ที่สัมพันธ์กับลักษณะของตัวละครในเรื่องที่เป็นคนขโมยเอาบทความของอีกตัวละครหนึ่งในเรื่อง ทำให้อย่างน้อยก็ยังคงลักษณะของการล้อเลียนนิสัยตัวละครดังกล่าวอยู่</p> <p>โดยวิธีการแปลดังกล่าวนี้เป็นการแปลการเล่นคำแบบ จากการเล่นคำเป็นเครื่องมือทางภาษาอื่น (Pun to Rhetorical Device) ตามแนวคิดของเดิร์ด ที่ทำให้การเล่นคำกลายเป็นข้อความที่มีลักษณะของการเล่นคำแบบอื่นที่ไม่ใช่แบบต้นฉบับ</p>
				<p>สำหรับประเด็นในประโยคนี้คือการเปลี่ยนชื่อตัวละคร ตามภาษาต้นทางตัวละครดังกล่าวจะชื่อว่า “สเนห์” ผู้วิจัยเลือกที่จะแปลตรงตัวตามการออกเสียงเลย เป็น “Sa-neh” เนื่องจากเห็นว่าเป็นชื่อเฉพาะของตัวละคร อีกทั้งชื่อว่า Sa-neh นั้นเป็นการออกเสียง 2 พยางค์ และประกอบไปด้วยเสียง S และ N ที่สัมพันธ์กับการเล่นคำที่ผู้วิจัยเลือกใช้คือคำว่า “Snatch” ตามที่ได้อธิบายไว้ในตารางก่อนหน้านี้ อีกทั้งคำว่า Snatch เป็นคำทั่วไปของวัฒนธรรมภาษาปลายทางทำให้มีลักษณะของการการเล่นคำในตัวอยู่แล้ว จึงทำให้เหมือนกับเป็นชื่อเล่นที่ผู้อ่านภาษาปลายทางเข้าใจได้ทันที และทำให้การใช้คำว่า Sa-neh นั้นไม่มีปัญหาความไม่รู้เรื่องตามมา นอกจากนี้ยังใช้วิธีการ Adlectio ตามแนวคิดของเคลาส์ที่จะเพิ่มข้อความที่ไม่มีในตัวบทต้นฉบับลงไปใต้ภาพเพื่อเพิ่มความเข้าใจให้ผู้อ่านภาษาปลายทางให้มากขึ้น โดยในกรณีนี้คือการเพิ่มคำอธิบายว่า ซอนแก่นโพสท์หนึ่งนี้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย</p>

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
1	18	กับแก้มไม่กินคัะ กินแต่เหล้า	I don't eat t(r)apas, only wine.	<p>เพื่อให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางเข้าใจได้ว่า Khon Kean นั้นไม่ใช่เพียงชื่อหนังสือพิมพ์เท่านั้น และจะสามารถเข้าใจคำว่า Khon Kaen Post ได้มากขึ้น</p> <p>สำหรับประเด็นนี้เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการสร้างมุกตลกทางภาษา (Linguistic joke) ที่เกิดจากการเล่นคำ (Pun) ตามแนวคิด เดบรา ราฟาเอลสัน เวสต์ คือเป็นตบตบที่ไม่สามารถแปลโดยตรงให้สามารถถ่ายทอดความหมายโดยหมดได้เลย เพราะมุกตลกดังกล่าวนี้ ความตลกขบขันจะขึ้นอยู่กับภาษาต้นทางเป็นหลัก ดังนั้นการที่จะแปลให้ได้นั้นภาษาปลายทางจะต้องมีองค์ประกอบทางภาษาที่คล้ายกับภาษาต้นทาง</p> <p>อย่างไรก็ดีจะเห็นได้ว่า ภาษาอังกฤษอันเป็นภาษาปลายทางนั้นมีลักษณะทางภาษาที่แตกต่างจากภาษาไทยโดยสิ้นเชิงจึงทำให้การแปลมุกตลกดังกล่าวแทบจะเป็นไปไม่ได้เลย</p> <p>ดังนั้นในการแปลผู้วิจัยจึงต้องค้นคว้าค่าเปรียบเทียบหรือเทียบเคียงมุกตลกนี้จากภาษาต้นทางให้สามารถทดแทนกันได้และยังสามารถถ่ายทอดการเล่นคำดังกล่าวได้</p> <p>คำที่เป็นการเล่นคำของมุกตลกนี้ก็คือคำว่า “กับคั” และ “กับแก้ม” ที่มีคำแรกเป็นคำเดียวกัน ถ้าแปลโดยตรงก็จะไม่สามารถทำให้เกี่ยวข้องกันได้ เพราะภาษาอังกฤษไม่มีโน้มนัศน์ของคำว่ากับแก้ม</p> <p>ดังนั้นผู้วิจัยจึงเริ่มต้นจากคำว่า “Trap” ที่แปลว่ากับตักก่อนและหาคำที่คล้ายกับคำดังกล่าวที่มีความหมายเหมือนกับคำว่า กับแก้ม จึงเลือกที่จะแปลว่า “Tapas” มีความหมายว่า “appetizer or snack in Spanish cuisine” ที่มีจะเสิร์ฟพร้อมกับไวน์เสมอ ๆ จะเห็นได้ว่า Tapas นั้นก็คือ กับแก้ม ที่เป็นอาหารชิ้นเล็ก ๆ ที่มีจะนำมากินกับแอลกอฮอล์ อีกทั้งยังมีตัวอักษรของคำที่เหมือนกับว่า Trap ถึง 3 ตัวอักษรก็คือ T A และ P</p> <p>ผู้วิจัยจึงพิจารณาว่าสามารถนำมาทดแทนมุกตลกดังกล่าวได้ เพราะสามารถเก็บไว้ได้ ทั้งลักษณะของการเป็นกับแก้มและกับคัได้ จนยังพอที่จะเป็นการเล่นคำที่คล้ายกับตบตบ</p>

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
1	74	ไม่สามารถมองเป็นอย่างอื่นไปได้นอกจากลาบหมูเลยนะคะ ก็ยังอุตสาห์กล่าวมาลงเล่มเดียวกับโซมะได้นะคะเนี่ย	It can't be seen as something other than Laab mou and you even have the nerve to have the same face as Yukihira Soma.	<p>ต้นฉบับได้บางส่วน จึงเลือกที่จะแปลเป็น What trap? / I don't take t(h)apas, only wine. แทนคำว่า ดิตกับอะไรคะ/ กับแกลัมไม่กินคะ กินแต่เหล้า</p> <p>โดยการแปลมุกตลกจากการเล่นคำดังกล่าวนี้เป็นการแปลในรูปแบบของ Pun to Pun หรือการเล่นคำในภาษาต้นฉบับไปสู่การเล่นคำในภาษาปลายทางตามแนวคิดของเดิร์คที่ได้อธิบายไปแล้ว เพราะจะเห็นว่าในบทแปลก็ยังคงลักษณะของการเล่นคำได้อยู่บ้าง</p> <p>สำหรับประเด็นปัญหาในกรณีนี้คือประโยคที่ว่า อุตสาห์ลงเล่มเดียวกับโซมะ โดยจะต้องอธิบายก่อนว่าประโยคดังกล่าวนี้เกิดจากการที่การ์ตูนมุ่งเรื่องที่เคยลงนิตยสารการ์ตูนรายปักษ์ C-Kids มาก่อนที่จะรวมเป็นเล่มทั้งสองเล่ม ซึ่งใน C-Kids นั้นมีการตูนทำอาหารที่มีชื่อเสียงมาก และเป็นการ์ตูนหลักที่หนึ่งสื่อการ์ตูนเล่มนี้ใช้ล้อเลียน (Parody) จึงมีประโยคดังกล่าวนี้ขึ้นมา</p> <p>อย่างไรก็ตามผู้ที่ไม่ได้อาศัยอยู่ในประเทศไทยและไม่เคยอ่านนิตยสารเล่มดังกล่าวจะไม่อาจทราบได้เลยว่า มุกตลกดังกล่าวนี้ผู้เขียนสื่อถึงอะไรกันแน่ จึงกล่าวได้ว่ามุกตลกดังกล่าวนี้เป็นมุกตลกที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม (Cultural Joke) ที่ผู้อ่านในวัฒนธรรมอื่นหรือประเทศอื่น ๆ นั้นแทบจะไม่สามารถเข้าใจได้เลยว่าคุณจะสื่อถึงอะไรกันแน่</p> <p>มุกตลกเฉพาะทางวัฒนธรรมนี้ เดบรา ราฟาเอล เวสต์ได้เสนอว่า หากไม่ได้มีวัฒนธรรมที่ใกล้เคียงกันก็อาจจะต้องเลือกวัฒนธรรมที่มีความเป็นสากลเข้ามาช่วยในการแปล เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความตลกของมุกตลกดังกล่าวให้ได้ยิ่งขึ้น</p> <p>ดังนั้นในกรณีนี้ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะใช้หนังสือการ์ตูนเรื่อง ยอดนักป룽 โซมะ (Shokugeki no Soma) คือการ์ตูนที่เรื่องนี้กล่าวถึง โดยหนังสือการ์ตูนเรื่องนี้เป็นหนังสือการ์ตูนที่มีความดังในระดับสากล ผู้อ่านการ์ตูนส่วนมากจะรู้จักกันเป็นอย่างดี ลักษณะที่ผู้วิจัยนำมาใช้ก็คือ หน้าตาของพระเอกของเรื่องทั้งสองเรื่องคล้ายกันด้วยความตั้งใจของผู้เขียนตั้งแต่</p>

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
1	134	ผมกำลังดื่ม “ซูเปอร์ ตะไคร้” กับ “เจงกิสข่า” อันเป็นเครื่องดื่มยาในตำนานอยู่	I am boiling “super lemongrass” and “GalanGalaxy” which are legendary Tom-Yum ingredients.	<p>แรก เพราะตัวบทกวีศึกษานี้เป็นการล้อเลียนการ์ตูนดังกล่าวยิ่งเลือกที่จะแปลว่า “you still dare to have the same face as Yukihiro Soma.” ที่มีความหมายว่า “แล้วคุณจะกล้าหน้าเหมือน ยูคิฮิระ โซมะะ อีก” ที่หมายถึงเป็นพระเอกของการ์ตูนเรื่องนี้ที่ทำอาหารได้อย่างยอดเยี่ยม</p> <p>สำหรับประเด็นปัญหาในกล่องข้อความนี้คือ ประเด็นมุกตลกการเล่นคำว่า “เจงกิสข่า” เป็นการเล่นคำของคำว่า ข่า อันเป็นวัตถุดิบหลักของต้มยำ กับคำว่า เจงกิสข่าน (Genghis Khan) ที่เป็นชื่อของผู้นำของจักรวรรดิมองโกลอันยิ่งใหญ่และมีชื่อเสียง โดยผู้เขียนต้องการเล่นคำเพื่อสร้างมุกตลกที่ทำให้ ข่า เป็นวัตถุดิบที่ยิ่งใหญ่เพื่อหลอกเจ้าชายตามบริบทของเรื่อง ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า องค์ประกอบหรือวัตถุดิบหลักของผู้เขียนในมุกตลกนี้คือการทำให้ชื่อวัตถุดิบดู “เวอร์” หรือ “ยิ่งใหญ่” เป็นพิเศษ ผ่านการเล่นคำกับชื่อของวัตถุดิบ โดยการเพิ่มการออกเสียงหรือพยางค์เข้าไป โดยคำว่า ข่า ในภาษาอังกฤษนั้นคือคำว่า “Galangal” ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องมาศึกษาค้นคว้าว่าจะสามารถเพิ่มเติมตัวอักษรอะไรลงไปเพื่อสามารถให้เกิดเป็นสองคำรวมกันที่ทำให้ดูยิ่งใหญ่ขึ้น</p> <p>ผู้วิจัยเห็นตัวอักษรจริงของคำว่า “Galangal” เป็นตัว G A L จึงได้คิดถึงคำว่า Galaxy ที่ขึ้นต้นด้วยตัวอักษร G A L เช่นเดียวกัน โดยคำว่า Galaxy นั้นแปลว่า กาแล็กซี่ ที่ใช้กล่าวถึงเทหวัตถุหนึ่งในจักรวาล โดยกาแล็กซี่นั้นคนทั่วไปสามารถเข้าใจถึงความยิ่งใหญ่ได้ทันที เพราะเป็นสิ่งที่ยิ่งใหญ่มา ๆ ที่มีมนุษย์ค้นพบ</p> <p>เมื่อคำว่ากาแล็กซี่เป็นคำที่แสดงความยิ่งใหญ่และสามารถเข้าใจได้ในระดับสากล ผู้วิจัยจึงเลือกนำมาใช้และได้เป็นคำใหม่คำว่า “GalanGalaxy” ที่เมื่อผู้อ่านพิจารณาที ๆ ก็จะเห็นถึงการเล่นคำของคำว่า Galangal และ Galaxy โดยที่ยังสามารถคงไว้ซึ่งลักษณะความยิ่งใหญ่ของชื่อวัตถุดิบ และลักษณะของการเล่นคำโดยเพิ่มเสียงหรือพยางค์เข้าไปได้อยู่</p>

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
1	135	เจ้าชายชิมมิง?	<p>Prince Chimming!</p> <p>* Prince Chimming is parody of prince charming.</p> <p>* Chim is a Thai word that means to taste food.</p>	<p>โดยการแก้ปัญหาแบบดังกล่าวนี้เป็นการพยายามแปลมุกตลกแบบเล่นคำให้กลายเป็นมุกตลกเล่นคำในภาษาปลายทาง (Pun to Pun) ตามแนวคิดของเดวิด</p> <p>ในส่วนของอีกวัตถุประสงค์หนึ่งนั้นไม่มีประเด็นปัญหา เพราะคำว่า ซูเปอร์ สามารถเข้าใจได้ในระดับสากลถึงความยิ่งใหญ่อยู่แล้วจึงเลือกแปลตรง ๆ ได้ทันที และไม่พบประเด็นปัญหาอื่น</p> <p>ในส่วนของกรแปลคำว่า ตัม ยำนัน ตามที่เคยได้อธิบายไปแล้วว่า ผู้วิจัยต้องการจะแปลชื่ออาหารที่พบในวัฒนธรรมนี้ศึกษาด้วยวิธีการแบบ Copying word ตามแนวคิดของแอนโนนิม ทั้งหมดเพื่อให้เป็นการถ่ายทอดซึ่งวัฒนธรรมที่มีชื่อเสียงของอาหารไทยไปยังระดับสากล อีกทั้งผู้วิจัยเชื่อว่า อาหารไทยในปัจจุบันได้รับความนิยมเพียงพอกที่จะทำให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางเข้าใจได้ง่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัมยำที่เป็นอาหารไทยที่มีชื่อเสียงที่สุด ผู้วิจัยจึงคิดว่าผู้อ่านในภาษาปลายทางจะเข้าใจได้โดยง่ายกว่าอาหารอื่น ๆ</p>
				<p>สำหรับประเด็นนี้เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับมุกตลกที่ทางภาษา (Linguistic joke) ที่เกิดจากการเล่นคำ (Pun) โดยการเล่นคำที่พบในมุกตลกนี้ก็คือ การล้อเลียนชื่อ เจ้าชายชามมิงส์ (Prince Charming) เจ้าชายตัวเอกในนิทาน Cinderella ที่มีชื่อเสียง โดยล้อเลียนผ่านการใช้คำพ้องเสียงของคำว่า ชิม ที่หมายถึง การลิ้มรสชาติ ในภาษาไทย จึงกลายเป็น เจ้าชายชิมมิง (เจ้าชายนักชิม)</p> <p>อย่างไรก็ดีในการแปลเป็นภาษาปลายทางนั้นไม่สามารถเก็บลักษณะของการเล่นคำดังกล่าวได้ เพราะคำว่า ชิม ในภาษาอังกฤษคือคำว่า Taste ที่มีเสียงคนละเสียงและไม่ใกล้เคียงกับคำว่า Charming เลย อีกทั้งผู้วิจัยไม่อยากที่จะแก้ไขชื่อดังกล่าว เพราะเจ้าชายชามมิงส์นั้นเป็นชื่อที่มีชื่อเสียงในวัฒนธรรมภาษาปลายทาง ผู้วิจัยจึงเลือกใช้วิธีการของการแปลการต้นอย่างหนึ่งที่มีมคือการใส่ข้อมูลเพิ่มเติม หรือวิธีการถ่ายทอดด้วยประเภทหนึ่งคือการต้นแบบ Adjectio ตามแนวคิดของเคลาส์ที่จะเพิ่มความที่ไม่มีในตัวบทต้นฉบับลงไปได้ภาพเพื่อเพิ่มความเข้าใจ</p>

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
1	146	จัดจำแนกพิเศษด้วยค นัวร์ 2 ก้อน	Special intense taste with 2 cubes of kn*rr.	<p>ให้ผู้อ่านภาษาปลายทางที่หมากขึ้น ในที่นี้ก็คือการอธิบายว่า คำว่า Chim เป็นการออกเสียงของคำว่า Taste ในภาษาไทย</p> <p>โดยการแปลในรูปแบบนี้ตามแนวคิดของดิเรกเป็นการแปลที่แปลจากมุกตลกการเล่นคำเป็นมุกตลกการเล่นคำไปยังเครื่องมือของภาษาอื่น (Pun to Rhetorical device) เพราะจะเห็นได้ว่า ในภาษาปลายทางไม่มีลักษณะของการเล่นคำเลย เพราะเป็นการทับศัพท์จากภาษาไทยมา แต่ใช้การอธิบายเพิ่มเติมด้วยวิธีการแปลด้วยประเภทหนึ่งสื่อการดูจนเข้ามาช่วยอธิบายว่า เป็นการเล่นคำในภาษาไทย</p> <p>สำหรับประเด็นที่สำคัญของกรอบข้อความนี้คือคำว่า “คนัวร์” เป็นคำที่ล้อเลียน (Parody) ผงชูรสที่ชื่อ คนอร์ แบรินตัมชูรสที่มีชื่อเสียงในวัฒนธรรมภาษาต้นทาง และอาจจะมีผู้รู้จักบางส่วนในภาษาปลายทางในชื่อภาษาอังกฤษว่า Knorr</p> <p>โดยในภาษาต้นทางนั้นล้อเลียนโดยการเปลี่ยนเสียงของคำให้กลายเป็น คนัวร์แทน เพื่อเล่นเสียงกับคำว่า นัว ที่เกี่ยวข้องกับรสชาติ นัว ตามที่ได้กล่าวไปแล้ว เป็นมุกตลกที่เป็นทั้งมุกตลกวัฒนธรรม และมุกตลกทางภาษา</p> <p>อย่างไรก็ดีในภาษาปลายทางนั้น คำว่า นัว ที่ผู้วิจัยเลือกที่จะแปลไปเป็นรสชาติด้วยคำว่า “Scrumptious” ดังนั้นจึงยากที่จะทำการเล่นคำด้วยเสียงได้จึงทำให้ผู้วิจัยเลือกที่จะเก็บไว้ซึ่งลักษณะการล้อเลียนเป็นมุกตลกทางวัฒนธรรมของแบรินตัมคนอร์เท่านั้นด้วยการนำชื่อแบรินตัมภาษาอังกฤษมาและเปลี่ยนตัวอักษรเป็นคำว่า “Kn*rr” แทน ที่ต้องใช้วิธีการใส่เครื่องหมาย * แทน นั่นก็เพราะว่า หากพยายามที่จะล้อเลียนด้วยเสียงที่แตกต่างกัน ก็อาจจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจผิดเป็นสิ่งที่อื่นได้ อีกทั้งการใส่ * ในชื่อแบรินตัมคำเป็นวิธีที่นิยมในขณะที่ต้องการล้อเลียนชื่ออีกด้วย</p> <p>วิธีการดังกล่าวนี้เป็นวิธีการจัดการกับลักษณะเฉพาะอย่างหนึ่งตามแนวคิดของแอนโธนี ทิมก็คือวิธี “Text tailoring” ที่แก้ไขรูปแบบของตัวบทให้ผู้อ่านปลายทางเข้าใจได้ง่ายขึ้น จะ</p>

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
1	166	ปู้ยักซ์สี่สิบสองปันนา ความยาวระดับ 10	Giant Crab. Difficulty level 10.	<p>สำหรับประเด็นนี้เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับมุกตลกจากการเล่นคำ โดยเป็นการมุกตลกเฉพาะวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับขบวนการล้อเลียน (Parody) หนึ่งคือการตลกเรื่องโทริโกะ ที่เป็นหนังสือการ์ตูนมังงะที่เกี่ยวข้องกับการทำอาหารและมักจะแสดงให้เห็นถึงระดับความยากของขบวนการต่าง ๆ</p> <p>โดยปู้ยักซ์สี่สิบสองปันนามานำมาจากการเล่นคำกับชื่อเขตปกครองไทยในอดีตที่จะแบ่งเขตการปกครองแต่ละเขตโดยให้ที่นา 1 พันไร่ จึงได้ชื่อว่าเป็นเขตปกครองสิบสองพันนา หรืออีกชื่อหนึ่งก็คือ เชียงรุ่ง อยู่บริเวณภาคเหนือและได้มณฑลยูเนียนของประเทศไทย ดังนั้นชื่อของสิบสองพันนาจึงมีลักษณะที่แสดงถึงความ เป็นประเทศจีนบ้าง</p> <p>อย่างไรก็ดีเมื่อผู้วิจัยวิเคราะห์พบว่า ปัญหาการแปลในคำดังกล่าวนี้มีมากเกินไป เพราะเป็นการเล่นคำจากสิบสองเป็นสี่สิบสองที่ทำให้ตัวเลขอะซึนมากจากชื่อเดิมคือสิบสอง รวมถึงยังเป็นมุกตลกวัฒนธรรมในเวลาเดียวกัน เพราะชื่อเขตปกครองนี้เป็นชื่อที่มีเฉพาะแค่ในประเทศไทยเท่านั้น</p> <p>ผู้วิจัยเลยพิจารณาตัดตัวบทดังกล่าวทิ้ง ให้เหลือเพียงแค่ Giant crab เท่านั้น โดยที่ผู้วิจัยสังเกตเห็นแล้วว่า เพียงแค่คำว่า Giant ก็ทำให้ขบวนการดังกล่าวนี้ดูเด่นขึ้นมาแล้ว เพราะคำว่า Giant ในความหมายของภาษาบาลายกานนั้นเป็นคำที่มีความหมายแสดงถึงความใหญ่ที่ค่อนข้างมาก อีกทั้งเมื่อพิจารณาจากการเขียนถึงระดับความยากที่ล้อเลียนหนังสือการ์ตูนมังงะโทริโกะก็ทำให้เห็นถึงความพิเศษของขบวนการดังกล่าวขึ้นมาแล้ว</p> <p>การแปลรูปแบบดังกล่าวนี้เป็นการแปลแบบ Pun to Zero หรือ การเล่นคำไปยังค่าทั่วไป ตามแนวคิดของเดิร์ค เป็นวิธีที่ทำให้ตัวบทแปลนั้นสูญเสียลักษณะของมุกตลกดังกล่าวไป</p>
2	27	คุณเซมากูเตะ กินตะ	Ginda House Semakute.	<p>สำหรับประเด็นนี้เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับชื่อของตัวละครที่ผู้วิจัยเปลี่ยนแปลงไป</p>

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
		ฉายา “โยโกซุนะแห่งรสชาติ”	<p>nicknamed “Yokozuna of flavour”</p> <p>* Yokozuna is the highest rank of sumo.</p>	<p>จากตัวบทต้นฉบับและจะอธิบายอย่างละเอียดในตารางต่อไป เนื่องจากไม่สามารถแก้ไขปัญหาก็เกิดจากการเล่นคำของเสียงในภาษาไทยจึงต้องใช้วิธีการเปลี่ยนแปลงตัวบทต้นฉบับให้สามารถสร้างเป็นมุกตลกในภาษาปลายทางได้</p> <p>นอกจากนี้ผู้วิจัยเลือกที่จะแปลทับศัพท์คำว่า Yokozuna ชื่อตำแหน่งสูงสุดของการแข่งกีฬาซูโม่ เพราะผู้วิจัยพิจารณาแล้วว่า กีฬาซูโม่เน้นเป็นกีฬาที่มีลักษณะความเป็นสากล อย่างไรก็ตามเพื่อให้ผู้อ่านทุกคนสามารถเข้าใจไปในทิศทางเดียวกันหมด ผู้วิจัยจึงเลือกใช้วิธีการถ่ายทอดตัวบทประเภทหนึ่งสื่อการรูปแบบ Adiectio ตามแนวคิดของเคลาส์ที่จะเพิ่มข้อความที่ไม่มีในตัวบทต้นฉบับลงไปได้ภาพเพื่อเพิ่มความเข้าใจให้ผู้อ่านภาษาปลายทางให้มากขึ้น ด้วยการจะเติมดอกจันและคำอธิบายไปในหน้าหนังสือนี้ ๑</p>
2	30	เซมกุกุเตะ เซมกุกุเต๋อ ย เซมาบ๋อยบ๋อย กุเต๋อ ย กุเตะ	<p>Ginda The Unburnt of house Semakute, First of His Name, Master of Food wars, Neo Slayer & Protector of Gourmet world</p>	<p>ในกรณีนี้ คำว่า “เซมกุกุเตะ” เป็นคำพูดที่เพี้ยนมาจากภาษาญี่ปุ่น คำที่ออกเสียงว่า “เซมะคุเตะ” ที่มีความหมายเกี่ยวกับคำว่า “แคบ” ที่ไม่มีความหมายเกี่ยวข้องกับความหมายของในภาษาไทยเลย แต่ภาษาไทยกลับนำมาใช้เป็นมุกตลกในคำว่า เซ เตะ และต่อย ที่เป็นมุกที่ค่อนข้างเก่า และใช้กันมาอย่างยาวนาน จึงกล่าวได้ว่าประโยคดังกล่าวนี้ จึงเป็นการเล่นคำเพื่อเป็นมุกตลกอย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้อ่านตีความได้สองความหมายคือทั้งในภาษาไทยหรือภาษาญี่ปุ่นเอง และเป็นมุกตลกที่ล้อเลียนให้เกิดความตลกขบขันขึ้นกับบุคคลที่พูดภาษาญี่ปุ่นหรือมาจากประเทศญี่ปุ่น</p> <p>ดังนั้นในกรณีศึกษาจึงมีองค์ประกอบที่สำคัญสองประการคือ การสร้างความตลกขบขันผ่านมุกตลกที่เกิดจากการเล่นคำ และการสร้างความรู้สึกล้อเลียนให้ผู้อ่านนึกถึงผู้พูดที่เป็นคนญี่ปุ่น</p> <p>การแปลการเล่นคำในกรณีนี้จะเห็นได้ว่าไม่สามารถแปลได้เนื่องจากเป็นการเล่นคำหลายระดับ ทั้งระดับความคล้องจองกันของเสียงพยัญชนะและเสียงสระ ในระดับความหมาย</p>

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
			 <p>จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย CHULALONGKORN UNIVERSITY</p>	<p>และยังมีประเด็นของการเปรียบเทียบจากภาษาญี่ปุ่น จึงทำให้ผู้แปลเลือกที่จะแปลด้วยวิธีการถ่ายทอดมุกตลกการเล่นคำแบบ Pun to Related rhetorical device ตามแนวคิดของ เดวิด เดลาบาสตีดา เป็นวิธีเปลี่ยนแปลงการเล่นคำที่ไม่สามารถถ่ายทอดได้เป็นกลวิธีทางวาทศิลป์อื่นที่จะสามารถสร้างให้เกิดผลลัพธ์ได้เหมือนกับตัวบทต้นทาง</p> <p>ในกรณีศึกษาที่ผลลัพธ์ของตัวบทต้นทางคือ ความตลกขบขันอันเกิดจากการนำชื่อตัวละครมาสร้างเป็นมุกตลกและการล้อเลียนการเพี้ยนเสียงจากภาษาญี่ปุ่น ดังนั้นผู้แปลจึงเลือกใช้คำแปลดังกล่าว ด้วยเหตุผลว่า คำแปลนี้เป็นมุกตลกแบบล้อเลียน (Parody) ชื่อและตำแหน่ง (Title) ที่มีความยาวมากกว่าบริบทของตัวละครในละครชุดเรื่อง <i>มหากษัตริย์ซัดลังก์ (Game of Throne)</i> ละครชุดที่มีชื่อเสียงในวัฒนธรรมของภาษาปลายทาง (<i>Daenerys Targaryen</i>, 2022) และมุกตลกดังกล่าวก็เป็นมุกตลกที่ได้รับความนิยมบนอินเทอร์เน็ตในช่วงเวลาหลายปีที่ผ่านมา ผู้แปลเลือกใช้มุกตลกในรูปแบบนี้เพื่อรักษาองค์ประกอบเกี่ยวกับความตลกขบขันที่เกิดจากการนำชื่อตัวละครตัวนี้ที่ชื่อ “Ginda Semakute” มาสร้างเป็นมุกตลกให้เหมือนกับในตัวบทต้นฉบับ นอกจากนี้ผู้แปลได้แก้ไขรายละเอียดมุกตลกนั้นด้วยวิธีการนำชื่อที่เกี่ยวข้องกับหนังสือการ์ตูนมังงะและอนิเมะการทำอาหารของประเทศญี่ปุ่นที่มีชื่อเสียงในวัฒนธรรมตะวันตก ทั้งคำว่าการ์ตูนมังงะและอนิเมะการทำอาหารของประเทศญี่ปุ่นที่มีการ์ตูนมังงะเรื่อง <i>ยอดนักปฎิรู้ง โทมะ (ชื่อ “Food wars”</i> ที่เป็นชื่อภาษาอังกฤษของหนังสือการ์ตูนมังงะเรื่อง <i>ยอดนักปฎิรู้ง โทมะ (ชื่อญี่ปุ่น: Shokugeki no Soma)</i> (Tsukudo & Saeki, 2014) ต้นแบบที่หนังสือการ์ตูนเจ้าชายข้าวจีนนำมาล้อเลียน และคำว่า “Neo” (Neo, 2021) และ “Gourmet World” (Gourmet World, 2021) ซึ่งเป็นชื่อเฉพาะภาษาอังกฤษที่มาจากหนังสือการ์ตูนมังงะ <i>นักล่าอาหาร โทริโกะ (ชื่อญี่ปุ่น: Toriko)</i> (Shimabukuro, 2010) ดังนั้นการใช้คำดังกล่าวจะกระตุ้นให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางเกิดภาพของการล้อเลียนที่ชัดเจน จนทำให้มุกตลกนี้ยังสามารถรักษาไว้ซึ่งการล้อเลียนความเป็นตัวละครจากประเทศญี่ปุ่นได้เช่นเดียวกับตัวบทต้นทาง</p>

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
2	32	และ “คามิโนะ ราเม็ง” [บะหมี่แห้งเทพ] หรือ [GOD-RAMEN]	And “Kamino Ramen” [Divine noodle] or [GOD- RAMEN]	จากที่กล่าวไปทั้งสิ้นจะเห็นวาทศิลป์แก้ปัญหของผู้แปลสามารถรักษาไว้ซึ่งเจตนากรรมณ์ของตัวบทต้นทางไว้ได้ทั้งสองประเด็นหลักแม้ว่าจะต้องเปลี่ยนแปลงลักษณะของการเล่นคำไปเป็นเครื่องมือทางภาษาอื่นตามแนวคิดของเด็กรักก็ตาม สำหรับปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการแปลในกล่องข้อความนี้ก็คือ คำว่า บะหมี่แห้งเทพ และ GOD-RAMEN นั้นเมื่อแปลเป็นภาษาปลายทางนั้นจะมีลักษณะที่คล้ายหรือเหมือนกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องใช้การหลีกคำ โดยไม่ใช้ทั้งคำว่า Ramen และคำว่า God แต่เปลี่ยนเป็น Noodle และ Divine เป็นคำที่มีความหมายที่คล้ายกันแต่ไม่ซ้ำกันในภาษาปลายทาง จึงได้เป็นคำว่า Divine noodle แทน
2	43	“ม้าเม็ง” เดส!!	“Noodler”	สำหรับประเด็นปัญหาอยู่ที่คำว่า ม้าเม็ง เป็นมุขตลกที่เกิดจากการเล่นคำของคำว่า “รา” เม็ง ที่เล่นกับเสียงคำว่า “ลา” ที่เป็นสัตว์พาหนะอย่างหนึ่ง กลายเป็น “ม้า” เม็ง เพราะม้า นั้นเป็นสัตว์พาหนะที่มีคุณภาพมากกว่า ลา จึงกล่าวได้ว่า คำดังกล่าวนี้ผู้เขียนสร้างขึ้นเพื่อต้องการเล่นมุกกว่า สิ่งนี้มีสิ้นสุดอย่างยิ่งกว่า ราเม็งทั่วไป โดยในตารางต่อไปจะเห็นว่า ผู้เขียนยังคงเล่นมุกต่อไปว่าเป็น เซ็กเทาว์เม็ง โดยคำว่า เซ็กเทาว์นั้นเป็นชื่อเฉพาะของม้าในวรรณกรรมสามก๊กที่เป็นยอดม้าที่ดีที่สุดในยุค เพื่อที่จะบอก ว่า ราเม็ง นี้คือสุดยอดที่สุดของราเม็งเลยทีเดียว อย่างไรก็ตามเมื่อผู้วิจัยพิจารณาแล้วกลับไม่พบวิธีการที่จะเล่นคำเพื่อเพิ่มระดับความดีให้กับราเม็งได้เลย เพราะเป็นการเล่นคำที่แยกเนื่องจากมีประเด็นความแตกต่างทางภาษามาเกี่ยวข้องกับมากมาย ตั้งแต่เรื่องของการพ้องเสียงคำว่า รา และ ลา ไปยัง ม้า ไปจนถึงชื่อของ เซ็กเทาว์ ที่ในภาษาอังกฤษนั้นใช้ชื่อว่า “Red hare” ที่หากไม่พูดเกี่ยวกับม้ามาก่อนก็จะไม่เข้าใจ นอกจากนั้นก็มีการเล่นมุกตลกการเล่นคำนี้ยังเป็นการเล่นมุกตลกเล่นคำถึงสามระดับที่หากไม่สามารถแก้ไขปัญหาในระดับแรกได้ก็ไม่สามารถเล่นต่อไปได้

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
			 <p>จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย CHULALONGKORN UNIVERSITY</p>	<p>เมื่อผู้วิจัยไม่สามารถแก้ปัญหาการฟ้องเสียงคำว่า รา กับ ลา ได้ ผู้วิจัยจึงพิจารณาใช้เครื่องมือทางภาษาอื่นเข้ามาแก้ปัญหานั้นตามแนวคิดของเดวิดค เพื่อแก้ปัญหาการเล่นคำให้กลายเป็นเครื่องมือทางภาษาอื่น (Pun to Rhetorical device) เครื่องมือทางภาษาที่ผู้วิจัยสังเกตเห็นคือ ในภาษาปลายทางมีลักษณะการเปรียบเทียบคำคุณศัพท์ 3 ระดับ อันเป็นลักษณะอันสำคัญของภาษาอังกฤษ ทำให้ผู้วิจัยคิดว่าน่าจะนำมาเป็นเครื่องมือเพิ่มระดับของราแมนให้ขึ้นไป เพราะระบุมุกตลกดังกล่าวตามที่ได้อธิบายไปแล้วว่า เป็นการเพิ่มระดับให้ราแมน 3 ชั้น</p> <p>ผู้วิจัยเลยเลือกแปลคำว่า ราแมน เป็น Noodle แทน เพื่อให้ได้คำที่ลงท้ายด้วยตัวอักษร ‘e’ ที่จะใช้ในการเขียนรูป Comparatives form และ Superlatives form ของคำดังกล่าวได้ โดยที่เป็นคำเดียวกัน เพราะหากใช้คำว่า Ramen ที่ไม่ได้ลงท้ายด้วยตัว e นั้นก็จะรู้สึกเหมือนไม่ใช่คำเดียวกัน ประกอบกับในตารางข้างบนนั้นผู้วิจัยเคยเลือกที่จะแปล Divinity of noodle ไปแล้ว ดังนั้นการตั้งคำว่า Noodle มาใช้ในครั้งนี้จึงไม่ใช่เรื่องแปลกอะไรสำหรับผู้อ่าน</p> <p>ทำให้ผู้วิจัยได้คำแปลเป็น Noodler สำหรับคำว่า ม้าเม็ง และ Noodlest สำหรับคำว่า เซ็กเทอว์เม็ง เป็นวิธีการแปลมุกตลกการเล่นคำให้กลายเป็นเครื่องมือทางภาษาอื่นตามแนวคิดของเดวิดค</p>
2	43	ม้า... รา... ลา... ม้า...	Noodler... Noodle?	ใช้หลักการการแปลคำว่า ราแมน ตามที่ได้อธิบายไปแล้ว
2	44	แต่สุดท้ายอดขนาดนี้ น่าจะ ไม่ใช้ม้าธรรมดานะเดส	But if it's this good, it's not just a normal noodler.	ใช้หลักการการแปลคำว่า ราแมน ตามที่ได้อธิบายไปแล้ว
2	44	น่าจะป็นเซ็กเทอว์เม็ง	It must be noodlest.	ใช้หลักการการแปลคำว่า ราแมน ตามที่ได้อธิบายไปแล้ว

3. ประเด็นปัญหาการแปลภาษาไทยที่ไม่ใช้ภาษามาตรฐาน

สำหรับประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการแปลภาษาถิ่นและภาษาไทยที่ไม่ใช้ภาษามาตรฐานนั้น ผู้วิจัยเลือกแปลโดยรักษาความแปลกต่างของภาษา เพราะความแปลกต่างนี้เป็นสิ่งที่ผู้เขียนตั้งใจที่จะนำเสนอเพื่อจุดประสงค์ต่าง ๆ ผู้วิจัยจึงรักษาความแปลกต่างผ่านการใช้ภาษาอังกฤษเช่นเดียวกัน โดยสำหรับภาษาของชาวจีนอพยพนั้น ผู้วิจัยเลือกใช้ภาษาอังกฤษแบบสิงคโปร์ (Singlish) ในขณะที่ภาษาอีสานนั้นผู้วิจัยก็ใช้ภาษาสกุส (Scouse) ที่เป็นภาษาถิ่นรูปแบบหนึ่งของประเทศสหราชอาณาจักร โดยประเด็นภาษาถิ่นและภาษาที่ไม่ใช้ภาษามาตรฐานที่พบได้ในงานวิจัยฉบับนี้มีดังต่อไปนี้

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
1	16	ขอบใจหลาย	You have me thanks.	<p>ในประเด็นนี้เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาถิ่นในภาษาไทยคือภาษาอีสาน ภาษาอีสานเป็นภาษาถิ่นอย่างหนึ่งที่สัมพันธ์กับถิ่นที่อยู่ของผู้พูดเป็นหลักตามที่ได้อธิบายไปในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาษาศาสตร์สังคม ผู้เขียนเลือกใช้ภาษาถิ่นอีสานนี้แสดงให้เห็นถึงความตั้งใจของผู้เขียนที่ต้องการสร้างความแปลกต่างในการพูดของตัวละคร ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการที่จะรักษาความแปลกต่างนี้ไว้ ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะค้นคว้าหาภาษาถิ่นย่อยของภาษาปลายทางที่มีชื่อเสียงและสามารถนำมาใช้กับการแปลได้ง่ายเพื่อเพียงแคร์รักษาความแปลกต่างไว้เท่านั้น</p> <p>ผู้วิจัยได้ค้นคว้าจากพบกับภาษาถิ่นของเมืองลิเวอร์พูลที่เรียกว่า ภาษาสกุส (Scouse) ที่มีแนวทางการใช้ไวยากรณ์ที่แตกต่างจากภาษาอังกฤษทั่วไปที่สามารถนำมาบางส่วนมาใช้กับการแปลได้ เช่น การใช้คำว่า me แทนคำว่า my หรือการใช้ไวยากรณ์แบบ Double negative รวมถึงการใช้คำว่า you ในรูปพหูพจน์ (Mahiknecht, 2017) โดยการใช้ภาษาสกุส เล็กน้อยนี้เองก็จะทำให้สามารถรักษาความแปลกต่างไว้ได้ และยังเป็นภาษาถิ่นเฉพาะที่เกิดจากถิ่นที่อยู่เช่นเดียวกับภาษาอื่นอีกด้วย</p> <p>การใช้ภาษาสกุสมາแปลเพื่อทดแทนภาษาถิ่นอีสานเป็นการใช้ภาษาเพื่อสร้างบทบาทให้ตัวละครในภาษาปลายทางให้มีลักษณะตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียนตามที่ได้วิเคราะห์ไปในตอนที่ 3 การใช้ภาษาสกุสช่วยให้รู้สึกถึงความเป็นชนบทของผู้พูดมากยิ่งขึ้น และจะสอดคล้อง</p>

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
1	55	เฮ้ย! ไม่ใช่สิ! ทำไมฉันต้องไปต่อคิวอะไรด้วย!!	Aiyah! No no. Why do I have to go in the queue!!	<p>กับลักษณะของภาพเจ้าของชาวอีสานในประเทศไทย ตามที่ได้กล่าวถึงการใช้ภาษาอังกฤษแบบสุกผู้วิจัยจึงเลือกใช้คำว่า Me แทนคำว่า My เป็นการใช้อังกฤษแทนภาษาอีสานเพื่อสร้างบทบาทให้ตัวละครในภาษาปลายทางตามที่ได้อธิบายไปในบทที่ 3</p>
			<p>อย่างไรก็ดีหากนำลักษณะของภาษาซิงกลิชทั้งหมดมาใช้ในการแปลก็จะทำให้ผู้อ่านอ่านแล้วไม่เข้าใจ จึงทำให้ผู้วิจัยเลือกใช้เป็นบางคำที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะของตัวภาษาดังกล่าวเท่านั้น และแสดงให้เห็นถึงการใช้ภาษาที่ไม่ใช่ภาษามาตรฐานของตัวละครดังกล่าวเพียงเล็กน้อย โดยที่ยังคงลักษณะของความอ่านเข้าใจได้อยู่ วิธีการดังกล่าวคือการเพิ่มเติมคำต่าง ๆ ลงไปโดยไม่แก่ถึงขั้นรูปประโยค</p>	<p>สำหรับประเด็นในกรอบข้อความนี้คือการที่ต้องการแสดงให้เห็นถึงลักษณะตัวละครที่เป็นชาวจีนที่พูดภาษาไทยที่ไม่ใช่ภาษามาตรฐาน โดยผู้วิจัยเลือกใช้การแสดงออกด้วยการใช้ภาษาอังกฤษแบบสิงคโปร์ (Singapore English) หรือซิงกลิช (Singlish) เข้าไปในบางคำแทนเพราะเป็นภาษาอังกฤษที่มีลักษณะของชาวจีนปนอยู่ด้วยค่อนข้างมาก ไม่ว่าจะเป็นรูปประโยคหรือการออกเสียงของคำ</p> <p>นอกจากนี้การใช้ภาษาซิงกลิชทั้งหมดมาใช้ในการแปลก็จะทำให้ผู้อ่านอ่านแล้วไม่เข้าใจ จึงทำให้ผู้วิจัยเลือกใช้เป็นบางคำที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะของตัวภาษาดังกล่าวเท่านั้น และแสดงให้เห็นถึงการใช้ภาษาที่ไม่ใช่ภาษามาตรฐานของตัวละครดังกล่าวเพียงเล็กน้อย โดยที่ยังคงลักษณะของความอ่านเข้าใจได้อยู่ วิธีการดังกล่าวคือการเพิ่มเติมคำต่าง ๆ ลงไปโดยไม่แก่ถึงขั้นรูปประโยค</p> <p>สำหรับในกรณีนี้ก็คือการแปลคำว่า เฮ้ย เป็น Aiyah ที่ออกเสียงคล้ายกับคำว่า "aiyah" and "aiyoh" และมีความหมายหรือการใช้ว่า "are often used to express impatience or dismay," หรือก็คือการออกเสียงอุทานของชาวสิงคโปร์อย่างหนึ่งซึ่งแสดงถึงความไม่พอใจหรือไม่อดทนนั่นเอง คำดังกล่าวนี้ก็เป็นหนึ่งในเอกลักษณ์ของชาวสิงคโปร์</p> <p>การแปลคำว่า เฮ้ย ที่เป็นคำอุทานให้เป็นคำว่า Aiyah! ที่เป็นคำอุทานหลักของภาษาซิงกลิช นั้นเป็นลักษณะการสร้างบทบาทหรือภาพของตัวละครจีนให้กับตัวละครนี้ตามที่ได้วิเคราะห์ไปแล้วในบทที่สาม ลักษณะเหมาะสมของตัวละครจีนที่มีจะพบได้ในสื่อทั่วไปนั่นคือ การที่เป็น</p>

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
1	55	อ้วนไม่ใช่เด็กนะ 12 ขวบแล้ว โดจนเข้าวัยทองแล้วด้วย	I'm not a child. I'm 12 years old. enough to be in the "gold age". *Gold age is what Thais call female's menopause period. It starts at the average age of around 48.	คนโวยวายเสียงดังไปทั่ว จึงจะเห็นว่า เป็นลักษณะของตัวละครตามในภาพหนังสือการ์ตูนด้านบน ผู้วิจัยจึงพิจารณาแล้วว่า เป็นลักษณะการใช้ภาษาเพื่อสร้างบทบาทที่เหมาะสมสำหรับประเด็นในกล่องข้อความนี้ เห็นได้ว่าเป็นลักษณะของการใช้คำผิด ๆ ถูก ๆ หรือการใช้ภาษาไทยที่ไม่ใช่ภาษามาตรฐานของตัวละคร ตามที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ไปในบทที่ 3 ว่า ลักษณะการใช้ภาษาแบบนี้ ผู้เขียนมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างบทบาทให้ตัวละครดังกล่าวมีลักษณะชาติพันธุ์ชาวจีน และให้เกิดภาพในหัวผู้อ่านในแบบลักษณะการหลวมๆ ดังนั้นในการแปลผู้วิจัยจึงเลือกที่จะแปลผิด ๆ เพื่อให้ง่ายต่อการเข้าใจซึ่งลักษณะดังกล่าว ในกรณีนี้จึงเลือกที่แปลคำว่า วัยทอง เป็นคำว่า Gold age โดยตรงในเครื่องหมายคำพูดเพื่อให้แสดงถึงความ เป็นชาวจีนมากขึ้น และใช้แนวทางการแปลแบบ Adlectio ที่ได้คำอธิบายค่าแปลว่า Gold age เพื่อแสดงถึงลักษณะการใช้คำผิดให้ผู้อ่านได้รับทราบได้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพราะได้อธิบายเพิ่มเติมว่า คำว่า วัยทอง นั้นจะใช้เรียกหญิงที่มีอายุเฉลี่ยประมาณ 48 ปี ไม่ใช่ 12 ปีตามที่ตัวละครนี้พูด เมื่อการแปลผิด รวมกับภาพและการใช้ภาษาต่าง ๆ ของกล่องข้อความก่อนหน้าแล้ว จะทำให้ตัวละครดังกล่าวมีบุคลิกที่ต่างไปจากเดิมได้ตามแนวคิดของโจเรียน
1	55	คึกหรือว่าคนอย่างอ้วนจะมารั้งขायข้าวจีเพื่อซื้อข้าวจีนะ	You think I come to Khao jee stall to buy Khao jee lah?	ในกรณีนี้ก็เช่นเดียวกับที่ได้กล่าวไปแล้วว่า ผู้วิจัยต้องการสร้างลักษณะของตัวละครที่มาจากประเทศจีนเพื่อให้เกิดความแตกต่างของภาษาถิ่น
1	66	แต่นี้เองง่ายเหมือนปอกเปลือกเข้าป่า	It's easy as piece of cake.	ในกล่องข้อความนี้มีสองประเด็นหลักคือ ลักษณะการเล่นคำในภาษาต้นทางและลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมที่เกิดจากการใช้สำนวนหรือสุภาษิต โดยแยกอธิบายทีละประเด็นไม่ได้ดังต่อไปนี้ ในส่วนแรกก็คือการใช้สำนวนนี้ผู้เขียนตั้งใจให้ข้อความนี้สื่อให้เห็นถึงความง่ายของ

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
			 <p>จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย CHULALONGKORN UNIVERSITY</p>	<p>การทำบางสิ่งบางอย่างด้วยสำนวน “ง่ายเหมือนปอกกล้วยเข้าปาก” ในกรณีนี้ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะใช้แนวทางการแปลแบบ Cultural correspondence โดยการหาคำในภาษาไทยหลายทางที่มีองค์ประกอบที่เหมือนกันด้วยต้นฉบับ ในที่นี้ก็คือสำนวนที่เกี่ยวข้องกับความง่ายของการทำบางสิ่งบางอย่าง และเมื่อค้นคว้าแล้วพบคำว่า “As easy as pie” ที่มีความหมายว่า การกระทำนั้นเป็นเรื่องที่ง่ายมาก จะเห็นได้ว่ามีองค์ประกอบเดียวกันกับตัวต้นฉบับทั้งหมด อีกทั้งยังเป็นสำนวนที่เกี่ยวข้องกับอาหารเช่นเดียวกันด้วย</p> <p>อย่างไรก็ตามในตัวอย่างต้นฉบับนี้ ผู้เขียนต้องการแสดงถึงลักษณะของการใช้ภาษาที่ไม่ถูกต้องของตัวละครชาวจีน จึงเขียนเป็นประโยค “ง่ายเหมือนปอกกล้วยเข้าปาก” ที่เป็นการรวมกันของสองสำนวนคือ “ง่ายเหมือนปอกกล้วยเข้าปาก” และ “ปอกกล้วยเข้าปาก” อันหมายถึงการปล่อยศัตรูให้รอด อากลับมาทำร้ายภายหลัง ทั้งสองสำนวนนั้นแทบไม่มีความหมายไปในทิศทางเดียวกันเลย แต่จะมีรูปแบบของการเกือบที่จะทิ้งเสียงกันในคำว่า “ปอกกล้วย” และ “ปอก” กับ “ปอก” จึงกล่าวได้ว่า สิ่งนี้ผู้เขียนตั้งใจจะสื่อถึงก็คือ การใช้สำนวนมาเพื่อให้ความหมายแต่ก็แฝงไปด้วยการเล่นคำเพื่อให้แสดงถึงการใช้ภาษาไทยที่ไม่ใช่ภาษามาตรฐานของตัวละคร จึงทำให้ประเด็นในกล่องข้อความนี้ซึ่งซับซ้อนยิ่งขึ้น</p> <p>ดังนั้นในการถ่ายทอดไปยังภาษาปลายทางนั้นผู้วิจัยจึงตั้งต้นจากการสื่อถึงความหมายก่อนโดยการใช้คำแปลคำว่า it's easy as pie ตามที่ได้อธิบายไปแล้ว อย่างไรก็ตามเพื่อให้ยังคงต้องเก็บลักษณะของการใช้ภาษาที่ไม่ใช่ภาษามาตรฐานผ่านการรวมกันของสำนวนไว้ และสำนวนทั้งสองสำนวนนั้นจะต้องมีเสียงที่ใกล้เคียงกันและต่อเนื่องกันได้</p> <p>จุดนี้เองที่ผู้วิจัยเลือกที่จะถ่ายทอดแตกต่างไปจากตัวต้นฉบับ เนื่องจากไม่สามารถหาสำนวนที่มีความหมายต่างกันแต่มีเสียงใกล้เคียงกันมาผสมกันได้ จึงเลือกที่จะนำสำนวนที่มีความหมายเกี่ยวกับคำว่า ง่ายเช่นเดียวกับประโยคแรกก็คือคำว่า “Piece of cake” โดยยึดถือ</p>

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
1	68	ยังงักไต่ ล้อจัดมาเลย	Whatever, Whatever Your call lah.	<p>ตามหลักของการที่เปลี่ยนไถ่ก็ไถ่คือคำว่า Pie และคำว่า Piece จึงได้เป็นคำแปลที่ว่า “It’s easy as piece of cake” เพื่อแสดงถึงการใช้ภาษาที่ไม่ใช้ภาษามาตรฐานและยังคงรักษาความหมายของคำไว้อย่างครบถ้วน พร้อมทั้งมีลักษณะของการเล่นคำที่เสียงใกล้เคียงกัน แต่จะเสียที่ไม่ได้มีลักษณะของความตลกจากการใช้จำนวนที่ความหมายไม่เหมือนกันมารวมกันนั่นเอง</p> <p>การพยายามที่จะเปลี่ยนไถ่ยังคงรักษาความผิดแปลกของการใช้ภาษาของตัวละครนี้ไว้ก็เพื่อที่จะยังรักษาไว้ซึ่งลักษณะของ Yakuwarigo หรือภาษาบทบาทของตัวละคร ที่ผู้เขียนต้องการให้ตัวละครดังกล่าวมีบทบาทเป็นชาวจีนและให้มีลักษณะการเหมารวมต่าง ๆ เพื่อความตลกขบขัน</p> <p>ลักษณะอย่างหนึ่งที่คำไถ่ไถ่ของภาษาซิงกิลคือ การขอบพูดซ้ำคำในความหมายเดิมเพื่อเป็นการเน้นความหมายของคำนั้น ๆ ลักษณะการพูดซ้ำนี้เป็นลักษณะที่คำไถ่ไถ่ของซิงกิล รวมถึงชาวไทยเชื้อสายจีนด้วยที่มีจะพูดภาษาไทยซ้ำคำเดิมเพื่อเป็นการเน้นความหมายเดิมให้ชัดเจนยิ่งขึ้น</p> <p>ดังนั้นในกรณีนี้คำว่า ยังงักไต่ และคำว่า ล้อจัดมาเลย ทั้งสองคำนี้มีความหมายที่แตกต่างกัน ถึงจะใกล้เคียงกันก็ตามและปรกติควรจะแปลแตกต่างกัน แต่เพื่อให้สามารถสร้างลักษณะที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นคนเงินในการพูดผ่านการใช้ภาษาซิงกิล ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะแปลคำดังกล่าวให้เหมือนกันคือคำว่า Whatever ทั้งสองคำ เพราะทั้งสองคำนี้ให้ความหมายใกล้เคียงกัน ดังนั้นเมื่อแปลซ้ำจึงทำให้แสดงถึงลักษณะของภาษาถิ่นแบบจีนมากยิ่งขึ้น</p> <p>ลักษณะการพูดซ้ำตามที่ได้อธิบายไปแล้วว่าเป็นลักษณะการใช้ภาษาของชาวจีน ดังนั้นการแปลให้เน้นการใช้ซ้ำนั้นก็ทำให้สร้างบทบาทตัวละครชาวจีนได้แทนคำว่า ล้อ เพื่อให้รักษาความเป็นชาวจีนในกล่องข้อความนี้ไว้ได้ผ่านวิธีอื่นและยังทำให้ตัวละครยังมีลักษณะการใช้ภาษาแบบ Yakuwarigo เช่นเดียวกับในตัวบทต้นฉบับ</p>

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
1	68	ลือจิดมาแล้ว! ยิ่งไง ๆ อาหารจีนก็เป็นที 1 ใน โลกอยู่แล้ว	Whatever, whatever Your call! 'Causes Chinese food is world no.1 anyway. Yep Yep Yep.	เช่นเดียวกับประโยคก่อนหน้าที่ผู้วิจัยเลือกที่จะแปลคำเดิมซ้ำเพื่อที่จะสร้างลักษณะของคตินิยม ของตัวละครมากยิ่งขึ้น เช่นเดียวกับประโยคก่อนหน้าที่ผู้วิจัยเลือกที่จะแปลคำเดิมซ้ำเพื่อที่จะสร้างลักษณะของคตินิยม ของคนพูดมากยิ่งขึ้น
1	68	ลือจิดมาแล้ว! ยิ่งไง ๆ อาหารจีนก็เป็นที 1 ใน โลกอยู่แล้ว!!	Whatever, whatever your call! 'Cause Chinese food is world no.1 anyway. I think I got this lah.	เช่นเดียวกับประโยคก่อนหน้าที่ผู้วิจัยเลือกที่จะแปลคำเดิมซ้ำเพื่อที่จะสร้างลักษณะของคตินิยม ของคนพูดมากยิ่งขึ้น
1	72	ย่อ คิกออกกะน้อย		ประโยคนี้จะเห็นได้ว่า มีคำแสดงภาษาถิ่นของชาวจีนอพยพอยู่คือคำว่า “น้อย” เป็นคำ ลงท้ายคำพูดของชาวจีนที่มีพบในสื่อบันเทิงต่าง ๆ ของประเทศไทย รวมถึงในหนังสือการ์ตูนมั้ง งะที่ได้รับการแปลไทยจากภาษาญี่ปุ่นด้วย การใช้คำพูดหรือคำลงท้ายประโยคเป็นลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งของการดูนตลก ขบขันที่มักจะสร้างความตลกขบขันผ่านการล้อเลียนสำเนียงของตัวละครลักษณะนี้ หรือแม้แต่ การให้ตัวละครดังกล่าวกลับมากพูดภาษามลายูที่ไม่น่าเชื่อปรกติวิสัยของตัวละครเพื่อเป็นมุกตลก อีกด้วย วิธีการสร้างลักษณะของตัวละครจีนอพยพนี้สามารถพบได้ทั้งในการดูนตลกภาษาไทย ผ่านการใช้คำว่า น้อ หรือการใช้คำพูดที่ไม่ใช่ภาษาไทยมาตรฐานผ่านการเปลี่ยนตัวสะกดของคำ ส่วนใหญ่นี้เป็น “ง” หรือในการดูภาษาญี่ปุ่นที่จะใช้เสียง “Aru yo” ในคำพูด อันเป็นเสียงที่ สร้างลักษณะของชาวจีนอพยพในภาษาญี่ปุ่น (Oskarsson, 2018, pp. 76-77) ที่ใช้ในสื่อบันเทิง คดีต่าง ๆ ของประเทศญี่ปุ่น รวมถึงหนังสือการ์ตูนด้วย ดังนั้นในการแปลเสียงของตัวละครจีนอพยพจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษนี้จึงเป็น

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
1	74	“ลาบ” น้อ ลืออย่างบังอู้ จะดูวิธีทำจากหมอนั้น	 <p>“Laab” lah. Don’t block the view. I wanna see at how he cooks.</p>	<p>เรื่องสำคัญที่จะต้องรักษาไว้เพื่อให้ยังคงความตกลงขบขันจากการล้อเลียนสำเนียงดังกล่าวได้ในระดับเดียวกันกับตัวบทต้นทาง และเพื่อให้ตัวละครดังกล่าวสามารถกลับมาพูดภาษามาตรฐานได้เป็นหนึ่งในมุขตลกที่พบได้ในหนังสือการ์ตูนเล่มนี้ ดังนั้นการแปลโดยรักษาความต่างของภาษาถิ่นให้เกิดขึ้นในภาษาอังกฤษจึงเป็นสิ่งจำเป็น</p> <p>โดยผู้แปลจึงเลือกใช้ภาษาซิงกลิช (Singlish) ที่มีลักษณะแตกต่างจากภาษาอังกฤษมาตรฐาน และเป็นภาษาอังกฤษหลังอาณานิคมที่ได้รับการศึกษาที่สุุดภาษาหนึ่ง หนึ่งในลักษณะที่สำคัญคือการใช้คำลงท้ายเพื่อบ่งชี้จบปฏิบัติการ (Final discourse particles) เป็นลักษณะเฉพาะที่ได้รับอิทธิพลมาจากภาษาจีนฮกเกี้ยนและกวางตุ้ง (Leimgruber, 2011, p. 9) โดยคำลงท้ายนี้มีหลายคำที่มีหน้าที่และความหมายแตกต่างกันออกไป</p> <p>การที่เป็นภาษาอังกฤษที่ได้รับอิทธิพลจากคนจีนอพยพนี้เองจึงทำให้เป็นตัวเลือกที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาและแสดงให้เห็นถึงลักษณะสำเนียงของคนจีนจากตัวบทต้นทางเพื่อรักษาไว้ซึ่งความแตกต่างของภาษาพูดและความตกลงขบขันของตัวบทต้นทางไว้</p> <p>ดังนั้นผู้แปลจึงแปลคำว่า “น้อ” โดยใช้คำว่า “lah” หนึ่งในคำพูดติดปากหลักของชาวสิงคโปร์ และเป็นคำลงท้ายที่แสดงอารมณ์และความสนิทสนมของคำพูด (Leimgruber, 2011, p. 9) จึงเป็นคำที่เหมาะสมกับสถานการณ์ของกรณีสืบศึกษาประโยคนี้ที่จะใช้แปลคำว่า น้อ โดยตรงตามที่ได้อธิบายไปแล้วในตารางก่อนหน้านี้</p>
1	75	ลูกสาวดูหนีนีตามเจ๊กไป อยู่เมืองจีน อาหารเจ๊กนะ กระตืออปล่งพรอกแต่ลือ	<p>My daughter ran away with some Chink ass. I won't eat no Chinese food.</p>	<p>ตามที่ได้กล่าวไปแล้วในตารางก่อนหน้านี้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาอังกฤษแบบสกุสแทนภาษาจีนฮกเกี้ยน ในการถ่ายทอดตัวบทต้นฉบับของกล่องข้อความนี้ ลักษณะหนึ่งที่สำคัญคือการใช้ไวยากรณ์แบบ Double negative ในการปฏิเสธบางสิ่งบางอย่าง เป็นจุดที่ผู้วิจัยได้</p>

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
		บอกให้		<p>นำมาใช้ในการแปลข้อความนี้เพื่อให้มีลักษณะของการใช้ภาษาสุกใส ในคำว่า “won’t eat no Chinese food” จะเห็นได้ว่า ในข้อความนี้มีการใช้ลักษณะปฏิเสธซ้อนกันก็คือคำว่า was not และคำว่า no ในประโยคเดียวกัน เป็นลักษณะการใช้วากยกรณ์แบบปฏิเสธซ้อน (Double Negative) เป็นหนึ่งในรูปแบบการใช้ภาษาที่สำคัญของภาษาสุกใส</p> <p>ลักษณะการใช้ภาษาอีสานของตัวละครในกล่องข้อความนี้มีความชัดเจนเป็นอย่างมาก ต้องการสร้างบทบาทให้ลูกขมเป็นชาวอีสานโดยแท้และเข้มขันเพื่อให้มีบทบาทในการเกลียดอาหารจีนและเป็นกรรมกรที่ไม่เป็นธรรม ดังนั้นเพื่อให้ยังคงรักษาบทบาทของลูกขมที่ผู้เขียนสร้างขึ้นมา ผู้วิจัยจึงต้องถ่ายทอยที่ยังคงรักษาภาษา Yakuwarigo หรือภาษาบทบาทนี้ไว้ให้ได้ ตามการศึกษาของจิโดเรียน ผู้วิจัยจึงเลือกใช้ภาษาสุกใสเข้ามาช่วยในการแก้ปัญหาดังกล่าว นอกจากนี้คำว่า Chink เป็นคำสแลงอย่างหนึ่งที่เรียก ผู้ที่มีเชื้อสายจีนในเชิงลบ จึงเหมาะสมที่จะใช้แปลคำว่า เจ๊ก ที่เป็นคำเรียกรวมๆ อย่างล้อเลียนในประเทศไทยเช่นกัน</p>
2	30	มุขำ ๆ เดส	Just a pun, desu.	<p>คำว่า “เดส” เป็นคำแสดงให้เห็นภาษาถิ่นเพื่อล้อเลียนคำลงท้ายประโยคที่มีกจะพูดกันในภาษาญี่ปุ่น เป็นคำลงท้ายที่มีชื่อเสียงที่แสดงให้เห็นถึงความญี่ปุ่นและเป็นสิ่งที่รู้จักไปทั่วโลก จึงแปลเป็นคำว่า “desu” ที่ใช้การถ่ายเสียงโดยตรงเพื่อเป็นการเก็บลักษณะเฉพาะของความเป็นตัวละครจากประเทศญี่ปุ่นตามตัวบทต้นทางได้อย่างครบถ้วน</p> <p>การแปลคำว่า เดส เป็น Desu นี้ได้อธิบายไปในบทที่ 3 แล้วว่าเป็นการแปลเพื่อยังคงลักษณะของภาษาบทบาทของชาวญี่ปุ่นไว้ โดยคำว่า Desu เป็นคำที่มีความเป็นสากลในการแสดงถึงความญี่ปุ่นอยู่แล้วจึงสามารถนำมาใช้แปลได้โดยตรงโดยที่ยังคงเก็บลักษณะของ Yakuwarigo ของตัวละครไว้ได้อย่างครบถ้วนตามการศึกษาของจิโดเรียน</p>
2	32	รามงของเขาได้หยุดสงครามโลกครั้งที่ 2 ลง	His ramen officially ended World War 2 desu.	<p>ตามที่ได้อธิบายไปแล้วในตารางก่อนหน้านี้</p>

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
2	32	อย่างเป็นทางการเดส แล้ว “บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป” ก็ถือกำเนิดขึ้นเดส	Then “Instant Ramen” was born desu.	ตามที่ได้อธิบายไปแล้วในตารางก่อนหน้านี้
2	32	ก็ประวัติศาสตร์ของอาอิชินะนา นะสิเดส	The Ajinomoto’s history desu.	ตามที่ได้อธิบายไปแล้วในตารางก่อนหน้านี้
2	32	นั่นเป็นเรื่องในจักรวาลมาร์เวลคนละจักรวาลกับของดีซีเดส	That is from the Marvel universe, not the same universe as the DC desu.	ตามที่ได้อธิบายไปแล้วในตารางก่อนหน้านี้
2	43	ความหนักรกของเส้น ความข้นของน้ำ ปริมาณของเครื่องปรุงทั้งหมดถูกกำหนดไว้เพื่อรสชาติที่แน่นอนในการคิบบ 1 ครั้งเดส	The waviness of the noodles and the thickness of the soup. The amount of topping is meticulously calculated for the precise flavour in one chopstick pinch desu.	ตามที่ได้อธิบายไปแล้วในตารางก่อนหน้านี้
2	43	สมแล้วที่ได้ดาวมิชลิน 3 ดวงเดส	As expected from 3 Michelin star restaurant desu.	ตามที่ได้อธิบายไปแล้วในตารางก่อนหน้านี้
2	43	นี่มันเกินกว่าขอบเขตของคำว่า “ราเม็ง” แล้วเดส!!	This is beyond the definition of “Noodle” desu!!	ตามที่ได้อธิบายไปแล้วในตารางก่อนหน้านี้
2	43	“ม้าเม็ง” เดส!!	“Noodler” desu!!	ตามที่ได้อธิบายไปแล้วในตารางก่อนหน้านี้

เล่ม	หน้า	ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
2	44	อู๋ยี่ซ่าเตส	that's funny desu.	ตามที่ได้อธิบายไปแล้วในตารางก่อนหน้านี้
2	44	แต่สุดท้ายตอนนี้น่าจะ ไม่ใช่ฆาตกรรมตามะเตส	But if it's this good, it's not normal noodler desu.	ตามที่ได้อธิบายไปแล้วในตารางก่อนหน้านี้
2	44	งั้นกลับเข้าเรื่องกันเดส	Let's get back to the topic desu.	ตามที่ได้อธิบายไปแล้วในตารางก่อนหน้านี้
2	44	คามิโนะ ราเมง สมชื่อ 'ราเมงเทพ' จริงๆ เตส	Kamino ramen lives up to its 'Divine Noodle' name desu.	ตามที่ได้อธิบายไปแล้วในตารางก่อนหน้านี้
2	99	คนเมืองนี่มันเสพติดการ คราดอาหารไปแล้วน้อ	People in this town are addicted to food battles already lah.	ตามที่ได้อธิบายไปแล้วในตารางก่อนหน้านี้
2	103	น้อ! อาเวลิน ไปงานวัด กันน้อ!!	Lah! Evelyn let's go to the fair, lah!	ตามที่ได้อธิบายไปแล้วในตารางก่อนหน้านี้
2	123	ถ้าไม่มีแผนชั่วเตรียมไว้ อีกละก็คงไม่มีทางอะน้อ	If there aren't any of his evil plans. There's no way lah.	ตามที่ได้อธิบายไปแล้วในตารางก่อนหน้านี้

สรุปการแปลตัวบทกรณีศึกษา

ในการแปลตัวบทกรณีศึกษานี้ ผู้วิจัยจะต้องใช้แนวทางการแปลที่หลากหลาย เนื่องจากเป็นต้นบทที่มีลักษณะการใช้เครื่องมือทางภาษากลุ่มรูปแบบในการดำเนินเรื่องและสร้างความตกลงข้อขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการใช้คำเฉพาะทางวัฒนธรรม การใช้หมู่เทศกาลต่าง ๆ ไปจนถึงลักษณะการใช้ภาษาไทยที่ไม่ใช่ภาษามาตรฐานเพื่อสร้างความตกลงข้อขึ้นในเชิงสื่อเขียนแบบเหมารวม ในการแปลเครื่องมือทางแปลกรหรือที่แอนโธนี จิมเรียกว่า การแปลแบบข้อขึ้นอัตโนมัติ ของนักแปลก็คงจะกระทำได้ แต่ก็อาจจะไม่สามารถถ่ายทอดจุดประสงค์ของผู้เขียนและตัวบทออกมาได้ทั้งหมด แต่จากการที่ผู้วิจัยได้ลองนำวิธีการต่าง ๆ มาใช้แทนการข้อขึ้นอัตโนมัตินั้นพบว่า สามารถถ่ายทอดตัวบทต้นฉบับไปยังบทแปลได้อย่างชัดเจนตามวัตถุประสงค์ของผู้แปลมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งยังสามารถอธิบายรูปแบบวิธีการแปลได้อย่างชัดเจนตั้งรายละเอียดในตารางข้างต้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า วิธีการที่นำมาใช้นี้สามารถนำมาใช้กับตัวบทกรณีศึกษาที่เป็นตัวบทประเภทหนังสือการ์ตูนมังงะที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมและความตกลงข้อขึ้นอยู่อย่างเข้มข้นได้จริง

บทที่ 5

บทสรุป

1. ทบทวนวัตถุประสงค์การวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์หลักที่สำคัญคือ การแปลตัวบทหนังสือการ์ตูนมังงะ เรื่อง *เจ้าหนูข้าวจี* ที่เขียนขึ้นโดย นายเกษม อภิชนตระกูล จากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ เลือกและคัดสรรตัวบทตามประเด็นปัญหา ด้านการแปลที่ผ่านการทบทวนทฤษฎีการแปลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้วิจัยสามารถคัดสรรตัวบทที่มีประเด็นปัญหาได้ทั้งสิ้น 40 หน้า การคัดสรรตัวบทผ่านประเด็นปัญหาได้นั้นผู้วิจัยต้องศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหา จึงเป็นอีกหนึ่งวัตถุประสงค์ของงานวิจัยฉบับนี้

เมื่อคัดสรรและกำหนดขอบเขตของงานวิจัยแล้ว เพื่อให้สามารถดำเนินการแปลให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์หลักได้ ผู้วิจัยจึงต้องศึกษาหาแนวทางการวิเคราะห์ตัวบทกรณีศึกษาในมุมมองต่าง ๆ ตั้งแต่การที่เป็นตัวบทประเภทหนังสือการ์ตูน ตลอดจนจนถึงแนวทางการแปลต่าง ๆ เพื่อที่จะสามารถกำหนดแนวทางการแปลตัวบทที่นำมาใช้แก้ปัญหาที่พบในงานวิจัยฉบับนี้ที่พบได้ทั้งประเด็นปัญหาด้านการแปลมุกตลก ประเด็นปัญหาด้านการแปลภาษาถิ่น รวมถึงประเด็นปัญหาหลักอย่างการแปลตัวบทที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสม จึงทำให้วัตถุประสงค์เหล่านี้เป็นวัตถุประสงค์ของงานวิจัยและเพื่อให้สามารถดำเนินการตามวัตถุประสงค์หลักหรือก็คือการแปลตัวบทหนังสือการ์ตูนเรื่อง *เจ้าหนูข้าวจี* ได้นั่นเอง

เมื่อผู้วิจัยได้ดำเนินการจริงในการทำวิจัยทั้งหมดแล้วทำให้พบว่า ในการทำงานวิจัยฉบับนี้ได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้อย่างครบถ้วนก่อนที่จะได้บทแปลที่สมบูรณ์

2. ทบทวนสมมติฐานการวิจัย

สำหรับสมมติฐานนั้น ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานไว้ว่า การใช้แนวทางการแปลตัวบทที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมของ แอนโรนี พิม แนวทางการแปลมุกตลกของเดิร์ค เดลาบาสตีตา สามารถนำมาใช้ในการแก้ปัญหาที่พบในการแปลตัวบทกรณีศึกษาได้จริง นอกจากนี้เมื่อพบปัญหาพิจารณาร่วมกันระหว่างภาพและตัวบทไปพร้อม ๆ กัน ตามหลักของการแปลสี่รูปแบบผสม ช่วยให้สามารถผู้วิจัยมีตัวเลือกในการแปลที่มากขึ้นในจุดที่ไม่สามารถถ่ายทอดเป็นภาษาอังกฤษได้โดยตรง

ในส่วนของการวิเคราะห์ภาษาไทยที่ไม่ใช่ภาษาไทยมาตรฐาน หรือภาษาถิ่นต่าง ๆ นั้นก็ช่วยให้ผู้วิจัยตระหนักและทำให้บทแปลที่ได้นั้นรักษาความแตกต่างของตัวบทในภาษาปลายทางไว้ได้ ทำให้เห็นถึงลักษณะที่ไม่เหมือนกันของภาษาที่ไม่ใช่ภาษามาตรฐานในภาษาปลายทาง

3. รายงานผลการวิจัย

ในงานวิจัยครั้งนี้ที่เป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแปลตัวบทที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ โดยที่วัฒนธรรมของภาษาต้นทางเป็นวัฒนธรรมที่มีลักษณะเฉพาะสูง เพราะเป็น

วัฒนธรรมย่อยของโลก ในขณะที่วัฒนธรรมของภาษาปลายทางเป็นวัฒนธรรมที่เป็นวัฒนธรรมหลักของโลกจึงมีความเป็นสากลกว่า ความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมนี้เองที่ทำให้ในการแปลตัวบทจากภาษาต้นทางอันเป็นวัฒนธรรมย่อยนั้นไม่สามารถแปลไปได้เลยโดยตรง เพราะจะทำให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางนั้นไม่สามารถเข้าใจในสิ่งที่แปลไปได้ นอกจากเรื่องวัฒนธรรมทั่วไปแล้ว ในตัวบทต้นฉบับนั้นยังพบคำเฉพาะทางวัฒนธรรมเป็นจำนวนมาก คำเหล่านี้จะไม่สามารถที่จะแปลเป็นภาษาปลายทางโดยตรงได้เลย นอกจากเรื่องลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมแล้ว ในตัวบทกรณีศึกษานี้ก็พบการพยายามสร้างความตกลงขบขันผ่านทางมุกตลกต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นทางวัฒนธรรมทางการเล่นคำ หรือการล้อเลียนบุคคลอื่นผ่านการใช้ภาษาที่ไม่ใช่ภาษามาตรฐาน หากผู้วิจัยเลือกที่จะแปลโดยตรงโดยที่ไม่คำนึงถึงผู้อ่านในภาษาปลายทางก็จะทำให้ผู้อ่านนั้นได้รับเพียงเนื้อหาเท่านั้น อาจจะไม่เข้าใจถึงสิ่งที่ผู้เขียนตั้งใจจะสื่อผ่านตัวหนังสือเหล่านี้ได้ จึงทำให้ผู้วิจัยจะต้องคำนึงถึงผู้อ่านในภาษาปลายทางตลอดเวลาในการแปลเพื่อให้ได้บทแปลที่ผู้อ่านแล้วเข้าใจและได้รับความตกลงขบขันได้ในระดับเดียวกับกับตัวบทต้นฉบับ

ดังนั้นในการแปลนี้สิ่งที่ผู้วิจัยมุ่งเน้นให้ความสำคัญที่สุดก็คือความเข้าใจทั้งในเนื้อหาและมุกตลกต่าง ๆ ที่ผู้เขียนได้ตั้งใจถ่ายทอดออกมา ทำให้ในการแปลตัวบทกรณีศึกษาจึงต้องใช้แนวทางการแก้ไขปัญหาการแปลอย่างใดอย่างหนึ่งในการแก้ปัญหาคำที่ได้กล่าวไปแล้วเพื่อที่จะสามารถถ่ายทอดตัวบทไปยังภาษาปลายทางได้ในแบบที่ผู้อ่านภาษาปลายทางเข้าใจประหนึ่งตัวบทต้นฉบับ ไม่ว่าจะเป็นในประเด็นของลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม มุกตลก หรือภาษาที่ไม่ใช่ภาษามาตรฐาน ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการแก้ปัญหาคำถ่ายทอดลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมของแอนโธนี พิม ที่มีทั้งสิ้น 8 วิธี แต่ผู้วิจัยเลือกที่จะเลือกใช้วิธีการปรับเปลี่ยนตัวบทอันเป็นหนึ่งใน 8 วิธีนั้น เพราะผู้วิจัยไม่ต้องการให้บทแปลในภาษาปลายทางนั้นเสียความของตัวบทต้นฉบับไป จึงพยายามเลือกใช้เป็นวิธีอื่นแทน จึงทำให้ในการแปลลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมเหล่านี้ยังคงมีลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่เชื่อมโยงไปยังตัวบทต้นฉบับได้อยู่และสร้างความเข้าใจได้ในระดับที่เหมาะสม

ในขณะที่ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับมุกตลกนั้นผู้วิจัยเลือกที่จะวิเคราะห์เสียก่อนว่ามุกตลกดังกล่าวนั้นเป็นมุกตลกประเภทใด หากเป็นมุกตลกสากลผู้วิจัยจะเลือกแปลโดยตรง หากเป็นมุกที่เกิดมาจากลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมก็จะใช้แนวทางการแก้ปัญหาคำของแอนโธนี พิม และถ้าหากเป็นมุกตลกที่เกิดจากการเล่นคำก็จะพิจารณาใช้แนวทางการแปลของเดิร์คที่ว่า จะถ่ายทอดการเล่นคำนั้นไปได้มากน้อยในระดับใด ในตัวบทต้นฉบับนั้นพบมุกตลกตามประเภทที่ได้กล่าวไปแล้วทั้งหมด

ในส่วนของความตกลงอันเกิดจากการใช้ภาษาที่ไม่ใช่ภาษามาตรฐานเพื่อล้อเลียนตัวละครต่าง ๆ นั้นผู้วิจัยก็เลือกที่จะถ่ายทอดลักษณะดังกล่าวนี้ไปยังบทแปลด้วย เพราะเป็นส่วนสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะของตัวละคร และเพื่อให้ผู้อ่านสามารถเชื่อมโยงไปยังภาพหรือเนื้อหาส่วนต่าง ๆ ได้อย่างสอดคล้อง โดยในภาษาไทยแบบจีนอพยพที่ใช้ล้อเลียนตัวละครชาวจีนนั้น ผู้วิจัยเลือกใช้ลักษณะเด่นของภาษาอังกฤษแบบสิงคโปร์ (Singlish) มาใส่ในบทแปล โดยภาษาซิงกลิช (Singlish) เป็นภาษาอังกฤษเฉพาะถิ่นในประเทศสิงคโปร์ เนื่องจากประเทศสิงคโปร์ก็เป็นประเทศหนึ่งที่มีวัฒนธรรมของชาวจีนอพยพอย่างชัดเจน และยังใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลัก ผู้วิจัยจึงพิจารณาว่าน่าจะนำมาใช้ได้อย่างเหมาะสม ในขณะที่ภาษาไทยที่ไม่ใช่ภาษามาตรฐานของตัวละครแบบญี่ปุ่นที่บางครั้งจะพูด

ญี่ปุ่นนั้น ผู้วิจัยเลือกใช้การแปลด้วยการถ่ายทอดคำทับศัพท์ต่าง ๆ ที่แสดงลักษณะคำพูดของประเทศญี่ปุ่น เพราะผู้วิจัยพิจารณาแล้วว่าภาษาญี่ปุ่นนั้นเป็นที่รู้จักกันทั่วโลกผ่านวัฒนธรรมประชานิยม (Pop culture) ที่มีชื่อเสียงมากมาย ไม่ว่าจะเป็นภาพยนตร์ หนังสือการ์ตูนมังงะ หรือการ์ตูนอนิเมะ (Anime) ที่มีลักษณะความเป็นสากลอยู่ในตัว จึงทำให้การถ่ายทอดโดยตรงนี้ก็น่าจะทำให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางนั้นเข้าใจถึงลักษณะความเป็นตัวละครญี่ปุ่นผ่านตัวหนังสือภาษาอังกฤษแบบทับศัพท์นั่นเอง สุดท้ายในส่วนของตัวละครฝรั่งผิวขาวที่มาจากประเทศสหรัฐอเมริกา และใช้ภาษาไทยแบบสำเนียงอังกฤษนั้นผู้วิจัยเลือกใช้ภาษาอังกฤษสำเนียงแบบชนพื้นเมืองอเมริกันแทน (Native American English) เพื่อให้ยังคงไว้ซึ่งความแตกต่างของการใช้ภาษาอังกฤษในบทแปล แม้ว่าจะเล็กน้อยก็ตาม แต่ก็ยังเชื่อมโยงได้กับตัวละครดังกล่าวที่มาจากประเทศสหรัฐอเมริกาได้

จึงสรุปได้ว่า งานวิจัยฉบับนี้ วิธีการที่ผู้วิจัยเลือกใช้นั้นสามารถนำมาแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการแปลได้เป็นอย่างดี โดยสามารถที่จะอธิบายแนวทางการแปลในทุก ๆ ประเด็นปัญหาที่เจอได้ด้วยกระบวนการแปลที่ได้เสนอไป ไม่ว่าจะเป็นในประเด็นลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมของคำต่าง ๆ ประเด็นการรักษาไว้ซึ่งความแตกต่างของภาษา ประเด็นการถ่ายทอดมุกตลกต่าง ๆ เมื่อพิจารณาจากคำอธิบายพร้อมทั้งตรวจสอบแล้วพบว่าสามารถถ่ายทอดให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางเข้าใจได้ รวมถึงยังคงสอดคล้องกับภาพที่เป็นหนึ่งในองค์ประกอบสำคัญของตัวบทประเภทหนังสือการ์ตูนมังงะ เพราะแม้ว่าบทแปลจะเข้าใจได้มากเท่าใด หากไม่สัมพันธ์กับภาพก็จะหมดความหมายในฐานะตัวบทประเภทหนังสือการ์ตูนมังงะอยู่ดีและจะทำให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางไม่สามารถเชื่อมโยงกับเนื้อหาได้อีกด้วย

โดยสามารถสรุปแนวทางการแปลที่ใช้แก้ปัญหาตามประเด็นต่าง ๆ ทุกจุดที่ได้เสนอไว้ดังต่อไปนี้

ลำดับที่	คำศัพท์ วลี หรือ ประโยคที่มีประเด็นปัญหาด้านการแปล	คำแปล	แนวทางการแปล
1	ข้าวจี	Khao Jee	Copying Word
2	ปลาร้าบอง	Bong sauce	Density Change
3	ความแซบ	absolutely spicy delish.	Density Change
4	สนเโนะ	snatch	Pun to Rhetorical Device
5	ตายยาก	speaking of the devil.	Cultural Correspondence
6	ตีวัวกระทบคราด	beating the dog before lion	Cultural Correspondence
7	หมาในปากมันลามมาเท่า	His sharp tongue finally cuts me too	Cultural Correspondence

ลำดับที่	คำศัพท์ วลี หรือ ประโยคที่มี ประเด็นปัญหา ด้านการแปล	คำแปล	แนวทางการแปล
8	ร่วมงานเด้อ	As a Khonkaener, don't forget to join	-
9	ขอบใจหลาย	You have me thanks	Role language with scouse
10	แซะ	exposing	Density Change
11	ติดกับ+กับแกลัม ไม่กินคะ กินแต่ เหล้า	What trap?/I don't eat t(r)apas, only wine.	Pun to Pun
12	แพ่ตั้งแต่อยู่ในมุ้ง	fighting a losing battle	Cultural correspondence
13	หมอลำ	Mor-lam	Copying word / Editorial technique / Adiectio
14	แจ้วบอง	Bong sauce	Density Change
15	คึกหรือว่าคน อย่างอ้วจะมาร้าง ขายข้าวจี๋	You think I'll come to Khao jee stall to buy Khao jee lah?	Role language with Singlish
16	ง่ายเหมือนปอก เปลือกเข้าป่า	It's easy as piece of cake.	Cultural correspondence / Role language
17	ยกตนข่มท่าน	blustering	-
18	ปลาร้า	Plara	Copying word / Editorial technique / Adiectio
19	ข้าวคั่ว	Roasted rice	-
20	ลาบหมู	Laab mou	Copying word
21	ลงเล่นเดียวกับโซ มะ	the same face as Yukihiro Soma	แก้ปัญหาโดยใช้หลักการแปล สื่อรูปแบบผสม
22	แจ๊ก	Chink	-
23	กระเดือกปลง หรือกเด้อสิบอก	I won't eat no Chinese food	Role language with scouse

ลำดับที่	คำศัพท์ วลี หรือ ประโยคที่มีประเด็นปัญหาด้านการแปล	คำแปล	แนวทางการแปล
	ให้		
24	เขี้ยว	Nobody beats	Density Change
25	นัว	Scrumptious	Cultural correspondence
26	ลูบคม	humiliate	Density change
27	ไร้หน้ายา	worthless being	Density change
28	เจงกีสข่า	GalanGalaxy	Pun to Pun
29	เตาอังโล่	fire clay pit	Density Change
30	เจ้าชายchimมิ่ง	Prince Chimming	Editorial technique / Adiectio
31	แซบหลาย	Yum! Succulent!	-
32	สารชูรส	MSG	Editorial technique / Adiectio
33	คนัวร์	Kn*rr	Text tailoring
34	สักองคูลิเดียว	Not a tiny bit of	Density change
35	ปูยักษ์สี่สิบสอง ปีนนา	Giant Crab.	Pun to Zero
36	เจ๊กวิปริตจิตเฮน ไต	perv hentai Chink	Cultural Correspondence / Copying word
37	หมูขาว	white pigs	-
38	เปรียบดั่งที่ไป แค่ขอนแก่น	Country road... take me home...	Cultural correspondence
39	เซกูมาเตะ	Ginda of House Semakute.	Pun to Related rhetorical

ลำดับที่	คำศัพท์ วลี หรือ ประโยคที่มีประเด็นปัญหาด้านการแปล	คำแปล	แนวทางการแปล
40	เซมากูเตะ เซมากู ต๋อย เซมาบ๋อย บ๋อย กูต๋อยกูเตะ	Ginda The Unburnt of house Semakute, First of His Name, Master of Food wars, Neo Slayer & Protector of Gourmet world	device
41	อายุแทบแทรก แผ่นดิน	so wish the ground would open up and swallow me whole.	Cultural Correspondence
42	สายรุ้ง	Rainbow	-
43	ม่าเม็ง	Noodlier	Pun to Rhetorical device
44	เซ็กเฮาว์เม็ง	Noodlest	Pun to Rhetorical device
45	ไอ้ลุงเจ๊กยุ่น	You Jap Chink.	-
46	แป้งสาสิหงส์ ทะยานผสมแป้ง มังกรสวรรค์จาก เขาคุนลุน	soaring phoenix flour mixed with heaven dragon flour from Asgard.	Cultural Correspondence
47	หน่อไม้จากเขา พระสุเมรุ	Bamboo shoots from Mount Olympus	Cultural Correspondence
48	ล้วงคองเห่า	walks into ... lion den	Perspective change
49	จำพิชิต	Facebook	Text tailoring
50	โตไผ่	at the helm	Compensation
51	เมี่ยง	Thai mermaid	Cultural Correspondence
52	ควาย 2 ตัว 4 เขา 8 ขา	2 buffaloes with 4 horns and 8 legs	-
53	น้องพลับขอ 2 ฮะ	2 for me.	Text tailoring
55	สบายบรื้อสละตือ โป้	with flying colors	Cultural correspondence

ลำดับที่	คำศัพท์ วลี หรือ ประโยคที่มีประเด็นปัญหาด้านการแปล	คำแปล	แนวทางการแปล
56	ปึน	weed	Cultural correspondence

4. ข้อเสนอแนะ

เมื่อกระบวนการแปลเสร็จสิ้นทั้งหมดแล้ว ผู้วิจัยกลับพบว่า คำที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมในภาษาไทยบางคำนั้นเป็นคำที่เป็นที่รู้จักกันในระดับสากลอยู่แล้ว ดังนั้นในการแปลสื่ออื่น ๆ ที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมจากภาษาไทยไปภาษาอังกฤษในอนาคตนั้นผู้วิจัยเสนอว่า อาจจะใช้วิธีการให้ข้อมูลเพิ่มเติมด้วยวิธีเชิงอรรถสำหรับตัวบทประเพณีหรือถ้าเป็นหนังสือการ์ตูนก็อาจจะใช้เครื่องหมายดอกจันไว้มุมใดมุมหนึ่งของหน้าเพื่อให้ข้อมูลคำศัพท์นั้น ๆ ที่แปลโดยตรงเพิ่มเติมที่เป็นหนึ่งในวิธีที่ได้รับความนิยมในการแปลหนังสือการ์ตูนมังงะจากภาษาญี่ปุ่นมาเป็นภาษาไทย และเป็นวิธีการแปลอย่างหนึ่งที่ผู้วิจัยเลือกใช้หากผู้วิจัยพิจารณาแล้วว่า คำนั้น ๆ สามารถเข้าใจได้โดยง่ายหากเพียงแค่ให้ข้อมูลเพิ่มเติมเล็กน้อย

โดยสาเหตุหลักที่ผู้วิจัยเสนอแนะแบบนี้เนื่องจากผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าในโลกปัจจุบันที่มีความไร้พรมแดนจากอินเทอร์เน็ตที่สูงมากขึ้นกว่าแต่ก่อน ดังนั้นการค้นคว้าสิ่งต่าง ๆ ง่ายขึ้นกว่าแต่ก่อนมาก อีกทั้งวัฒนธรรมของประเทศไทยนั้นแม้ว่าจะเป็นประเทศขนาดเล็กแต่ก็เป็นประเทศที่มีวัฒนธรรมที่เป็นที่รู้จักกันในสากลระดับหนึ่ง นั้นทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจคำดังกล่าวได้จากคำอธิบายเพิ่มเติมเล็กน้อย และสุดท้ายทำให้การแปลนั้นเป็นช่องทางหนึ่งที่จะช่วยนำวัฒนธรรมต่าง ๆ ของประเทศไทยที่รู้จักมากขึ้นในสากลโลก

บรรณานุกรม

ANA. *What is the Matsuri (Japanese cultural festival)?*

<https://www.ana.co.jp/en/th/japan-travel-planner/japanese-festival-omatsuri/0000001.html#:~:text=The%20etymology%20of%20the%20word,feelings%20for%20the%20Japanese%20festival.>

Baker, M. (1992). *In Other Words A coursebook on translation*. Routledge.

Berezowski, L. (1997). *Dialect in Translation*. Drukarnia Uniwersytetu Wrocławskiego.

Cambridge University Press & Assessment. *fight a losing battle*.

<https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/fight-a-losing-battle>

Cambridge University Press & Assessment. *the lion's den*.

<https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/lion-s-den>

Cambridge University Press & Assessment. *speak/talk of the devil*.

<https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/speak-talk-of-the-devil>

Cambridge University Press & Assessment. *with flying colours*.

<https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/with-flying-colours>

CNN Travel Staff. (2021, 14 April 2021). *The world's 50 best foods*.

<https://edition.cnn.com/travel/article/world-best-food-dishes/index.html>

Daenerys Targaryen. (2022).

https://gameofthrones.fandom.com/wiki/Daenerys_Targaryen?action=history

Davies, C. (1996). *Ethnic humor around the world : a comparative analysis*. Indiana University Press.

Delabastita, D. (1988). Translation and mass-communication: Film and T.V. translation as evidence of cultural dynamics. *Babel*, 193-218.

Delabastita, D. (1996). Wordplay and Translation. *The Translator Studies in Intercultural Communication*, 2(2).

Dictionary.com. (2018). *desu*.

<https://www.dictionary.com/e/translations/desu/#:~:text=Desu%20is%20a%20polite%20Japanese,other%20forms%20of%20the%20verb.>

dog's mouth.). https://www.lexico.com/definition/dog's_mouth

Duncan, R., & Smith, M. J. (2009). *The power of comics : history, form and culture*. Continuum.

Fair. <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/fair>

Gourmet World. (2021). https://toriko.fandom.com/wiki/Gourmet_World

Gupta, A. F. (1992). The pragmatic particles of Singapore Colloquial English. *Journal of Pragmatics*(18), 31-57.

Heerink, D. (2018). *Yakuwarigo Lost in Translation*

A Foreignising Approach to Translating Yakuwarigo [Leiden University].

Hobbes, T. (1651). *Leviathan*. the Green Dragon in St. Pauls Church-yard.

Kaindl, K. (1999). Thump, Whizz, Poom A Framework for the Study of Comics under Translation. *Target*, 263-288.

Kinsui, S., & Yamakido, H. (2015). Role Language and Character Language. *Acta Linguistica Asiatic*, 5(29).

https://www.researchgate.net/publication/288872706_Role_Language_and_Character_Language

Kress, G., & Leeuwen, T. v. (2001). *MULTIMODAL THE MODES AND MEDIA OF CONTEMPORARY COMMUNICATION DISCOURSE*. Oxford University Press.

Kress, G., & Leeuwen, T. v. (2010). *Multimodality A Social Semiotic Approach to Contemporary Communication* (1 ed.). Routledge.

Leimgruber, J. (2011). Singapore English. *Language and Linguistics Compass*, 5(1), 47-62.

Longdo.com. ร้อนตัว.

<https://dict.longdo.com/search/%E0%B8%A3%E0%B9%89%E0%B8%AD%E0%B8%99%E0%B8%95%E0%B8%B1%E0%B8%A7>

Mahlknecht, E. (2017). *Scouse- Liverpool English A BIT OF GRAMMAR*.

<https://scousesite.wordpress.com/a-bit-of-grammar/>

Merriam-Webster. *Chink*. <https://www.merriam->

[webster.com/dictionary/chink#:~:text=noun%20or%20adjective-,%CB%88chi%C5%8Bk,of%20Chinese%20birth%20or%20descent](https://www.merriam-webster.com/dictionary/chink#:~:text=noun%20or%20adjective-,%CB%88chi%C5%8Bk,of%20Chinese%20birth%20or%20descent)

Merriam-Webster. *Fire pit*. <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/firepit>

Merriam-Webster. *melt one's heart*. <https://www.merriam->

[webster.com/dictionary/melt%20one%27s%20heart#:~:text=%3A%20to%20fill%](https://www.merriam-webster.com/dictionary/melt%20one%27s%20heart#:~:text=%3A%20to%20fill%20)

[20someone%20with%20compassion%2C%20sympathy%2C%20etc.](#)

Merriam-Webster. *Punk*. <https://www.merriam-webster.com/dictionary/punk>

Munday, J. (2012). *Evaluation in Translation: critical points of translator decision-making*. Routledge.

NECTEC's Lexitron-2 Dictionary. แสง.

<https://dict.longdo.com/search/%E0%B9%81%E0%B8%8B%E0%B8%9A>

Neo. (2021). <https://toriko.fandom.com/wiki/Neo>

Newmark, P. (1988). *A textbook of translation*. Prentice Hall.

Nida, E. (1945). Linguistics and Ethnology in Translation-Problems. *WORD*, 194-208.

Nord, C. (2005). *Text analysis in translation : theory, methodology, and didactic application of a model for translation-oriented tes analysis*. Rodopi.

Oskarsson, E. (2018). *International Perspectives on Translation, Education and Innovation in Japanese and Korean Societies*. Springer.

Pérez-González, L. (2014). *Multimodality in Translation and Interpreting Studies*.

Pym, A. (2018). A typology of translation solutions. *The Journal of Specialised Translation*(30), 41-65.

Raphaelson-West, D. (1989). On the Feasibility and Strategies of Translating Humour. *Meta*, 34(1), 128-141.

Reiß, K., & Vermeer, H. J. (1984). *Grundlegung einer allgemeinen Translationstheorie* [Towards a General Theory of Translational Action Skopos Theory Explained]. St. Jerome Publishing.

Ross, A. (1998). *The language of humour*. Routledge.

Roulston, M. (2013). *Scouse and how she is spoke*.

<http://www.macmillandictionaryblog.com/scouse-and-how-she-is-spoke>

Shimabukuro, M. (2010). *Toriko*. Viz.

TasteAtlas. *Jaew bong*. <https://www.tasteatlas.com/jaew-bong>

Tsukudo, Y., & Saeki, S. (2014). *Food Wars*. Viz.

Yuta, T. J. M. (2020). *Kagura's "Weird" Japanese Explained*.

<https://www.youtube.com/watch?v=OPWOwrTckHo>

Zare-Behtash, E. (2010). Culture-Specific Items in Literary. *Translation Journal*, 1(14).

<https://translationjournal.net/journal/51culture.htm>

เกษม อภิชนตระกูล. (2559). *เจ้าหนูข้าวจี* (Vol. 1). สำนักพิมพ์ สยามอินเตอร์คอมิกส์.

เมฆอุอีสาน สุตร แจ่วบอง พร้อมวิธีทำ. (2559).

<https://www.bloggang.com/m/viewdiary.php?id=angelonia17&month=09-2016&date=06&group=7&gblog=124>

งามศรี, อ. (2560). กลวิธีการแปลคำและวลีทางวัฒนธรรมที่พบในบทแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ กรณีศึกษาหนังสือเรื่อง “ครูบ้านนอก” โดย คำหมาน คนไค

http://ethesisarchive.library.tu.ac.th/thesis/2017/TU_2017_5406034164_8883_8369.pdf

ปรีดีปนต์ นัยนะแพทย์. (2559). รู้จักผู้เขียน 'เจ้าหนูข้าวจี'. Retrieved 17 from

<https://thematter.co/entertainment/chao-nuu-kao-chii-sabb-lai-lai/11840?fbclid=IwAR2aEiz9RO92MzLHa6RvfOyeRmDfuvHJWmYLhhX0H-Ds4q1AO5t03RcZR7g>

ปวีตรา อูราธรรมกุล. (2556). การศึกษาการกลวิธีแปลมุกตลกในบทบรรยายไทยเป็นบทบรรยายภาษาอังกฤษในภาพยนตร์ตลกเรื่อง พี่มาก...พระโขนง.

<http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/80551>

ปิยะพร ปุณณะศิริกุล. (2561). Multimodal Critical Discourse Analysis: แนวคิดพื้นฐาน, แนวทางการวิเคราะห์, การประยุกต์ใช้ และข้อคิดเห็นในการนำมาวิเคราะห์ด้วยภาษาไทย. วารสารนานาชาติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.

พี่ปุย. (2559). ขอทำ! รู้จักหรือเปล่า คำศัพท์สุดฮิตช่วงยุค 90 - ต้นปี 2000. [https://www.dek-d.com/starissue/40972/#:~:text=%E0%B8%AD%E0%B8%B1%E0%B8%99%E0%B8%99%E0%B8%B5%E0%B9%89%E0%B8%81%E0%B9%87%E0%B9%80%E0%B8%9B%E0%B9%87%E0%B8%99%E0%B8%AD%E0%B8%B5%E0%B8%81,%E0%B8%A7%E0%B8%A7%E0%B8%A7%20\(%E0%B9%81%E0%B8%A5%E0%B9%89%E0%B8%A7](https://www.dek-d.com/starissue/40972/#:~:text=%E0%B8%AD%E0%B8%B1%E0%B8%99%E0%B8%99%E0%B8%B5%E0%B9%89%E0%B8%81%E0%B9%87%E0%B9%80%E0%B8%9B%E0%B9%87%E0%B8%99%E0%B8%AD%E0%B8%B5%E0%B8%81,%E0%B8%A7%E0%B8%A7%E0%B8%A7%20(%E0%B9%81%E0%B8%A5%E0%B9%89%E0%B8%A7)

มาณิษา พิศาลบุตร. (2533). การสื่อความหมายในนิตยสารการ์ตูนชายหัวเราะฉบับกระเป่า.

วรรณภา แสงอร่ามเรือง. (2563). ทฤษฎีและหลักการแปล. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศูนย์การแปลและล่ามเฉลิมพระเกียรติ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.). *Thai food term*.

สัญญาวี สายบัว. (2550). หลักการแปล. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. เขี้ยว. <https://dictionary.orst.go.th/>

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. เขี้ยวลากดิน. <https://dictionary.orst.go.th/>

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. แชะ. <https://dictionary.orst.go.th/>

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. แถ. <https://dictionary.orst.go.th/>

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. กระจอก. <https://dictionary.orst.go.th/>

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. ถ้างคองเห่า. <https://dictionary.orst.go.th/>

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2554). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 <https://www.orst.go.th/>

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2556). ภาษาศาสตร์สังคม = *Sociolinguistics*. โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

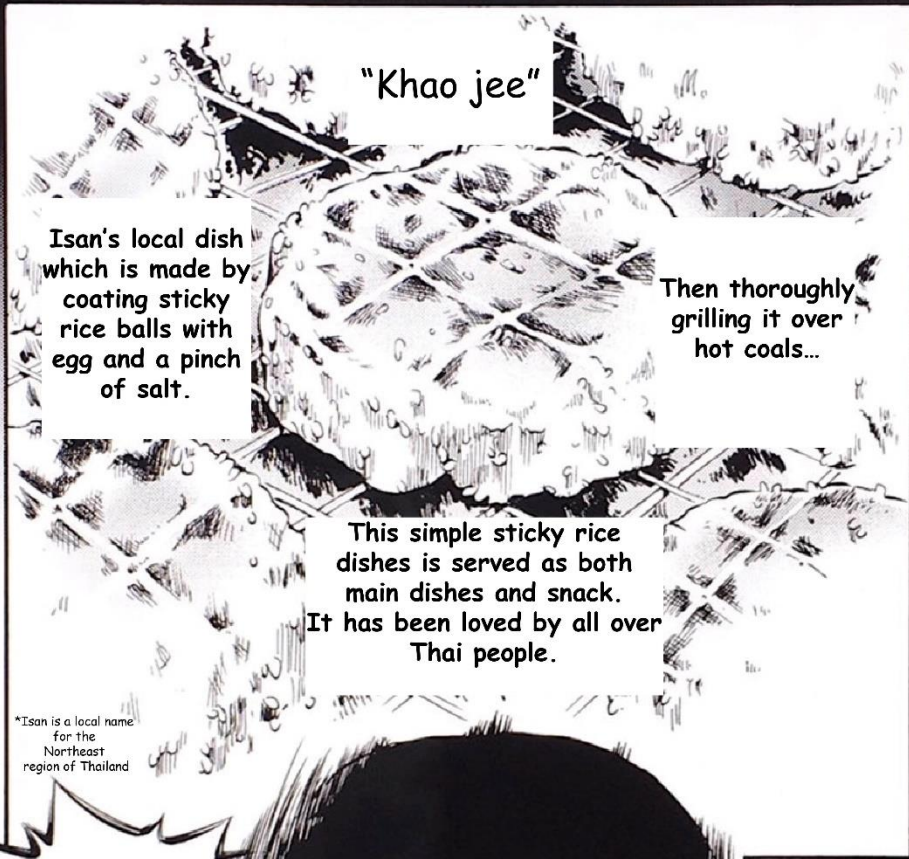

ภาคผนวก

ตัวบทต้นฉบับและบทแปลของหนังสือการ์ตูนมังงะ *เจ้าหนูข้าวจี*

"Khao jee"

Isan's local dish which is made by coating sticky rice balls with egg and a pinch of salt.

Then thoroughly grilling it over hot coals...

This simple sticky rice dishes is served as both main dishes and snack. It has been loved by all over Thai people.

*Isan is a local name for the Northeast region of Thailand

What's this...

!!

Unbelievable... this simple dish...

ดูสิครับ!
มีแต่ร้านอาหาร
ชื่อดังชั้นหรู
ทั้งนั้น!

ล้วน
แล้วแต่
คัดสรร
มาเป็นอย่างดี!

ข้าวจี
ไหมพี่?

ไม่ใช่แค่
ร้านอาหาร
เท่านั้น!

ปลาจับอง
ก็มีนะพี่

แต่ยังมี
ร้านขนมหวาน
และ
เครื่องดื่มชื่อดัง
อีกมากมาย

รับประกัน
ความแซบ

รับรองว่า
สาว ๆ
ต้องชอบ!!

ร้านโปรด
ของคุณ
ในย่านนี้
คือ?!

.....
ข้าวจี
ค่ะ

ก็กำลัง
ทานอยู่

Oh, and I thought I saw a beggar begging on the sidewalk.

Isn't that Ms. Em-ot?

!

Why don't you spend time on writing your own stuff instead of copying others?

Wah... speaking of the devil.

That's "snatch" guy.

Sa-neh (23) food columnist from local newspaper "Khon Kaen Post" whose nickname is "Snatch".

*Khon Kaen is a province in Thailand's North-eastern region.

You just waste your time on this lame stall.

Hey, I'd like to buy some Khao Jee?

Six.

How many?

Thank you.

15

นี่
คุณเอมนี้
กัดไม่ปล่อย
เลยนะ

ผมไม่ได้
เขียนแค่
เรื่องงานวัด
กระจอกๆ

แต่เป็นอีเวนท์พิเศษ
ประจำปี
ที่ร้านอาหารแผงลอย
ทั่วทั้งอำเภอเมือง
จะมาประชันกัน

ในการแข่งขัน
ทำอาหาร
ประชันรสชาติ
ซึ่งท่านผู้ว่าฯ
เป็นเจ้าของภาพ!!

ที่มี
“ทำเลตั้งร้าน
ที่ดีที่สุดในงาน”
เป็นรางวัล
!!

อาหารของแผงใด
ที่เหมาะสมจะเป็น
หัวแถวของ
งานเทศกาล
ที่ใหญ่ที่สุด
ของปีนี้!!

เรื่องนี้
ฉันเขียนไว้
ในนิตยสาร
นิตยสารนั้น

ก็ต้องไปดู
ด้วยตา
ตัวเองกัน
นะครับผม

เป็น
ชาวขอนแก่น
ก็อยากไป
ร่วมงานด้วย

ดีโอกาส
แจกไปปลิว
ด้วยเลย

พอใจ
หลาย

ในใบปลิว
มีรายชื่อร้าน
ที่ได้รับเชิญมา
ร่วมการแข่งขัน
ด้วยนะ

ล่วนแล้วแต่
เป็นร้านชื่อดัง
ทั้งนั้น

แต่ไม่เห็น
มีร้าน
เจ้าหนูขาวจี่
อยู่ด้วยเลยนะ

Hmm...
So, you won't stop, huh?

I don't just write about some third-rate fairs.

I only write about a special annual events host by the governor himself

where food stalls from all over this distinct gather to compete in a cooking contest.

and the winner get the fair's best spot as top prize.

It's matter of "which stall's food will come out on top of this year's biggest festival".

I'm writing a little bit about this too.

Then you must see it with your own eyes.

As a Khon-kaener, don't forget to visit.

Let me give you, our flyers.

You have me thanks.

In those flyers, there is a list of shops that have been invited to compete.

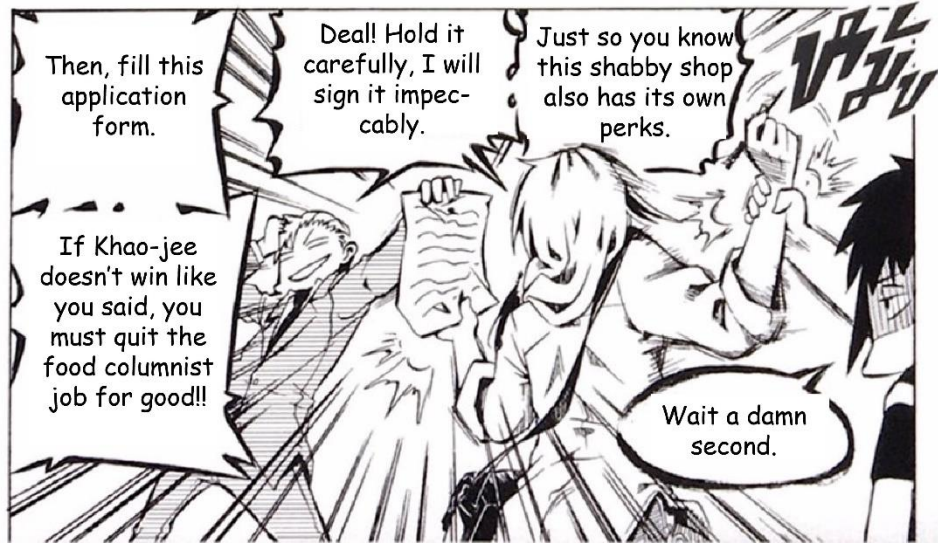
All of them also very famous.

But I can't find Khao-jee boy's shop in the list.

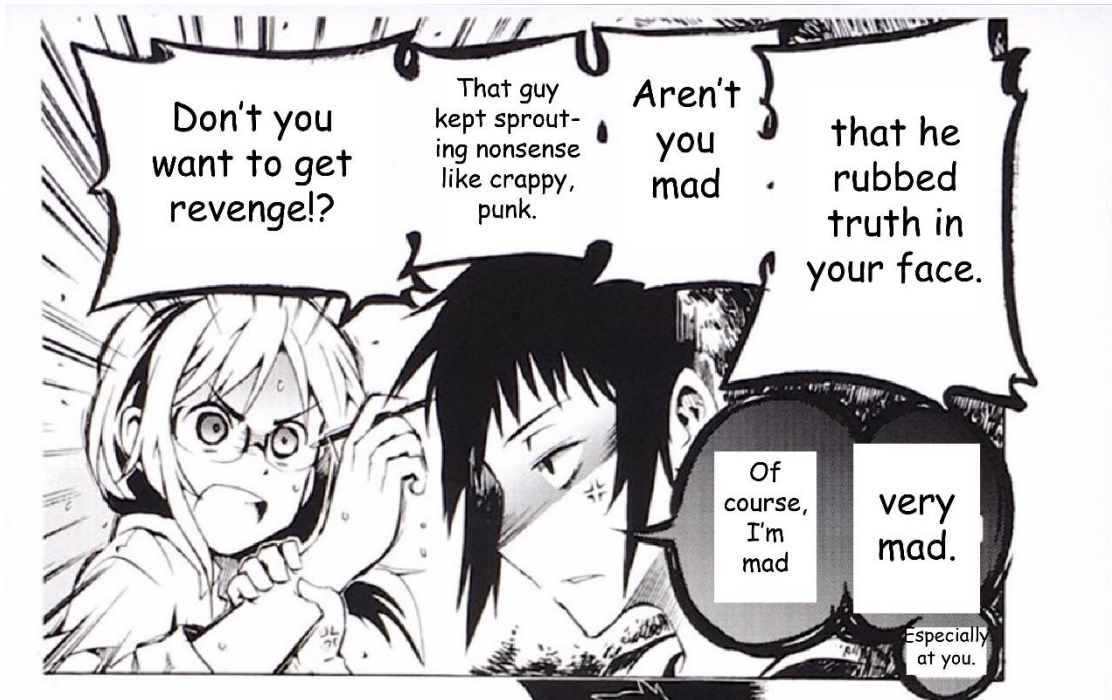

“ปลาเผา” หรือ “ปลาช่อมเผาเกลือ” นอกจากจะอร่อยด้วยความหวาน ตามธรรมชาติของเนื้อปลาจนไม่จำเป็นต้องปรุงแต่งมากแล้ว ยังเข้ากับน้ำพริกที่เป็นรสชาติคู่บ้านชาวไทย ได้หลากหลายสูตร เป็นเมนูอร่อยครบเซตที่พอได้ชิ้นไม้ะแล้วต้องอิมหน้าคำราญอย่างแน่นอน ที่จริงคอปเซปต์ก็คล้ายๆ กับข้าวจี๊ แต่ก็เอามาเทียบกันไม่ได้หรอก

ไม่ต้องอธิบาย

ก็น่าจะพอรู้กันนะ

แบบนี้ก็แพ่ตั้งแต่อยู่ในมุ้งแล้วนี่คะ!?

เอาน่า เอาน่า จะแพ่หรือชนะ เธอกีจะลงโฆษณาให้ฉันทรีๆ อยู่แล้วนี่

นี่จะเอาแค่นั้น ตั้งแต่แรกแล้วหรือคะ!!

"Grilled fish" or "Grilled salted snake-head fish". Apart, from the natural sweetness of the fish meat that doesn't require much seasoning, it also goes well with many types of local Thai chili paste. Once served, this combination will surely make anyone satisfied. In fact, this concept is similar to Khao jee but they are not really comparable.

Why bother to explain?

Don't this a known fact?

So, you are fighting a losing battle!?

No matter whether

I'll win or lose, you're gonna post free ads for me anyway.

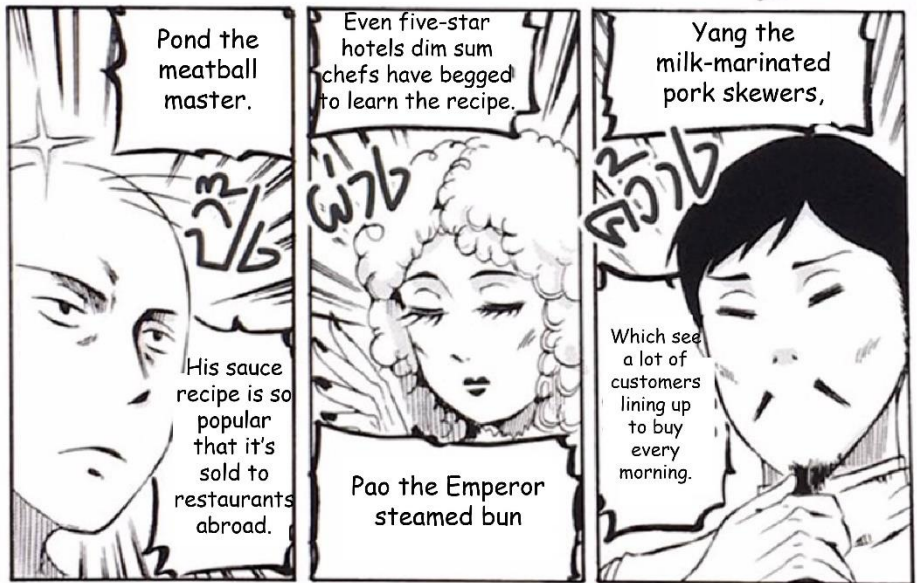
Are you satisfied with that humble goal?

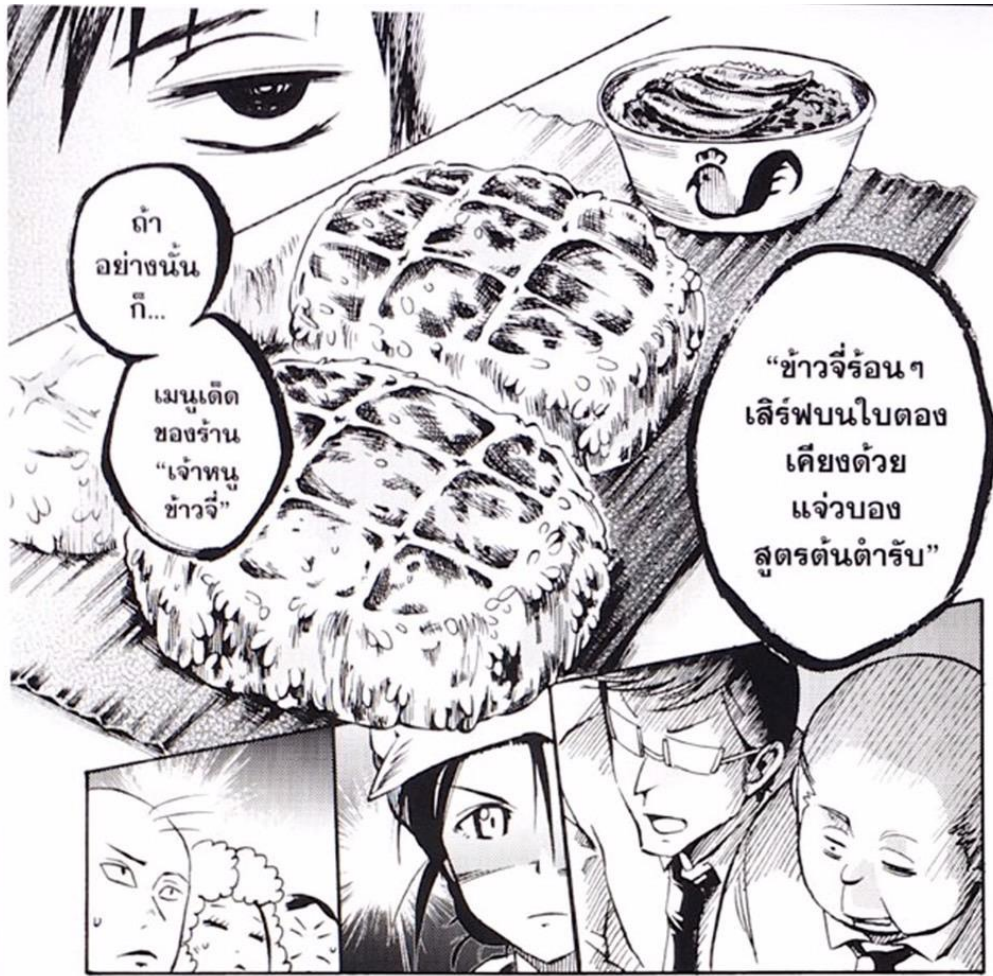

**Mor-lam is a unique type of music band that was very popular in Northeast region of Thailand. It's consisted of many local instruments.

ถ้า
อย่างนั้น
ก็...

เมนูเด็ด
ของร้าน
“เจ้าหนู
ข้าวจี”

“ข้าวจีร้อนๆ
เสิร์ฟบนใบตอง
เคียงด้วย
แจ่วบอง
สูตรต้นตำรับ”

นิ...
นี่มัน...

ต่างจาก
นำทาน
มากเลย
นะครับ

ต่างจาก
เมนูข้าวจี
ตามปกติ
อย่างไรบ้าง
ครับ

อ้อ
อันนี้เสิร์ฟ
บนใบตอง
นะครับ

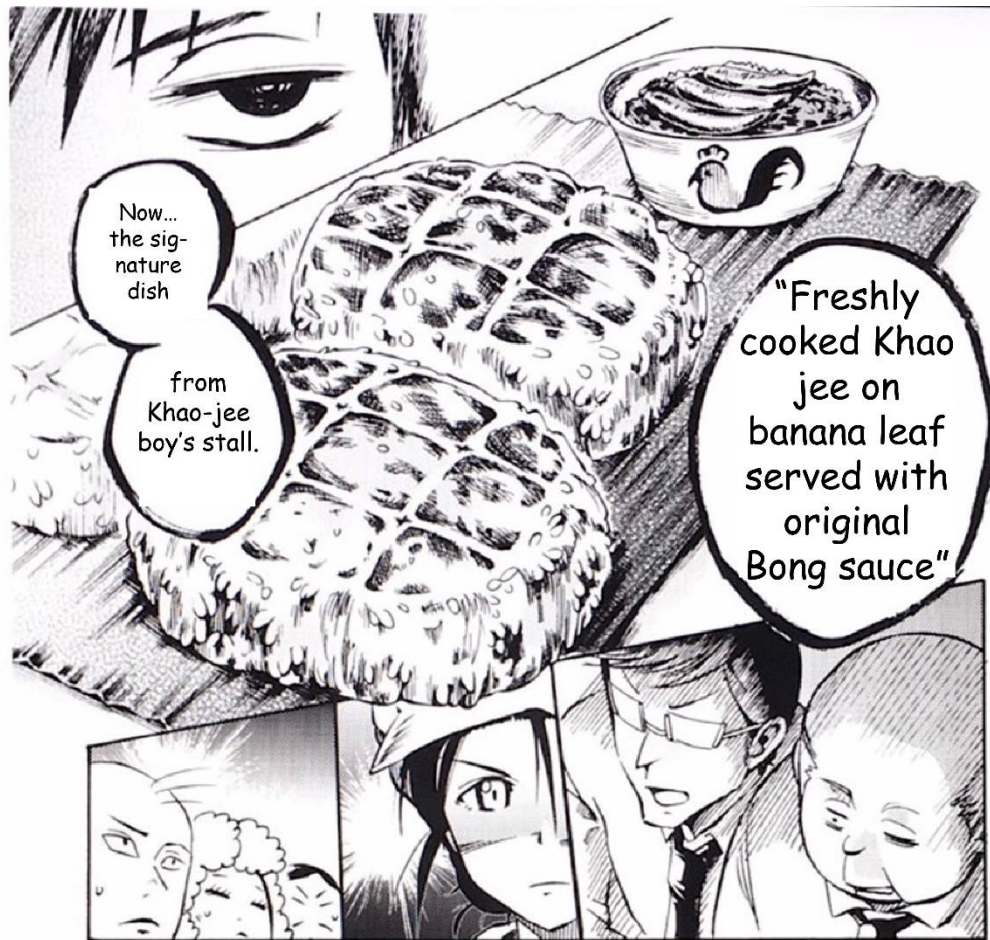
ถ้าแค่นั้น
เขาไม่เรียกว่า
ต่าง นะครับ
ว๊วย!!

เดี๋ยวนะ!
ถ้าจันก็แปลว่า
ไม่ได้ทำอะไร
เป็นพิเศษเลย
นะสิ!!

YES
ใช่

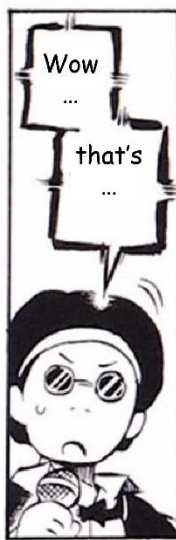
อ้าว
!?

Now...
the signature
dish

from
Khao-je
boy's stall.

"Freshly
cooked Khao
jee on
banana leaf
served with
original
Bong sauce"

Wow
...
that's
...

How is it dif-
ferent from
regular Khao
jee?

Well,
it's
served
on
banana
leaf.

If so, It's
just the
same damn
thing!

Wait! That
means you
didn't do any-
thing special.

Yes.

What!?

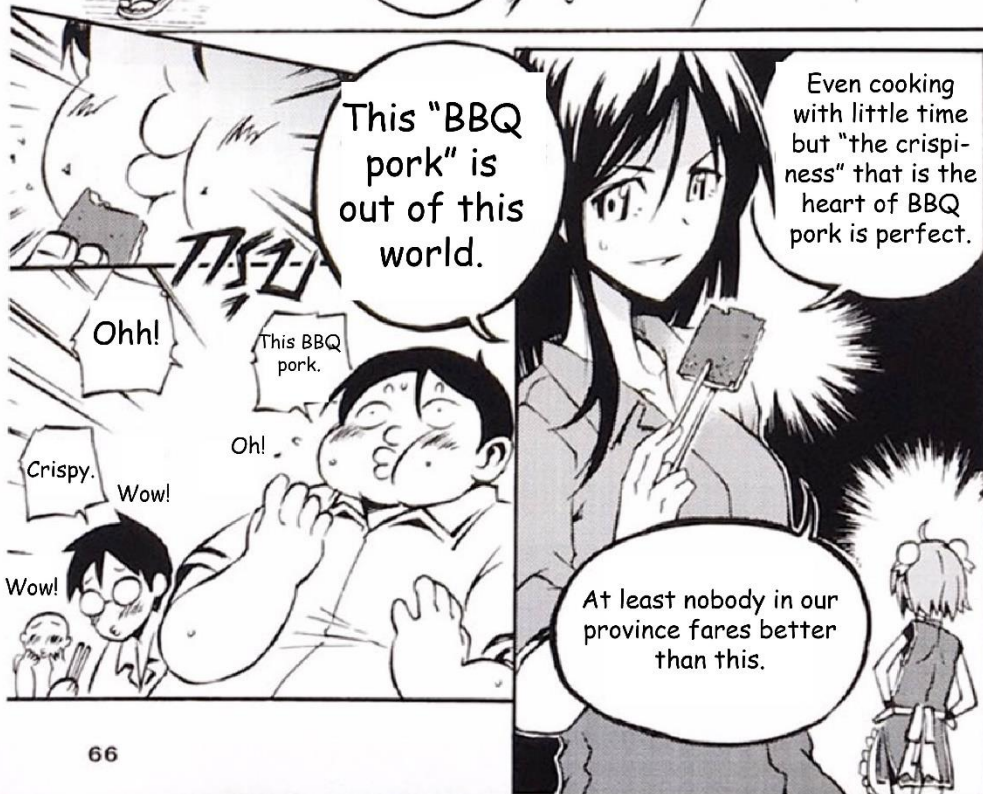
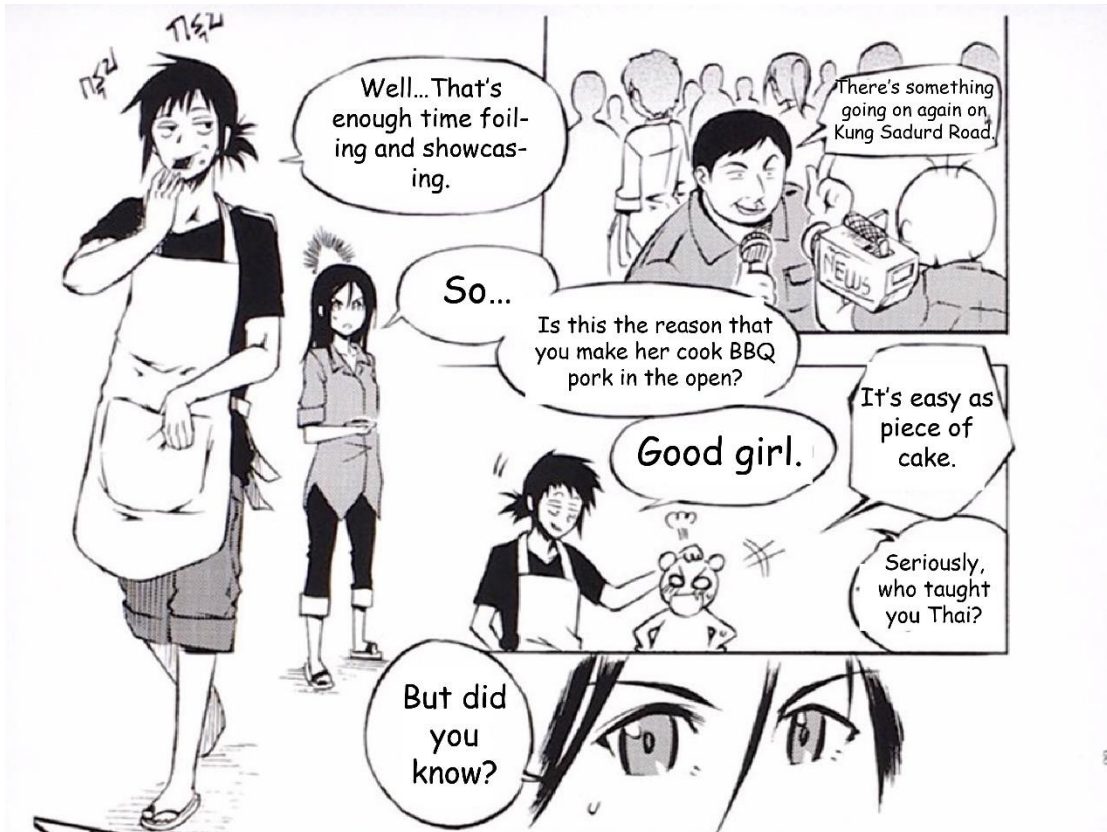

*Gold age is what Thais call female's menopause period. It starts at the average age of around 48.

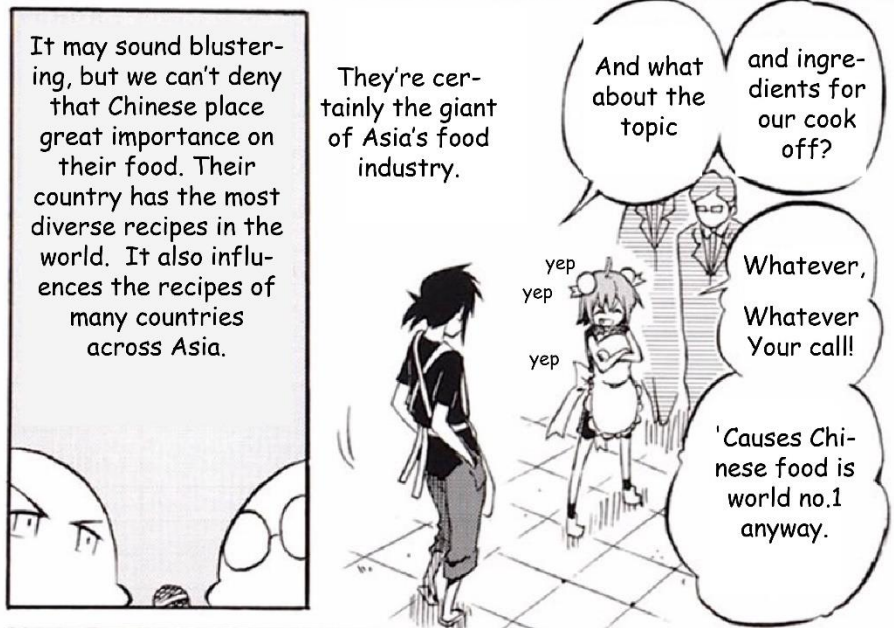

ก็อาจจะเป็นการ
ขกตนข่มท่านเกินไปอยู่นะ
แต่จะปฏิเสธ
ก็คงไม่ได้เต็มปาก
ชาวจีนให้ความสำคัญ
กับอาหารการกินมาก
เป็นประเทศที่มีตำรับอาหาร
หลากหลายที่สุดในโลก
และยังมีอิทธิพลกับสูตร
อาหารของหลากหลาย
ประเทศทั่วเอเชีย

แค่นี้
นะ

ยัง
เอาไม่อยู่
หรอก
มั้ง

ฮ้อ

คิกออก
ละน้อ

เจ้าหนูข้าว

เตรียมการสิ่งการ (รับแม่) ฝึกการบ้านโลก
ตอนที่ 4 ศึกษาวีรต์ คือ ความนับ

หลิหิมิงเซี่ยะ
เคลื่อนไหว
แล้วคะ!!

ที่นั่นไปนั้น
คือกำลังคิดเมนู
อยู่หรือคะเนี่ย

ต้องใช้ไอ้นี้
ไม่กี่ไอ้นี้ลีน้อ
?

2 อย่างที่ว่า
นั้นมัน... "ปลาร้า" กับ
"ข้าวคั่ว"

เอาอันที่ใช่
ช่ายๆ หนอย
ดีกว่าน้อ

เคย
ศึกษา
อาหารอีสาน
มาด้วยหรือ
?

เครื่องปรุงสำคัญ
ของอาหารอีสาน

Even with this, it's still not enough to hold her back.

Yep, I think I got this lah.

Li Ming Xia is on the move!!
So, she was silent while figuring out the dish.

With this and this lah?
Let's go with the easy one here lah.

Those two are... "Plara" and "roasted rice".

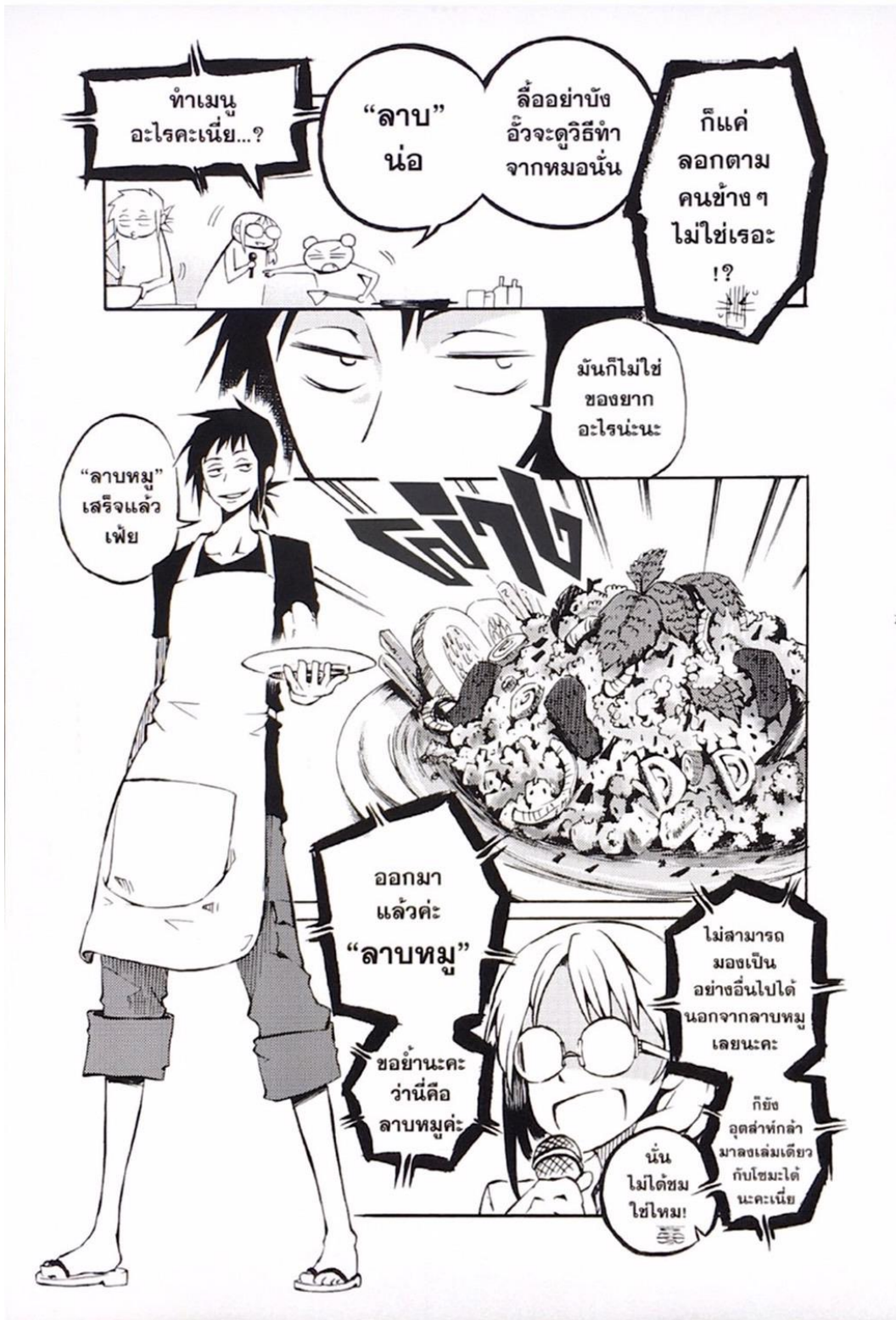
When did she get to learn about Isan food?

The main ingredient of Isan food.

*"Plara" is most commonly Thai pickled fish sauce served with Isan food.

ปลาร้า
ข้าวคั่ว
ตอนที่ 4 คีย์เวิร์ด คือ ปลาร้า
และข้าวคั่ว

ทำไมเมนูอะไรคะเนี่ย...?

“ลาบ” น้อ

ลื้ออย่าบั้งอ้าวจะดูวิธีทำจากหมอนั้น

ก็แค่ลอกตามคนข้างๆไม่ใช่หรอ?!?

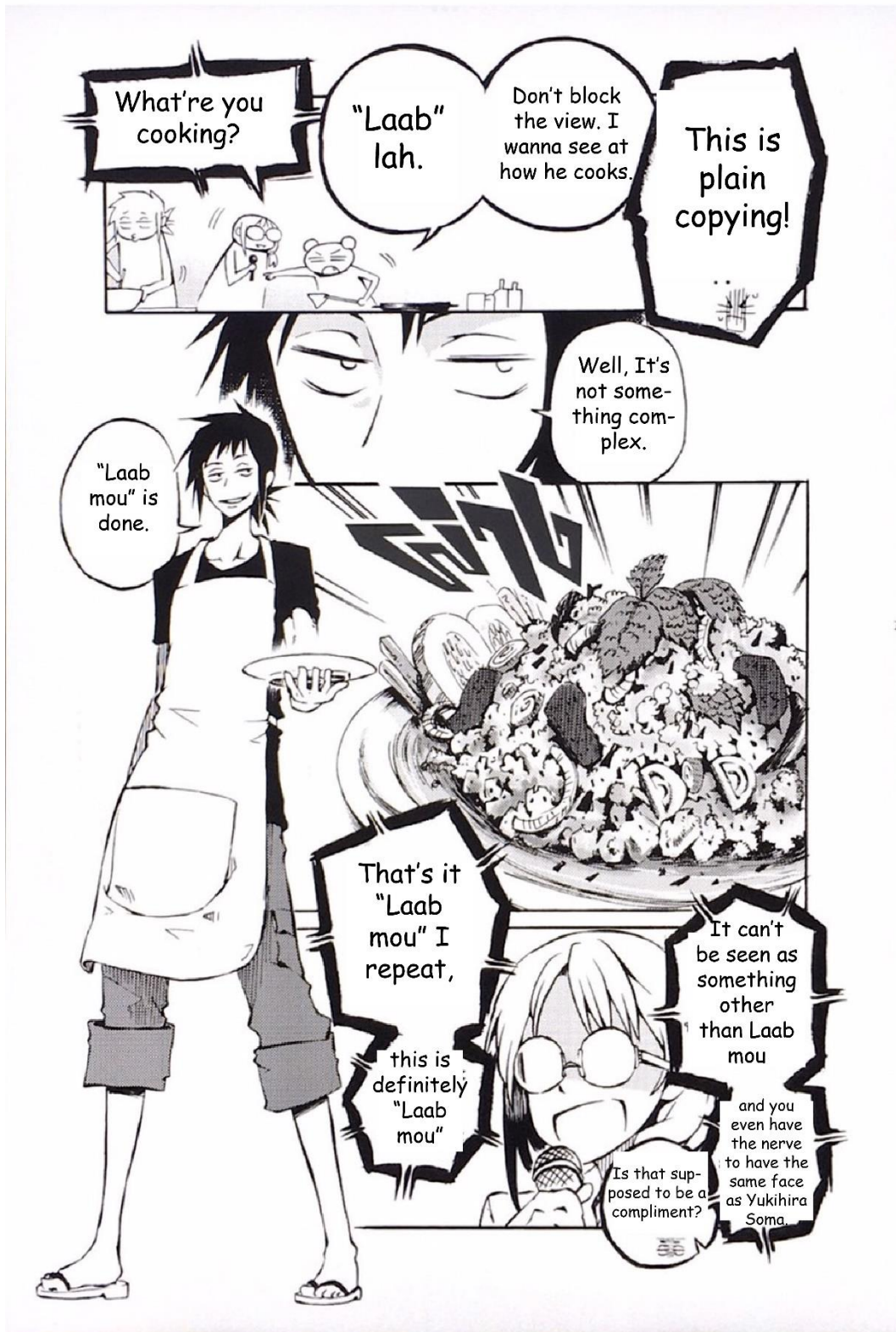
“ลาบหมู”เสร็จแล้วเพี้ย

มันก็ไม่ใช่ของยากอะไรนะ

ออกมาแล้วค๊ะ “ลาบหมู” ขอย้านะคะว่านี่คือลาบหมูค๊ะ

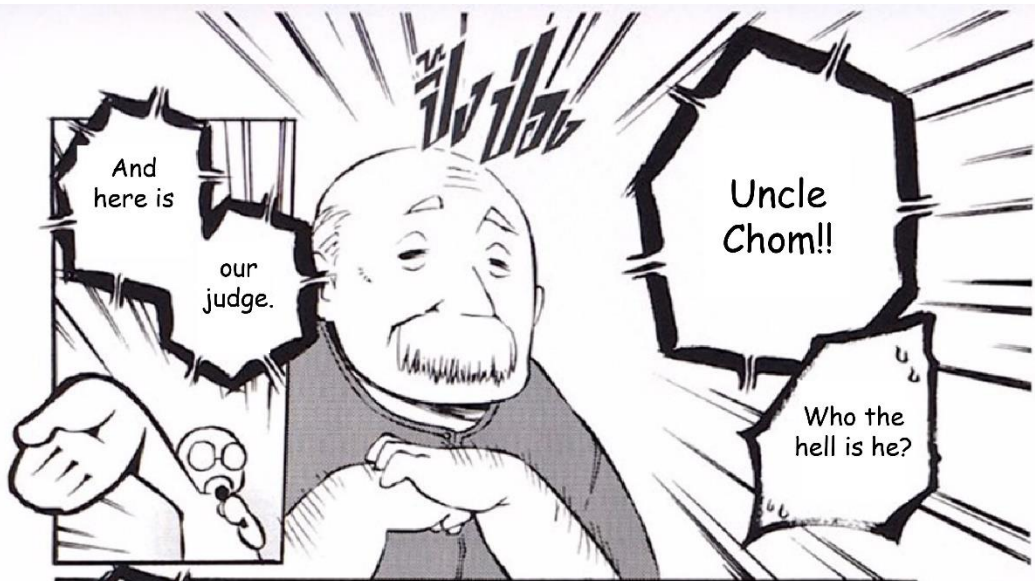
ไม่สามารถมองเป็นอย่างอื่นไปได้ นอกจากลาบหมูเลยนะค๊ะ
ก็ยังอุตส่าห์ล้ามาลงเล่มเดียวกับไซ้หมอนะค๊ะเนี่ย

นั่นไม่ได้ชมไซ้หมอนะ

อร่อยมาก!
อะ...
ทำไมกัน?

“อร่อยจนหยุดกินไม่ได้”
เค็ม
เปรี้ยว
เปิด
องค์ประกอบที่รวมกันเป็นอาหารอีสานล้วนแล้วแต่มีไว้เพื่อสนองรสสัมผัสนั้น

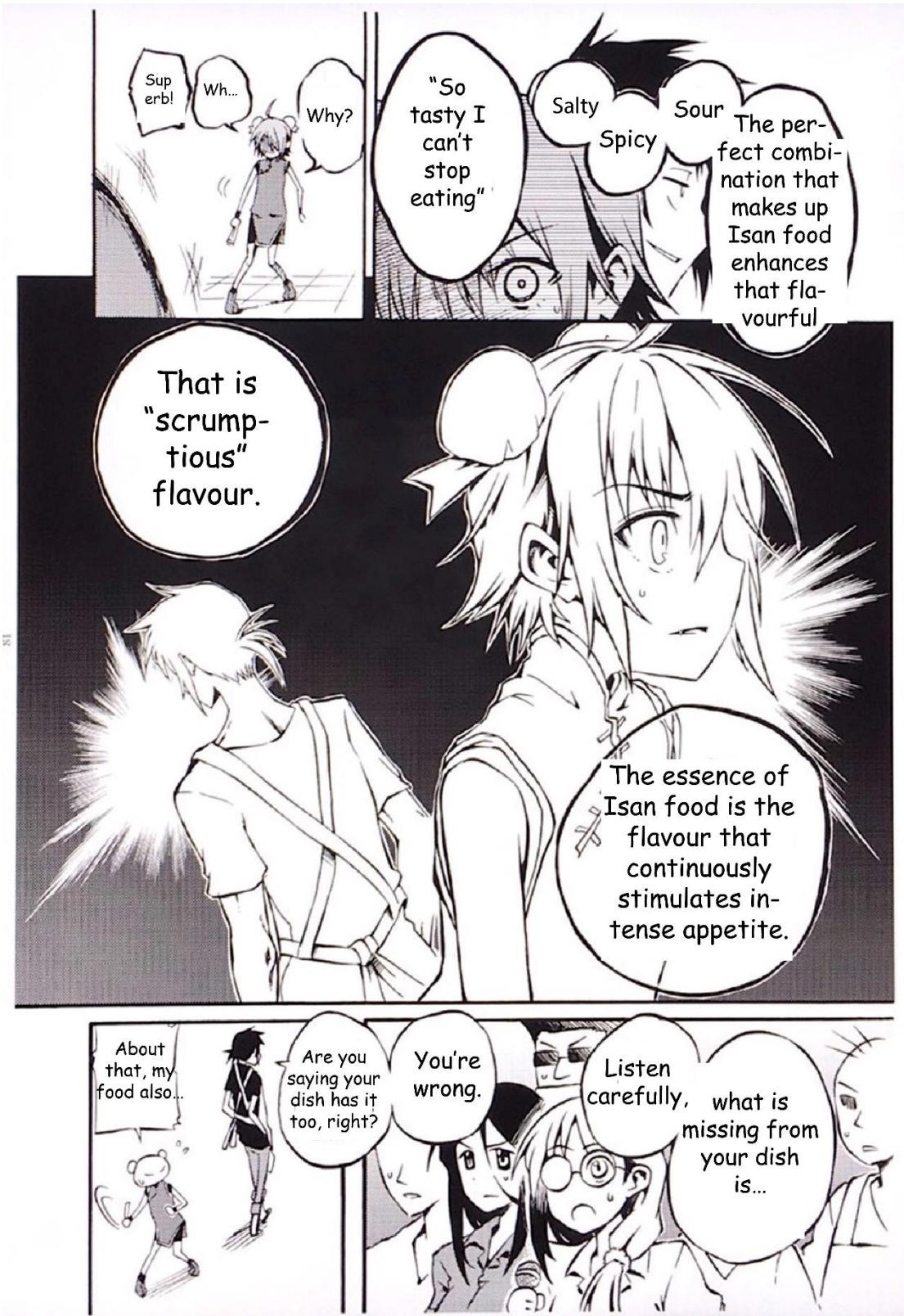
นั่นคือความ “นิ้ว”

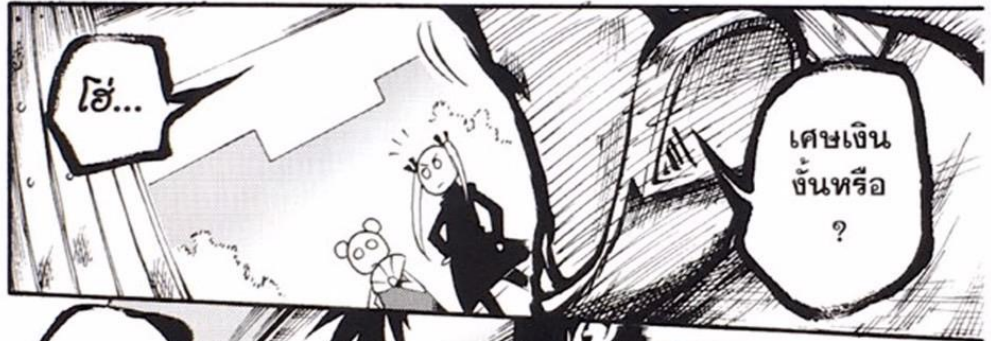
แก่นแท้ของอาหารอีสาน คือ ความอร่อยที่กระตุ้นความอยากอาหารอย่างรุนแรงอยู่ตลอดเวลา

เรื่องนั้นของอิวเองก็...

จะบอกว่ามีอยู่เหมือนกันชั้นสิ?
ผิดแล้ว
ฟังให้ดีนะ
สิ่งที่อาหารของเธอขาดไปนั้นก็คือ...

109

กลิ่นหอมของซูเปอร์ตะใคร่และเจตกีสนั้นยอดเยี่ยมก็จริงอยู่

แต่มันจะเทียบชั้นกับน้ำสต็อคเนื้อที่เคียวมาหลายชั่วโมงของหลุยส์ คริวซองต์ได้หรือ?

โอ!
ใจเตาอั้งโล่ตัวง

นี่?
ก็จะไปเทียบกับนั่นได้ละ

อ้าว?

เพราะงั้นถึงต้องใช้เจ้านี้ไง

โอ!

แฉบ

นั่นมันอะไรกัน!?

แหว!

เจ้าชายซิมมิง?

เป็น... เป็นไปไม่ได้

It's true that the aroma of super lemongrass and Galangalaxy is great.

but can it compare with Louise Croissants's beef stock that was prepared for hours?

Ah! You use a fire clay pit.

Hmm? How can it go against that. Then?

7-11 bag from that time?

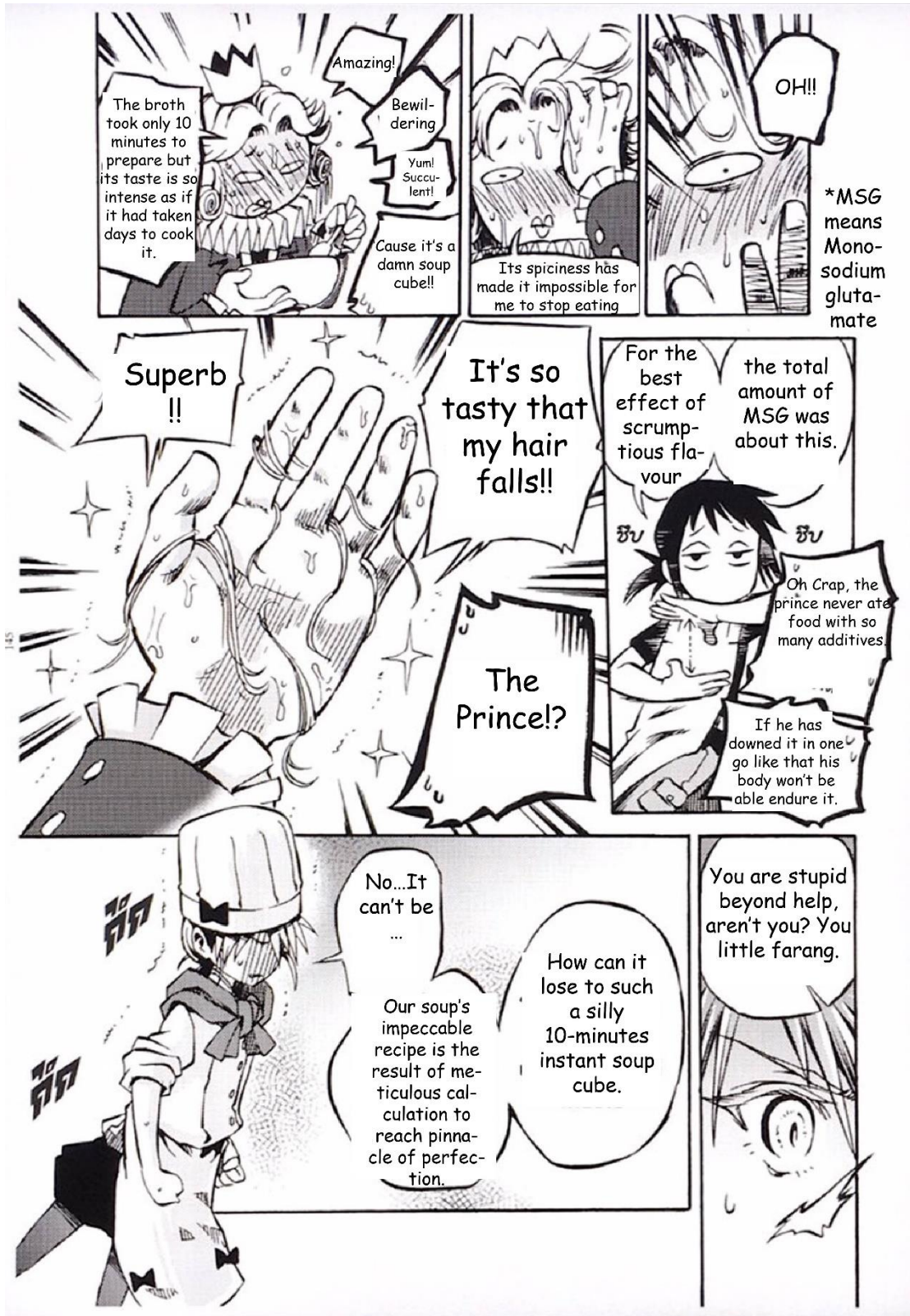

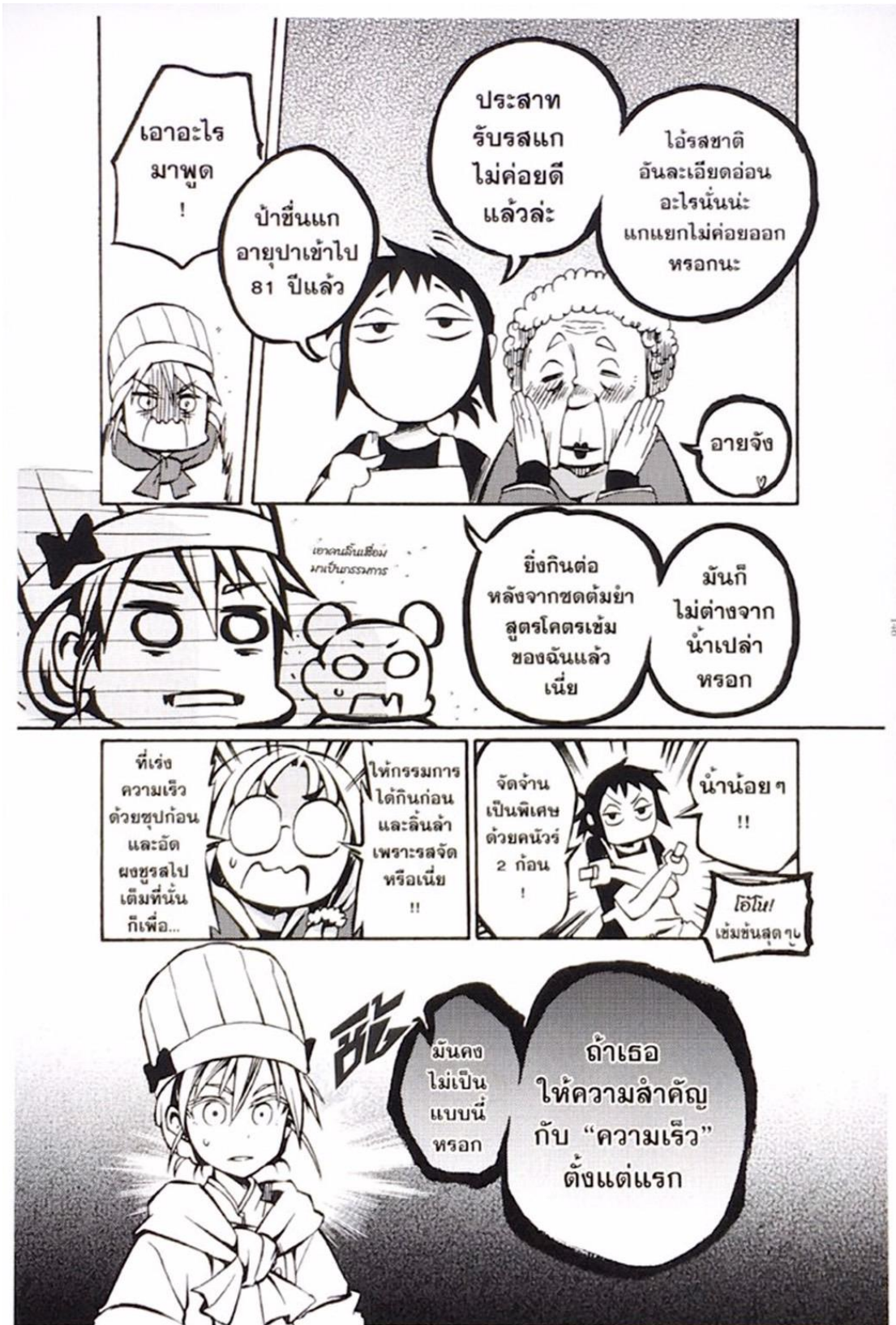
* Chim is a Thai word that means to taste food.

* Prince Chimming is parody of prince charming.

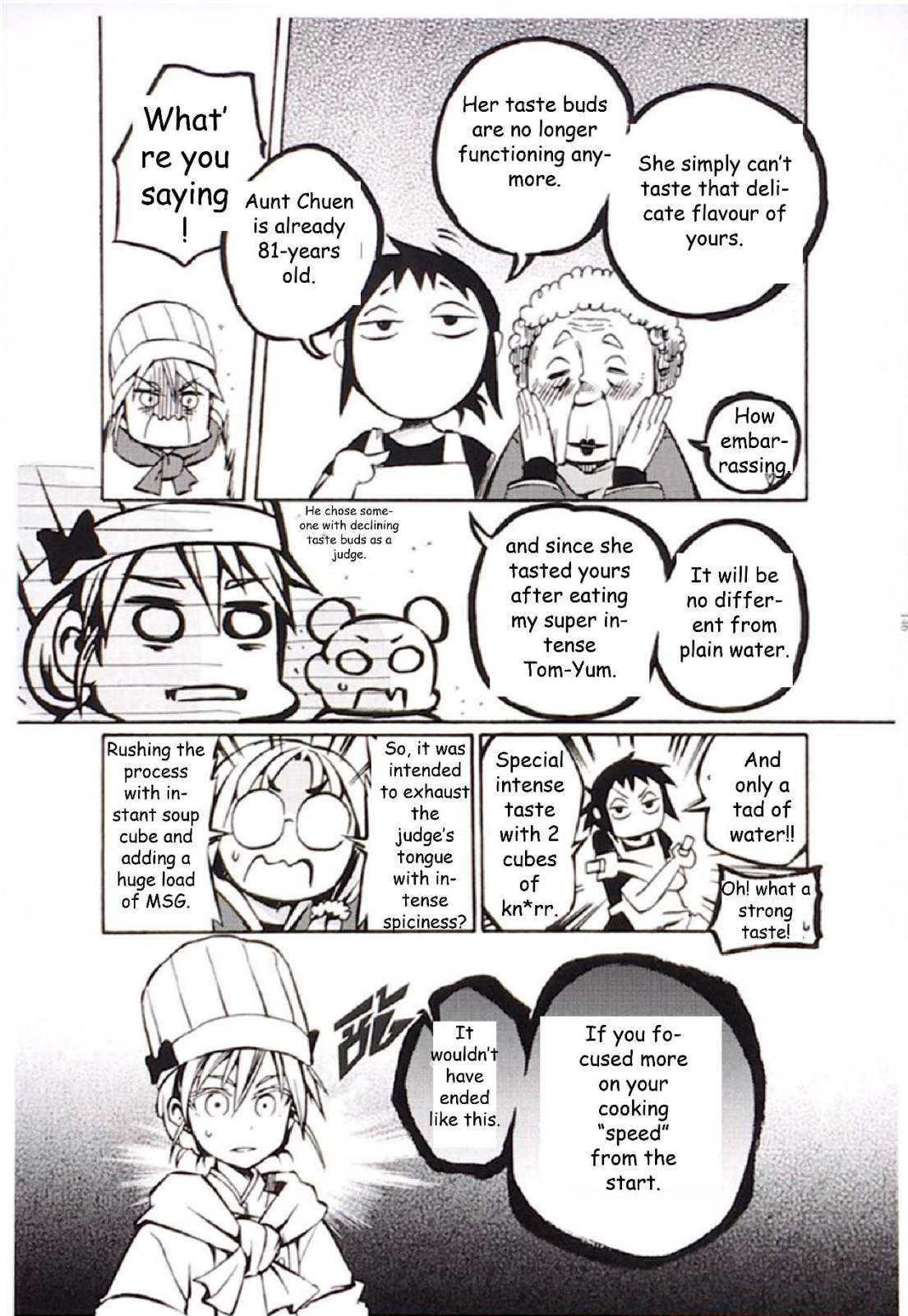

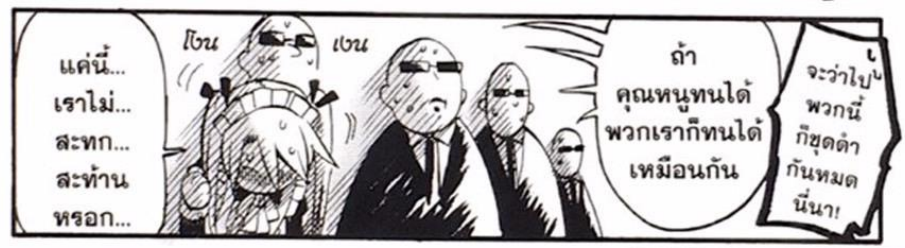

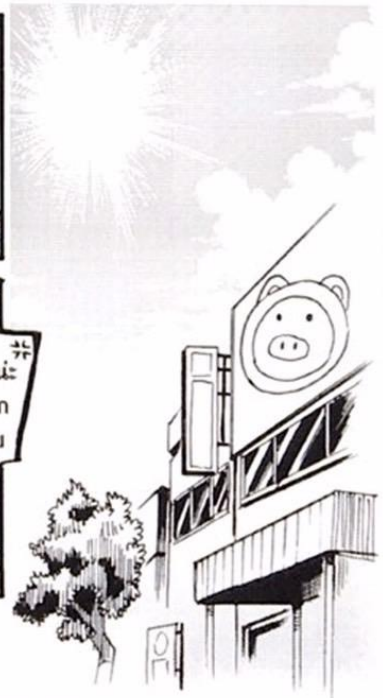
146

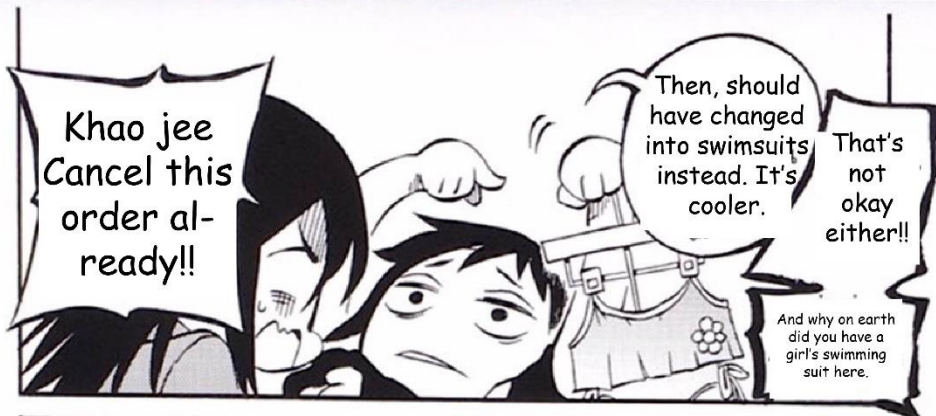

เตี่ยวเป็นลมเป็นแล้งไป

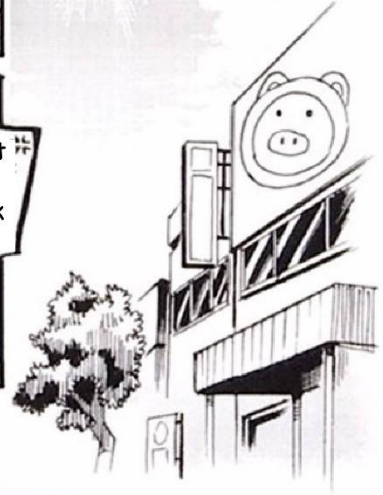

163

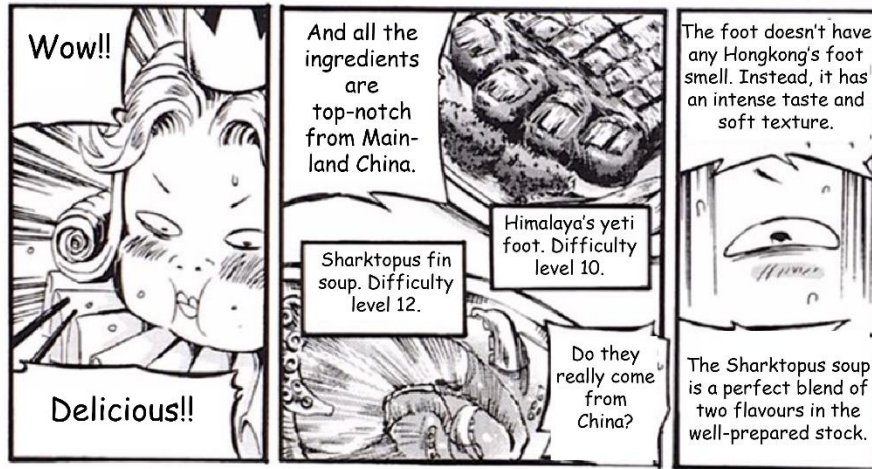
I'm afraid you may faint.

163

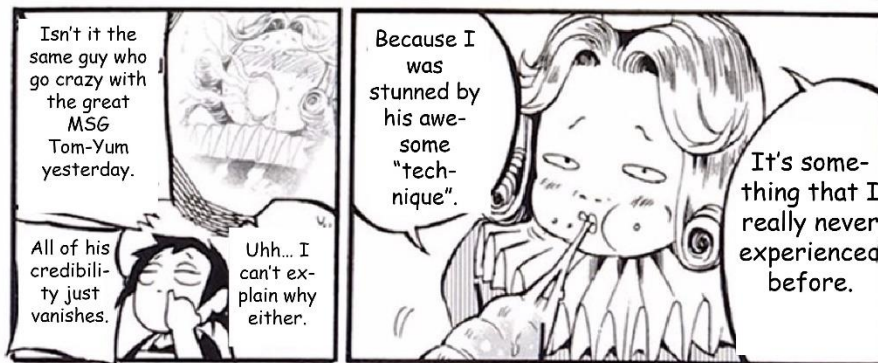

*In Thailand, athlete's foot is locally known as Hongkong's foot.

166

*Ajinomoto is most popular MSG brand in Thailand.

.....
เป็น
ร้านแรก
ที่ทั้งคู่เป็น
ผู้ดูแลเอง
แต่ว่า...

ที่ผ่านมาทั้งคู่
ก็เคยได้รับ
ตำแหน่งสูง
ในครัวของ
ร้านอาหารญี่ปุ่น
ระดับมีดาวมิชลิน
หลายต่อหลายร้าน

ก็
นะ...

จริงๆ
ก็ไม่อยาก
จะเอาดาวอะไร
มาวัดคุณค่า
ของตัวเอง
หรอก

แต่ถ้า
ไม่ใช่เกณฑ์
ของตัวเอง
ล่ะก็
พวกฝรั่งเศส
จะไม่เข้าใจ
นี่นา

จริงๆสิ
!!

ตอนนี้ญี่ปุ่น
เป็นประเทศที่มี
ร้านระดับ
ดาวมิชลิน
มากที่สุด
ในโลก

จำนวนของร้าน
ระดับ 3 ดาว
มีมากกว่า
ในฝรั่งเศส
เสียอีกค่ะ

ยุคของ
พวกเจ๊กกับ
พวกหมขวนะ
มันหมดไป
นานแล้ว

ฉัน
ไม่มีธุระอะไร
กับพวก
ซีแพ้

ปัง

What do you think Khao-jee is expecting to win?

I don't know but it's absolutely not a good thing.

Doesn't matter what.

'Cause we will win.

And claim the No.1 place.

The contest for the "World tastiest" sign by the governor.

โห่!!!

Topic "Ramen" (Noodle)

อันดับหนึ่ง "เฟื้อง" ผู้ว่าราชการจังหวัด

has begun!!!

And the honorary judge for this event is an expert from Japan.

Former Yokozuna sumo wrestler and National artist of Japan!!

Ginda House Semakute. nicknamed "Yokozuna of flavour"

By the way... why am I emceeing again?

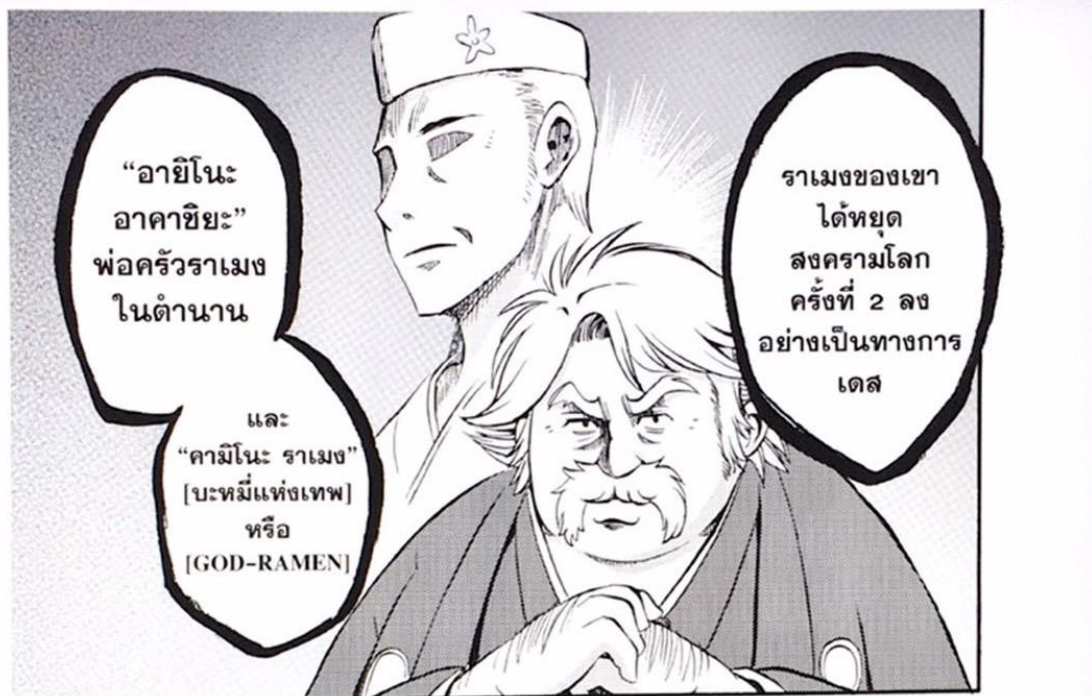
*Yokozuna is the highest rank of sumo.

“อายิโนะ
อากาชิยะ”
พ่อครัวราเมง
ในตำนาน

ราเมงของเขา
ได้หยุด
สงครามโลก
ครั้งที่ 2 ลง
อย่างเป็นทางการ
เดส

และ
“คามิโนะ ราเมง”
[บะหมี่แห่งเทพ]
หรือ
[GOD-RAMEN]

ว่ากันว่า...
หากราเมงของเขา
สามารถส่ง
ข้ามน้ำข้ามทะเล
ไปยังสหรัฐ
ได้ทัน...

บางที...
แต่บางที...อาจจะ
สามารถยับยั้ง
โศกนาฏกรรม
ครั้งนั้นเอาไว้
ก็เป็นได้

ด้วยความเสียใจ
อย่างสุดซึ้ง
อากาชิยะ
จึงทุ่มเทให้กับ
การค้นคว้า...

เพื่อที่ราเมง
จะสามารถ
ทานได้ทุกที่
ทุกเวลา

แล้ว
“บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป”
ก็ถือกำเนิดขึ้นเดส

ก็
ประวัติศาสตร์
ของอายิโนะ
นะสิเดส

นั่นมันประวัติศาสตร์
ของซุกุรุเมต
มากกว่าละมังคะ?
ถ้าเอาประวัติข้างบน
ไปเลืกรชกเกิดดุดคงเจอสิ่งค้
เรื่องโหดโหดเป็นแถบๆ

เอ่อ...
คุณกินตะ
คะ
ขอ
เสียมารยาท
นิดหนึ่งคะ

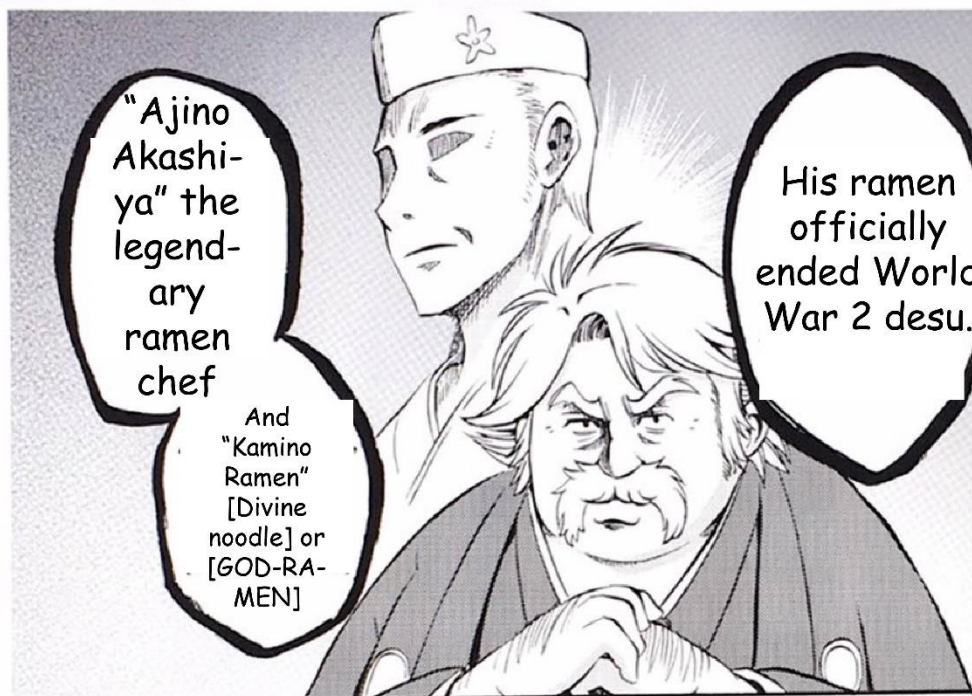
ผู้คิดค้น
บะหมี่กึ่งสำเร็จ
รูปท่านประธาน
นิชิซึมิไม่ใช่
หรือคะ?

นั่นเป็นเรื่อง
ในจักรวาลมาร์เวล
คนละจักรวาลกับ
ซงติซึเดส

นั่นมัน
เป็นบ๊ออะไร
นักหนา
คะเนี่ย!!

ปล้ำมเรื่องบ้า
อะไรของคุณอยู่
วะคะเนี่ย

หลอนกว่าคราวนี้จะได้
แข่งกันดี๊ ไปบูทหนึ่ง
อายแทบแทรกแผ่นดิน!!

"Ajino Akashiya" the legendary ramen chef

And "Kamino Ramen" [Divine noodle] or [GOD-RAMEN]

His ramen officially ended World War 2 desu.

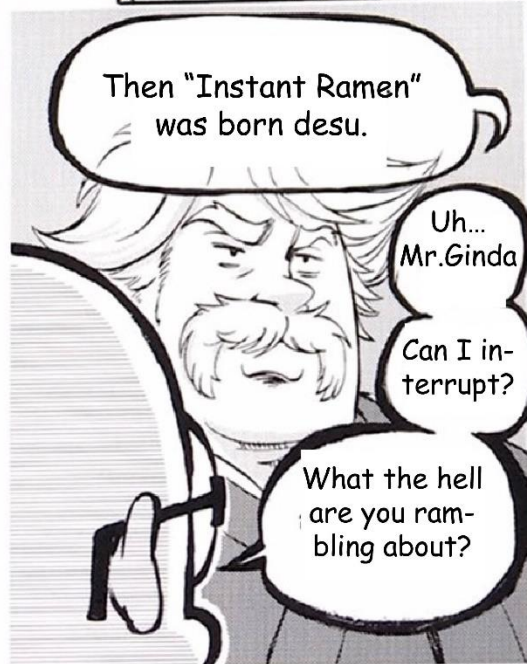
It is said that if this ramen had crossed the oceans to the USA in time.

Maybe... just maybe... It might have stopped that tragedy from happening.

With deepest regrets, Akashiya dedicated himself to researching...

For ramen's recipe that can be eaten anywhere and anytime.

Then "Instant Ramen" was born desu.

Uh... Mr.Ginda

Can I interrupt?

What the hell are you rambling about?

The Ajinomoto's history desu.

It sound more like the history of Gourmet World didn't it?

If you google the sentence above. I think you will see many of TORIKO manga links.

Isn't the one who invented instant noodle the CEO of Nissin?

That is from the Marvel universe, not the same universe as the DC.

What in the world are you talking about?

And I thought we would have a proper duel for once. I so wish the ground would open up and swallow me whole.

ภายนอก
ดูเหมือน
โชยุราเมง
ธรรมดา
แต่ว่า

'เส้น'
ที่ยืดหยุ่น
เหนียวนุ่ม
หอมหวาน

'เครื่อง'
ที่เสริมรสชาติ
เป็นอย่างดี
เพิ่มความ
หนักแน่น
ให้ทั้งขาม

'น้ำซุป'
ที่รสชาติเข้มข้น
สมดุลกับพลัง
ของเส้น

นี่มัน...

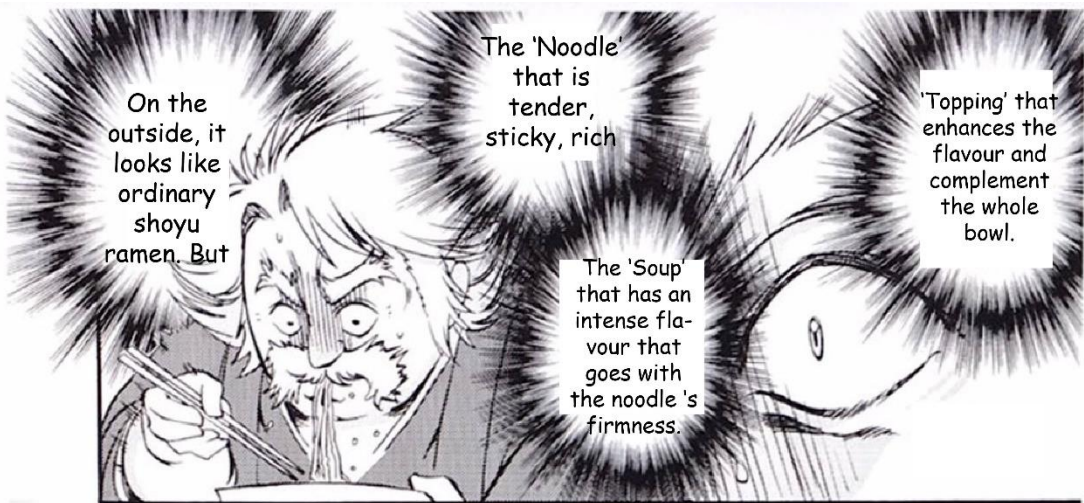
สาย

รุ่ง

มุกตักแก

<p>ความหัยกของเส้น ความชันของน้ำ ปริมาณของเครื่อง ทั้งหมดถูกกำหนดไว้ เพื่อรสชาติที่แน่นอน ในการคืบ 1 ครั้งเตส</p>	<p>คำนวณ แม้กระทั่งขั้นตอน การกินของลูกค้า อย่างละเอียด</p>	<p>นี่มันเกินกว่า ขอบเขตของ คำว่า "ราเมง" แล้วเตส!!</p>	<p>"ม้าเม็ง" เตส!!</p>
	<p>สมแล้ว ที่ได้ ดาวมิชลิน 3 ดวง เตส</p>		<p>มว... สว... ลาว... มว...</p>
		<p>นี่มัน ต้อง เรียกว่า...</p>	

The waviness of the noodles and the thickness of the soup. The amount of topping is meticulously calculated for the precise flavour in one chopstick pinch desu.

As expected from 3 Michelin star restaurant desu.

The calculation even factors in detail about a customer's eating steps.

This is beyond the definition of "Noodle" desu!!

It must be called...

"Noodler"

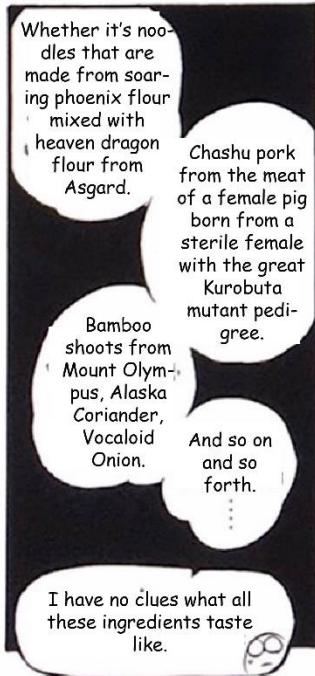
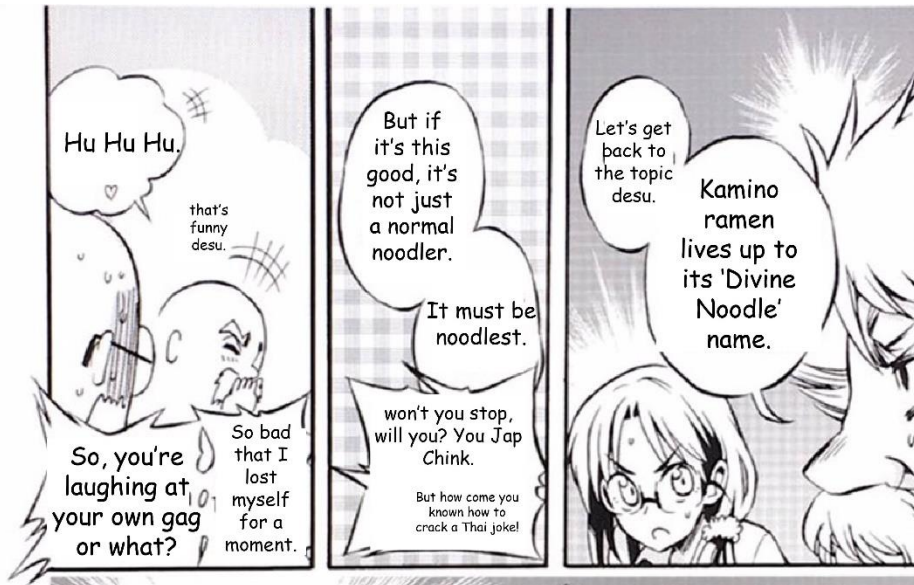

Noodler... Noodle?

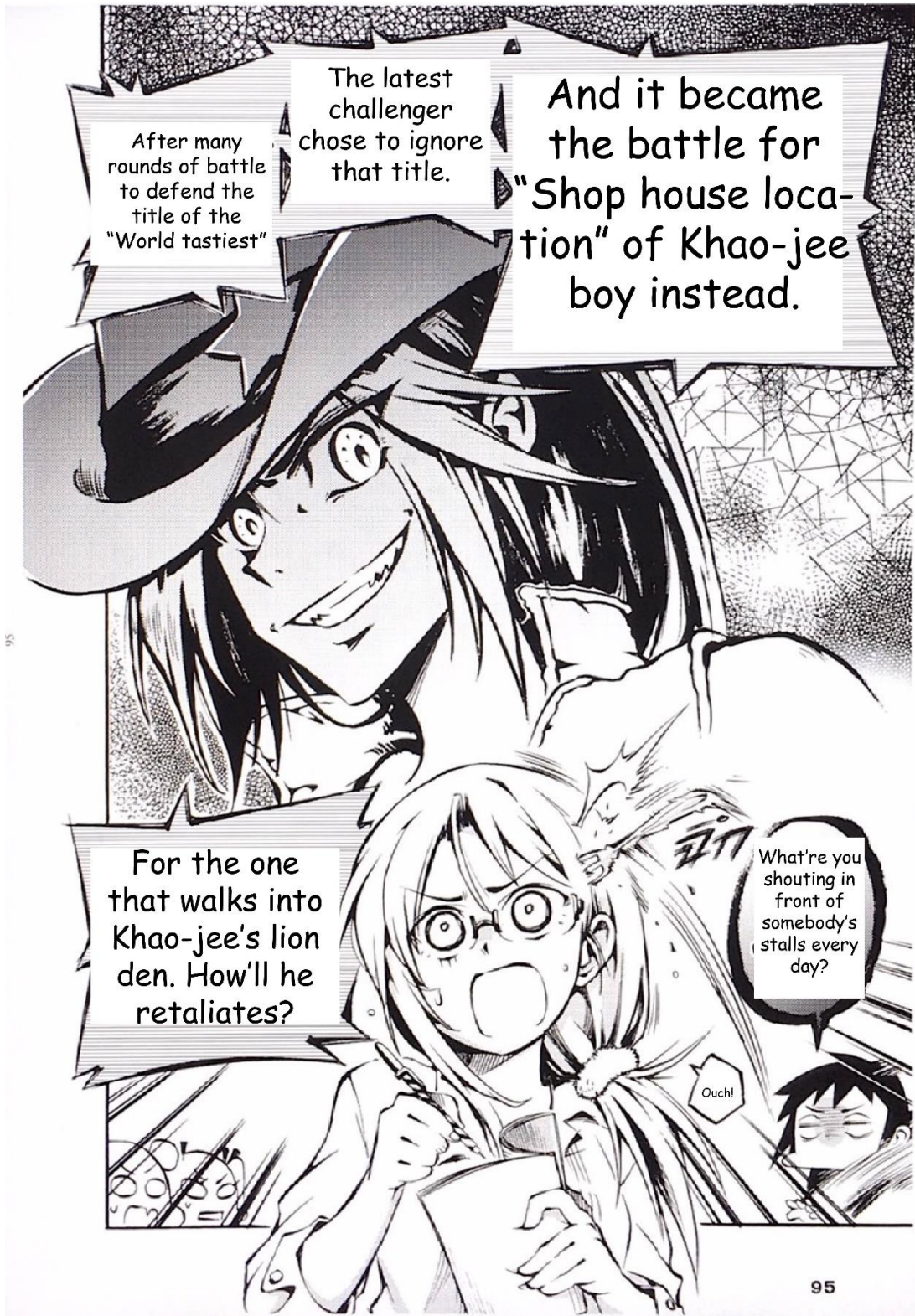

After many rounds of battle to defend the title of the "World tastiest"

The latest challenger chose to ignore that title.

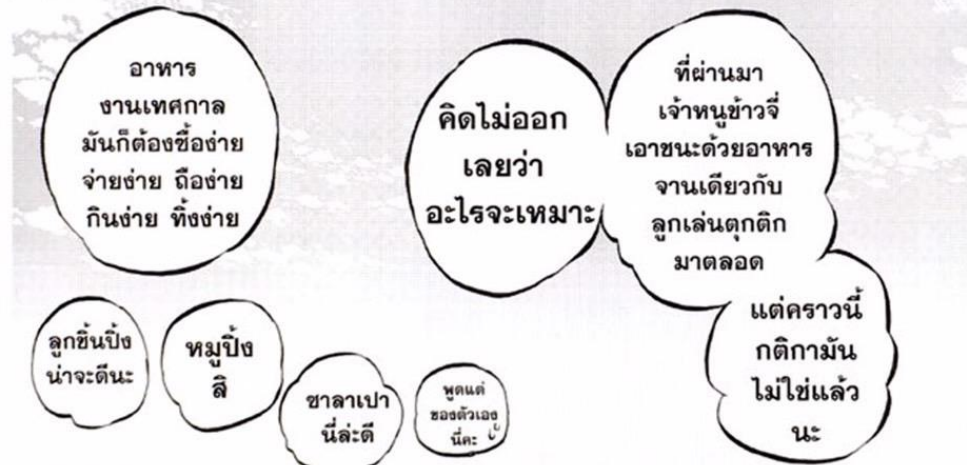
And it became the battle for "Shop house location" of Khao-jee boy instead.

For the one that walks into Khao-jee's lion den. How'll he retaliates?

What're you shouting in front of somebody's stalls every day?

Ouch!

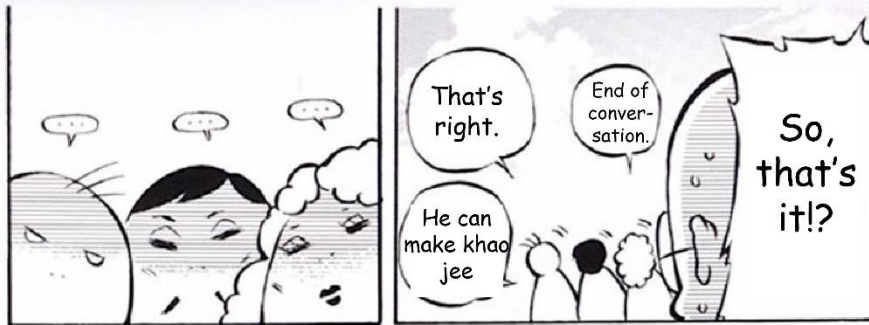

ด้วยการกิน
กิน กิน
กินมัน
เข้าไป!!

กินให้สะใจ
ไปกับ
DEMON'S
KITCHEN

123

ขอ
5 อัน
ครับ

เบอเกอร์
4 อันค่ะ

น่องพลับ
ขอ 2 ฮะ

ด้วย

โอโห

ขอข้าวผัด
อเมริกัน

เสียง
ตอบรับ
ลั่นหลาม
จริงๆ

“พาสต์ฟูดคุณภาพสูง”
อย่างนั้นหรือ?

พี่คะ...

มันคล้ายกับเป้าหมาย
ของพวกเรายู
เหมือนกันนะ

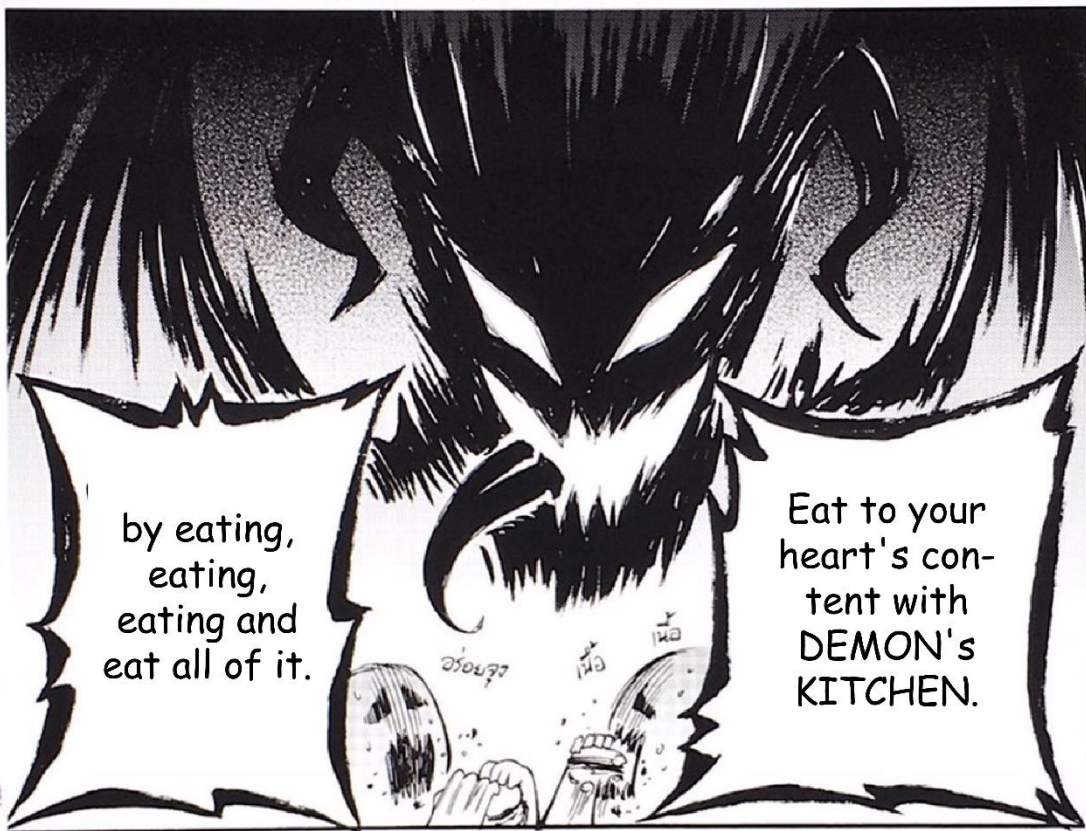
แบบนี้
เจ้าหนูข้าวจี
จะเอาอะไร
ไปลู้ล่ะ?

ถ้าไม่มีแผนชั่ว
เตรียมไว้
อีกละก็
คงไม่มีทาง
อะน้อ

...

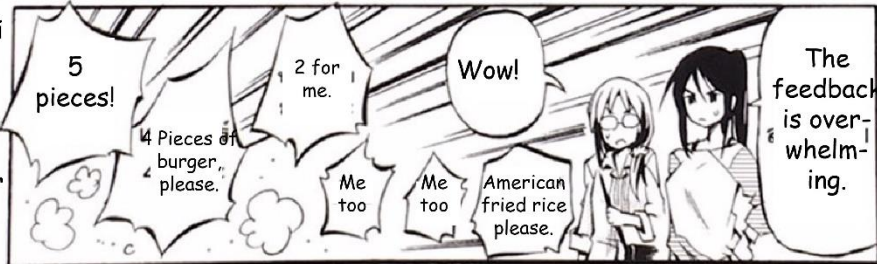

by eating,
eating,
eating and
eat all of it.

Eat to your
heart's con-
tent with
DEMON'S
KITCHEN.

123

*Ameri-
can
fried
rice is
a Thai
popular
dish.

5
pieces!

2 for
me.

Wow!

The
feedback
is over-
whelm-
ing.

4 Pieces of
burger,
please.

Me
too

Me
too

American
fried rice
please.

"High quality fast
food" eh?

Sis...

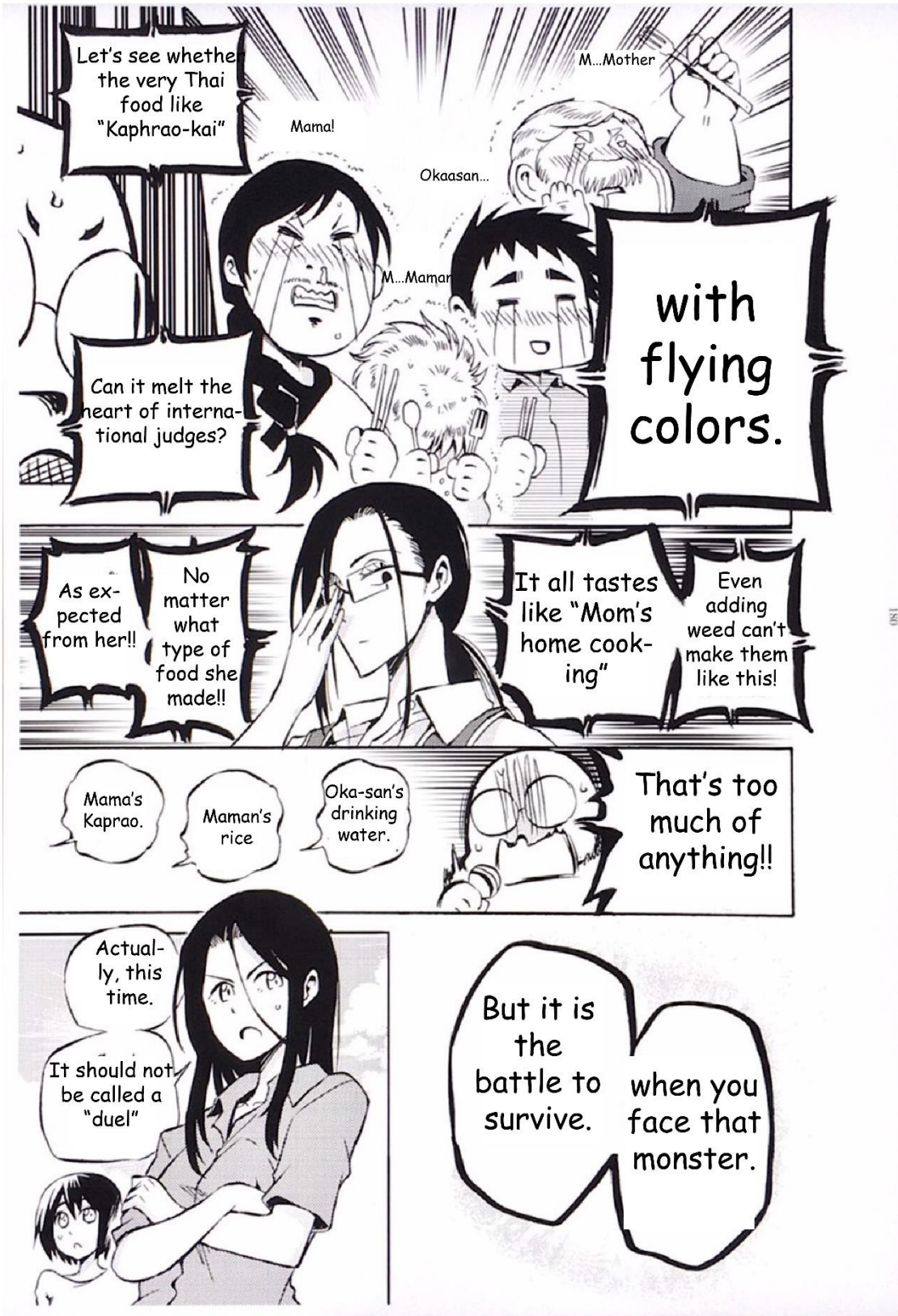
It's somewhat similar
to our target too.

Then, how
can Khao-jee
boy go up
against her?

If there
aren't any
of his evil
plans.
There's no
way lah.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	ชนพนธ์ ปานอุดมลักษณ์
วัน เดือน ปี เกิด	22 มิถุนายน 2536
สถานที่เกิด	นครสวรรค์
วุฒิการศึกษา	สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี นิติศาสตรบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อปี พ.ศ. 2561

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY